This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

633 DUPL

878
G8
W42
1845
V.1

P. OVIDII NASONIS

PERA OMNIA.

3725-3

TEXTUM

AD CODICUM LIPSIENSIUM

ALDINARUMQUE FIDEM

ACCURATE RECOGNOVIT

C. H. WEISE.

NOVA EDITIO STEREOTYPA.

TOMUS I.

HEROIDES AMORES. ARS AMATORIA. REMEDIA AMORIS.
LIEUTICON FR. CONSOLATIO AD LIVIAM. NUX ELEGIA.
SABINI EPISTOLAE TRES

LIPSIAE

SUMTIBUS ET TYPIS CAROLI TAUCHNITII.

1845.

L. 42
1845
V.1

P. OVIDII NASONIS

OPERA OMNIA.

372

TEXTUM

AD CODICUM LIPSIENSIUM

ALDINARUMQUE FIDEM

ACCURATE RECOGNOVIT

C. H. WEISE.

NOVA EDITIO STEREOTYPA.

TOMUS I.

HEROIDES AMORES. ARS AMATORIA. REMEDIA AMORIS. HALIEUTICON FR. CONSOLATIO AD LIVIAM. NUX ELEGIA. SABINI EPISTOLAE TRES

LIPSIAE

SUMTIBUS ET TYPIS CAROLI TAUCHNITII.

1845.

878
08
W42
1845
V.1

PRAEFATIO.

Opus facto tandem erat, ut et Ovidii opera Tauchnitianis literis nova luculentiorique editione exscriberentur, siquidem prior editio iam ante hos viginti annos prodierat, expressa accurate ad Mitscherlichianum exemplar, quod ipsum fere Burmannianum sequitur, cuius recensio hodie iam ab nemine facile probabitur, qui modo accuratius et poesin Ovidii et eius textus historiam cognoverit. Utut enim critici, qui antehac sibi emendandum Ovidium sumpserant, haud pauca, velut historica, geographica, mythologica, rectius dederint, quam in vulgatis legebantur, iidem tamen et alia, et haud quidem pauca, ex certis quibusdam codicibus, artificiosius antiquitus recensitis, perperam mutarant, quae intacta potius relinquenda et sine mutatione retinenda erant, quo vera ac genuina poetae oratio sine labe servaretur; veluti, ut unum modo commemorem, illud in limine Metamorphoseon: *Ante mare et tellus* ab nemine puto hodie patienti animo feretur. A quibus textus, non emendationibus, sed mutationibus male *institutis, quo hic,* quantum fieri posset, praeclarus

poetam vindicaremus, omnem textum a principio ad
nem accurate cum Aldinis 1502 et 1533 contulimu
adhibitis simul codicibus bibliothecae Lipsiensis, qu
libros in longe plerisque cum Aldina lectione con
nere, in paucis recentiorum emendationes confirma
in aliquibus etiam suas peculiares referre lection
haud minoris saepe istorum omnium lectionibus
ciendas, cognovimus. Horum itaque adminiculoru
hunc usum hic fecimus, ut, ubicunque codices cu
Aldino textu congruebant, hunc, ceteris paribus,
quendum duceremus; iidem ubi recentiorum emen
tiones (hoc est Heinsii, Burmanni,) confirmabant,
servaremus; in aliquibus denique, nec nisi ubi indu
tatae videbantur, codicum peculiarem lectionem re
neremus; idque fecimus in Metamorphosibus, in Fast
epistolis ex Ponto. Nam in reliquis Aldinam maxi
sequimur.

Versus a Burmanno temere eiectos aliquot locis
stituimus; spurios, in quibus eruendis plerique va
torpent, inclusimus hos: Amor. I, 11, 27, 28. II, 1,
14. III, 2, 27—36. Art. am. I, 233—36. 315—3
377. 378. 585—588. II. 495. 496. 669—674.
93—98. 129—132. 377. 378. 437. 438. Rem. a
657 658. Metam. I, 546. 547. VI, 200. XV, 426—4
Fast. I, 447. 448. (qui duo versus et in cd. Lips.
sunt.) 565. 566. III, 499. 500. IV, 136. 137. 405.
V, 463. 464. Trist. V, 1, 15—24 et 65—7

32. Epp. ex Ponto I, 8 (7), 61—66. III, 5, 39—42. gra carmina suppositita esse reperimus haec: r. II, el. 5 et 9. III, eleg. 4, 5, et 6. Epist. ex Ponto 8) II, 3—9. quae omnes longe ab Ovidio abhor-; quem vivum adhuc multos esse imitatos, ex ipsis ni epistolis apparet. Ac de Ponticis quidem tenen-, in libros quatuor divisionem ab recentioribus in-tam esse, quum in antiquis uno omnes volumine criptae legantur; ne quis forte, si illae spuriae at-imitatoriae demantur, libri secundi exilitatem ob-e queat. Heroidum sex postremas a Scaligero iam inis esse exemtas, notissimum; et merito, ideo Heroides nonnisi a feminis scriptae cogitantur.

Transponenda denique haec animadverti, etsi non posui: Amor. II, 6, 27 et 28, sive adeo 25—28 atur ante versum 33. II, 8, 11—14 ponantur post et vss. 19. 20 includantur, imo fortasse et 23. 24. uo loco sunt Amor. II, 7, 15. 16; et Amor. III, 14, ponenda inferius post vs. 26.

sequioribus Ovidianorum carminum vel recen-s vel editionibus in universum sciendum, multa is ex ingenio esse mutata aut transposita, quae uioribus libris longe secus leguntur, qui v. c. cis indicativum habent, ubi illi coniunctivum et collectivis saepe singularem iungunt, ubi lem dederunt. In Metamorphosibus autem endum, quod ipse poeta de hoc opere suo

praedicat Trist. I, ep. 7. ubi ait opus neque absolutum neque emendatum ab se esse. Quare si quando minus forte cui probanda videatur simplicior codicum lectio sequiorum emendationibus, haud raro tamen debilior illa quae videri possit, emendatorum lectioni longe erit praeferenda, ideo quia ab ipso poeta profecta; velut illa Met. II, 482 *verba precantia,* coll. XIV, 365, ubi edd. *potentia* dederunt; aut III, 691 *Accessi sacris, Bacchei-aque sacra frequento;* et similiter alia quaedam, in quibus nos librorum auctoritatem sequi non dubitavimus.

Sic igitur, quantum in nobis fuit, poetam praeclarum, doctissimum, elegantissimum, cui quilibet nostrum a primis annis quam plurimum debemus, sibi ipsi reddere et quasi in integrum restituere hac editione tentavimus; in qua si quid forte hic illic nondum ab omni parte ex voto perpolitum a nobis fuerit, porro etiam perficiendi facultas atque occasio haud sane deerit.

Scr. Lipsiae m. Maio a. MDCCCXLV.

C. H. Weise.

P. OVIDII NASONIS

HEROIDES.

INDEX.

I. *Penelope Ulixi.*
II. *Phyllis Demophoonti.*
III. *Briseis Achilli.*
IV. *Phaedra Hippolyto.*
V. *Oenone Paridi.*
VI. *Hypsipyle Iasoni.*
VII. *Dido Aeneae.*
VIII. *Hermione Orestae.*
IX. *Deianira Herculi.*
X. *Ariadne Theseo.*
XI. *Canace Macareo.*
XII. *Medea Iasoni.*
XIII. *Laodamia Protesilao.*
XIV. *Hypermnestra Lynceo.*
XV. *Sappho Phaoni.*
XVI. *Paris Helenae.*
XVII. *Helena Paridi.*
XVIII. *Leander Heroni.*
XIX. *Hero Leandro.*
XX. *Acontius Cydippae.*
XXI. *Cydippe Acontio.*

EPISTOLA I.

PENELOPE ULIXI.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulixe.
Nil mihi rescribas attamen; ipse veni.
Troia iacet certe, Danais invisa puellis.
Vix Priamus tanti totaque Troia fuit.
O utinam tunc, quum Lacedaemona classe petebat,
obrutus insanis esset adulter aquis!

878
C8
W42
1845
v.1

42
18 13
1.1

P. OVIDII NASONIS

OPERA OMNIA.

372

TEXTUM

AD CODICUM LIPSIENSIUM

ALDINARUMQUE FIDEM

ACCURATE RECOGNOVIT

C. H. WEISE.

NOVA EDITIO STEREOTYPA.

TOMUS I.

HEROIDES AMORES. ARS AMATORIA. REMEDIA AMORIS. HALIEUTICON FR. CONSOLATIO AD LIVIAM. NUX ELEGIA. SABINI EPISTOLAE TRES

LIPSIAE

SUMTIBUS ET TYPIS CAROLI TAUCHNITII.

1845.

Thesea devovi, quia te dimittere nollet;
nec tenuit cursus forsitan ille tuos.
Interdum timui, ne, dum vada tendis ad Hebri,
mersa foret cana naufraga puppis aqua.
Saepe deos supplex pro te, scelerate, rogavi,
cum prece turicremis devenerata focis.
Saepe, videns ventos caelo pelagoque faventes,
ipsa mihi dixi: Si valet ille, venit.
Denique fidus amor, quidquid properantibus obstat,
finxit; et ad caussas ingeniosa fui.
At tu lentus abes: nec te iurata reducunt
numina; nec nostro motus amore redis.
Demophoon, ventis et verba et vela dedisti.
Vela queror reditu, verba carere fide.
Dic mihi, quid feci, nisi non sapienter amavi?
Crimine te potui demeruisse meo.
Unum in me scelus est, quod te, scelerate, recepi.
Sed scelus hoc meriti pondus et instar habet.
Iura, fides, ubi nunc, commissaque dextera dextrae?
quique erat in falso plurimus ore deus?
promissus socios ubi nunc Hymenaeus in annos,
qui mihi coniugii sponsor et obses erat?
Per mare, quod totum ventis agitatur et undis;
per quod saepe ieras, per quod iturus eras:
perque tuum mihi iurasti, (nisi fictus et ille est,)
concita qui ventis aequora mulcet, avum:
per Venerem, nimiumque mihi facientia tela,
altera tela arcus, altera tela faces:
Iunonemque, toris quae praesidet alma maritis,
et per taediferae mystica sacra deae.
Si de tot laesis sua numina quisque deorum
vindicet, in poenas non satis unus eris.
At laceras etiam puppes furiosa refeci,

ut, qua desererer, firma carina foret:
remigiumque dedi, quo me fugiturus abires.
Heu patior telis vulnera facta meis!
Credidimus blandis, quorum tibi copia, verbis;
credidimus generi, numinibusque tuis:
credidimus lacrimis: an et hae simulare docentur?
haequoque habent artes, quaque iubentur, eunt?
Dis quoque credidimus: quo iam tot pignora nobis?
Parte satis potui qualibet inde capi.
Nec moveor, quod te iuvi portuque locoque:
debuit haec meriti summa fuisse mei.
Turpiter hospitium lecto cumulasse iugali
poenitet, et lateri conseruisse latus.
Quae fuit ante illam, mallem suprema fuisset
nox mihi, dum potui Phyllis honesta mori.
Speravi melius, quia me meruisse putavi.
Quaecumque ex merito spes venit, aequa venit.
Fallere credentem non est operosa puellam
gloria; simplicitas digna favore fuit.
Sum decepta tuis et amans et femina verbis.
Dî faciant, laudis summa sit ista tuae:
inter et Aegidas media statuaris in urbe:
magnificus titulis stet pater ante suis.
Quum fuerit Sciron lectus, torvusque Procrustes,
et Sinis, et tauri mistaque forma viri;
et domitae bello Thebae, fusique Bimembres,
et pulsata nigri regia caeca dei:
hoc tua post illos titulo signetur imago:
Hic est, cuius amans hospita capta dolo est.
De tanta rerum turba factisque parentis
sedit in ingenio Cressa relicta tuo.
Quod solum excusat, solum miraris in illo.
Heredem *patriae*, perfide, fraudis agis.

Illa (nec invideo,) fruitur meliore marito:
inque capistratis tigribus alta sedet:
at mea despecti fugiunt connubia Thraces,
quod feror externum praeposuisse meis.
Atque aliquis: Doctas iam nunc eat, inquit, Athe
Armiferam Thracen qui regat, alter erit.
Exitus acta probat: careat successibus opto,
quisquis ab eventu facta notanda putat.
At si nostra tuo spumescant aequora remo,
iam mihi, iam dicar consuluisse meis.
Sed neque consului: nec te mea regia tanget,
fessave Bistonia membra lavabis aqua.
Illa meis oculis species abeuntis inhaerat,
quum premeret portus classis itura meos.
Ausus es amplecti, colloque infusus amantis
oscula per longas iungere pressa moras:
cumque tuis lacrimis lacrimas cònfundere nosti
quodque foret velis aura secunda, queri:
et mihi discedens suprema dicere voce:
Phylli, face exspectes Demophoonta tuum.
Exspectem, qui me nunquam visurus abisti?
exspectem pelago vela negata meo?
Et tamen exspecto: redeas modo serus amanti:
ut tua sit solo tempore lapsa fides.
Quid precor infelix? Iam te tenet altera coniux
forsitan, et, nobis qui male favit, amor.
Utque tibi excidimus, nullam, puto, Phyllida nc
Hei mihi! si, quae sim Phyllis, et unde, roga
quae tibi, Demophoon, longis erroribus acto
Threïcios portus hospitiumque dedi:
cuius opes auxere meae: cui dives egenti
munera multa dedi, multa datura fui:
quae tibi subieci latissima regna Lycurgi,

nomine femineo vix satis apta regi:
qua patet umbrosum Rhodope glacialis ad Haemum,
et sacer admissas exigit Hebrus aquas:
cui mea virginitas avibus libata sinistris,
castaque fallaci zona recincta manu.
Pronuba Tisiphone thalamis ululavit in illis,
et cecinit moestum devia carmen avis.
Adfuit Alecto, brevibus torquata colubris:
suntque sepulcrali lumina mota face.
Moesta tamen scopulos fruticosaque littora calco:
quaque patent oculis aequora lata meis.
Sive die laxatur humus, seu frigida lucent
sidera, prospicio, quis freta ventus agat:
et quaecumque procul venientia lintea vidi,
protinus illa meos auguror esse deos.
In freta procurro, vix me retinentibus undis,
mobile qua primas porrigit aequor aquas.
Quo magis accedunt, minus et minus utilis adsto;
linquor, et ancillis excipienda cado.
Est sinus, adductos modice falcatus in arcus:
ultima praerupta cornua mole rigent.
Hinc mihi suppositas immittere corpus in undas
mens fuit; et, quoniam fallere pergis, erit.
Ad tua me fluctus proiectam littora portent,
occurramque oculis intumulata tuis.
Duritia ferrum ut superes, adamantaque, teque:
Non tibi sic, dices, Phylli, sequendus eram.
Saepe venenorum sitis est mihi: saepe cruenta
traiectam gladio morte perire iuvat.
Colla quoque, infidis quae se nectenda lacertis
praebuerant, laqueis implicuisse libet.
Stat nece matura tenerum pensare pudorem;
in necis electum parva futura mora est.

Inscribere meo caussa invidiosa sepulchro:
aut hoc, aut simili carmine notus eris:
Phyllida Demophoon leto dedit hospes amantem:
ille neci caussam praebuit, ipsa manum.

EPISTOLA III.

BRISEIS ACHILLI.

Quam legis, a rapta Briseïde litera venit,
vix bene barbarica Graeca notata manu.
Quascunque adspicies, lacrimae fecere lituras;
sed tamen et lacrimae pondera vocis habent.
Si mihi pauca queri de te dominoque viroque
fas est, de domino pauca viroque querar.
Non; ego poscenti quod sum cito tradita regi,
culpa tua est: quamvis hoc quoque culpa tua est.
Nam simul Eurybates me Talthybiusque vocarunt,
Eurybati data sum Talthybioque comes.
Alter in alterius iactantes lumina vultum,
quaerebant taciti, noster ubi esset amor.
Differri potui: poenae mora grata fuisset.
Hei mihi! discedens oscula nulla dedi.
At lacrimas sine fine dedi, rupique capillos.
Infelix iterum sum mihi visa capi.
Saepe ego decepto volui custode reverti:
sed, me qui timidam prenderet, hostis erat.
Si progressa forem, caperer ne nocte timebam,
quamlibet ad Priami munus itura nurum.
Sed data sim, quia danda fui; tot noctibus absum,
nec repetor. Cessas, iraque lenta tua est.

Ipse Menoetiades, tunc, quum tradebar, in aurem,
Quid fles? hic parvo tempore, dixit, eris.
Nec repetisse parum est: pugnas, ne reddar, Achille.
I nunc, et cupidi nomen amantis habe.
Venerunt ad te Telamone et Amyntore nati,
ille gradu propior sanguinis, ille comes:
Laërtaque satus; per quos comitata redirem.
Auxerunt blandae grandia dona preces:
viginti fulvos operoso ex aere lebetas,
et tripodas septem, pondere et arte pares.
Addita sunt illis auri bis quinque talenta:
bis sex, assueti vincere semper, equi:
quodque supervacuum, forma praestante puellae
Lesbides, eversa corpora capta domo:
cumque tot his, (sed non opus est tibi coniuge,) coniux
ex Agamemnoniis una puella tribus.
Si tibi ab Atrida pretio redimenda fuissem,
quae dare debueras, accipere illa negas?
Qua merui culpa fieri tibi vilis, Achille?
Quo levis a nobis tam cito fugit amor?
An miseros tristis Fortuna tenaciter urget?
nec venit inceptis mollior aura meis?
Diruta Marte tuo Lyrnesia moenia vidi:
et fueram patriae pars ego magna meae.
Vidi consortes pariter generisque necisque
tres cecidisse: tribus, quae mihi, mater erat.
Vidi, quantus erat, fusum tellure cruenta,
pectora iactantem sanguinolenta, virum.
Tot tamen amissis te compensavimus unum:
tu dominus, tu vir, tu mihi frater eras.
Tu mihi, iuratus per numina matris aquosae,
utile dicebas ipse fuisse capi:

scilicet ut, quamvis veniam dotata, repellar;
et mecum fugias, quae tibi dantur, opes.
Quin etiam fama est, quum crastina fulserit Eos,
te dare nubiferis linea vela Notis.
Quod scelus ut pavidas miserae mihi contigit aures,
sanguinis atque animi pectus inane fuit.
Ibis: et o miseram cui me, violente, relinques?
Quis mihi desertae mite levamen erit?
Devorer ante, precor, subito telluris hiatu,
aut rutilo missi fulminis igne cremer:
quam sine me Phthiis canescant aequora remis,
et videam puppes ire relicta tuas.
Si tibi iam reditusque placent, patriique Penates;
non ego sum classi sarcina magna tuae.
Victorem captiva sequar, non nupta maritum.
Est mihi, quae lanas molliat, apta manus.
Inter Achaïadas longe pulcherrima matres
in thalamos coniux ibit, eatque, tuos:
digna nurus socero, Iovis Aeginaeque nepote;
cuique senex Nereus prosocer esse velit:
nos humiles famulaeque tuae data pensa trahemus:
et minuent plenas stamina nostra colos.
Exagitet ne me tantum tua, deprecor, uxor,
quae mihi nescio quo non erit aequa modo:
neve meos coram scindi patiare capillos:
et leviter dicas: Haec quoque nostra fuit.
Vel patiare licet; dum ne contemta relinquar.
Hic mihi vae miserae concutit ossa metus.
Quid tamen exspectas? Agamemnona poenitet irae,
et iacet ante tuos Graecia moesta pedes.
Vince animos iramque tuam, qui caetera vincis.
Quid lacerat Danaas impiger Hector opes?
Arma cape, Aeacide, sed me tamen ante recepta:

et preme turbatos Marte favente viros.
Propter me mota est, propter me desinat ira:
simque ego tristitiae caussa modusque tuae.
Nec tibi turpe puta precibus succumbere nostris:
coniugis Oenides versus in arma prece est.
Res audita mihi, nota est tibi: fratribus orba
devovit nati spemque caputque parens.
Bellum erat: ille ferox positis secessit ab armis,
et patriae rigida mente negavit opem.
Sola virum coniux flexit. Felicior illa!
at mea pro nullo pondere verba cadunt.
Nec tamen indignor: nec me pro coniuge gessi,
saepius in domini serva vocata torum.
Me quaedam, memini, dominam captiva vocabat·
Servitio, dixi, nominis addis onus.
Per tamen ossa viri, subito male tecta sepulcro,
semper iudiciis ossa verenda meis,
perque trium fortes animas, mea numina, fratrum,
qui bene pro patria, cum patriaque, iacent,
perque tuum nostrumque caput, quae iunximus una,
perque tuos enses, cognita tela meis,
nulla Mycenaeum sociasse cubilia mecum
iuro: fallentem deseruisse velis.
Si tibi nunc dicam: Fortissime, tu quoque iura,
nulla tibi sine me gaudia facta: neges.
At Danai moerere putant. Tibi plectra moventur:
te tenet in tepido mollis amica sinu.
Et si quis quaerat, quare pugnare recuses:
pugna nocet; citharae noxque Venusque iuvant.
Tutius est iacuisse toro, tenuisse puellam,
Threïciam digitis increpuisse lyram,
quam manibus clypeos, et acutae cuspidis hastam,
et galeam pressa sustinuisse coma.

Sed tibi pro tutis insignia facta placebant:
partaque bellando gloria dulcis erat.
An tantum, dum me caperes, fera bella probabas?
cumque mea patria laus tua victa iacet?
Di melius: validoque, precor, vibrata lacerto
transeat Hectoreum Pelias hasta latus.
Mittite me, Danai; dominum legata rogabo:
multaque mandatis oscula mista feram.
Plus ego quam Phoenix, plus quam facundus Ulixes,
plus ego quam Teucri, credite, frater agam.
Est aliquid, collum solitis tetigisse lacertis,
praesentisque oculos admonuisse sui.
Sis licet immitis, matrisque ferocior undis;
ut taceam, lacrimis comminuere meis.
Nunc quoque (sic omnes Peleus pater impleat annos,
sic eat auspiciis Pyrrhus in arma tuis)
respice sollicitam Briseïda, fortis Achille:
nec miseram lenta ferreus ure mora.
Aut, si versus amor tuus est in taedia nostri;
quam sine te cogis vivere, coge mori.
Utque facis, coges; abiit corpusque colorque.
Sustinet hoc animi spes tamen una tui.
Qua si destituar, repetam fratresque virumque:
nec tibi magnificum femina iussa mori.
Cur autem iubeas? Stricto pete corpora ferro.
Est mihi, qui fosso pectore sanguis eat.
Me petat ille tuus, qui, si dea passa fuisset,
ensis in Atridae pectus iturus erat.
At potius serves nostram, tua munera, vitam.
Quod dederas hosti victor, amica rogo.
Perdere quos melius possis, Neptunia praebent

rgama; materiam caedis ab hoste pete.
odo, sive paras impellere remige classem,
e manes, domini more venire iube.

EPISTOLA IV.

PHAEDRA HIPPOLYTO.

nisi tu dederis, caritura est ipsa, salutem
it Amazonio Cressa puella viro.
e quodcumque est: quid epistola lecta nocebit?
uoque, in hac aliquid, quod iuvet, esse potest.
ana notis terra pelagoque feruntur.
icit acceptas hostis ab hoste notas.
um conata loqui, ter inutilis haesit
ua, ter in primo destitit ore sonus.
cet et sequitur, pudor est miscendus amori.
re quae puduit, scribere iussit Amor.
uid Amor iussit, non est contemnere tutum.
nat, et in dominos ius habet ille deos.
hi primo dubitanti scribere, dixit,
be; dabit victas ferreus ille manus.
et, ut nostras avido fovet igne medullas
t sic animos in mea vota tuos.
o nequitia socialia foedera rumpam.
a, velim quaeras, crimine nostra vacat.
Amor gravius, quo serius. Urimur intus,
nur, et caecum pectora vulnus habent.
t ut teneros laedunt iuga prima iuvencos,
aque vix patitur de grege captus equus:
le *vixque subit* primos rude pectus amores.

sarcinaque haec animo non sedet apta meo.
Ars fit, ubi a teneris crimen condiscitur annis:
quae venit exacto tempore, peius amat.
Tu nova servatae carpes libamina famae;
et pariter nostrûm fiet uterque nocens.
Est aliquid, plenis pomaria carpere ramis,
et tenui primam deligere ungue rosam.
Si tamen ille prior, quo me sine crimine gessi,
candor ab insolita labe notandus erat;
at bene successit, digno quod adurimur igni:
peius adulterio turpis adulter obest.
Si mihi concedat Iuno fratremque virumque;
Hippolytum videor praepositura Iovi.
Iam quoque (vix credas,) ignotas nitor in artes:
est mihi per saevas impetus ire feras.
Iam mihi prima dea est, arcu praesignis adunco
Delia: iudicium subsequor ipsa tuum.
In nemus ire libet, pressisque in retia cervis,
hortari celeres per iuga summa canes:
aut tremulum excusso iaculum vibrare lacerto;
aut in graminea ponere corpus humo.
Saepe iuvat versare leves in pulvere currus,
torquentem frenis ora fugacis equi.
Nunc feror, ut Bacchi furiis Eleleïdes actae,
quaeque sub Idaeo tympana colle movent.
Aut quas semideae Dryades Faunique bicornes
numine contactas attonuere suo.
Namque mihi referunt, quum se furor ille remi
omnia. Me tacitam conscius urit Amor.
Forsitan hunc generis fato reddamus amorem;
et Venus e tota gente tributa petat.
Iupiter Europen (prima est ea gentis origo,)
dilexit, tauro dissimulante deum.

decepto subdita tauro,
crimen onusque suo.
, ducentia fila secutus,
git tecta sororis ope.
forte parum Minoïa credar,
ultima gentis eo.
le est: placuit domus una duabus.
capit, capta parente soror.
sque duas rapuere sorores.
ra bina [illegible] paea domo.
bis [illegible] est Cerealis Eleusin,
llem detinuisset humus.
ipue, nec non tamen ante, placebas.
nis ossibus haesit amor.
rat, praecincti flore capilli:
lus tinxerat ora rubor:
t aliae vultum rigidumque trucemque,
naedra iudice, fortis erat.
bis iuvenes, ut femina, comti.
ico forma virilis amat.
r, positique sine arte capilli,
o pulvis in ore decet.
luctantia colla recurvas,
miror in orbe pedes:
lo torques hastile lacerto,
versa lacertus habet:
enabula cornea ferro.
a iuvat lumina, quidquid agis.
m silvis depone iugosis.
ria digna perire tua.
tae studia exercere Dianae,
ros eripuisse suos?

Quod caret alterna requie, durabile non est.
Haec reparat vires, fessaque membra novat.
Arcus et arma tuae tibi sunt imitanda Dianae.
Si nunquam cesses tendere, mollis erit.
Clarus erat silvis Cephalus, multaeque per herbas
conciderant, illo percutiente, ferae.
Nec tamen Aurorae male se praebebat amandum.
Ibat ad hunc sapiens a sene diva viro.
Saepe sub ilicibus Venerem Cinyraque creatum
sustinuit positos quaelibet herba duos.
Arsit et Oenides in Maenalia Atalanta.
Illa ferae spolium pignus amoris habet.
Nos quoque iam primum turba numeremur in ista
Si Venerem tollas, rustica silva tua est.
Ipsa comes veniam: nec me salebrosa movebunt
saxa, nec obliquo dente timendus aper.
Aequora bina suis oppugnant fluctibus Isthmon,
et tenuis tellus audit utrumque mare.
Hic tecum Troezena colam, Pittheïa regna.
Iam nunc est patria gratior illa mea.
Tempore abest, aberitque diu, Neptunius heros.
Illum Pirithoi detinet ora sui.
Praeposuit Theseus, nisi si manifesta negamus,
Pirithoum Phaedrae, Pirithoumque tibi.
Sola nec haec ad nos iniuria venit ab illo.
In magnis laesi rebus uterque sumus.
Ossa mei fratris, clava perfracta trinodi,
sparsit humi: soror est praeda relicta feris.
Prima securigeras inter virtute puellas
te peperit, nati digna vigore parens.
Si quaeras, ubi sit; Theseus latus ense peregit;
nec tanto mater pignore tuta fuit.
At nec nupta quidem taedaque accepta iugali

isi ne caperes regna paterna nothus.
fratres ex me tibi: quos tamen omnes
tollendi caussa, sed ille fuit.
nocitura tibi, pulcherrime rerum,
o nixu viscera rupta forent!
meriti lectum reverere parentis,
igit et factis abdicat ille suis.
privigno videar coitura noverca,
nt animos nomina vana tuos.
pietas, aevo moritura futuro,
Saturno regna tenente, fuit.
e pium statuit, quodcunque iuvaret:
nne facit fratre marita soror.
ma generis iunctura catena,
it nodos cui Venus ipsa suos.
est; celare licet: pete munus ab illa.
) poterit nomine culpa tegi.
iplexus aliquis; laudabimur ambo.
rivigno fida noverca meo.
er tenebras duri reseranda mariti
non custos decipiendus erit.
lomus una duos, domus una tenebit.
aperta dabas, oscula aperta dabis.
mecum, laudemque merebere culpa,
in lecto conspiciare meo.
is tantum, properataque foedera iunge:
i nunc saevit, sic tibi parcat Amor.
edignor supplex humilisque precari.
bi nunc fastus altaque verba? Iacent.
e diu, nec me submittere culpae
', *certi si quid* haberet Amor.
', *genibusque* tuis regalia tendo
Quid deceat, non videt ullus amans.

Depuduit, profugusque pudor sua signa reliq
Da veniam fassae, duraque corda doma.
Quo mihi, quod genitor, qui possidet aequor
nos?
quod veniant proavi fulmina torta manu?
quod sit avus, radiis frontem vallatus acutis,
purpureo tepidum qui movet axe diem?
Nobilitas sub Amore iacet. Miserere priorum,
et, mihi si non vis parcere, parce meis.
Est mihi dotalis tellus, Iovis insula, Crete:
serviat Hippolyto regia tota meo.
Flecte feros animos; potuit corrumpere tauru
mater: eris tauro saevior ipse truci?
Per Venerem parcas oro, quae plurima mecu
sic nunquam, quae te spernere possit, ame
Sic tibi secretis agilis dea saltibus adsit,
silvaque perdendas praebeat alta feras.
Sic faveant Satyri, montanaque numina Pane
et cadat adversa cuspide fossus aper.
Sic tibi dent Nymphae, quamvis odisse puell
diceris, arentem quae levet unda sitim.
Addimus his precibus lacrimas quoque.
precantis
perlegis, et lacrimas finge videre meas.

EPISTOLA V.

OENONE PARIDI.

Perlegis? an coniux prohibet nova? Perlege; i
ista Mycenaea litera scripta manu.
Pegasis Oenone, Phrygiis celeberrima silvis,

ır de te, si sinis ipse, meo.
ɔosuit nostris sua numina votis?
naneam, quod mihi crimen obest?
erito quidquid patiare, ferendum est:
indignae poena, dolenda venit.
us eras, quum te contenta marito,
ıgno flumine Nympha, fui.
ımides (adsit reverentia vero,)
; servo nubere Nympha tuli.
inter requiévimus arbore tecti;
um foliis praebuit herba torum.
tramen foenoque iacentibus alto
humili cana pruina casa.
strabat saltus venatibus aptos,
ıtulos qua fera rupe suos?
ımes maculis distincta tetendi;
egi per iuga summa canes.
ıt a te mea nomina fagi,
ıone falce notata tua:
unci, tantum mea nomina crescunt.
in titulos surgite recta meos.
nemini, fluviali consita ripa,
ıostri litera scripta memor.
ɔrecor, quae consita margine ripae
ıso cortice carmen habes:
)enone poterit spirare relicta,
Xanthi versa recurret aqua.
) propera, versaeque recurrite lymphae:
nonen deseruisse Paris.
ı miserae mihi duxit: ab illa
ıtati coepit amoris hiems:
*Iuno, sumtis*que decentior armis

venit in arbitrium nuda Minerva tuum.
Attoniti micuere sinus, gelidusque cucurrit,
ut mihi narrasti, dura per ossa tremor.
Consului (neque enim modice terrebar,) anusq
longaevosque senes. Constitit esse nefas.
Caesa abies, sectaeque trabes, et, classe parata,
caerula ceratas accipit unda rates.
Flesti discedens: hoc saltem parce negare.
Praeterito magis est iste pudendus amor.
Et flesti et nostros vidisti flentis ocellos.
Miscuimus lacrimas moestus uterque suas.
Non sic appositis vincitur vitibus ulmus,
ut tua sunt collo brachia nexa meo.
Ah quoties, quum te vento quererere teneri,
riserunt comites! Ille secundus erat.
Oscula dimissae quoties repetita dedisti!
Quam vix sustinuit dicere lingua, Vale!
Aura levis rigido pendentia lintea malo
suscitat; et remis eruta canet aqua.
Prosequor infelix oculis abeuntia vela,
qua licet; et lacrimis humet arena meis.
Utque celer venias, virides Nereïdas oro;
scilicet ut venias in mea damna celer.
Votis ergo meis alii rediture redisti?
Hei mihi! pro dira pellice blanda fui!
Adspicit immensum moles nativa profundum.
Mons fuit: aequoreis illa resistit aquis.
Hinc ego vela tuae cognovi prima carinae,
et mihi per fluctus impetus ire fuit.
Dum moror, in summa fulsit mihi purpura pr
Pertimui: cultus non erat ille tuus.
Fit propior, terrasque cita ratis attigit aura:
femineas vidi corde tremente genas.

rat: (quid enim furiosa morabar?)
mio turpis amica tuo.
que sinus et pectora planxi,
idas ungue rigente genas:
ram querulis ululatibus Iden.
rimas in mea saxa tuli.
at, desertaque coniuge ploret;
)r nobis intulit, ipsa ferat.
eniunt, quae te per aperta sequantur
itimos destituantque viros.
:r eras, armentaque pastor agebas,
enone, pauperis uxor erat.
opes, nec me tua regia tangit,
iami dicar ut una nurus:
riamus Nymphae socer esse recuset,
fuerim dissimulanda nurus.
et cupio fieri matrona potentis.
uas possint sceptra decere, manus.
a quod tecum fronde iacebam,
rpureo sum magis apta toro.
amor meus est tibi; nulla parantur
trices advehit unda rates.
is fugitiva reposcitur armis.
thalamos dote superba tuos.
ais reddenda, vel Hectora fratrem,
)hobo Polydamanta roga.
itenor, Priamus quid censeat ipse,
s aetas longa magistra fuit.
itum, patriae praeponere raptam.
nda tua est; iusta vir arma movet.
ias, fidam promitte Lacaenam,
mplexus tam cito versa tuos.
es temerati foedera lecti

clamat, et externo laesus amore dolet,
tu quoque clamabis. Nulla reparabilis arte
laesa pudicitia est: deperit illa semel.
Ardet amore tui? Sic et Menelaon amavit:
nunc iacet in viduo credulus ille toro.
Felix Andromache, certo bene nupta marito
Uxor ad exemplum fratris habenda fui.
Tu levior foliis, tunc quum, sine pondere si
mobilibus ventis arida facta, volant:
et minus est in te, quam summa pondus ar
quae levis assiduis solibus usta riget.
Haec tua (nam recolo,) quondam germana
sic mihi diffusis vaticinata comis:
Quid facis, Oenone? quid arenae semina m
Non profecturis littora bobus aras.
Graia iuvenca venit, quae te patriamque
que
perdat: iö prohibe; Graia iuvenca venit
Dum licet, obscoenam ponto, di, mergi
pim.
Heu! quantum Phrygii sanguinis illa v
Dixerat; in cursu famulae rapuere furente
at mihi flaventes diriguere comae.
Ah, nimium vates miserae mihi vera fuisti!
Possidet en saltus illa iuvenca meos.
Sit facie quamvis insignis, adultera certe es
Deseruit socios, hospite capta, deos.
Illam de patria Theseus, nisi nomine fallor
nescio quis Theseus, abstulit ante sua.
A iuvene et cupido credatur reddita virg
Unde haec compererim tam bene, qu
Vim licet appelles, et culpam nomine
quae toties rapta est, praebuit ipsa

none fallenti casta marito :
falli legibus ipse tuis.
leres (silvis ego tecta latebam,)
nt rapido, turba proterva, pede :
ue caput pinu praecinctus acuta
i immensis, qua tumet Ida, iugis.
picuus Troiae munitor amavit.
spolium virginitatis habet.
ictando ; rupi tamen ungue capillos ;
nt digitis aspera facta meis.
stupri gemmas aurumve poposci.
ngenuum munera corpus emunt.
ignam, medicas mihi tradidit artes ;
e meas ad sua dona manus.
herba potens ad opem radixque medendi
to nascitur orbe, mea est.
, quod amor non est medicabilis herbis !
rudens artis ab arte mea.
opis vaccas pavisse Pheraeas
a nostro saucius igne fuit.
graminibus tellus fecunda creatis,
auxilium tu mihi ferre potes.
ierui ; dignae miserere puellae.
um Danais arma cruenta fero :
tecumque fui puerilibus annis :
od superest temporis, esse precor.

EPISTOLA VI.

YPSIPYLE IASONI.

saliae reduci tetigisse carina
ratae vellere dives ovis.

iratulor incolumi, quantum sinis; hoc tamen ipsa
debueram scripto certior esse tuo.
Nam, ne pacta tibi praeter mea regna redires,
quum cuperes, ventos non habuisse potes.
Quamlibet adverso signetur epistola vento;
Hypsipyle missa digna salute fui.
Cur mihi fama prior, quam nuntia litera, venit,
isse sacros Marti sub iuga panda boves?
seminibus iactis segetes adolesse virorum,
inque necem dextra non eguisse tua?
pervigilem spolium pecudis servasse draconem
rapta tamen forti vellera fulva manu?
Haec ego si possem timide credentibus, Ista
ipse mihi scripsit, dicere, quanta forem!
Quid queror officium lenti cessasse mariti?
Obsequium, maneo si tua, grande tuli.
Barbara narratur venisse venefica tecum,
in mihi promissi parte recepta tori.
Credula res amor est; utinam temeraria
criminibus falsis insimulasse virum!
Nuper ab Haemoniis hospes mihi Thessa
venerat; et tactum vix bene limen er
Aesonides, dixi, quid agit meus? Ille
haesit, in opposita lumina fixus hun
Protinus exsilui; tunicisque a pectore
Vivit? an, exclamo, me quoque fa
Vivit, ait; timidumque mihi iurare
Vix mihi, teste deo, credita vita t
Ut rediit animus, tua facta requirere
Narrat, aenipedes Martis arasse
vipereos dentes in humum pro sem
et subito natos arma tulisse virc
terrigenas populos civili Marte pe

implesse aetatis fata diurna suae.
Devicto serpente, iterum, si vivat Iason,
quaerimus; alternant spesque timorque fidem.
Singula dum narrat; studio cursuque loquendi,
detegit ingenio vulnera facta suo.
Heu! ubi pacta fides? ubi connubialia iura?
faxque sub arsuros dignior ire rogos?
Non ego sum furtim tibi cognita; pronuba Iuno
adfuit, et sertis tempora vinctus Hymen.
At mihi nec Iuno nec Hymen, sed tristis Erinnys
praetulit infaustas sanguinolenta faces.
Quid mihi cum Minyis? quid cum Tritonide pinu?
quid tibi cum patria, navita Tiphy, mea?
Non erat hic aries villo spectabilis aureo:
nec senis Aeëtae regia Lemnos erat.
Certa fui primo (sed me mea fata trahebant,)
hospita feminea pellere castra manu.
Lemniadesque viros, nimium quoque, vincere norunt.
Milite tam forti ripa tuenda fuit.
Urbe virum vidi, tectoque animoque recepi:
hic tibi bisque aestas bisque cucurrit hiems.
Tertia messis erat, quum tu, dare vela coactus,
implesti lacrimis talia verba tuis:
Abstrahor, Hypsipyle: sed, dent modo fata recursus,
vir tuus hinc abeo: vir tibi semper ero.
Quod tamen e nobis gravida celatur in alvo,
vivat; et eiusdem simus uterque parens.
Hactenus; et, lacrimis in falsa cadentibus ora,
caetera te memini non potuisse loqui.
Ultimus e sociis sacram conscendis in Argo.
Illa volat: ventus concava vela tenet.

Caerula propulsae subducitur unda carinae.
Terra tibi, nobis adspiciuntur aquae.
In latus omne patens turris circumspicit undas:
huc feror; et lacrimis osque sinusque maden
Per lacrimas specto; cupidaeque faventia ment
longius adsueto lumina nostra vident.
Adde preces castas, immistaque vota timori,
nunc quoque te salvo persoluenda mihi.
Vota ego persolvam? votis Medea fruetur?
Cor dolet, atque ira mistus abundat amor.
Dona feram templis, vivum quod Iasona perdo?
hostia pro damnis concidet icta meis?
Non equidem secura fui; semperque verebar,
ne pater Argolica sumeret urbe nurum.
Argolidas timui: nocuit mihi barbara pellex.
Non expectato vulnus ab hoste tuli.
Nec facie meritisve placet; sed carmine movit:
diraque cantata pabula falce metit.
Illa reluctantem cursu deducere Lunam
nititur, et tenebris abdere Solis equos.
Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit:
illa loco silvas vivaque saxa movet.
Per tumulos errat sparsis discincta capillis,
certaque de tepidis colligit ossa rogis.
Devovet absentes, simulacraque cerea fingit,
et miserum tenues in iecur urget acus.
Et (quae nescierim melius,) male quaeritur hei
moribus et forma conciliandus, amor.
Hanc potes amplecti? thalamoque relictus in u
impavidus somno, nocte silente, frui?
Scilicet ut tauros, ita te iuga ferre coëgit:
quaque feros angues, te quoque mulcet, op
Adde, quod adscribi factis procerumque tuisq

t titulo coniugis uxor obest:
Peliae de partibus acta venenis
t populum, qui sibi credat, habet.
ionides, sed Phasias Aeëtine
rxeae terga revellit ovis.
lcimede mater tua; consule matrem:
a gelido cui venit axe nurus.
ai, Scythiaeque paludibus udae
t a patria Phasidos usque, virum.
ıide, vernaque incertior aura,
lliciti pondere verba carent?
c ieras, vir non meus inde redisti.
is coniux, sicut euntis eram.
ı generosaque nomina tangunt,
ıoo nata Thoante feror.
ı, Bacchi coniux redimita corona
stellis signa minora suis.
nos erit, terra ingeniosa colenti.
ı res tales inter habere potes.
ıeperi; gratare ambobus Iason.
i gravidae fecerat auctor onus.
ero quoque sum, prolemque gemellam
ıcina bina favente dedi.
ui sint similes; cognosceris illis.
ı norunt. caetera patris habent.
paene dedi pro matre ferendos:
coeptas saeva noverca vias.
ıi: plus est Medea noverca.
iunt ad scelus omne manus.
e fratris potuit lacerata per agros
ıignoribus parceret illa meis?
o demens Colchisque ablate venenis,
Hypsipyles praeposuisse toro.

Turpiter illa virum cognovit adultera virgo:
me tibi, teque mihi taeda pudica dedit.
Prodidit illa patrem: rapui de caede Thoanta
Deseruit Colchos: me mea Lemnos habet.
Quid refert, scelerata piam si vincit, et ipso
crimine dotata est, emeruitque virum?
Lemniadum facinus culpo, non miror, Iasor
Quamlibet iratis ipse dat arma dolor.
Dic age, si ventis, ut oportuit, actus iniqui
intrasses portus tuque comesque meos,
obviaque exissem foetu comitata gemello:
hiscere nempe tibi terra roganda foret.
Quo vultu natos, quo me, scelerate, videres
Perfidiae pretio qua nece dignus eras?
Ipse quidem per me tutus sospesque fuisses,
non quia tu dignus, sed quia mitis ego.
Pellicis ipsa meos implessem sanguine vultu
quosque veneficiis abstulit illa suis.
Medeae Medea forem. Quodsi quis ab alto
iustus adest votis Iupiter ipse meis:
quod gemit Hypsipyle, lecti quoque subnubi
moereat, et leges sentiat ipsa suas:
utque ego destituor coniux materque duorur
a totidem natis orba sit, aque viro:
nec male parta diu teneat, peiusque relinqu
exulet; et toto quaerat in orbe fugam.
Quam fratri germana fuit, miseroque paren
filia; tam natis, tam sit acerba viro.
Quum mare, quum terras consumserit, aër
erret inops, exspes, caede cruenta sua
Haec ego coniugio fraudata Thoantias or
Vivite devoto nuptaque virque toro.

EPISTOLA VII.

D I D O A E N E A E.

fata vocant, udis abiectus in herbis,
a Maeandri concinit albus olor.
a te nostra sperem prece posse moveri,
or. Adverso movimus ista deo.
ta et famam, corpusque animumque pudicum
male perdiderim, perdere verba leve est.
ire tamen, miseramque relinquere Dido:
dem venti vela fidemque ferent.
, Aenea, cum foedere solvere naves:
ıe ubi sint nescis, Itala regna sequi.
Carthago, nec te crescentia tangunt
ı, nec sceptro tradita summa tuo.
;is; facienda petis: quaerenda per orbem
quaesita est altera terra tibi.
ı invenias, quis eam tibi tradet habendam?
ıa non notis arva tenenda dabit?
)endus amor tibi restat, et altera Dido:
[ue iterum fallas, altera danda fides.
:rit, ut condas instar Carthaginis urbem,
as populos altus ab arce tuos?
t eveniant, nec di tua vota morentur;
ibi, quae te sic amet, uxor erit?
inducto ceratae sulfure taedae,
fumosis addita tura focis.
culis semper vigilantis inhaeret:
ı animo noxque diesque refert.
:m *male* gratus, et ad mea munera surdus:

et quo, si non sim stulta, carere velim.
Non tamen Aenean, quamvis male cogitat, oc
sed queror infidum, questaque peius amo.
Parce Venus nurui, durumque amplectere frat
frater Amor: castris militet ille tuis;
aut, ego quem coepi (neque enim dedignor,) an
materiam curae praebeat ille meae.
Fallor, et ista mihi falso iactatur imago.
Matris ab ingenio dissidet ille suae.
Te lapis, et montes, innataque rupibus altis
robora, te saevae progenuere ferae:
aut mare, quale vides agitari nunc quoque ve
quo tamen adversis fluctibus ire paras.
Quo fugis? Obstat hiems: hiemis mihi gratia pr
Adspice, ut eversas concitet Eurus aquas.
Quod tibi maluerim, sine me debere procellis.
Iustior est animo ventus et unda tuo.
Non ego sum tanti, quamvis merearis, inique
ut pereas, dum me per freta longa fugis.
Exerces pretiosa odia, et constantia magno,
si, dum me careas, est tibi vile mori.
Iam venti ponent, strataque aequaliter unda,
caeruleis Triton per mare curret equis.
Tu quoque cum ventis utinam mutabilis esses:
et, nisi duritia robora vincis, eris.
Quid, si nescieris, insana quid aequora possi
Expertae toties quam male credis aquae?
Ut pelago suadente etiam retinacula solvas,
multa tamen latus tristia pontus habet.
Nec violasse fidem tentantibus aequora prodest
Perfidiae poenas exigit ille locus:
praecipue quum laesus Amor; quia mater An
nuda Cytheriacis edita fertur aquis.

perdam timeo, noceamve nocenti;
at aequoreas naufragus hostis aquas.
cor: sic te melius, quam funere, perdam.
us leti caussa ferare mei.
e, te rapido (nullum sit in omine pondus!)
deprendi: quid tibi mentis erit?
ccurrent falsae periuria linguae,
gia Dido fraude coacta mori.
nte oculos deceptae stabit imago
et effusis sanguinolenta comis.
id est, totum merui, concedite, dices:
e cadent, in te fulmina missa putes.
aevitiae spatium pelagique tuaeque:
morae pretium tuta futura via est.
parcatur; puero parcatur Iulo.
est titulum mortis habere meae.
Ascanius, quid di meruere Penates?
ereptos obruet unda deos.
fers tecum, nec, quae mihi, perfide, iactas,
unt humeros sacra paterque tuos.
ntiris; nec enim tua fallere lingua
a nobis, primave plector ego.
, ubi sit formosi mater Iuli:
a duro sola relicta viro.
narraras: nec me movere: merentem
inor culpa poena futura mea est.
mens dubia est, quin te tua numina damnent.
re, per terras septima iactat hiems.
iectum tuta statione recepi,
ene audito nomine, regna dedi.
ficiis utinam contenta fuissem,

C

nec mihi concubitu fama sepulta foret!
Illa dies nocuit, qua nos declive sub antrum
caeruleus subitis compulit imber aquis.
Audieram voces; Nymphas ululasse putavi.
Eumenides fatis signa dedere meis.
Exige, laese pudor, poenas, violate Sichaeo:
ad quem (me miseram!) plena pudoris eo.
Est mihi marmorea sacratus in aede Sichaeus
appositae frondes velleraque alba tegunt.
Hinc ego me sensi noto quater ore citari:
ipse sono tenui dixit, Elissa, veni.
Nulla mora est; venio: venio tibi debita coni
sed tamen admissi tarda pudore mei.
Da veniam culpae; decepit idoneus auctor.
Invidiam noxae detrahit ille meae.
Diva parens, seniorque pater, pia sarcina na
spem mihi mansuri rite dedere viri.
Si fuit errandum, caussas habet error honesta
Adde fidem; nulla parte pigendus erit.
Durat in extremum, vitaeque novissima nost
prosequitur fati, qui fuit ante, tenor.
Occidit internas coniux mactatus ad aras;
et sceleris tanti praemia frater habet.
Exul agor, cineresque viri patriamque relinq
et feror in duras, hoste sequente, vias.
Applicor ignotis: fratrique elapsa fretoque,
quod tibi donavi, perfide, littus emo.
Urbem constitui; lateque patentia fixi
moenia, finitimis invidiosa locis.
Bella tument: bellis peregrina et femina tentc
vixque rudes portas urbis et arma paro.
Mille procis placui: qui me coïere querentes
nescio quem thalamis praeposuisse suis.

bitas vinctam Gaetulo tradere Iarbae?
uerim sceleri brachia nostra tuo.
n frater; cuius manus impia poscit
gi nostro, sparsa cruore viri.
os, et, quae tangendo, sacra, profanas:
ene coelestes impia dextra colit.
tor eras elapsis igne futurus;
tet elapsos ignibus esse deos.
et gravidam Dido, scelerate, relinquas,
ue tui lateat corpore clausa meo.
fatis matris miserabilis infans;
idum nato funeris auctor eris:
parente sua frater morietur Iuli;
ique connexos auferet una duos.
t ire deus. Vellem vetuisset adire;
a nec Teucris pressa fuisset humus.
e, nempe deo, ventis agitaris iniquis,
s in rapido tempora longa freto.
i vix tanto tibi erant repetenda labore,
re si vivo quanta fuere forent.
rium Simoenta petis, sed Thybridas undas.
e, ut pervenias, quo cupis, hospes eris.
itet, vitatque tuas abstrusa carinas,
bi continget terra petita seni.
us populos in dotem, ambage remissa,
; et advectas Pygmalionis opes.
Tyriam transfer felicius urbem:
ue, locum regni, sceptraque sacra tene.
ens avida est belli, si quaerit Iulus,
suo partus Marte triumphus eat;
peret, ne quid desit, praebebimus hostem.
cis leges, hic locus arma capit.
, *per matrem, fraternaque tela, sagittas,*

perque fugae comites, Dardana sacra, deos;
sic superent, quoscunque tua de gente reportas
Mars ferus et damni sit modus ille tui;
Ascaniusque suos feliciter impleat annos,
et senis Anchisae molliter ossa cubent:
parce precor domui, quae se tibi tradit habend
Quod crimen dicis, praeter amasse, meum?
Non ego sum Phthias, magnisve oriunda Myce
nec steterunt in te virque paterque meus.
Si pudet uxoris; non nupta, sed hospita dicar.
Dum tua sit Dido, quidlibet esse feret.
Nota mihi freta sunt Afrum frangentia littus:
temporibus certis dantque negantque viam.
Quum dabit aura viam, praebebis carbasa ven
Nunc levis eiectam continet alga ratem.
Tempus ut observem, manda mihi; certius ib
nec te, si cupias, ipsa manere sinam.
Et socii requiem poscunt; laniataque classis
postulat exiguas semirefecta moras.
Pro meritis, et si qua tibi praebebimus ultra,
pro spe coniugii tempora parva peto,
dum freta mitescunt et Amor; dum tempore et
fortiter edisco tristia posse pati.
Sin minus, est animus nobis effundere vitam.
In me crudelis non potes esse diu.
Adspicias utinam, quae sit scribentis imago!
Scribimus, et gremio Troïcus ensis adest:
perque genas lacrimae strictum labuntur in en
qui iam pro lacrimis sanguine tinctus erit.
Quam bene conveniunt fato tua munera nostro
Instruis impensa nostra sepulcra brevi.
Nec mea nunc primum feriuntur pectora telo:
ille locus saevi vulnus Amoris habet.

Anna soror, soror Anna, meae male conscia culpae,
iam dabis in cineres ultima dona meos.
Nec, consumta rogis, inscribar, Elissa Sichaei:
hoc tamen in tumuli marmore carmen erit:
Praebuit Aeneas et caussam mortis et ensem.
Ipsa sua Dido concidit usa manu.

EPISTOLA VIII.

HERMIONE ORESTAE.

[Alloquor Hermione nuper fratremque virumque,
nunc fratrem; nomen coniugis alter habet.]
Pyrrhus Achillides, animosus imagine patris,
inclusam contra iusque piumque tenet.
Quod potui, renui, ne non invita tenerer:
caetera femineae non valuere manus.
Quid facis, Aeacide? non sum sine vindice, dixi.
haec tibi sub domino, Pyrrhe, puella suo.
Surdior ille freto clamantem nomen Orestae
traxit inornatis in sua tecta comis.
Quid gravius, capta Lacedaemone, serva tulissem,
si raperet Graias barbara turba nurus?
Parcius Andromachen vexavit Achaïa victrix,
quum Danaus Phrygias ureret ignis opes.
At tu, cura mei si te pia tangit, Oreste,
iniice non timidas in tua iura manus.
An, si quis rapiat stabulis armenta reclusis,
arma feras? rapta coniuge lentus eris?
Sit socer exemplo, nuptae repetitor ademtae,
cui pia militiae *caussa* puella fuit.
Si socer ignavus vacua sedisset in aula,

nupta foret Paridi mater, ut ante fuit.
Nec tu mille rates sinuosaque vela parari
nec numeros Danai militis: ipse veni.
Sic quoque eram repetenda tamen; nec tu
aspera pro caro bella tulisse toro.
Quid, quod avus nobis idem Pelopeïus A
et, si non esses vir mihi, frater eras?
Vir, precor, uxori, frater succurre sorc
Instant officio nomina bina tuo.
Me tibi Tyndareos, vita gravis auctor et
tradidit: arbitrium neptis habebat av
At pater Aeacidae promiserit inscius acti
plus quoque, qui prior est ordine, p
Quum tibi nubebam, nulli mea taeda n
si iungar Pyrrho, tu mihi laesus eris.
Et pater ignoscet nostro Menelaus amori:
succubuit telis praepetis ipse dei.
Quem sibi permisit, genero concedet an
proderit exemplo mater amata suo.
Tu mihi, quod matri pater, es: quas eg
Dardanius partes advena, Pyrrhus ag
Ilie licet patriis sine fine superbiat actis;
et tu, quae referas, acta parentis habe
Tantalides omnes ipsumque regebat Ach
Hic pars militiae, dux erat ille ducum
Tu quoque habes proavum Pelopem Pelo
rentem.
Si medios numeres, a Iove quintus er
Nec virtute cares: arma invidiosa tulisti
Sed tu quid faceres? Induit illa pater.
Materia vellem fortis meliore fuisses:
non lecta est, operi sed data caussa tu
Hanc tamen implesti; iuguloque Aegist

ntavit, quae pater ante tuus.
ıcides, laudemque in crimina vertit;
ıdspectus sustinet ille meos.
ora mihi pariter cum mente tumescunt:
ıe inclusis ignibus usta dolent.
ıram quidquamne obiectet Orestae?
sunt vires; nec ferus ensis adest.
ɔrte: fiendo diffundimus iram:
ıus lacrimae, fluminis instar, eunt.
beo semper, semperque profundo.
ɔcultae fonte perenne genae.
fato, quod nostros durat in annos,
ɜ matres apta rapina sumus.
ıinei referam mendacia cygni:
r in plumis delituisse Iovem.
rectus longe freta distinet Isthmos,
grinis Hippodamia rotis.
claeo et Amyclaeo Polluci
ɔpsopia Tyndaris urbe soror.
laeo trans aequor ab hospite rapta,
pro se vertit in arma manus.
memini; memini tamen: omnia luctus,
liciti plena timoris erant.
flebatque soror, fratresque gemelli:
ɔeros Leda, suumque Iovem.
ın longos etiam nunc scissa capillos,
., Sine me, me sine, mater, abis?
aberat. Ne non Pelopeia credar,
tolemo praeda parata fui.
ım vitasset Apollinis arcus!
nati facta proterva pater.
n placuit, nec nunc placuisset Achilli,
duum coniuge flere virum.

cedunt: dissimiles hic vir et ille puer.
Quem non mille ferae, quem non Stheneleïus hostis,
non potuit Iuno vincere, vincit Amor.
At bene nupta feror, quia nominer Herculis uxor,
sitque socer, rapidis qui tonat altus equis.
Quam male inaequales veniunt ad aratra iuvenci,
tam premitur magno coniuge nupta minor.
Non honor est, sed onus, species laesura ferentem.
Si qua voles apte nubere, nube pari.
Vir mihi semper abest; et coniuge notior hospes.
Monstraque terribiles persequiturque feras.
Ipsa domo vidua, votis operata pudicis,
torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat.
Inter serpentes, aprosque, avidosque leones
iactor, et esuros terna per ora canes.
Me pecudum fibrae, simulacraque inania somni,
ominaque arcana nocte petita movent.
Aucupor infelix incertae murmura famae:
speque timor dubia, spesque timore cadit.
Mater abest, queriturque deo placuisse potenti:
nec pater Amphitryon, nec puer Hyllus adest.
Arbiter Eurystheus irae Iunonis iniquae
sentitur nobis, iraque longa deae.
Haec mihi ferre parum est: peregrinos addis amores:
et mater de te quaelibet esse potest.
Non ego Partheniis temeratam vallibus Augen,
nec referam partus, Ormeni nympha, tuos.
Nec tibi crimen erunt Theutrantia turba sorores,
quarum de populo nulla relicta tibi est.
Una. recens crimen, referatur adultera nobis,
unde ego sum Lydo facta noverca Lamo.
Maeandros, toties qui terris errat in isdem,

s in se saepe retorquet aquas,
culeo suspensa monilia collo,
oelum sarcina parva fuit.
: fortes auro cohibere lacertos,
gemmas apposuisse toris?
his animam pestis Nemeaea lacertis
nde humerus tegmina laevus habet.
irsutos mitra redimire capillos:
rculeae populus alba comae.
nia, lascivae more puellae,
ona dedecuisse putas?
ccurrit crudi Diomedis imago,
umana qui dape pavit equas?
et cultu Busiris in isto,
or victo nempe pudendus eras.
ataeus duro redimicula collo,
t molli succubuisse viro.
as calathum tenuisse puellas
et dominae pertimuisse minas.
Alcide, victricem mille laborum
calathis imposuisse manum?
obusto deducis pollice fila,
e formosae pensa rependis herae?
, digitis dum torques stamina duris,
lae fusos comminuere manus!
elix, scuticae tremefactus habenis,
es dominae procubuisse tuae.
mpas, praeconia summa triumphi,
narrabas dissimulanda tibi?
nanes *elisis faucibus* hydros
caudis involüisse manum?
aper cupressifero Erymantho
vasto pondere laedat humum?

Non tibi Threïciis affixa penatibus ora,
non hominum pingues caede tacentur equae?
prodigiumque triplex, armenti dives Iberi
Geryones; quamvis in tribus unus erat?
inque canes totidem trunco digestus ab uno
Cerberus, implicitis angue minante comis?
quaeque redundabat fecundo vulnere serpens
fertilis, et damnis dives ab ipsa suis?
quique inter laevumque latus laevumque lacertum
praegrave compressa fauce pependit onus?
et male confisum pedibus formaque bimembri
pulsum Thessalicis agmen equestre iugis?
Haec tu Sidonio potes insignitus amictu
dicere? Non cultu lingua retenta silet?
Se quoque Nympha tuis ornavit Iardanis armis,
et tulit e capto nota tropaea viro.
I nunc, tolle animos, et fortia facta recense.
Quod tu non esses iure, vir illa fuit:
qua tanto minor es, quanto te, maxime rerum,
quam quos vicisti, vincere maius erat.
Illi procedit rerum mensura tuarum.
Cede bonis: heres laudis amica tuae.
Pro pudor! hirsuti costis exuta leonis
aspera texerunt vellera molle latus.
Falleris, et nescis: non sunt spolia ista leonis,
sed tua; tuque feri victor es, illa tui.
Femina tela tulit Lernaeis atra venenis,
ferre gravem lana vix satis apta colum:
instruxitque manum clava domitrice ferarum:
vidit et in speculo coniugis arma sui.
Haec tamen audieram: licuit non credere famae;
et venit ad sensus mollis ab aure dolor.
Ante meos oculos adducitur advena pellex;

i, quae patior, dissimulare licet.
averti; mediam captiva per urbem
culis adspicienda venit.
incultis, captarum more, capillis,
n vultus fassa tegendo suam.
late lato spectabilis auro;
in Phrygia tu quoque cultus eras.
a populo sublime sub Hercule victo:
am vivo stare parente putes.
t, pulsa Aetolide Deïanira,
deposito pellicis, uxor erit:
que Iöles, atque insani Alcidae
amosus corpora iunget Hymen.
; admonitu, frigusque perambulat artus,
in gremio languidâ facta manus.
e cum multis, sed me sine crimine, amasti;
it, pugnae bis tibi caussa fui.
ns legit ripis Achelous in udis,
ue limosa tempora mersit aqua.
cubuit in letifero Eueno
; et infecit sanguis equinus aquas.
go haec refero? scribenti nuntia venit
irum tunicae tabe perire meae.
quid feci? quo me furor egit amantem?
uid dubitas Deïanira mori?
a media coniux lacerabitur Oeta?
ris tanti caussa, superstes eris?
huc habeo facti, cur Herculis uxor
coniugii mors mea pignus erit.
e cognosces in me, Meleagre, sororem.
uid dubitas Deïanira mori?
domus / *solio* sedet Agrios alto:

Oenea desertum nuda senecta premit.
Exulat ignotis Tydeus germanus in oris.
Alter fatali vivus in igne fuit.
Exegit ferrum sua per praecordia mater.
Impia quid dubitas Deïanira mori?
Deprecor hoc unum per iura sacerrima lecti,
ne videar fatis insidiata tuis.
Nessus, ut est avidum percussus arundine pectus
Hic, dixit, vires sanguis amoris habet.
Illita Nesseo misi tibi texta veneno.
Impia quid dubitas Deïanira mori?
Iamque vale, seniorque pater, germanaque Gorge
et patria, et patriae frater ademte tuae;
et tu lux oculis hodierna novissima nostris,
virque, sed o possis! et puer Hylle, vale.

EPISTOLA X.

ARIADNE THESEO.

Mitius inveni, quam te, genus omne ferarum:
credita non ulli, quam tibi, peius eram.
Quae legis, ex illo, Theseu, tibi littore mitto,
unde tuam sine me vela tulere ratem;
in quo me somnusque meus male prodidit, et tu
pro facinus! somnis insidiate meis.
Tempus erat, vitrea quo primum terra pruina
spargitur, et tectae fronde queruntur aves.
Incertum vigilans, an somno languida, movi
Thesea prensuras semisupina manus.
Nullus erat: referoque manus, iterumque retempto
perque torum moveo brachia: nullus erat.

etus somnum: conterrita surgo:
ıe sunt viduo praecipitata toro.
uctis sonuerunt pectora palmis:
e somno turbida, rapta coma est.
pecto, si quid, nisi littora, cernam.
ant oculi, nil, nisi littus, habent.
nunc illuc, et utroque, sine ordine,
curro:
ıres tardat arena pedes.
lamanti littore, Theseu,
nomen concava saxa tuum:
o te, toties locus ipse vocabat,
miserae ferre volebat opem.
pparent frutices in vertice rari:
ılus raucis pendet adesus aquis.
ires animus dabat,) atque ita late
ospectu metior alta meo.
m ventis quoque sum crudelibus usa,)
ipiti carbasa tenta Noto.
certe, quum me vidisse putarem,
lacie semianimisque fui.
diu patitur dolor: excitor illo;
summa Thesea voce voco.
tclamo, scelerate? Revertere, Theseu;
n; numerum non habet illa suum.
od voci deerat, plangore replebam.
ım verbis mista fuere meis.
es, ut saltem cernere posses,
te signa dedere manus:
mposui longae velamina virgae,
litos admonitura mei.
is ereptus eras: tum denique flevi.
t molles ante dolore genae.

Quid potius facerent, quam me mea lumina flerent,
postquam desierant vela videre tua?
Aut ego diffusis erravi sola capillis,
qualis ab Ogygio concita Baccha deo:
aut mare prospiciens in saxo frigida sedi:
quamque lapis sedes, tam lapis ipsa fui.
Saepe torum repeto, qui nos acceperat ambos,
sed non acceptos exhibiturus erat,
et tua, quae possum, pro te vestigia tango;
strataque, quae membris intepuere tuis.
Incumbo, lacrimisque toro manante profusis,
Pressimus, exclamo, te duo: redde duos.
Venimus huc ambo: cur non discedimus ambo?
Perfide, pars nostri, lectule, maior ubi est?
Quid faciam? quo sola ferar? Vacat insula cultu.
Non hominum video, non ego facta boum.
Omne latus terrae cingit mare: navita nusquam:
nulla per ambiguas puppis itura vias.
Finge dari comitesque mihi, ventosque, ratemque;
quid sequar? Accessus terra paterna negat.
Ut rate felici pacata per aequora labar;
temperet ut ventos Aeolus; exul ero.
Non ego te, Crete, centum digesta per urbes,
adspiciam, puero cognita terra Iovi.
Nam pater, et tellus iusto regnata parenti,
prodita sunt facto, nomina cara, meo,
quum tibi, ne victor tecto morerere recurvo,
quae regerent passus, pro duce fila dedi:
quum mihi dicebas, Per ego ipsa pericula iuro,
te fore, dum nostrûm vivet uterque, meam.
Vivimus, et non sum, Theseu, tua: si modo vivit
femina periuri fraude sepulta viri.
Me quoque, qua fratrem, mactasses, improbe, cl

n dederas, morte soluta fides.
ı tantum, quae sum passura, recordor;
ımque potest ulla relicta pati.
ımo pereundi mille figurae:
minus poenae, quam mora mortis, habet.
:uros aut hac aut suspicor illac,
t avido viscera dente, lupos.
ılvos tellus alat ista leones.
ın haec saevas tigridas insula habet?
ıtur magnas expellere phocas.
et gladios per latus ire meum?
:liger dura captiva catena;
m serva grandia pensa manu:
Minos, cui mater filia Phoebi:
nagis memini, quae tibi pacta fui.
:rras, porrectaque littora vidi;
i terrae, multa minantur aquae.
bat: timeo simulacra deorum.
'abidis praeda cibusque feris.
abitantque viri, diffidimus illis.
lidici laesa timere viros.
'ogeos utinam, nec facta luisses
:ribus, Cecropi terra, tuis!
asset nodoso stipite, Theseu,
e virum dextera, parte bovem!
e reditus monstrarent, fila dedissem,
ductas saepe recepta manus!
ı miror, si stat victoria tecum,
Cretaeam bellua tinxit humum.
figi praecordia ferrea cornu:
'eres, pectore tutus eras.
'llic adamanta tulisti:

illic, qui silices, Thesea, vincat, habes.
Crudeles somni, quid me tenuistis inertem?
At semel aeterna nocte premenda fui.
Vos quoque crudeles, venti, nimiumque parati,
flaminaque in lacrimas officiosa meas.
Dextera crudelis, quae me fratremque necavit,
et data poscenti, nomen inane, fides.
In me iurarunt somnus ventusque fidesque.
Prodita sum caussis una puella tribus.
Ergo ego nec lacrimas matris moritura videbo;
nec, mea qui digitis lumina condat, erit?
Spiritus infelix peregrinas ibit in auras,
nec positos artus unget amica manus?
Ossa superstabunt volucres inhumata marinae?
Haec sunt officiis digna sepulcra meis?
Ibis Cecropios portus, patriaque receptus
quum steteris urbis celsus in arce tuae,
et bene narrabis letum taurique virique,
sectaque per dubias saxea tecta vias;
me quoque narrato solam tellure relictam.
Non ego sum titulis surripienda tuis.
Nec pater est Aegeus; nec tu Pittheïdos Aethrae
filius: auctores saxa fretumque tui.
Di facerent, ut me summa de puppe videres!
Movisset vultus moesta figura tuos.
Nunc quoque non oculis, sed, qua potes, adspice mente
haerentem scopulo, quem vaga pulsat aqua.
Adspice demissos lugentis more capillos,
et tunicas lacrimis, sicut ab imbre, graves.
Corpus, ut impulsae segetes Aquilonibus, horret:
literaque articulo pressa tremente labat.
Non te per meritum, quoniam male cessit, ado

Debita sit facto gratia nulla meo:
sed nec poena quidem. Si non ego caussa salutis,
non tamen est, cur tu sis mihi caussa necis.
Has tibi, plangendo lugubria pectora lassas,
infelix tendo trans freta longa manus.
Hos tibi, qui superant, ostendo moesta capillos.
Per lacrimas oro, quas tua facta movent;
flecte ratem, Theseu, versoque relabere vento.
Si prius occidero, tu tamen ossa feres.

EPISTOLA XI.

CANACE MACAREO.

Si qua tamen caecis errabunt scripta lituris,
oblitus a dominae caede libellus erit.
Dextra tenet calamum, strictum tenet altera ferrum,
et iacet in gremio charta soluta meo.
Haec est Aeolidos fratri scribentis imago:
sic videor duro posse placere patri.
Ipse necis cuperem nostrae spectator adesset,
auctorisque oculis exigeretur opus.
Ut ferus est, multoque suis truculentior Euris,
spectaret siccis vulnera nostra genis.
Scilicet est aliquid, cum saevis vivere ventis:
ingenio populi convenit ille sui.
Ille Noto Zephyroque, et Sithonio Aquiloni
imperat, et pennis, Eure proterve, tuis.
Imperat heu ventis, *tumidae non* imperat irae:
possidet et vitiis regna minora suis.
Quid iuvat admotam per avorum nomina coelo
inter cognatos posse referre Iovem?

Num minus infestum, funebria munera, ferrum
feminea teneo, non mea tela, manu?
O utinam, Macareu, quae nos commisit in unum,
venisset leto serior hora meo!
Cur unquam plus me, frater, quam frater amasti?
et tibi, non debet quod soror esse, fui?
Ipsa quoque incalui: qualemque audire solebam,
nescio quem sensi corde tepente deum.
Fugerat ore color, maciesque obduxerat artus:
sumebant minimos ora coacta cibos.
Nec somni faciles, et nox erat annua nobis:
et gemitum nullo laesa dolore dabam.
Nec, cur haec facerem, poteram mihi reddere causam:
nec noram, quid amans esset: at illud eram.
Prima malum nutrix animo praesensit anili:
prima mihi nutrix, Aeoli, dixit, amas.
Erubui, gremioque pudor deiecit ocellos.
Haec satis in tacita signa fatentis erant.
Iamque tumescebant vitiati pondera ventris,
aegraque furtivum membra gravabat onus.
Quas mihi non herbas, quae non medicamina nutri
Attulit, audaci supposuitque manu,
ut penitus nostris (hoc te celavimus unum,)
visceribus crescens excuteretur onus?
Ah nimium vivax admotis restitit infans
artibus, et tecto tutus ab hoste fuit.
Iam novies erat orta soror pulcherrima Phoebi,
denaque luciferos Luna movebat equos:
nescia quae faceret subitos mihi caussa dolores,
et rudis ad partus, et nova miles eram.
Nec tenui vocem. Quid, ait, tua crimina prodis?
oraque clamantis conscia pressit anus.

)uid faciam infelix? Gemitus dolor edere cogit;
sed timor, et nutrix, et pudor ipse, vetant.
ontineo gemitus, elapsaque verba reprendo,
et cogor lacrimas combibere ipsa meas.
ors erat ante oculos, et opem Lucina negabat;
et grave, si morerer, mors quoque crimen erat;
ium superincumbens, scissa tunicaque comaque,
pressa refovisti pectora nostra tuis,
mihi, Vive soror, soror o carissima, dixti,
vive, nec unius corpore perde duos.
ies bona det vires: germano nupta futura es.
Illius, es de quo mater, et uxor eris.
ortua, crede mihi, tamen ad tua verba revixi:
et positum est uteri crimen onusque mei.
iid tibi grataris? Media sedet Aeolus aula:
crimina sunt oculis surripienda patris.
ondibus infantem ramisque albentis olivae
et levibus vittis sedula celat anus;
taque sacra facit, dicitque precantia verba.
Dat populus sacris, dat pater ipse, viam.
m prope limen erat: patrias vagitus ad aures
venit, et indicio proditur ille suo.
ipit infantem, mentitaque sacra revelat
Aeolus. Insana regia voce sonat.
; mare fit tremulum, tenui quum stringitur aura,
ut quatitur tepido fraxina virga Noto,
: mea vibrari pallentia membra videres.
Quassus ab imposito corpore lectus erat.
ruit, et nostrum vulgat clamore pudorem,
et vix a misero continet ore manus.
sa nihil, *praeter lacrimas*, pudibunda profudi:
torpuerat gelido lingua retenta metu.

Iamque dari parvum canibusque avibusque nepotem
iusserat, in solis destituique locis.
Vagitus dedit ille miser; sensisse putares:
quaque suum poterat voce rogabat avum.
Quid mihi tunc animi credis, germane, fuisse,
(nam potes ex animo colligere ipse tuo)
quum mea me coram silvas inimicus in altas
viscera montanis ferret edenda lupis?
Exierat thalamo: tunc demum pectora plangi
contigit, inque meas unguibus ire genas.
Interea patrius vultu moerente satelles
venit, et indignos edidit ore sonos:
Aeolus hunc ensem mittit tibi, (tradidit ensem,)
et iubet ex merito scire, quid iste velit.
Scimus, et utemur violento fortiter ense:
pectoribus condam dona paterna meis.
His mea muneribus, genitor, connubia donas?
Hac tua dote, pater, filia dives erit?
Tolle procul decepte faces, Hymenaee, maritas,
et fuge turbato tecta nefanda pede.
Ferte faces in me, quas fertis, Erinnyes atrae,
ut meus ex isto luceat igne rogus.
Nubite felices, Parca meliore, sorores:
admissi memores sed tamen este mei.
Quid puer admisit, tam paucis editus horis?
quo laesit facto, vix bene natus, avum?
Si potuit meruisse necem, meruisse putetur.
Ah miser admisso plectitur ille meo!
Nate, dolor matris, rabidarum praeda ferarum,
hei mihi, natali dilacerate tuo:
nate, parum fausti miserabile pignus amoris;
haec tibi prima dies, haec tibi summa fuit.

te licuit lacrimis perfundere iustis:
ıon tonsas ferre sepulcra comas.
rincubui; non oscula frigida carpsi.
ınt avidae viscera nostra ferae.
ıue infantis quum vulnere persequar umbras:
ter fuero dicta nec orba diu.
., o frustra miserae sperate sorori,
precor, nati collige membra tui,
l matrem, socioque impone sepulcro:
ıe nos habeat, quamlibet arcta, duos.
ıor nostri, lacrimasque in vulnera funde,
formida corpus amantis amans.
, proiectae nimium mandata sororis
Mandatis perfruar ipsa patris.]

EPISTOLA XII.

EDEA IASONI.

ɔlchorum, memini, regina vacavi,
a quum peteres ut tibi ferret opem:
e dispensant mortalia fata, sorores
ant fusos evolüisse meos:
i Medea mori bene. Quidquid ab illo
i vitae tempore, poena fuit.
cur unquam iuvenilibus acta lacertis
ɜam petiit Pelias arbor ovem?
ıam Colchi Magnetidɜ vidimus Argo;
ıe Phasiacam Graia bibistis aquam;
l in nostras quoniam nova puppis arenas

venerat, audaces attuleratque viros,
cur mihi plus aequo flavi placuere capilli,
et decor, et linguae gratia ficta tuae?
Isset anhelatos non praemedicatus in ignes
immemor Aesonides, oraque adunca boum.
Semina iecisset, totidem sensisset et hostes,
ut caderet cultu cultor ab ipse suo.
Quantum perfidiae tecum, scelerate, perisset!
Demta forent capiti quam mala multa meo!
Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluptas.
Hac fruar: haec de te gaudia sola feram.
Iussus inexpertam Colchos advertere puppim,
intrasti patriae regna beata meae.
Hoc illic Medea fui, nova nupta quod hic est.
Quam pater est illi, tam mihi dives erat.
Hic Ephyren bimarem, Scythia tenus ille nivosa
omne tenet, Ponti qua plaga laeva iacet.
Excipit hospitio iuvenes Aeëta Pelasgos,
et premitis pictos corpora Graia toros.
Tunc ego te vidi: tunc coepi scire, quis esses.
Illa fuit mentis prima ruina meae.
Ut vidi, ut perii; nec notis ignibus arsi,
ardet ut ad magnos pinea taeda deos.
Et formosus eras, et me mea fata trahebant:
abstulerant oculi lumina nostra tui.
Perfide, sensisti: quis enim bene celat amorem?
Eminet indicio prodita flamma suo.
Dicitur interea tibi lex, ut dura ferorum
insolito premeres vomere colla boum.
[Martis erant tauri plus, quam per cornua, saevi:
quorum terribilis spiritus ignis erat.]

lidi, praetentaque naribus aera:
fflatus haec quoque facta suos.
:rea, populos genitura, iuberis
:vota lata per arva manu,
atis secum tua corpora telis.
:icolae messis iniqua suo.
dis, succumbere nescia somno,
aliqua decipere arte labor.
: moesti consurgitis omnes:
)urpureos deserit alta toros.
c longe regnum dotale Creusae,
magni nata Creontis erant?
Oculis abeuntem prosequor udis:
ıi murmure lingua, Vale.
igi thalamo male saucia lectum,
lacrimas nox mihi, quanta fuit.
urique truces, segetesque nefandae;
culos pervigil anguis erat.
ıinc timor est. Ipsum timor auget amorem.
et thalamo cara recepta soror,
comas aversaque in ora iacentem
lacrimis omnia plena meis.
nyis: petit altera, et altera habebit.
/eni, quod rogat illa, damus.
piceis et frondibus ilicis atrum:
diis solis adire licet.
ıerantque diu, delubra Dianae:
arica stat dea facta manu.
ciderunt mecum loca? Venimus illuc;
ido sic prior ore loqui:
'rium nostrae Fortuna salutis
ue tua est vitaque morsque manu.

Perdere posse sat est, si quem iuvat ipsa potesta
Sed tibi servatus gloria maior ero.
Per mala nostra precor, quorum potes esse le
men;
per genus et numen cuncta videntis avi;
per triplicis vultus arcanaque sacra Dianae;
et si forte alios gens habet ista deos:
o virgo, miserere mei; miserere meorum!
Effice me meritis tempus in omne tuum.
Quod si forte virum non dedignare Pelasgum;
(sed mihi tam faciles unde deosque meos?)
spiritus ante meus tenues vanescat in auras,
quam thalamo, nisi tu, nupta sit ulla meo.
Conscia sit Iuno, sacris praefecta maritis,
et dea, marmorea cuius in aede sumus.
Haec animum (et quota pars haec sunt?) mov
puellae
simplicis, et dextrae dextera iuncta meae.
Vidi etiam lacrimas: an pars et fraudis in illis?
Sic cito sum verbis capta puella tuis.
Iungis et aeripedes inadusto corpore tauros,
et solidam iusso vomere findis humum.
Arva venenatis pro semine dentibus imples:
nascitur, et gladios scutaque miles habet.
Ipsa ego, quae dederam medicamina, pallida s
quum vidi subitos arma tenere viros:
donec terrigenae (facinus miserabile!) fratres
inter se strictas conseruere manus.
Pervigil ecce draco squamis crepitantibus horr
sibilat; et torto pectore verrit humum.
Dotis opes ubi erant, ubi erat tunc regia coniu
quique maris gemini distinet Isthmos aqua
Illa ego, quae tibi sum nunc denique barbar

sum pauper, nunc tibi visa nocens,
bduxi medicato lumina somno,
uae raperes, vellera tuta dedi.
; genitor: regnum patriamque reliqui:
in exilio quod licet esse, tuli.
acta est peregrini praeda latronis:
ım cara matre relicta soror.
ıgiens sine me, germane, reliqui.
ıc uno litera nostra loco.
ausa mea est, non audet scribere, dextra:
sed tecum, dilaceranda fui.
ɔxtimui (quid enim post illa timerem?)
ıe pelago femina, tamque nocens.
est? ubi dī? Meritas subeamus in alto,
ɜ poenas, credulitatis ego.
utinam Symplegades elisissent,
e adhaererent ossibus ossa tuis!
lla rapax canibus misisset edendos!
ıgratis Scylla nocere viris:)
mit totidem fluctus, totidemque resorbet,
ue Trinacriae supposuisset aquae.
laemonias victorque reverteris urbes
d patrios aurea lana deos.
m Peliae natas pietate nocentes,
virginea membra paterna manu?
ılii, tibi me laudare necesse est,
ıum toties esse coacta nocens.
iusto desunt sua verba dolori,)
Aesonia, dicere, cede domo.
essi, *natis* comitata duobus,
sequitur semper, amore tui.

Ut subito nostras Hymen cantatus ad aures
venit, et accenso lampades igne micant,
tibiaque effudit socialia carmina vobis,
at mihi funerea flebiliora tuba;
pertimui, nec adhuc tantum scelus esse putabam:
sed tamen in toto pectore frigus erat.
Turba ruunt; et, Hymen, clamant: Hymenaee, frequentant.
Quo proprior vox haec, hoc mihi peius erat.
Diversi flebant servi, lacrimasque tegebant.
Quis vellet tanti nuntius esse mali?
Me quoque, quidquid erat, potius nescire iuvabat;
sed tanquam scirem, mens mea tristis erat:
quum minor e pueris, iussus studioque videndi,
constitit ad geminae limina prima foris.
Hic mihi, Mater, abi; pompam pater, inquit, Iason
ducit; et adiunctos aureus urget equos.
Protinus abscissa planxi mea pectora veste:
tuta nec a digitis ora fuere meis.
Ire animus mediae suadebat in agmina turbae,
sertaque compositis demere rapta comis.
Vix me continui, quin sic laniata capillos
clamarem, Meus est; iniiceremque manus.
Laese pater, gaude: Colchi gaudete relicti;
inferias, umbrae fratris, habete mei.
Deseror, amissis regno patriaque domoque,
coniuge, qui nobis omnia solus erat.
Serpentes igitur domui, taurosque furentes,
unum non potui perdomuisse virum.
Quaeque feros pepuli doctis medicatibus ignes,
non valeo flammas effugere ipsa meas.
Ipsi me cantus, herbaeque, artesque relinquu

ıil Hecates sacra potentis agunt.
ata dies: noctes vigilantur amarae:
in misero pectore somnus adest.
n possum, potui sopire draconem.
ivis, quam mihi, cura mea est.
rvavi, pellex amplectitur artus,
fructus illa laboris habet.
stultae dum te iactare maritae
et iniustis auribus apta loqui,
oresque meos nova crimina fingis.
t vitiis laeta sit illa meis:
yrio iaceat sublimis in ostro.
t ardores vincet adusta meos.
ı flammaeque aderunt, succusque veneni,
deae nullus inultus erit.
e preces praecordia ferrea tangunt,
mis audi verba minora meis.
m supplex, quam tu mihi saepe fuisti,
ır ante tuos procubuisse pedes.
vilis, communes respice natos.
ı partus dira noverca meos.
similes tibi sunt, et imagine tangor,
es video, lumina nostra madent.
oro, per avitae numina flammae,
tum, et natos, pignora nostra, tuos,
a, pro quo tot res insana reliqui.
em dictis, auxiliumque refer.
imploro contra taurosque virosque,
a serpens victa quiescat ope.
ıem merui, quem nobis ipse dedisti;
sum pariter facta parente parens.
quaeris? Campo numeravimus illo,
ıturo vellus, arandus erat.

Aureus ille aries, villo spectabilis aureo,
dos mea: Quam, dicam si tibi, redde; neges.
Dos mea tu sospes: dos est mea Graia iuventus.
I nunc, Sisyphias, improbe, confer opes.
Quod vivis, quod habes nuptam socerumque potentem,
Hoc ipsum, ingratus quod potes esse, meum est.
Quos equidem actutum! sed quid praedicere poenam
attinet? Ingentes parturit ira minas.
Quo feret ira, sequar. Facti fortasse pigebit:
ut piget infido consuluisse viro.
Viderit ista deus, qui nunc mea pectora versat.
Nescio quid certe mens mea maius agit.

EPISTOLA XIII.

LAODAMIA PROTESILAO.

Mittit, et optat amans, quo mittitur, ire, salutem,
Aemonis Aemonio Laodamia viro.
Aulide te fama est vento retinente morari.
Ah, me quum fugeres, hic ubi ventus erat?
Tunc freta debuerant vestris obsistere remis.
Illud erat saevis utile tempus aquis.
Oscula plura viro, mandataque plura dedissem:
et sunt, quae volui dicere, plura, tibi.
Raptus es hinc praeceps; et, qui tua vela vocaret,
quem cuperent nautae, non ego, ventus erat.
Ventus erat nautis aptus, non aptus amanti.
Solvor ab amplexu, Protesilaë, tuo;
linguaque mandatis verba imperfecta reliquit.
Vix illud potui dicere triste Vale.

it Boreas, arreptaque vela tetendit;
que meus longe Protesilaus erat.
otui spectare virum, spectare iuvabat;
nque tuos oculos usque secuta meis.
ion poteram, poteram tua vela videre:
a diu vultus detinuere meos.
stquam nec te, nec vela fugacia vidi;
quod spectarem, nil, nisi pontus, erat;
quoque tecum abiit; tenebris exanguis obortis
ucciduo dicor procubuisse genu.
socer Iphiclus, vix me grandaevus Acastus,
vix mater gelida moesta refecit aqua.
ficium fecere pium, sed inutile nobis.
Indignor miserae non licuisse mori.
t rediit animus, pariter rediere dolores;
pectora legitimus casta momordit amor.
ec mihi pectendos cura est praebere capillos:
nec libet aurata corpora veste tegi.
Ut quas pampinea tetigisse Bicorniger hasta
creditur, huc illuc, quo furor egit, eo.
Conveniunt matres Phylaceides, et mihi clamant,
Indue regales, Laodamia, sinus.
Scilicet ipsa geram saturatas murice vestes:
bella sub Iliacis moenibus ille geret?
psa comas pectam: galea caput ille premetur?
ipsa novas vestes, dura vir arma feret?
Quo possum, squalore tuos imitata labores
dicar, et haec belli tempora tristis agam.
Dyspari Priamide, damno formose tuorum,
tam sis hostis *iners*, quam malus hospes eras.
ut te Taenariae faciem culpasse maritae,
aut illi vellem displicuisse tuam.
, *qui pro rapta* nimium, Menelaë, laboras,

hei mihi, quam multis flebilis ultor eris
Dî, precor, a nobis omen removete sinistr
et sua det reduci vir meus arma Iovi.
Sed timeo: quotiesque subit miserabile be
more nivis, lacrimae, sole madentis, eu
Ilion et Tenedos, Simoïsque et Xanthus et
nomina sunt ipso paene timenda sono.
Nec rapere ausurus, nisi se defendere poss
hospes erat: vires noverat ille suas.
Venerat, ut fama est, multo spectabilis au
quique suo Phrygias corpore ferret opes
classe virisque potens, per quae fera bella g
et sequitur regni pars quotacunque sui.
His ego te victam, consors Ledaea gemelli
suspicor: haec Danais posse nocere putc
Hectora nescio quem timeo. Paris Hector
ferrea sanguinea bella movere manu.
Hectora, quisquis is est, si sum tibi cara,
Signatum memori pectore nomen habe.
Hunc ubi vitaris, alios vitare memento:
et multos illic Hectoras esse puta.
Et facito dicas, quoties pugnare parabis,
Parcere me iussit Laodamia sibi.
Si cadere Argolico fas est sub milite Troia
te quoque non ullum vulnus habente,
Pugnet, et adversos tendat Menelaus in hc
ut rapiat Paridi, quam Paris ante sibi.
Irruat, et caussa quem vincit, vincat et ar
Hostibus e mediis nupta petenda viro es
Caussa tua est dispar: tu tantum vivere pu
inque pios dominae posse redire sinus.
Parcite, Dardanidae, de tot, precor, hostil
ne meus ex illo corpore sanguis eat.

m deceat nudo concurrere ferro,
in oppositos pectora ferre viros.
otest multo, quam pugnat, amare.
nt alii; Protesilaus amet.
volui revocare; animusque ferebat.
uspicii lingua timore mali.
is velles ad Troiam exire paternis,
ffenso limine signa dedit.
emui; tacitoque in pectore dixi:
ersuri sint, precor, ista viri.
ic refero, ne sis animosus in armis:
n ventos hic timor omnis eat.
nescio quem fato designat iniquo,
is Danaûm Troada tanget humum.
e prima virum lugebit ademtum!
, ne tu strenuus esse velis!
ates tua sit millesima puppis,
tigatas ultima verset aquas.
praemoneo; de nave novissimus exi.
uo properes, terra paterna tibi.
s, remoque move veloque carinam:
celerem littore siste gradum.
oebus, seu terris altior extat:
ce dolor, tu mihi nocte, venis:
, quam luce, magis. Nox grata puellis,
uppositus colla lacertus habet.
lecto mendaces caelibe somnos.
o veris, gaudia falsa iuvant.
nobis pallens occurrit imago?
a verbis multa querela tuis?
nno, simulacraque noctis adoro.
et fumo Thessalis ara meo.
, *lacrimasque* super; quis sparsa relucet

ut solet adfuso surgere flamma mero.
Quando ego, te reducem cupidis amplexa la
languida laetitia solvar ab ipsa mea?
quando erit, ut lecto mecum bene iunctus ir
militiae referas splendida facta tuae?
Quae mihi dum referes, quamvis audire iuv
multa tamen capies oscula, multa dabis.
Semper in his apte narrantis verba resistun
Promtior est dulci lingua retenta mora.
Sed quum Troia subit, subeunt ventique fret
spes bona sollicito victa timore cadit.
Hoc quoque, quod venti prohibent exire ca
me movet: invitis ire paratis aquis.
Quis velit in patriam vento prohibente reve
a patria pelago vela vetante datis.
Ipse suam non praebet iter Neptunus ad urb
Quo ruitis? Vestras quisque redite dom
Quo ruitis, Danai? Ventos audite vetantes.
Non subiti casus, numinis ista mora est.
Quid petitur tanto, nisi turpis adultera, bel
Dum licet, Inachiae vertite vela rates.
Sed quid ego revoco haec? Omen revocantis
blandaque compositas aura secundet aqu
Troasin invideo, quae sic lacrimosa suorur
funera conspicient: nec procul hostis eri
Ipsa suis manibus forti nova nupta marito
imponet galeam, barbaraque arma dabit.
Arma dabit, dumque arma dabit, simul os
met;
hoc genus officii dulce duobus erit:
producetque virum, dabit et mandata rever
et dicet, Referas ista, face, arma Iovi.
Ille, ferens dominae mandata recentia se

pugnabit caute, respicietque domum.
net et reduci clypeum, galeamque resolvet,
excipietque suo pectora lassa sinu.
s sumus incertae: nos anxius omnia cogit,
quae possunt fieri, facta putare timor.
m tamen arma geris diverso miles in orbe,
quae referat vultus est mihi cera tuos.
i blanditias, illi tibi debita verba
dicimus: amplexus accipit illa meos.
ede mihi, plus est, quam quod videatur, imago.
Adde sonum cerae; Protesilaus erit.
nc specto, teneoque sinu, pro coniuge vero:
et, tanquam possit verba referre, queror.
: reditus, corpusque tuum, mea numina, iuro,
perque pares animi coniugiique faces,
que, quod ut videam canis albere capillis,
quod tecum possis ipse referre, caput;
tibi venturam comitem, quocunque vocaris:
ive, quod heu timeo! sive superstes eris.
ima mandato claudatur epistola parvo:
i tibi cura mei, sit tibi cura tui.

EPISTOLA XIV.

HYPERMNESTRA LYNCEO.

ttit Hypermnestre de tot modo fratribus uni:
aetera nuptarum crimine turba iacet.
usa domo teneor, gravibusque coërcita vinclis.
Est mihi supplicii caussa, fuisse piam.
od *manus extimuit iugulo* dimittere ferrum,
'm *rea; laudarer, si* scelus ausa forem.
eam praestat, quam sic placuisse parenti.

Non piget immunes caedis habere manus.
Me pater igne licet, quem non violavimus, ura
quaeque aderant sacris, tendat in ora faces;
aut illo iugulet, quem non bene tradidit, ense:
ut, qua non cecidit vir nece, nupta cadam:
non tamen, ut dicant morientia, Poenitet, ora,
efficiet; non est, quam piget esse piam.
Poeniteat sceleris Danaum saevasque sorores.
Hic solet eventus facta nefanda sequi.
Cor pavet admonitu temeratae sanguine noctis;
et subitus dextrae praepedit orsa tremor.
Quam tu caede putes fungi potuisse mariti,
scribere de facta non sibi caede timet.
Sed tamen experiar. Modo facta crepuscula te
ultima pars lucis, primaque noctis erat:
ducimur Inachides magni sub tecta Pelasgi,
et socer armatas accipit ipse nurus.
Undique collucent praecinctae lampades auro.
Dantur in invitos impia tura focos.
Vulgus, Hymen, Hymenaee, vocant: fugit ille cantes.
Ipsa Iovis coniux cessit ab urbe sua.
Ecce mero dubii, comitum clamore frequentes
flore novo madidas impediente comas,
in thalamos laeti, thalamos, sua busta, ferunt
strataque corporibus, funere digna, premunt
Iamque, cibo vinoque graves somnoque, iacent
securumque quies alta per Argos erat:
circum me gemitus morientum audire videbar
et tamen audieram, quodque verebar, erat.
Sanguis abit; mentemque calor corpusque reliquit:
inque novo iacui frigida facta toro.

yro graciles vibrantur aristae;
ɔas ut quatit aura comas;
n tremui magis. Ipse iacebas:
dederam vina, soporis erant.
m violenti iussa parentis;
io tela tremente manu.
quor: ter acutum sustulit ensem,
ıto decidit ense manus.
(sine me tibi vera fateri)
o tela paterna tuo.
as crudelibus obstitit ausis:
datum dextra refugit opus.
ta sinus, laniata capillos,
ılia verba sono:
ınestre, pater est tibi: iussa parentis
nis sit comes iste suis.
virgo, natura mitis et annis.
ıolles ad fera tela manus.
[ue licet, fortes imitare sorores;
ɔaesos omnibus esse viros.
.liquam posset committere caedem,
ɔminae sanguinolenta suae.
cem, patruelia regna tenendo,
xternis danda forent generis?
uisse mori: quid fecimus ipsae?
ımisso non licet esse piam?
ferro? Quo bellica tela puellae?
itis lana colusque meis.
que queror, lacrimae sua verba sequuntur,
ulis in tua membra cadunt.
*tus, sopita*que brachia iactas,
lo saucia facta tua est.

Iamque patrem, famulosque patris, lucemc
mebam.
Expulerant somnos haec mea dicta tuos:
Surge age, Belide, de tot modo fratribus unus
nox tibi, ni properas, ista perennis erit.
Territus exsurgis: fugit omnis inertia somni
Adspicis in timida fortia tela manu.
Quaerenti caussam, Dum nox sinit, effuge, d
dum nox atra sinit, tu fugis, ipsa moror.
Mane erat, et Danaus generos ex caede iacentc
dinumerat: summae criminis unus abes.
Fert male cognatae iacturam mortis in uno;
et queritur factum sanguinis esse parum.
Abstrahor a patriis pedibus; raptamque capi
(haec meruit pietas praemia,) carcer habet.
Scilicet ex illo Iunonia permanet ira,
quo bos ex homine est, ex bove facta dea.
Ah satis est poenae teneram mugisse puellam
nec, modo formosam, posse placere Iovi.
Adstitit in ripa liquidi nova vacca parentis,
cornuaque in patriis non sua vidit aquis:
et conata loqui mugitus edidit ore:
territaque est forma, territa voce sua.
Quid furis, infelix? quid te miraris in umbra
quid numeras factos ad nova membra pede
Illa Iovis magni pellex, metuenda sorori,
fronde levas nimiam cespitibusque famem.
Fonte bibis, spectasque tuam stupefacta figu
et, te ne feriant, quae geris, arma, times.
Quaeque modo, ut posses etiam Iove digna vi
dives eras; nuda nuda recumbis humo.
Per mare, per terras, cognataque flumina cur
dat mare, dant amnes, dat tibi terra viam.

ssa fugae? quid, Io, freta longa per-
erras?
s vultus effugere ipsa tuos.
:operas? Eadem sequerisque fugisque.
: comiti: tu comes ipsa duci.
ilus portus emissus in aequor
ae pellicis ora bovi.
eferam, quorum mihi cana senectus
nt anni quod querar, ecce, mei.
truusque gerunt: regnoque domoque
iectos ultimus orbis habet.
s solio sceptrisque potitur:
os inopi turba vagamur inops.
)pulo pars exiguissima restas;
leto, quaeque dedere, fleo.
)t fratres, totidem periere sorores,
rimas utraque turba meas.
vivis, poenae crucianda reservor;
nti, quum rea laudis agar?
ieae quondam centesima turbae
) fratre manente, cadam.
piae, Lynceu, tibi cura sororis,
)i tribui munera, dignus habes;
vel dede neci: defunctaque vita
tivis insuper adde rogis;
nis perfusa fidelibus ossa:
sint titulo nostra sepulcra brevi:
nestre, pretium pietatis iniquum,
m fratri depulit, ipsa tulit.
libet: sed pondere lassa catenae
et vires subtrahit ipse timor.

EPISTOLA XV.

SAPPHO PHAONI.

Numquid, ubi adspecta est studiosae litera dextrae
protinus est oculis cognita nostra tuis?
an, nisi legisses auctoris nomina Sapphus,
hoc breve nescires unde movetur opus?
Forsitan et, quare mea sint alterna, requiris,
carmina, quum lyricis sim magis apta modis?
Flendus amor meus est: elegi flebile carmen.
Non facit ad lacrimas barbitos ulla meas.
Uror, ut, indomitis ignem exercentibus Euris,
fertilis accensis messibus ardet ager.
Arva Phaon celebrat diversa Typhoïdos Aetnae:
me calor Aetnaeo non minor igne tenet.
Nec mihi, dispositis quae iungam carmina nervis,
proveniunt; vacuae carmina mentis opus.
Nec me Pyrrhiades Methymniadesve puellae,
nec me Lesbiadum caetera turba iuvant.
Vilis Anactorie, vilis mihi candida Cydno:
non oculis grata est Atthis, ut ante, meis,
atque aliae centum, quas non sine crimine amavi.
Improbe, multarum quod fuit, unus habes.
Est in te facies, sunt apti lusibus anni.
O facies oculis insidiosa meis!
Sume fidem et pharetram; fies manifestus Apollo
Accedant capiti cornua, Bacchus eris.
Et Phoebus Daphnen, et Gnosida Bacchus amavi
nec norat lyricos illa vel illa modos.
At mihi Pegasides blandissima carmina dictant:
iam canitur toto nomen in orbe meum.

as Alcaeus, consors patriaeque lyraeque,
lis habet, quamvis grandius ille sonet.
ai difficilis formam natura negavit,
enio formae damna rependo meae.
brevis:; at nomen, quod terras impleat omnes,
mihi: mensuram nominis ipsa fero.
lida si non sum, placuit Cepheia Perseo
ndromede, patriae fusca colore suae.
ariis albae iunguntur saepe columbae:
t niger a viridi turtur amatur ave.
nisi quae facie poterit te digna videri,
nulla futura tua est, nulla futura tua est.
, me quum legeres, etiam formosa videbar:
unam iurabas usque decere loqui.
antabam, (memini: meminerunt omnia amantes:)
oscula cantanti tu mihi rapta dabas.
Haec quoque laudabas, omnique a parte placebam:
sed tunc praecipue, quum fit Amoris opus.
Tunc te plus solito lascivia nostra iuvabat,
crebraque mobilitas, aptaque verba ioco;
quique, ubi iam amborum fuerat consumta voluptas,
plurimus in lasso corpore languor erat.
Nunc tibi Sicelides veniunt, nova praeda, puellae.
Quid mihi cum Leabo? Sicelis esse volo.
At vos erronem tellure remittite nostrum,
Nisiades matres, Nisiadesque nurus.
Neu vos decipiant blandae mendacia linguae.
Quae dicit vobis, dixerat ante mihi.
Tu quoque, quae montes celebras, Erycina, Sicanos,
(nam tua sum,) vati consule, diva, tuae.
An *gravis inceptum* peragit Fortuna tenorem,

et manet in cursu semper acerba suo?
Sex mihi natales ierant, quum lecta parentis
ante diem lacrimas ossa bibere meas.
Arsit inops frater, captus meretricis amore;
mistaque cum turpi damna pudore tulit.
Factus inops agili peragit freta caerula remo;
quasque male amisit, nunc male quaerit opes.
Me quoque, quod monui bene multa fideliter, odit.
Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.
Et tamquam desint, quae me sine fine fatigent,
accumulat curas filia parva meas.
Ultima tu nostris accedis caussa querelis.
Non agitur vento nostra carina suo.
Ecce, iacent collo sparsi sine lege capilli:
nec premit articulos lucida gemma meos.
Veste tegor vili: nullum est in crinibus aurum:
non Arabo noster rore capillus olet.
Cui colar infelix, aut cui placuisse laborem?
Ille mei cultus unicus auctor abest.
Molle meum levibus cor est violabile telis:
et semper caussa est, cur ego semper amem.
Sive ita nascenti legem dixere Sorores;
nec data sunt vitae fila severa meae:
sive abeunt studia in mores, artisque magistra
ingenium nobis molle Thalia facit.
Quid mirum, si me primae lanuginis aetas
abstulit, atque anni, quos vir amare potest?
Hunc ne pro Cephalo raperes, Aurora, timebam.
Et faceres: sed te prima rapina tenet.
Hunc si conspiciat, quae conspicit omnia, Phoebe
iussus erit somnos continuare Phaon.
Hunc Venus in coelum curru vexisset eburno;
sed videt et Marti posse placere suo.

c iuvenis, nec iam puer; utilis aetas!
ıtque aevi gloria magna tui!
nque sinus, formose, relabere nostros.
mes, oro, verum ut amare sinas.
et lacrimis oculi rorantur obortis.
quam sit in hoc multa litura loco.
ıs eras hinc ire, modestius isses;
dixisses: Lesbi puella, vale.
lacrimas, non oscula summa tulisti.
non timui, quod dolitura fui.
ecum est, nisi tantum iniuria: nec tu,
t quod te, pignus amantis habes.
ita dedi: neque enim mandata dedissem
i, ut nolles immemor esse mei.
i nunquam longe discedit, Amorem,
ovem iuro, numina nostra, deas,
i nescio quis, Fugiunt tua gaudia, dixit,
ere diu nec potuisse loqui.
deerant oculis, et lingua palato:
m gelido frigore pectus erat.
ıe dolor invenit; nec pectora plangi,
ıit scissis exululare comis;
quam si gnati pia mater ademti
exstructos corpus inane rogos.
e nostro crescit moerore Charaxus
ante oculos itque reditque meos.
ında mei videatur caussa doloris;
et haec? Certe filia vivit, ait.
nt in idem pudor atque amor: omne videbat
eram lacero pectus aperta sinu.
ra, Phaon: te somnia nostra reducunt;
ormoso candidiora die.

Illic te invenio; quamquam regionibus absis.
Sed non longa satis gaudia somnus habet.
Saepe tuos nostra cervice onerare lacertos,
saepe tuae videor supposuisse meos.
Blandior interdum, verisque simillima verba
eloquor: et vigilant sensibus ora meis.
Oscula cognosco, quae tu committere linguae,
aptaque consueras accipere, apta dare.
Ulteriora pudet narrare: sed omnia fiunt.
Et iuvat, et sine te non libet esse mihi.
At quum se Titan ostendit, et omnia secum,
tam cito me somnos destituisse queror.
Antra nemusque peto; tanquam nemus antra prosint.
Conscia deliciis illa fuere meis.
Illuc mentis inops, ut quam furialis Erichtho
impulit, in collo crine iacente, feror.
Antra vident oculi scabro pendentia topho,
quae mihi Mygdonii marmoris instar erant.
Invenio silvam, quae saepe cubilia nobis
praebuit, et multa texit opaca coma:
at non invenio dominum silvaeque meumque.
Vile solum locus est: dos erat ille loci.
Agnovi pressas noti mihi cespitis herbas:
de nostro curvum pondere gramen erat.
Incubui, tetigique locum, qua parte fuisti.
Grata prius lacrimas combibit herba meas.
Quin etiam rami positis lugere videntur
frondibus, et nullae dulce queruntur aves.
Sola virum non ulta pie moestissima mater
concinit Ismarium Daulias ales Ityn.
Ales Ityn, Sappho desertos cantat amores.
Hactenus, ut media caetera nocte silent.

Est nitidus, vitroque magis perlucidus omni,
fons sacer: hunc multi numen habere putant:
quem supra ramos expandit aquatica lotos,
una nemus; tenero cespite terra viret.
Hic ego quum lassos posuissem fletibus artus,
constitit ante oculos Naïas una meos.
Constitit, et dixit, Quoniam non ignibus aequis
ureris, Ambracias terra petenda tibi.
Phoebus ab excelso, quantum patet, adspicit aequor:
Actiacum populi Leucadiumque vocant.
Hinc se Deucalion, Pyrrhae succensus amore,
misit, et illaeso corpore pressit aquas.
Nec mora: versus Amor tetigit lentissima Pyrrhae
pectora; Deucalion igne levatus erat.
Hanc legem locus ille tenet. Pete protinus altam
Leucada; nec saxo desiluisse time.
Ut monuit, cum voce abiit. Ego territa surgo:
nec gravidae lacrimas continuere genae.
Ibimus, o, Nymphe, monstrataque saxa petemus.
Sit procul insano victus amore timor.
Quidquid erit, melius, quam nunc, erit. Aura, subito:
et mea non magnum corpora pondus habent.
Tu quoque, mollis Amor, pennas suppone cadenti:
ne sim Leucadiae mortua crimen aquae.
Inde chelyn Phoebo, communia munera, ponam:
et sub ea versus unus et alter erunt:
Graia lyram posui tibi, Phoebe, poëtria Sappho:
convenit illa mihi, convenit illa tibi.
Cur tamen Actiacas miseram me mittis ad oras,
quum profugum possis ipse referre pedem?
Tu mihi Leucadia potes esse salubrior unda:
et forma et *meritis tu mihi* Phoebus eris.

An potes, o, scopulis undaque ferocior illa,
si moriar, titulum mortis habere meae?
At quanto melius iungi mea pectora tecum,
quam poterant saxis praecipitanda dari!
Haec sunt illa, Phaon, quae tu laudare solebas;
visaque sunt toties ingeniosa tibi.
Nunc vellem facunda forent! Dolor artibus obstat
ingeniumque meis substitit omne malis.
Non mihi respondent veteres in carmina vires.
Plectra dolore tacent; muta dolore lyra est.
Lesbides aequoreae, nupturaque nuptaque proles,
Lesbides, Aeolia nomina dicta lyra,
Lesbides, infamem quae me fecistis amatae,
desinite ad citharas turba venire meas.
Abstulit omne Phaon, quod vobis ante placebat.
Me miseram! dixi quam modo paene, meus!
Efficite, ut redeat: vates quoque vestra redibit.
Ingenio vires ille dat, ille rapit.
Ecquid ago precibus? Pectusne agreste movetur?
an riget? et Zephyri verba caduca ferunt?
Qui mea verba ferunt, vellem tua vela referrent:
hoc te, si saperes, lente, decebat opus.
Sive redis, puppique tuae votiva parantur
munera; quid laceras pectora nostra mora?
Solve ratem: Venus, orta mari, mare praestat amanti.
Aura dabit cursum; tu modo solve ratem.
Ipse gubernabit residens in puppe Cupido:
ipse dabit tenera vela, legetque, manu.
Sive iuvat longe fugisse Pelasgida Sappho;
non tamen invenies, cur ego digna fuga.
Hoc saltem miserae crudelis epistola dicat:
ut mihi Leucadiae fata petantur aquae.

EPISTOLA XVI.

' A R I S H E L E N A E.

Priamides mitto, Ledaea, salutem,
ibui sola te mihi dante potest.
an flammae non est opus indice notae,
, quam vellem, iam meus extat amor?
m lateat malim, dum tempora dentur
e mistos non habitura metus.
dissimulo. Quis enim celaverit ignem,
i qui semper proditur ipse suo?
exspectas, vocem quoque rebus ut addam,
habes animi nuntia verba mei.
ɔcor, fasso: nec duro caetera vultu
:, sed formae conveniente tuae.
m gratum est, quod epistola nostra recepta
ıcit, hoc recipi me quoque posse modo.
. sint, nec te frustra promiserit, opto,
hi quae suasit, mater Amoris, iter.
ɛgo divino monitu, ne nescia pecces,
ır: et coepto non leve numen adest.
nagna quidem, sed non indebita, posco:
a est thalamo te Cytherea meo.
Sigeo dubias a littore feci
'hereclea per freta puppe vias.
faciles auras, ventosque secundos.
e (nil mirum) ius habet orta mari.
et, ut pelagi, sic pectoris adiuvet aestum:
in portus et mea vota suos.
s flammas, non hic invenimus, illas,
hi tam *longae* caussa fuere viae.

Nam neque tristis hiems, neque nos huc appu
error.
Taenaris est classi terra petita meae.
Nec me crede fretum merces portante carina
findere. Quas habeo, di tueantur opes.
Nec venio Graias veluti spectator ad urbes.
Oppida sunt regni divitiora mei.
Te peto, quam lecto pepigit Venus aurea nostro.
Te prius optavi, quam mihi nota fores.
Ante tuos animo vidi, quam lumine, vultus:
prima fuit vultus nuntia fama tui.
Nec tamen est mirum, si, sicut oportuit, arcu
missilibus telis eminus ictus, amo.
Sic placuit fatis: quae ne convellere tentes,
accipe cum vera dicta relata fide.
Matris adhuc utero partu remorante tenebar:
iam gravidus iusto pondere venter erat.
Illa sibi ingentem visa est sub imagine somni
flammiferam pleno reddere ventre facem.
Territa consurgit; metuendaque noctis opacae
visa seni Priamo, vatibus ille, refert.
Arsuram Paridis vates canit Ilion igni.
Pectoris, ut nunc est, fax fuit illa mei.
Forma vigorque animi, quamvis de plebe videbi
indicium tectae nobilitatis erant.
Est locus in mediae nemorosis vallibus Idae
devius, et piceis ilicibusque frequens:
qui nec ovis placidae, nec amantis saxa capellae,
nec patulo tardae carpitur ore bovis.
Hinc ego Dardaniae muros, excelsaque tecta,
et freta prospiciens, arbore nixus eram.
Ecce pedum pulsu visa est mihi terra moveri:
(vera loquar, veri vix habitura fidem:)

oculos, actus velocibus alis,
ıgni Pleïonesque nepos:
ıit; fas sit mihi visa referre:)
ligitis aurea virga fuit:
divae, Venus, et cum Pallade Iuno,
s teneros imposuere pedes.
idusque comas erexerat horror,
i, Pone metum, nuntius ales ait.
mae: certamina siste dearum;
ae forma digna sit una duas.
ım, verbis Iovis imperat, et se
theria tollit in astra via.
ıvaluit, subitoque audacia venit:
ultu quamque notare meo.
omnes dignae: iudexque querebar,
caussam vincere posse suam.
illis iam tunc magis una placebat:
ıt scires, unde movetur amor.
cendi cura est; ingentibus ardent
onis sollicitare meum.
oniux, virtutem filia iactat.
ı dubito, fortis an, esse velim.
risit, Nec te, Pari, munera tangant;
spensi plena timoris, ait.
quod ames, et pulchrae filia Ledae
lexus, pulchrior ipsa, tuos.
ıequo donis formaque probata,
oelo retulit illa pedem.
), versis ad prospera fatis,
oscor per rata signa puer.
nato per tempora longa recepto;
festos hunc quoque Troia diem.
cupio, sic me cupiere puellae;

multarum votum sola tenere potes.
Nec tantum regum natae petiere ducun
sed Nymphis etiam curaque amorqu
At mihi cunctarum subeunt fastidia, p
coniugii spes est, Tyndari, facta tui
Te vigilans oculis, animo te nocte vide
lumina quum placido victa sopore i
Quid facies praesens, quae nondum vi
Ardebam, quamvis hic procul ignis
Nec potui debere mihi spem longius is
caerulea peterem quin mea vota via.
Troïa caeduntur Phrygia pineta securi
quaeque erat aequoreis utilis arbor
Ardua proceris spoliantur Gargara sil
innumerasque mihi longa dat Ida tr
Fundatura citas flectuntur robora nave
texitur et costis panda carina suis.
Addimus antennas et vela sequentia n
accipit et pictos puppis adunca deos
Qua tamen ipse vehor, comitata Cupid
sponsor coniugii stat dea picta sui.
Imposita est factae postquam manus u
protinus Aegaeis ire iubebar aquis.
Et pater et genitrix inhibent mea vota
propositumque pia voce morantur i
et soror effusis, ut erat, Cassandra capi
quum vellent nostrae iam dare vela
Quo ruis? exclamat: referes incendia
Quanta per has, nescis, flamma pet
Vera fuit vates: dictos invenimus ign
et ferus in molli pectore flagrat amo
Portubus egredior; ventisque ferentil
applicor in terras, Oebali Nympha,

.o vir me tuus. Hoc quoque factum
ısilio numinibusque deum.
tendit, quidquid Lacedaemone tota
ıum conspicuumque fuit.
ıtam cupienti cernere formam,
aliud, quo caperentur, erat.
ɔui; praecordiaque intima sensi
ris intumuisse novis.
ltus, quantum reminiscor, habebat,
itrium quum Cytherea meum.
ɔariter certamen in illud,
Veneris palma futura fuit.
ı de te rumor praeconia fecit,
facie nescia terra tua est;
quam Phrygia, nec solis ab ortu
as altera nomen habet.
ıobis? minor est tua gloria vero:
forma paene maligna tua est.
io, quam quod promiserat illa:
ia gloria victa sua est.
ito, qui noverat omnia, Theseus,
ıto digna rapina viro,
is nitida dum nuda palaestra
ıudis femina mista viris.
ıudo: miror, quod reddidit unquam.
ɔnstanter praeda tenenda fuit.
ɜt caput hoc cervice cruenta,
thalamis abstraherere meis.
nquam nostrae dimittere vellent?
ıterer vivus abire sinu?
res, aliquid tamen ante tulissem:
x toto nostra fuisset iners.
tas esset libata, vel illud,

quod poterat salva virginitate rapi.
Da modo te; Paridi quae sit constantia, nosces.
Flamma rogi flammas finiet una meas.
Praeposui regnis ego te, quae maxima quondam
pollicita est nobis nupta sororque Iovis:
dumque tuo possem circumdare brachia collo,
contemta est virtus, Pallade dante, mihi.
Nec piget, aut unquam stulte legisse videbor:
permanet in voto mens mea firma suo.
Spem modo ne nostram fieri patiare caducam,
deprecor, o tanto digna labore peti.
Non ego coniugium generosae degener opto:
nec mea, crede mihi, turpiter uxor eris.
Pliada, si quaeras, in nostra gente, Iovemque
invenies: medios ut taceamus avos.
Sceptra parens Asiae, qua nulla beatior ora,
finibus immensis vix obeunda, tenet.
Innumeras urbes, atque aurea tecta videbis:
quaeque suos dicas templa decere deos.
Ilion adspicies, firmataque turribus altis
moenia, Phoebeae structa canore lyrae.
Quid tibi de turba narrem numeroque virorum
Vix populum tellus sustinet illa suum.
Occurrent denso tibi Troades agmine matres,
nec capient Phrygias atria nostra nurus.
O quoties dices, Quam pauper Achaïa nostra est!
Una domus quaevis urbis habebit opes.
Nec mihi fas fuerit Sparten contemnere vestram,
In qua tu nata es, terra beata mihi est.
Parca sed est Sparte: tu cultu divite digna.
Ad talem formam non facit iste locus.
Hanc faciem largis sine fine paratibus uti
deliciisque decet luxuriare novis.

um videas cultum nostra de gente virorum;
ualem Dardanidas credis habere nurus?
modo te facilem, nec dedignare maritum,
ure Therapnaeo nata puella, Phrygem.
ryx erat et nostro genitus de sanguine, qui nunc
quum dis potando nectare miscet equas.
ryx erat Aurorae coniux; tamen abstulit illum,
extremum noctis quae dea finit iter.
ryx erat Anchises, volucrum cui mater Amorum
gaudet in Idaeis concubuisse iugis.
c, puto, collatis forma Menelaus et annis,
iudice te, nobis anteferendus erit.
n dabimus certe socerum tibi clara fugantem
lumina, qui trepidos a dape vertat equos:
: pater est Priamo soceri de caede cruentus;
t qui Myrtoas crimine signet aquas:
proavo Stygia nostro captantur in unda
oma, nec in mediis quaeritur humor aquis.
l tamen hoc refert, si te tenet ortus ab illis?
gitur huic domui Iupiter esse socer.
facinus! totis indignus noctibus ille
tenet, amplexu perfruiturque tuo:
hi conspiceris posita vix denique mensa:
ltaque, quae laedant, hoc quoque tempus habet.
us eveniant convivia talia nostris,
rior posito qualia saepe mero.
t hospitii, quum, me spectante, lacertos
nit collo rusticus ille tuo.
, et invideo, (quid nunc tamen omnia narrem?)
a superiecta quum tua veste fovet.
um vero coram non dura daretis.

ante oculos posui pocula sumta meos.
Lumina demitto, quum te tenet arctius ille;
crescit et invito lentus in ore cibus.
Saepe dedi gemitus, et te, lasciva, notavi
in gemitu risum non tenuisse meo.
Saepe mero volui flammam compescere: at
crevit, et ebrietas ignis in igne fuit.
Multaque ne videam, versa cervice recumbe
sed revocas oculos protinus ipsa meos.
Quid faciam, dubito. Dolor est meus illa vi
sed dolor a facie maior abesse tua.
Qua licet et possum, luctor celare furorem:
sed tamen apparet dissimulatus amor.
Nec tibi verba damus: sentis mea vulnera,
Atque utinam soli sint ea nota tibi!
Ah quoties, lacrimis venientibus, ora reflex
ne caussam fletus quaereret ille mei!
Ah quoties aliquem narravi potus amorem,
ad vultus referens singula verba tuos,
indiciumque mei ficto sub nomine feci.
Ille ego, si nescis, verus amator eram.
Quin etiam, ut possem verbis petulantius u
non semel ebrietas est simulata mihi.
Prodita sunt, memini, tunica tua pectora la
atque oculis aditum nuda dedere meis:
pectora vel nivibus puris, vel lacte, tuamq
complexo matrem candidiora Iove.
Dum stupeo visis, nam pocula forte teneba
tortilis e digitis excidit ansa meis.
Oscula si natae dederas, ego protinus illa
Hermiones tenero laetus ab ore tuli:
et modo cantabam veteres resupinus amo
et modo per nutum signa tegenda dab

m primas, Clymenen Aethramque, tuarum
ium blandis nuper adire sonis.
i non aliud, quam formidare, locutae,
medias deseruere preces.
it, pretium magni certaminis esses;
uo posset victor habere toro.
ippomenes Schoeneïda, praemia cursus,
t in Phrygios Hippodamia sinus;
lcides Acheloïa cornua fregit,
tit amplexus, Deïanira, tuos;
r has leges audacia fortiter isset:
nei scires esse laboris opus.
ii nil superest, nisi te, formosa, precari,
tique tuos, si patiare, pedes.
o praesens geminorum gloria fratrum;
ligna viro, ni Iove nata fores:
geos repetam te coniuge portus:
Taenaria contegar exul humo.
sunt summa leviter districta sagitta
: descendit vulnus ad ossa meum.
(nam recolo,) fore ut a coeleste sagitta
rat verax vaticinata soror.
im fatis, Helene, contemnere amorem:
eas faciles in tua vota deos.
dem subeunt: sed coram ut plura loquamur,
me lecto nocte silente tuo.
et metuis Venerem temerare maritam?
ie legitimi fallere iura tori?
m simplex Helene, ne rustica dicam!
ciem culpa posse carere putas?
mutes, aut sis non dura, necesse est.
m forma magna pudicitiae.

Iupiter his gaudet, gaudet Venus aurea! Haec tibi nempe patrem furta dedere Iovi.
Vix fieri, si sunt vires in semine avorum
et Iovis et Ledae filia, casta potes.
Casta tamen tum sis, quum te mea Troia
et tua sim, quaeso, crimina solus ego.
Nunc ea peccemus, quae corrigat hora iuga
si modo promisit non mihi vana Venus.
Sed tibi et hoc suadet rebus, non voce, mari
neve sui furtis hospitis obstet, abest.
Non habuit tempus, quo Cressia regna vide
aptius. O mira calliditate virum!
Ivit et, Idaei, mando tibi, dixit iturus,
curam pro nobis hospitis, uxor, agas.
Negligis absentis, testor, mandata mariti:
cura tibi non est hospitis ulla tui.
Hunccine tu speras hominem sine pectore dot
posse satis formae, Tyndari, nosse tuae?
Falleris: ignorat; nec, si bona summa putar
quae tenet, externo crederet illa viro.
Ut te nec mea vox, nec te meus incitet ardor.
cogimur ipsius commoditate frui;
aut erimus stulti, sic ut superemus et ipsum,
si tam securum tempus abibit iners.
Paene suis ad te manibus deduxit amantem.
Utere mandantis simplicitate viri.
Sola iaces viduo tam longa nocte cubili:
in viduo iaceo solus et ipse toro.
Te mihi meque tibi communia gaudia iungan
Candidior medio nox erit illa die.
Tunc ego iurabo quaevis tibi numina; mecq
*adstring*am verbis in sacra iura tuis.
Tunc ego, si non est fallax fiducia nostri,

praesens, ut mea regna petas.
t metuis, ne me videare secuta:
s sine te criminis huius ero.
ar Aegidae factum, fratrumque tuorum.
o tangi non propiore potes.
Theseus; geminas Leucippidas illi:
in exemplis adnumerabor ego.
sis adest, armis instructa virisque.
ient celeres remus et aura vias.
nias ingens regina per urbes:
ovam credet vulgus adesse deam.
res gressus, adolebunt cinnama flammae,
e sanguineam victima planget humum.
fratresque et cum genitrice sorores
ue omnes totaque Troia dabit.
vix a me pars dicitur ulla futuri.
res, quam quae litera nostra refert.
ta time, ne nos fera bella sequantur,
et vires Graecia tota suas.
abductis, dic quae repetita per arma est?
ihi, vanos res habet ista metus.
perunt Aquilonis Erechthida Thraces;
ien bello Bistonis ora fuit.
uppe nova vexit Pagasaeus Iason,
c est Colcha Thessala terra manu.
qui rapuit, rapuit Minoïda Theseus;
men Minos Cretas ad arma vocat.
his ipso maior solet esse periclo:
e timere libet, pertimuisse pudet.
en, *si vis, ingens* consurgere bellum:
sunt vires: et mea tela nocent.
est Asiae, quam vestrae copia terrae:
dives, dives abundat equis.

Nec plus Atrides animi Menelaus habebit,
quam Paris, aut armis anteferendus er
Paene puer caesis abducta armenta recepi
hostibus; et caussam nominis inde tuli
Paene puer iuvenes vario certamine vici,
in quibus Ilioneus Deïphobusque fuit.
Neve putes, non me, nisi cominus, esse ti
figitur in iusso nostra sagitta loco.
Non potes haec illi primae dare facta iuve
instruere Atriden non potes arte mea.
Omnia si dederis; nunquam dabis Hector
Unus is innumeri militis instar habet.
Quid valeam, nescis, et te mea robora fall
Ignoras, cui sis nupta futura viro.
Aut igitur nullo belli repetere tumultu,
aut cedent Marti Dorica castra meo.
Nec tamen indigner pro tanta sumere bell
coniuge; certamen praemia magna mo
Tu quoque, si de te totus contenderit orbi
nomen ab aeterna posteritate feres.
Spe modo non timida, dis hinc egressa se
exige cum plena munera pacta fide.

EPISTOLA XVII.

HELENA PARID

Nunc oculos tua quum violarit epistola n
non rescribendi gloria visa levis.
Ausus es, hospitii temeratis, advena, sac
legitimam nuptae sollicitare fidem?
Scilicet idcirco ventosa per aequora vec
excepit portu Taenaris ora suo?

nec tibi, diversa quamvis a gente venires,
opposita habuit regia nostra fores,
esset ut officii merces iniuria tanti?
Qui sic intrabas, hospes an hostis eras?
Nec dubito, quin haec, quum sit tam iusta, vocetur
rustica iudicio nostra querela tuo.
Rustica sim sane, dum non oblita pudoris,
dumque tenor vitae sit sine labe meae.
Si non est ficto vultus mihi tristis in ore,
nec sedeo duris torva superciliis,
fama tamen clara est, et adhuc sine crimine vixi:
et laudem de me nullus adulter habet.
Quo magis admiror, quae sit fiducia coepto;
spemque tori dederit quae tibi causa mei.
An, quia vim nobis Neptunius attulit heros,
rapta semel, videor his quoque digna rapi?
Crimen erat nostrum, si delinita fuissem.
Quum sim rapta, meum quid, nisi nolle, fuit?
Nec tamen e facto fructum tulit ille petitum:
excepto, redii passa, timore, nihil.
Oscula luctando tantummodo pauca protervus
abstulit: ulterius nil habet ille mei.
Quae tua nequitia est, non his contenta fuisset.
Di melius! Similis non fuit ille tui.
Reddidit intactam; minuitque modestia crimen,
et iuvenem facti poenituisse patet.
Thesea poenituit, Paris ut succederet illi,
ne quando nomen non sit in ore meum?
Nec tamen irascor; quis enim succenset amanti?
si modo, quem praefers, non simulatur amor.
Hoc quoque enim dubito: non quod fiducia desit,
aut mea sit facies non bene nota mihi:
sed quia credulitas damno solet esse puellis,

verbaque dicuntur vestra carere fide.
At peccant aliae, matronaque rara pudica est.
Quis prohibet raris nomen inesse meum?
Nam mea quod visa est tibi mater idonea, cuiu
exemplo flecti me quoque posse putes:
matris in admisso, falsa sub imagine lusae,
error inest: pluma tectus adulter erat.
Nil ego, si peccem, possum nescisse: nec ullu
error, qui facti crimen obumbret, erit.
Illa bene erravit, vitiumque auctore redemit.
Felix in culpa quo Iove dicar ego?
Et genus, et proavos, et regia nomina iactas:
clara domus satis haec nobilitate sua est.
Iupiter ut soceri proavus taceatur, et omne
Tantalidae Pelopis Tyndareique genus;
dat mihi Leda Iovem, cycno decepta, parenter
quae falsam gremio credula fovit avem.
I nunc, et Phrygiae late primordia gentis,
cumque suo Priamum Laomedonte refer.
Quos ego suspicio: sed, qui tibi gloria magna
quintus, is a nostro sanguine primus erit.
Sceptra tuae quamvis rear esse potentia Troiae
non tamen haec illis esse minora puto.
Si iam divitiis locus hic numeroque virorum
vincitur: at certe barbara terra tua est.
Munera tanta quidem promittit epistola dives
ut possint ipsas illa movere deas.
Sed si iam vellem fines transire pudoris:
tu maior culpae caussa futurus eras.
Aut ego perpetuo famam sine labe tenebo;
aut ego te potius, quam tua dona, sequar.
Utque ea non sperno; sic acceptissima sem
munera sunt, auctor quae pretiosa facit

, quod amas; quod sum tibi caussa laboris;
n longas spes tua venit aquas.
apposita quae nunc facis improbe, mensa,
periar dissimulare, noto;
e spectas oculis, lascive, protervis;
itantes lumina nostra ferunt:
as, modo pocula proxima nobis
que bibi, tu quoque parte bibis.
itis, quoties ego tecta notavi
cilio paene loquente dari!
ui, ne vir meus illa videret:
cultis erubuique notis.
uo, vel nullo murmure, dixi,
unc: nec vox haec mea falsa fuit.
n mensae legi sub nomine nostro,
ta mero litera fecit, AMO.
nen hoc oculo renuente negavi.
am didici sic quoque posse loqui.
tiis, si peccatura fuissem,
is poterant pectora nostra capi.
onfiteor, facies tibi rara: potestque
nplexus ire puella tuos.
ius felix sine crimine fiat,
externo noster amore pudor.
mplo, formosis posse carere.
lacitis abstinuisse bonis.
credis iuvenes optare, quod optas?
, oculos an Paris unus habet?
rnis, sed plus temerarius audes:
cordis, sed minus oris, ineat.
em celeri venisse carina,

quum mea virginitas mille petita procis.
Si te vidissem, primus de mille fuisses.
Iudicio veniam vir dabit ipse meo.
Ad possessa venis praereptaque gaudia serus.
Spes tua lenta fuit: quod petis, alter habet.
Ut tamen optarem fieri tua Troïa coniux,
invitam sic me non Menelaus habet.
Desine molle, precor, verbis convellere pectus:
neve mihi, quam te dicis amare, noce:
sed sine, quam tribuit sortem Fortuna, tueri;
nec spolium nostri turpe pudoris habe:
At Venus hoc pacta est: et in altae vallibus Idae
tres tibi se nudas exhibuere deae:
unaque quum regnum, belli daret altera laudem
Tyndaridis coniux, tertia dixit, eris.
Credere vix equidem coelestia numina possum
arbitrio formam supposuisse tuo.
Utque sit hoc verum, certe pars altera ficta est,
iudicii pretium qua data dicor ego.
Non est tanta mei fiducia corporis, ut me
maxima, teste dea, dona fuisse putem.
Contenta est oculis hominum mea forma probar
laudatrix Venus est insidiosa mihi.
Sed nihil infirmo: faveo quoque laudibus istis:
nam mea vox quare, quod cupit, esse neget?
Nec tu succense, nimium mihi creditus aegre.
Tarda solet magnis rebus inesse fides.
Prima mea est igitur Veneri placuisse voluptas
proxima, me visam praemia summa tibi,
nec te Palladios, nec te Iunonis honores
auditis Helenes praeposuisse bonis.
Ergo ego sum virtus, ego sum tibi nobile reg
Ferrea sim, si non hoc ego pectus amem.

ɔ mihi, non sum: sed amare repugno
ɔm fieri vix puto posse meum.
n curvo proscindere littus aratro,
ɔequi coner, quam locus ipse negat?
l Veneris furtum: nullaque fidelem,
unt testes,) lusimus arte virum.
ɔ, quod tacito mando mea verba libello,
fficio litera nostra novo.
ɔus usus adest! Ego, nescia rerum,
culpae suspicor esse viam.
ɛtus est. Iam nunc confundor, et omnes
oculos vultibus esse reor.
falso. Sensi mala murmura vulgi:
n voces retulit Aethra mihi.
ɹla; nisi si desistere mavis.
ɛsistas? Dissimulare potes.
ɛculte. Maior, non maxima, nobis
ɔertas, quod Menelaus abest.
ɔrocul est, ita re cogente, profectus.
t subitae iustaque caussa viae.
visum est. Ego, quum dubitaret, an iret,
ɹum, dixi, fac rediturus eas.
us dedit oscula: Resque, domusque,
urae Troicus hospes, ait.
um; quem dum compescere luctor,
ui dicere, praeter, Erit.
ventis Creten dedit ille secundis:
ideo cuncta licere puta.
ɔc vir abest, ut me custodiat absens.
ongas regibus esse manus?
est oneri: nam quo constantius ore
ɛstro, *iustius* ille timet.

Quae iuvat, ut nunc est, eadem mihi gloria data
est:
et melius famae verba dedisse fuit.
Nec, quod abest, hic me tecum mirare relictam
moribus et vitae credidit ille meae.
De facie metuit, vitae confidit: et illum
securum probitas, forma timere facit.
Tempora ne pereant ultro data, praecipis; utq
simplicis utamur commoditate viri.
Et libet, et timeo: nec adhuc exacta voluntas
est satis; in dubio pectora nostra labant.
Et vir abest nobis, et tu sine coniuge dormis,
inque vicem tua me, te mea forma capit:
et longae noctes: et iam sermone coimus:
et tu (me miseram!) blandus: et una domu
et peream, si non invitent omnia culpam.
Nescio quo tardor sed tamen ipsa metu.
Quod male persuades, utinam bene cogere po
Vi mea rusticitas excutienda fuit.
Utilis interdum est ipsis iniuria passis.
Sic certe felix esse coacta velim.
Dum novus est, coepto potius pugnemus amor
flamma recens parva sparsa resedit aqua.
Certus in hospitibus non est amor; errat, ut
quumque nihil speres firmius esse, fugit.
Hypsipyle testis, testis Minoïa virgo,
in non exhibitis utraque lusa toris.
Tu quoque dilectam multos, infide, per anno
diceris Oenonen deseruisse tuam.
Nec tamen ipse negas; et nobis omnia de te
quaerere, si nescis, maxima cura fuit.
Adde quod, ut cupias constans in amore mane
non potes: expediunt iam tua vela Phryges

ris mecum, dum nox sperata paratur,
in patriam, iam tibi ventus erit.
ı mediis novitatis plena relinques
cum ventis noster abibit amor.
ut suades, laudataque Pergama visam? 205
s et magni Laomedontis ero?
temno volucris praeconia Famae,
is terras impleat illa meis.
: poterit Sparte, quid Achaïa tota,
tes Asiae, quid tua Troia loqui? 210
ıus de me, Priami quid sentiet uxor,
ıi fratres, Dardaniaeque nurus?
qui poteris fore me sperare fidelem,
templis anxius esse tuis?
Iliacos intraverit advena portus, 215
lliciti caussa timoris erit.
quoties iratus, Adultera, dices,
ıostro crimen inesse tuum?
idem reprehensor et auctor.
recor, vultus obruat ante meos. 220
acis opibus, cultuque beato;
promissis uberiora feram.
ımpe mihi, pretiosaque texta dabuntur:
ıque auri pondere dives ero.
fassae; non sunt tua munera tanti. 225
uo tellus me tenet ista modo.
si laedar, Phrygiis succurret in oris?
tam fratres, unde parentis opem?
leae fallax promisit Iason:
t Aesonia non minus illa domo. 230
eëtes, ad quem despecta rediret:
ıa parens, Chalciopeque soror.
ımeo: *sed nec* Medea timebat.

Fallitur augurio spes bona saepe suo.
Omnibus invenies, quae nunc iactantur in alto,
navibus a portu lene fuisse fretum.
Fax quoque me terret, quam se peperisse cruentam
ante diem partus est tua visa parens:
et vatum timeo monitus, quos igne Pelasgo
Ilion arsuram praemonuisse ferunt.
Utque favet Cytherea tibi, quia vicit, habetque
parta per arbitrium bina tropaea tuum;
sic illas timeo, quae, si tua gloria vera est,
iudice te causam non tenuere duae.
Nec dubito, quin, te si persequar, arma parentur.
Ibit per gladios, hei mihi! noster amor.
An fera Centauris indicere bella coëgit
Atracis Haemonios Hippodamia viros?
tu fore tam iusta lentum Menelaon in ira
et geminos fratres Tyndareumque putas?
Quod bene te iactas, et fortia facta recenses;
a verbis facies dissidet ista tuis.
Apta magis Veneri, quam sunt tua corpora Marti.
Bella gerant fortes: tu, Pari, semper ama.
Hectora, quem laudas, pro te pugnare iubeto:
militia est operis altera digna tuis.
His ego, si saperem, paulloque audacior essem,
uterer. Utetur, si qua puella sapit:
aut ego deposito faciam fortasse pudore;
et dabo coniunctas tempore victa manus.
Quod petis, ut furtim praesentes plura loquamur;
scimus quid captes, colloquiumque voces.
Sed nimium properas; et adhuc tua messis in herba est.

Haec mora fit voto forsan amica tuo.
Hactenus arcanum furtivae conscia mentis

litera, iam lasso pollice, sistat opus.
Caetera per socias Clymenen Aethramque loquemur.
quae mihi sunt comites consiliumque duae.

EPISTOLA XVIII.

LEANDER HERONI.

Mittit Abydenus, quam mallet ferre, salutem,
si cadat ira maris, Sesti puella, tibi.
Si mihi di faciles et sunt in amore secundi,
invitis oculis haec mea verba leges.
Sed non sunt faciles: nam cur mea vota morantur
currere me nota nec patiuntur aqua?
Ipsa vides coelum pice nigrius, et freta ventis
turbida, perque cavas vix adeunda rates.
Unus, et hic audax, a quo tibi litera nostra
redditur, a portu navita movit iter.
Adscensurus eram, nisi quod, quum vincula p
solveret, in speculis omnis Abydos erat.
Non poteram celare meos, velut ante, parentes
quemque tegi volumus, non latuisset amor
Protinus haec scribens, Felix, i, litera, dixi:
iam tibi formosam porriget illa manum.
Forsitan admotis etiam tangere labellis,
rumpere dum niveo vincula dente volet.
Talibus exiguo dictis mihi murmure verbis
caetera cum charta dextra locuta mea est
Ah quanto mallem, quam scriberet, illa na
meque per assuetas sedula ferret aquas
Aptior illa quidem placido dare verbera p
est tamen et sensus apta ministra mei

Septima nox agitur, spatium mihi longius aust
sollicitum raucis ut mare fervet aquis.
His ego si vidi mulcentem pectora somnum
noctibus, insani sit mora longa freti.
Rupe sedens aliqua specto tua littora tristis:
et quo non possum corpore, mente feror.
Lumina quin etiam summa vigilantia turre
aut videt aut acies nostra videre putat.
Ter mihi deposita est in sicca vestis arena.
Ter grave tentavi carpere nudus iter.
Obstitit inceptis tumidum iuvenilibus aequor,
mersit et adversis ora natantis aquis.
At tu, de rapidis immansuetissime ventis,
quid mecum certa praelia mente geris?
In me, si nescis, Borea, non aequora, saevis.
Quid faceres, esset ni tibi notus amor?
Tam gelidus quum sis, non te tamen, imp
quondam
ignibus Actaeis incaluisse negas.
Gaudia rapturo si quis tibi rumpere vellet
aërios aditus, quo paterere modo?
Parce, precor, facilemque move moderatius a
Imperet Hippotades sic tibi triste nihil.
Vana peto, precibusque meis obmurmurat ip
quasque quatit, nulla parte coërcet aquas.
Nunc daret audaces utinam mihi Daedalus al
Icarium quamvis hic prope littus adest:
quidquid erit, patiar: liceat modo corpus in
tollere; quod dubia saepe pependit aqua.
Interea, dum cuncta negant ventique fretum
mente agito furti tempora prima mei.
Nox erat incipiens. (namque est meminiss
luptas)

foribus patriis egrediebar amans.
a, deposito pariter cum veste timore,
am liquido brachia lenta mari.
hi tremulum praebebat lumen eunti,
ıes in nostras officiosa vias.
› suspiciens, Faveas o candida, dixi,
eant animo Latmia saxa tuo.
t Endymion te pectoris esse severi.
, precor, vultus ad mea furta tuos.
mortalem coelo delapsa petebas.
oqui liceat: quam sequor, ipsa dea est.
ram mores coelesti pectore dignos;
nisi in veras non cadit illa deas.
is facie non est prior ulla tuaque.
meis credas vocibus, ipsa vide.
ı, quum radiis fulges argentea puris,
lunt flammis sidera cuncta tuis;
mosis formosior omnibus illa est.
›itas, caecum, Cynthia, lumen habes.
', vel certe non his diversa, locutus
ihi cedentes nocte ferebar aquas.
›ercussae radiabat imagine Lunae,
ır in tacita nocte diurnus erat.
ə vox nostras unquam veniebat ad aures,
r dimotae corpore murmur aquae.
ı solae, memores Ceycis amati,
› quid visae sunt mihi dulce queri.
fatigatis humero sub utroque lacertis,
r in summas erigor altus aquas.
il adspexi lumen, Meus ignis in illo est;
eum, dixi, littora numen habent.
› lassis vires rediere lacertis:
ıe, quam fuerat, mollior unda mihi.

indicium dubiae non placet esse viae.
Est aliud lumen, multo mihi certius istis,
non erit in tenebris quo duce noster amor.
Hoc ego dum spectem, Colchos, atque ultima l
quaque viam fecit Thessala puppis, eam:
et iuvenem possim superare Palaemona nand
miraque quem subito reddidit herba deum.
Saepe per assiduos languent mihi brachia mo
vixque per immensas fessa trahuntur aqua
His ego quum dixi, Pretium non vile laboris,
iam dominae vobis colla tenenda dabo:
protinus illa valent, atque ad sua praemis
dunt,
ut celer Eleo carcere missus equus.
Ipse meos igitur servo, quibus uror, amores:
teque, magis coelo digna puella, sequor.
Digna quidem coelo, sed adhuc tellure morar
aut dic, ad Superos hinc mihi qua sit iter.
Hic es, et exiguum misero contingis amanti
cumque mea fiunt turbida mente freta.
Quid mihi, quod lato non separor aequore,]
Non minus hoc nobis tam brevis obstat
Num malim, dubito, toto procul orbe rem
cum domina longe spem quoque haber
Quo propius nunc es, flamma propiore ca
et res non semper, spes mihi semper a
Paene manu, quod amo, (tanta est vicini
saepe sed, heu! lacrimas hoc mihi pa
Velle quid est aliud fugientia prendere p
spemque suo refugi fluminis ore sequ
Ergo ego te nunquam, nisi quum
tene
et me felicem nulla videbit hiems

minus firmum nil sit, quam ventus et unda,
i et aqua spes mea semper erit?
uc tamen est. Quid quum mihi laeserit aequor
Arctophylax Oleniumque pecus?
a novi, quam sim temerarius, aut me
ion cautum tunc quoque mittet Amor.
id me, quod abest, promittere tempus:
polliciti non tibi tarda dabo.
m paucis etiam nunc noctibus aequor:
ıvitas experiemur aquas.
ontinget felix audacia salvo:
i solliciti finis amoris erit.
ien, ut partes expellar in illas,
it portus naufraga membra tuos.
a, tactuque meum dignabere corpus:
is, dices, huic ego caussa fui.
eritus offenderis omine nostri;
e invisa est hac mea parte tibi?
ırce queri. Sed et ut mare finiat iram,
, quaeso, fac tua vota meis.
nobis opus est, dum transferor istuc:
a contigero littora, perstet hiems.
um nostrae navale carinae,
s nulla stat mea puppis aqua.
udat Boreas, ubi dulce morari est:
er ad nandum, tunc ego cautus ero.
surdis convicia fluctibus ulla,
taturo nec querar esse fretum.
venti teneant, tenerique lacerti;
as istic impediarque duas.
ır hiems, remis ego corporis utar.

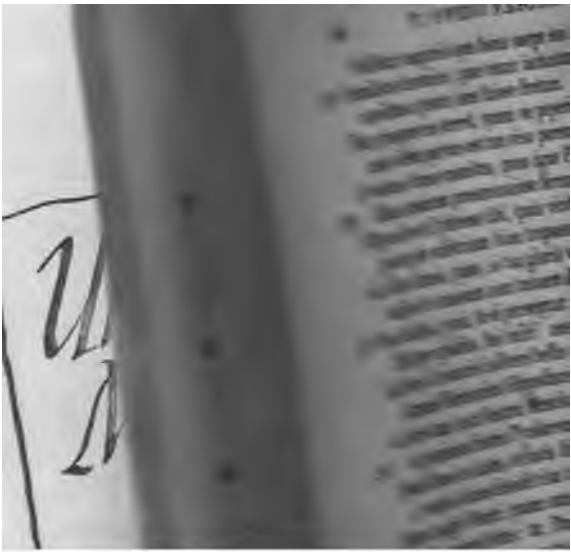

lasso pollice, sistat opus
socias Clymenen Aethra[illegible]
quer[illegible]
sunt comites consiliumque [illegible]

PISTOLA XVIII.

ANDER HERONI.

[illegible]. quam mallet ferre. saluter[illegible]
[illegible] maris. Sesti puella. tibi.
[illegible] et sunt in amore secundi.
[illegible] hoc meo verba [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

acta, subit furtim lumina fessa sopor.
Forsitan invitus, mecum tamen, improbe, dorm
et, quamquam non vis ipse venire, venis.
Nam modo te videor prope iam spectare natante
brachia nunc humeris humida ferre meis:
nunc dare, quae soleo, madidis velamina membr
pectora nunc iuncto nostra fovere sinu:
multaque praeterea, linguae reticenda modesta
quae fecisse iuvat, facta referre pudet.
Me miseram! brevis est haec, et non vera volupt
nam tu cum somno semper abire soles.
Firmius o, cupidi tandem coëamus amantes,
ne careant vera gaudia nostra fide.
Cur ego tot viduas exegi frigida noctes?
cur toties a me, lente natator, abes?
Est mare, confiteor, nondum tractabile nanti:
nocte sed hesterna lenior aura fuit.
Cur ea praeterita est? Cur non ventura timebas
Tam bona cur periit, nec tibi rapta via est?
Protinus ut similis detur tibi copia cursus,
hoc melior certe, quo prior, illa fuit.
At cito mutata est iactati forma profundi;
tempore, quum properas, saepe minore ven
Hic, puto, deprensus nil, quod quererēris, habe
meque tibi amplexo nulla noceret hiems.
Certe ego tunc ventos audirem laeta sonantes,
et nunquam placidas esse precarer aquas.
Quid tamen evenit, cur sis metuentior undae?
contemtumque prius nunc vereare fretum?
Nam memini, quum te saevum veniente minax
non minus, aut multo non minus, aequor e
quum tibi clamabam, Sic tu temerarius esto,
ne miserae virtus sit tua flenda mihi.

ıs timor hic? quoque illa audacia fugit?
ı ubi est spretis ille natator aquis?
hoc potius, quam quod prius esse solebas;
ı placidum per mare tutus iter:
› sis idem: dum sic, ut scribis, amemur:
que non fiat frigidus illa cinis.
ım ventos timeo, mea vota morantes,
similis vento ne tuus erret amor:
ɑ tanti, superentque pericula caussam;
r merces esse labore minor.
metuo, patria ne laedar, et impar
bydeno Thressa puella toro.
en possum patientius omnia, quam si
escio qua pellice captus, agas:
'eniant alieni colla lacerti,
ıovus nostri finis amoris amor.
peream, quam crimine vulnerer isto;
sint culpa nostra priora tua!
ı venturi dederis mihi signa doloris,
juor, aut fama sollicitata nova;
vereor: (quis enim securus amavit?)
absentes multa timere locus.
as, sua quas praesentia nosse
ı vera iubet, falsa timere vetat.
ana movet, quam facta iniuria fallit:
:t morsus error uterque pares.
venias! aut ut ventusve paterve,
jue sit certe femina nulla morae!
ıam sciero, moriar, mihi crede, dolendo.
ium peccas, si mea fata petis.
ı peccabis, frustraque ego terreor istis:
minus venias, invida pugnat hiems.
ım! *quanto plang*untur littora fluctu\

et latet obscura condita nube dies!
Forsitan ad pontum mater pia venerit Helles,
mersaque turbatis nata fleatur aquis:
an mare ab inviso privignae nomine dictum
vexat in aequoream versa noverca deam?
Non favet, ut nunc est, teneris locus iste puellis:
Hac Helle periit; hac ego laedor aqua.
At tibi flammarum memori, Neptune, tuarum
nullus erat ventis impediendus amor:
si neque Amymone, nec laudatissima forma
criminis est Tyro fabula vana tui;
lucidaque Alcyone, Circeque et Alymone nata
et nondum nexis angue Medusa comis;
flavaque Laodice, coeloque recepta Celaeno,
et quarum memini nomina lecta mihi.
Has certe pluresque canunt, Neptune, poëtae
molle latus lateri conseruisse tuo.
Cur igitur, toties vires expertus amoris,
assuetum nobis turbine claudis iter?
Parce, ferox, latoque mari tua praelia misce.
Seducit terras haec brevis unda duas.
Te decet aut magnas magnum iactare carinas;
aut etiam totis classibus esse trucem.
Turpe deo pelagi, iuvenem terrere natantem:
gloriaque est stagno quolibit ista minor.
Nobilis ille quidem est, et clarus origine: sed
a tibi suspecto ducit Ulixe genus.
Da veniam, servaque duos. Natat ille: sed in
corpus Leandri, spes mea, pendet aquis.
Interea lumen (posito nam scribimus illo:)
sternuit, et nobis prospera signa dedit.
Ecce merum nutrix faustos instillat in ignes·
Cras erimus plures, inquit, et ipsa bibit

plures, evicta per aequora lapsus,
is toto corde recepte mihi.
ira redi, socii desertor amoris.
ur medio cur mea membra toro?
as, non est. Auso Venus ipsa favebit,
et aequoreas, aequore nata, vias.
iedias ipsi mihi saepe per undas:
t hoc maribus tutius esse fretum.
hoc vectis Phryxo Phryxique sorore,
lit vastis femina nomen aquis?
d reditum metuis ne robora desint
eas gemini ferre laboris onus?
ersi medium coëamus in aequor;
te in summis oscula demus aquis:
uisque suas iterum redeamus ad urbes.
m, sed plus, quam nihil, illud erit.
hic utinam, qui nos clam cogit amare,
dus famae cedere vellet amor!
e res iunctae, calor et reverentia, pugnant.
quar, in dubio est. Haec decet; ille iuvat.
ntravit Colchos Pagasaeus Iason;
am celeri Phasida puppe tulit.
daeus Lacedaemona venit adulter,
ieda rediit protinus ille sua.
i saepe petis quod amas, tam saepe relinquis,
es grave fit puppibus ire, natas.
o, iuvenis, tumidarum victor aquarum,
o spernas, ut vereare, fretum.
tae merguntur in aequore puppes:
us remis brachia posse putas?
hoc nautae metuunt, Leandre, natare.

Exitus hic fractis puppibus esse solet.
Me miseram! cupio non persuadere, quod hortor
sisque, precor, monitis fortior ipse meis:
dummodo pervenias, excussaque saepe per undas
iniicias humeris brachia lassa meis.
Sed mihi, caeruleas quoties obvertor ad undas,
nescio quid pavidum pectora frigus habet.
Nec minus hesternae confundor imagine noctis,
quamvis est sacris illa piata meis.
Namque sub Auroram, iam dormitante lucerna,
tempore quo cerni somnia vera solent,
stamina de digitis cecidere, sopore remissis:
collaque pulvino nostra ferenda dedi.
Hic ego ventosas nantem delphina per undas
cernere non dubia sum mihi visa fide.
Quem, postquam bibulis illisit fluctus arenis,
unda simul miserum vitaque deseruit.
Quidquid id est, timeo. Nec tu mea somnia ride;
nec nisi tranquillo brachia crede mari.
Si tibi non parcis, dilectae parce puellae,
quae nunquam, nisi te sospite, sospes erit.
Spes tamen est fractis vicinae pacis in undis.
Tum placidas tuto pectore finde vias.
Interea, quoniam nanti freta pervia non sunt,
leniat invisas litera missa moras.

EPISTOLA XX.

ACONTIUS CYDIPPAE.

Accipe, Cydippe, despecti nomen Aconti,
illius, in pomo qui tibi verba dedit.
Pone metum: nihil hic iterum iurabis amanti.

satis est te semel esse mihi.
edat sic corpore languor ab isto,
st, ulla parte dolente, dolor.
a subit? Nam, sicut in aede Dianae,
genuas erubuisse genas.
ictamque fidem, non crimina, posco.
oniux, non ut adulter, amo.
petas, quae demtus ab arbore foetus
castas, me iaciente, manus;
id te spondere, quod opto
virgo, quam meminisse deam.
idem timeo: sed idem tamen acrius illud
res; auctaque flamma mora est:
inquam parvus, nunc tempore longo,
im dederas tu mihi, crevit amor.
dederas: meus hic tibi credidit ardor.
hoc factum teste negare dea.
aesens, ut erat, tua verba notavit,
nota dicta probasse coma.
is nostra te fraude licebit,
s nostrae caussa feratur amor.
iid petiit, nisi quo tibi iungerer uni?
od quereris, conciliare potest.
ra, nec sum tam callidus usu:
i me, crede, puella, facis.
ositis, si quid tamen egimus, arte
verbis ingeniosus Amor.
feci sponsalia verbis:
e fui iuris Amore vafer.
nomen facto, dicarque dolosus:
it, quod ames velle tenere, dolus.
*ibo, mitto*que rogantia verba.

Altera fraus haec est: quodque queraris, l
Si noceo, quod amo; fateor, sine fine noceb
teque, peti caveas tu licet, usque petam.
Per gladios alii placitas rapuere puellas:
scripta mihi caute litera crimen erit?
Di faciant, possim plures imponere nodos,
ut tua sit nulla libera parte fides.
Mille modi restant: clivo sudamus in imo.
Ardor inexpertum nil sinet esse meus.
Sit dubium, possisne capi; captabere certe.
Exitus in dis est: sed capiere tamen.
Ut partem effugias, non omnia retia falles,
quae tibi, quam credis, plura tetendit Am
Si non proficient artes, veniemus ad arma,
inque tui cupido rapta ferere sinu.
Non sum, qui soleam Paridis reprehendere fa
nec quemquam, qui, vir possit ut esse,
Nos quoque: sed taceo. Mors huius poena re
ut sit, erit, quam te non habuisse, mino
Aut esses formosa minus, peterere modeste.
Audaces facie cogimur esse tua.
Tu facis hoc, oculique tui, quibus ignea ced
sidera, qui flammae caussa fuere meae.
Hoc flavi faciunt crines, et eburnea cervix;
quaeque, precor, veniant in mea colla ma
et decor, et vultus sine rusticitate pudentes:
et, Thetidis quales vix reor esse, pedes.
Caetera si possem laudare, beatior essem;
nec dubito, totum quin sibi par sit opus.
Hac ego compulsus, non est mirabile, forma,
si pignus volui vocis habere tuae.
Denique, dum captam tu te cogare fateri,
insidiis esto capta puella meis.

iam patiar: passo sua praemia dentur.
r suus a tanto crimine fructus abest?
nen Telamon, Briseïda cepit Achilles:
aque victorem victa secuta suum.
ılibet accuses et sis irata licebit,
ta liceat dum mihi posse frui.
ı, qui facimus, factam tenuabimus iram:
ɔia placandae sit modo parva tui.
tuos flentem liceat consistere vultus,
liceat lacrimis addere verba suis:
ɔ solent famuli, quum verbera saeva verentur,
ıdere submissas ad tua crura manus.
ɔas tua iura; voca; cur arguor absens?
ndudum dominae more venire iube.
meos scindas licet imperiosa capillos,
ıque sint digitis livida facta tuis:
a perpetiar, tantum fortasse timebo,
rpore laedatur ne manus ista meo.
ıeque compedibus, nec me compesce catenis.
ɔvabor firmo vinctus amore tui.
n bene se, quantumque volet, satiaverit ira;
ɜa tibi dices, Quam patienter amat!
tibi dices, ubi videris omnia ferre;
m bene qui servit, serviat iste mihi.
ɔ reus infelix absens agor: et mea, quum sit
tima, non ullo caussa tuente perit.
quoque, quod ius est, sit scriptum iniuria nostrum:
ɔod de me solo nempe queraris, habes.
meruit falli *mecum quoque* Delia. Si non
mihi promissum reddere, redde deae.
et vidit, quum tu decepta rubebas:
ɔem *memori condidit* aure tuam.

Omnia re careant. Nihil est violentius illa,
quum sua, quod nolim, numina laesa videt.
Testis erit Calydonis aper: nam scimus, ut illo
sit magis in natum saeva reperta parens:
testis et Actaeon, quondam fera creditus illis,
ipse dedit leto cum quibus ante feras:
quaeque superba parens, saxo per corpus oborta,
nunc quoque Mygdonia flebilis extat humo.
Hei mihi, Cydippe! timeo tibi dicere verum;
ne videar caussa falsa monere mea.
Dicendum tamen est: hoc est, mihi crede, quod aegra
ipso nubendi tempore saepe iaces.
Consulit ipsa tibi, neu sis periura laborat,
et salvam salva te cupit esse fide.
Inde fit, ut, quoties existere perfida tentas,
peccatum toties corrigat illa tuum.
Parce movere feros animosae Virginis arcus.
Mitis adhuc fieri, si patiare, potest.
Parce, precor, teneros corrumpere febribus artus:
Servetur facies ista fruenda mihi.
Serventur vultus ad nostra incendia nati:
quique subest niveo lenis in ore rubor.
Hostibus e si quis, ne fias nostra, repugnat;
sic sit, ut, invalida te, solet esse mihi.
Torqueor ex aequo, vel te nubente, vel aegra:
dicere nec possum, quid minus ipse velim.
Maceror interdum, quod sum tibi caussa dolendi:
teque mea laedi calliditate puto.
In caput haec nostrum dominae periuria, quaeso,
eveniant: poena tuta sit illa mea.
Ne tamen ignorem, quid agas, ad limina crebro
anxius huc illuc dissimulanter eo.

llam furtim famulumve, requirens,
mni quid tibi, quidve cibi.
uod non medicorum iussa ministro,
anus, insideoque toro!
im, quod, me procul inde remoto,
e vellem, forsitan alter adest.
effingit, et assidet aegrae,
ris, cum Superisque mihi:
ıtat salientem pollice venam,
aussam brachia saepe tenet:
nus, et forsitan oscula iungit.
s plenior ista suo est.
sit nostras praecerpere messes?
erius quis tibi fecit iter?
est: mea turpiter oscula sumis.
isso corpore tolle manus.
manus: quam tangis, nostra futura est.
facies istud, adulter eris.
, quam non sibi vindicet alter.
)minum res habet ista suum.
leris: recitetur formula pacti.
licas esse; face ipsa legat.
o, tibi nos, tibi dicimus, exi.
c? Exi; non vacat iste torus.
es et tu humani verba altera pacti,
'co par tua caussa meae.
epigit, pater hanc tibi: primus ab illa;
erte, quam pater, ipsa sibi est.
ianc: haec adiuravit amanti.
haec est testificata deam.
ax, *timet* haec periura vocari.

Num dubitas, hic sit maior, an ille, metus?
Denique, ut amborum conferre pericula possis,
respice ad eventus: haec cubat; ille valet.
Nos quoque dissimili certamina mente subimus;
nec spes par nobis, nec timor aequus adest.
Tu petis ex tuto: gravior mihi morte repulsa est:
idque ego iam, quod tu forsan amabis, amo.
Si tibi iustitiae, si recti cura fuisset,
cedere debueras ignibus ipse meis.
Nunc quoniam ferus hic pro caussa pugnat iniqua;
ad quid, Cydippe, litera nostra redit?
Hic facit, ut iaceas, et sis suspecta Dianae.
Hunc tu, si sapias, limen adire vetes.
Hoc faciente, subis tam saeva pericula vitae.
Atque utinam pro te, qui movet illa, cadat!
Quem si repuleris, nec, quem dea damnat, amaris;
et tu continuo, certe ego salvus ero.
Siste metum, virgo: stabili potiere salute:
fac modo polliciti conscia templa colas.
Nec bove mactato coelestia numina gaudent;
sed, quae praestanda est et sine teste, fide.
Ut valeant aliae, ferrum patiuntur et ignes:
fert aliis tristem succus amarus opem.
Nil opus est istis; tantum periuria vita,
teque simul serva, meque datamque fidem.
Praeteritae veniam dabit ignorantia culpae:
exciderint animo foedera lecta tuo.
Admonita es modo voce mea, modo casibus istis;
quos, quoties tentas fallere, ferre soles.
His quoque vitatis, in partu nempe rogabis,
ut tibi luciferas afferat illa manus.
Audiet, et, repetens quae sint audita, requiret
ipsa, tibi de quo coniuge partus eat.

m; scit te promittere falso.
t te fallere posse deos.
me: cura maiore laboro.
ritae pectora nostra tuae.
ubiam pavidi flevere parentes,
ae quos facis esse tuae?
t? Matri licet omnia narres;
lippe, facta ruboris habent.
ras, ut sis mihi cognita primum,
ratae dum facit ipsa deae:
ta, subito, si forte notasti,
tis in tua membra genis:
nium miror, nota certa furoris,
umero pallia lapsa meo:
iò qua venisse volubile malum,
doctis insidiosa notis:
ectum sancta praesente Diana,
inctam, numine teste, fidem.
ret, quae sit sententia scripto,
ondam nunc quoque verba refer.
dicet, cui te bona numina iungunt:
rasti, sit gener ille mihi.
it, placeat, quoniam placet ante Dianae.
ter, si modo mater erit.
aerat, qui sim qualisque, iubeto:
is consuluisse deam.
iis quondam celeberrima Nymphis,
aeo, nomine Cea, mari.
est; nec, si generosa probaris
spectis arguor ortus avis.
bis, sunt et sine crimine mores:
ue nihil, me tibi iungit amor.

Appeteres talem vel non iurata maritum:
iuratae vel non talis habendus erat.
Haec tibi me in somnis iaculatrix scribere Phoe
haec tibi me vigilem scribere iussit Amor:
e quibus alterius mihi iam nocuere sagittae:
alterius noceant ne tibi tela, cave.
Iuncta salus nostra est: miserere meique tuiqu
Quid dubitas unam ferre duobus opem?
Quod si contigerit, quum iam data signa sonab
tinctaque votivo sanguine Delos erit;
aurea ponetur mali felicis imago,
caussaque versiculis scripta duobus erit:
Effigie pomi testatur Acontius huius,
quae fuerint in eo scripta, fuisse rata.
Longior infirmum ne lasset epistola corpus,
clausula consueto sit sibi fine: vale.

EPISTOLA XXI.

CYDIPPE ACONTIO.

Pertimui, scriptumque tuum sine murmure l
iuraret ne quos inscia lingua deos.
Et, puto, captasses iterum, nisi, ut ipse fa
promissam scires me satis esse semel.
Nec lectura fui: sed, si tibi dura fuissem,
aucta foret saevae forsitan ira deae.
Omnia quum faciam, quum dem pia tura Dia
illa tamen iusta plus tibi parte favet:
utque cupis credi, memori te vindicat ira.
Talis in Hippolyto vix fuit illa suo.
At melius Virgo favisset virginis annis;
quos vereor paucos ne velit esse mihi.

ı, caussis non apparentibus, haeret:
nulla fessa medentis ope.
unc gracilem vix haec rescribere, quamque
cubito membra levare putas?
edit, ne quis, nisi conscia nutrix,
obis sentiat esse vices.
det haec, quid agamque rogantibus intus,
tuto scribere, Dormit, ait.
reti longe caussa optima, somnus
arda desinit esse mora,
e videt, quos non admittere durum est·
et ficta dat mihi signa nota.
properans verba imperfecta relinquo.
repido litera cauta sinu.
gitos iterum repetita fatigat.
t nobis, adspicis ipse, labor.
ı, si dignus eras, ut vera loquamur;
iusto, quamque mereris, ego.
er toties incerta salutis
ı poenas doque dedique tuis?
rmae te laudatore superbae
nerces? et placuisse nocet?
ıis, quod mallem, visa fuissem,
nulla corpus egeret ope.
ı gemo; nunc me certamine vestro
et proprio vulneror ipsa bono.
u cedis, nec se putat ille secundum,
ıstas illius, ille tuis.
ıavis, iactor, quam certus in altum
loreas, aestus et unda refert:
es caris optata parentibus instat,

immodicus pariter corporis ardor inest:
et mihi coniugii tempus crudelis ad ipsum
Persephone nostras pulsat acerba fores.
Iam pudet, et timeo, quamvis mihi conscia non sit,
offensos videar ne meruisse deos.
Accidere hoc aliquis casu contendit; et alter
acceptum Superis hunc negat esse virum.
Neve nihil credas in te quoque dicere famam,
facta veneficiis pars putat ista tuis.
Caussa latet: mala nostra patent. Vos pace movet
aspera submota proelia: plector ego.
Dicam nunc, solitoque tibi me decipe more:
quid facies odio, sic ubi amore noces?
Si laedis, quod amas, hostem sapienter amabis.
Me, precor, ut serves, perdere velle velis.
Aut tibi iam nulla est speratae cura puellae,
quam ferus indigna tabe perire sinis,
aut dea si frustra pro me tibi saeva rogatur,
quid mihi te iactas? Gratia nulla tua est.
Elige, quid fingas. Non vis placare Dianam;
immemor es nostri: non potes; illa tui est.
Vel nunquam mallem, vel non mihi tempore in il
esset in Aegaeis cognita Delos aquis.
Tunc mea difficili deducta est aequore navis,
et fuit ad coeptas hora sinistra vias.
Quo pede processi! quo me pede limine movi!
picta citae tetigi quo pede texta ratis!
Bis tamen adverso redierunt carbasa vento.
Mentior ah demens! Ille secundus erat.
Ille secundus erat, qui me referebat euntem;
quique parum felix impediebat iter.
Atque utinam constans contra mea vela fuisset!
Sed stultum est venti de levitate queri.

i fama properabam visere Delon,
re ignava puppe videbar iter.
epe, ut tardis, feci convicia remis;
ique sum vento lintea parca dari!
ransieram Myconen, iam Tenon et Andron·
meis oculis candida Delos erat.
rocul ut vidi, Quid me fugis, insula, dixi?
·is in magno numquid, ut ante, mari?
m terrae, quum iam, prope luce peracta,
re purpureis Sol iuga vellet equis:
m solitos postquam revocavit ad ortus,
ntur nostrae, matre iubente, comae.
it gemmas digitis, et crinibus aurum:
tes humeris induit ipsa meis.
egressae Superis, quibus insula sacra est,
alutatis tura merumque damus.
parens aras votivo sanguine tingit,
ue fumosis ingerit exta focis;
ie nutrix alias quoque ducit in aedes,
usque vago per loca sacra pede.
porticibus spatior, modo munera regum
: et in cunctis stantia signa locis.
innumeris structam de cornibus aram,
ua pariens arbore nixa dea est:
raeterea (neque enim meminive libetve,
uid ibi vidi, dicere,) Delos habet.
haec spectans a te spectabar, Aconti,
ie simplicitas est mea posse capi.
um redeo, gradibus sublime, Dianae.
· hoc ecquis debuit esse locus?
ante pedes malum cum carmine tali: —
ihi! iuravi nunc quoque paene tibi.
hoc nutrix, miratque, Perlege, dixit.

Insidias legi, magne poëta, tuas.
Nomine coniugii dicto, confusa pudore
sensi me totis erubuisse genis:
luminaque in gremio, veluti defixa, tenebam,
lumina propositi facta ministra tui.
Improbe, quid gaudes? aut quae tibi gloria p
est?
quidve vir elusa virgine laudis habes?
Non ego constiteram sumta peltata securi;
qualis in Iliaco Penthesilea solo.
Nullus Amazonio caelatus balteus auro,
sicut ab Hippolyte, praeda relata tibi est.
Verba, quid exultas, tua si mihi verba dederas
sumque parum prudens capta puella dolis?
Cydippen pomum, pomum Schoeneïda cepit.
Tu nunc Hippomenes scilicet alter eris.
At fuerat melius, si te puer iste tenebat,
quem tu nescio quas dicis habere faces,
more bonis solito spem non corrumpere fraude.
Exoranda tibi, non capienda fui.
Cur, me quum peteres, ea non profitenda putaba
propter quae nobis ipse petendus eras?
Cogere cur potius, quam persuadere, volebas,
si poteram audita conditione capi?
Quid tibi nunc prodest iurandi formula iuris,
linguaque praesentem testificata deam?
Quae iurat, mens est: nil coniuravimus illa.
Illa fidem dictis addere sola potest.
Consilium prudensque animi sententia iurat,
et, nisi iudicii, vincula nulla valent.
Si tibi coniugium volui promittere nostrum,
exige polliciti debita iura tori.
Sed si nil dedimus praeter sine pectore vocem

s frustra viribus orba tenes.
avi: legi iurantia verba.
non isto more legendus eras.
lias: succedat epistola pomo.
oc, magnas divitis aufer opes.
; reges sua se tibi regna daturos;
am, toto quidquid in orbe placet.
c ipsa multo, mihi crede, Diana,
a praesens litera numen habet.
n haec dixi, quum me tibi firma negavi,
ne promissi caussa peracta mei est;
imeo saevae Latoïdos iram:
laedi suspicor inde meum.
, quoties socialia sacra parantur,
toties languida membra cadunt?
m veniens positas Hymenaeus ad aras
e thalami limine terga dedit.
au pigra toties infusa resurgunt
vix moto corripit igne faces.
iatis stillant unguenta capillis,
ir multo splendida palla croco.
it limen, lacrimas mortisque timorem
t a cultu multa remota suo.
: sua deductas fronte coronas,
e de nitidis tergit amoma comis:
tristi laetum consurgere turba:
rat in palla, transit in ora rubor.
ae miserae! torrentur febribus artus:
s iusto pallia pondus habent:
olorantes video super ora parentes:
oro *thalami*, fax mihi mortis adest.
uti, *picta* dea laeta pharetra;
tiferam iam mihi fratris opem.

Turpe tibi est, illum caussas depellere le
te contra titulum mortis habere meae.
Numquid, in umbroso quum velles font
imprudens vultus ad tua labra tuli?
Praeteriine tuas de tot coelestibus aras?
atque tua est nostra spreta parente par
Nil ego peccavi, nisi quod periuria legi,
inque parum fausto carmine docta fui.
Tu quoque pro nobis, si non mentiris ar
tura feras: prosint, quae nocuere, m
Cur, quae succenset, quod adhuc tibi p
non tua sit, fieri ne tua possit, agit?
Omnia de viva tibi sunt speranda. Quid
saeva mihi vitam, spem tibi diva mei
Nec tu credideris illum, cui destinor uxo
aegra superposita membra fovere man
Assidet ille quidem, quantum permittitu
sed meminit nostrum virginis esse tor
Iam quoque nescio quid de me sensisse
nam lacrimae caussa saepe latente cad
Et minus audacter blanditur, et oscula r
accipit, et timido me vocat ore suam.
Nec miror sensisse, notis quum prodar
In dextrum versor, quum venit ille,
Nec loquor, et tecto simulatur lumine so
captantem tactus reiicioque manum.
Ingemit, et tacito suspirat pectore: meq
offensam, quamvis non mereatur, h
Hei mihi, quod gaudes, et te iuvat ista
Hei mihi, quod sensus sum tibi fassa
Si mihi lingua foret, tu nostra iustius v
qui mihi tendebas retia, dignus era
Scribis, ut invalidum liceat tibi viser

l a nobis: et tamen inde noces.
uare tibi nomen Acontius esset.
iat longe vulnus, acumen habes.
ɔnvalui nondum de vulnere tali,
, scriptis eminus icta tuis.
huc venias? sane, ut miserabile corpus
ideas digna tropaea tui?
ɜmacie; color est sine sanguine, qualem
refero mente fuisse tuo:
misto sublucent ora rubore.
ɔvi talis marmoris esse solet:
r est inter convivia talis,
tum gelidae frigore pallet aquae.
videas, visam prius esse negabis:
est, dices, ista petenda mea:
e fidem, ne sim tibi iuncta, remittes;
illud non meminisse deam.
facies, iurem ut contraria rursus;
legam, mittes altera verba mihi.
ıdspiceres vellem, prout ipse rogabas,
sponsae languida membra tuae:
rro quum sit tibi pectus, Aconti;
n nostris vocibus ipse petas.
gnores: ope qua revalescere possim,
a Delphis fata canente deo.
nescio quam, nunc ut vaga fama susurrat,
n queritur testis habere fidem.
vates, hoc et mea carmina dicunt:
t voto carmina nulla tuo?
vor hic? nisi quod nova forte reperta est,
iat magnos litera lecta deos:
e deos, numen sequor ipsa deorum:

doque libens victas in tua vota manus.
Fassaque sum matri deceptae foedera linguae,
lumina fixa tenens, plena pudoris, humo.
Caetera cura tua est. Plus hoc quoque virgine factum,
non timuit tecum quod mea charta loqui.
Iam satis invalidos calamo lassavimus artus,
et manus officium longius aegra negat.
Quid, nisi, quod cupio me iam coniungere tecum restat, ut adscribat litera nostra? Vale.

OVIDII NASONIS
UM LIBRI TRES.

IGRAMMA NASONIS
N AMORES SUOS.

ido Nasonis fueramus quinque libelli,
sumus: hoc illi praetulit auctor opus.
nulla tibi nos sit legisse voluptas,
vior demtis poena duobus erit.

LIBER PRIMUS.

ELEGIA I.

umero violentaque bella parabam
eria conveniente modis.
or versus: risisse Cupido
que unum surripuisse pedem.
ve puer, dedit hoc in carmina iuris?
ates, non tua turba, sumus.
ripiat flavae Venus arma Minervae:
ensas *flava* Minerva faces?

Quis probet in silvis Cererem regnare iugosi
lege pharetratae Virginis arva coli?
Crinibus insignem quis acuta cuspide Phoeb
instruat, Aoniam Marte movente lyram?
Sunt tibi magna, puer, nimiumque potentia
cur opus affectas, ambitiose, novum?
An, quod ubique, tuum est? Tua sunt He
Tempe?
Vix etiam Phoebo iam lyra tuta sua est.
Quum bene surrexit versu nova pagina prin
attenuat nervos protinus ille meos.
Nec mihi materia est numeris levioribus apt
aut puer, aut longas comta puella comas.
Questus eram; pharetra quum protinus ille
legit in exitium spicula facta meum;
lunavitque genu sinuosum fortiter arcum:
Quodque canas, vates, accipe, dixit, o
Me miserum! certas habuit puer ille sagitta
Uror, et in vacuo pectore regnat Amor.
Sex mihi surgat opus numeris; in quinque
Ferrea cum vestris bella valete modis.
Cingere littorea flaventia tempora myrto,
Musa, per undenos emodulanda pedes.

ELEGIA II.

Esse quid hoc dicam, quod tam mihi dura v
strata, neque in lecto pallia nostra sedent
et vacuus somno noctem, quam longa, per
lassaque versati corporis ossa dolent?
Nam puto sentirem, si quo tentarer amore.
An subit, et tacita callidus arte nocet?
Sic erat: haeserunt tenues in corde sagittae

[illegible] pectora versat Amor.
an subitum lactando accendimus
ignem?
is: leve fit, quod bene fertur, onus.
actatas mota face crescere flammas,
ullo concutiente mori.
lura ferunt, quam quos iuvat usus aratri,
nt pressi dum iuga prima boves.
us duris contunditur ora lupatis:
inus sentit, quisquis ad arma facit.
ritos multoque ferocius urget,
ui servitium ferre fatentur, Amor.
fiteor: tua sum nova praeda, Cupido:
nus victas ad tua iura manus.
st bello: pacem veniamque rogamus.
i laus, armis victus inermis, ero.
am myrto: maternas iunge columbas.
eant, currus vitricus ipse dabit:
curru, populo clamante triumphum,
et adiunctas arte movebis aves.
capti iuvenes captaeque puellae.
i magnificus pompa triumphus erit.
praeda recens, factum modo vulnus habebo,
captiva vincula mente feram.
a ducetur manibus post terga retortis,
r, et castris quidquid Amoris obest.
netuent: ad te sua brachia tendent:
, Io, magna voce, Triumphe, canet.
comites tibi erunt, Errorque, Furorque,
partes turba secuta tuas.
itibus superas hominesque deosque:
i si demas commoda, nudus eris.

Laeta triumphanti de summo Mater Olyı
plaudet, et appositas sparget in ora ro
Tu, pennas gemma, gemma variante c
ibis in auratis aureus ipse rotis.
Tum quoque non paucos, si te bene novi
tum quoque praeteriens vulnera mult
Non possunt, licet ipse velis, cessare sa
Fervida vicino flamma vapore nocet.
Talis erat domita Bacchus Gangetide terı
Tu gravis alitibus, tigribus ille fuit.
Ergo, quum possim sacri pars esse triu
parce tuas in me perdere, victor, ope
Adspice cognati felicia Caesaris arma.
Qua vincit, victos protegit ille manu.

ELEGIA III.

Iusta precor: quae me nuper praedata p
aut amet, aut faciat, cur ego semper
Ah nimium volui! tantum patiatur ama
Audierit nostras tot Cytherea preces.
Accipe, per longos tibi qui deserviat an
accipe, qui pura norit amare fide.
Si me non veterum commendant magna
nomina, si nostri sanguinis auctor eq
nec meus innumeris renovatur campus
temperat et sumtus parcus uterque pa
at Phoebus, comitesque novem, vitisq
hoc faciunt, et, me qui tibi donat,
et nulli cessura fides; sine crimine more
nudaque simplicitas, purpureusque
Non mihi mille placent: non sum deser
Tu mihi, si qua fides, cura perennis

Tecum, quos dederint annos mihi fila Sororum,
vivere contingat, teque dolente mori.
Te mihi materiem felicem in carmina praebe:
provenient caussa carmina digna sua.
Carmine nomen habent exterrita cornibus Io,
et quam fluminea lusit adulter ave:
quaeque, super pontum simulato vecta iuvenco,
virginea tenuit cornua falsa manu.
Nos quoque per totum pariter cantabimur orbem;
iunctaque semper erunt nomina nostra tuis.

ELEGIA IV.

Vir tuus est epulas nobiscum aditurus easdem.
Ultima coena tuo sit, precor, illa viro.
Ergo ego dilectam tantum conviva puellam
adspiciam? tangi quem iuvet, alter erit?
alteriusque sinu dextram subiecta fovebis?
Iniiciet collo, quum volet, ille manum?
Desine mirari, posito quod candida vino
Atracis ambiguos traxit in arma viros.
Nec mihi silva domus, nec equo mea membra cohaerent:
vix a te videor posse tenere manus.
Quae tibi sunt facienda tamen, cognosce: nec Euris
da mea, nec tepidis verba ferenda Notis.
Ante veni, quam vir. Nec, quid, si veneris ante,
possit agi, video: sed tamen ante veni.
Quum premet ille torum, vultu comes ipsa modesto
ibis, ut accumbas: clam mihi tange pedem.
Me specta, nutusque meos, vultumque loquacem:
excipe furtivas, et refer ipsa, notas.
Verba superciliis sine voce loquentia dicam:

verba leges digitis, verba notata mero.
Quum tibi succurret Veneris lascivia nostrae,
purpureas tenero pollice tange genas.
Si quid erit, de me tacita quod mente queraris;
pendeat extrema mollis ab aure manus.
Quum tibi, quae faciam, mea lux, dicamve, placebunt,
versetur digitis annulus usque tuis.
Tange manu mensam, tangunt quo more precantes
optabis merito quum mala multa viro.
Quod tibi miscuerit, sapias, bibat ipse iubeto:
tu puerum leviter posce, quod ipsa voles.
Quae tu reddideris, ego primus pocula sumam;
et qua tu biberis, hac ego parte bibam.
Si tibi forte dabit, quos praegustaverit ipse,
reiice libatos illius ore cibos.
Nec premat ille suis sinito tua colla lacertis.
mite nec in rigido pectore pone caput.
Nec sinus admittat digitos, habilesve papillae.
Oscula praecipue nulla dedisse velis.
Oscula si dederis, fiam manifestus amator,
et dicam, Mea sunt; iniiciamque manus.
Haec tamen adspiciam: sed quae bene pallia cela
illa mihi caeci caussa timoris erunt.
Nec femori committe femur, nec crure cohaere,
nec tenerum duro cum pede iunge pedem.
Multa miser timeo, quia feci multa proterve;
exemplique metu torqueor ipse mei.
Saepe mihi dominaeque meae properata volupta
veste sub iniecta dulce peregit opus.
Hoc tu non facies: sed ne fecisse puteris,
conscia de tergo pallia deme tuo.
Vir bibat usque roga: (precibus tamen oscula desi

ue bibet, furtim, si potes, adde merum.
ompositus somno vinoque iacebit,
ium nobis resque locusque dabunt.
irges abitura domum, surgemus et omnes,
lium turbae fac memor agmen eas.
me invenies aut invenieris in illo.
uid ibi poteris tangere, tange mei.
·um! monui, paucis quod prosit in horis.
)r a domina, nocte iubente, mea.
· includet: lacrimis ego moestus obortis,
)et, ad saevas prosequar usque fores.
m sumet: iam non tantum oscula sumet.
mihi das furtim, iure coacta dabis.
ıvita dato, (potes hoc,) similisque coactae:
tiae taceant, sitque maligna Venus.
)ta valent, illum quoque ne iuvet opto:
nus, at certe te iuvet inde nihil.
·cunque tamen noctem fortuna sequatur;
ihi constanti voce dedisse nega.

ELEGIA V.

rat, mediamque dies exegerat horam:
ıi medio membra levanda toro.
perta fuit, pars altera clausa fenestrae;
fere silvae lumen habere solent;
ıblucent fugiente crepuscula Phoebo;
i nox abiit, nec tamen orta dies.
undis lux est praebenda puellis,
midus latebras speret habere pudor.
inna venit, tunica velata recincta,
la dividua colla tegente coma;
in thalamos formosa Semiramis isse

dicitur, et multis Lais amata viris.
Diripui tunicam; nec multum rara nocebat:
pugnabat tunica se tamen illa tegi.
Quumque ita pugnaret, tanquam quae vincere nollet,
victa est non aegre proditione sua.
Ut stetit ante oculos, posito velamine, nostros,
in toto nusquam corpore menda fuit.
Quos humeros, quales vidi tetigique lacertos!
Forma papillarum quam fuit apta premi!
Quam castigato planus sub pectore venter!
quantum et quale latus, quam iuvenile femur!
Singula quid referam? Nil non laudabile vidi,
et nudam pressi corpus adusque meum.
Caetera quis nescit? Lassi requievimus ambo.
Proveniant medii sic mihi saepe dies.

ELEGIA VI.

Ianitor indigne dura religate catena,
difficilem moto cardine pande forem.
Quod precor, exiguum est: aditu fac ianua parvo
obliquum capiat semiadaperta latus.
Longus amor tales corpus tenuavit in usus,
aptaque subducto pondere membra dedit.
Ille per excubias custodum leniter ire
monstrat; inoffensos dirigit ille pedes.
At quondam noctem simulacraque vana timebam;
mirabar, tenebris si quis iturus erat.
Risit, ut audivit, tenera cum matre Cupido,
et leviter, Fies tu quoque fortis, ait.
Nec mora, venit amor. Non umbras nocte volantes
non timeo strictas in mea fata manus.

lentum; tibi blandior uni;
ssis perdere, fulmen habes.
videas, immitia claustra relaxa,)
nis ianua facta meis.
i posita stares ad verbera veste,
:o te verba tremente tuli.
it pro te quoque gratia quondam,
)ro me nunc valet illa parum?
itis: grato licet esse; quod optas.
s eunt: excute poste seram.
iam dura relevere catena,
io serva bibatur aqua.
nequicquam, ianitor, audis.
is ianua fulta riget.
clausae munimina portae
edia pace quid arma times?
i, qui sic excludis amantem?
s eunt: excute poste seram.
s venio comitatus et armis;
i non saevus adesset Amor.
)iam, nunquam dimittere possim.
nbris dividar ipse meis.
)dicum circum mea tempora vinum
; madidis lapsa corona comis.
imeat? quis non eat obvius illis?
s eunt: excute poste seram.
mnus, qui se male praebet amanti.
:ntos aure repulsa tua?
imo, quum te celare solebam,
diae sidera noctis eras.
tua nunc requiescit amica.
tanto sors tua sorte mea est!
me durae transite catenae.

Tempora noctis eunt; excute poste seram.
Fallimur? an verso sonuerunt cardine postes?
raucaque concussae signa dedere fores?
Fallimur: impulsa est animoso ianua vento.
Hei mihi, quam longe spem tulit aura meam!
Si satis es raptae, Borea, memor Orithyiae,
huc ades, et surdas flamine tunde fores.
Urbe silent tota, vitreoque madentia rore
tempora noctis eunt: excute poste seram:
aut ego iam ferroque ignique potentior ipso,
quem face sustineo, tecta superba petam.
Nox et Amor vinumque nihil moderabile suadent:
illa pudore vacat, Liber Amorque metu.
Omnia consumsi, nec te precibusque minisque
movimus, o foribus durior ipse tuis!
Non te formosae decuit servare puellae
limina: sollicito carcere dignus eras.
Iamque pruinosos molitur Lucifer axes,
inque suum miseros excitat ales opus.
At tu, non laetis detracta corona capillis,
dura super tota limina nocte iace.
Tu dominae, quum te proiectam mane videbit,
temporis absumti tam male testis eris.
Qualiscunque vale, sentique abeuntis amorem,
lente; nec admisso turpis amante, vale.
Vos quoque crudeles rigido cum limine postes,
duraque consertae ligna valete foris.

ELEGIA VII.

Adde manus in vincla meas, (meruere catenas,)
dum furor omnis abit, si quis amicus adest.
Nam furor in dominam temeraria brachia movi

ana laesa puella manu.
ros potui violare parentes,
ıanctos verbera ferre deos.
lypei dominus septemplicis Aiax
nsos lata per arva greges?
ıatre patris, malus ultor Orestes,
ınas poscere tela deas?
ɔs potui laniare capillos?
n motae dedecuere comae;
. Talem Schoeneïda dicunt
cu sollicitasse feras.
omissaque velaque Thesei
ites Cressa tulisse Notos.
s quod erat, Cassandra, capillis,
nplo, casta Minerva, tuo.
Demens, quis non mihi, Barbare, dixit?
ıavido lingua retenta metu est.
tamen convicia vultus.
mis, ore silente, reum.
eris vellem cecidisse lacertos:
parte carere mei.
habui dispendia vires,
am fortis in ipse meam.
scum, caedis scelerumque ministrae?
ıgae vincla subite manus.
ım minimum de plebe Quiritem,
dominam ius mihi maius erit?
ıs scelerum monimenta reliquit.
mus perculit; alter ego.
ocens: ego, quam profitebar amare,
s saevus in hoste fuit.
os victor molire triumphos;

cinge comam lauro, votaque redde Iovi:
quaeque tuos currus comitantum turba sequetur,
clamet: Io forti victa puella viro!
Ante eat effuso tristis captiva capillo,
si sinerent laesae, candida tota, genae.
Aptius impressis fuerat livere labellis,
et collum blandi dentis habere notam.
Denique, si tumidi ritu torrentis agebar,
caecaque me praedam fecerat ira suam,
nonne satis fuerat timidae inclamasse puellae,
nec nimium rigidas intonuisse minas?
aut tunicam summa deducere turpiter ora
ad mediam? Mediae zona tulisset opem.
At nunc sustinui, raptis a fronte capillis,
ferreus ingenuas ungue notare genas.
Adstitit illa amens albo et sine sanguine vultu,
caeduntur Pariis qualia saxa iugis.
Exanimes artus et membra trementia vidi,
ut quum populeas ventilat aura comas;
ut leni Zephyro gracilis vibratur arundo:
summave quum tepido stringitur unda Noto.
Suspensaeque diu lacrimae fluxere per ora,
qualiter abiecta de nive manat aqua.
Tunc ego me primum coepi sentire nocentem.
Sanguis erant lacrimae, quas dabat illa, meus
Ter tamen ante pedes volui procumbere supplex:
ter formidatas repulit illa manus.
At tu ne dubita, (minuet vindicta dolorem,)
protinus in vultus unguibus ire meos.
Nec nostris oculis, nec nostris parce capillis.
Quamlibet infirmas adiuvet ira manus.
Neve mei sceleris tam tristia signa supersint,
pone recompositas in statione comas.

ELEGIA VIII.

lam, (quicunque volet cognoscere lenam,
) est quaedam, nomine Dipsas, anus.
ıen habet. Nigri non illa parentem
ınis in roseis sobria vidit equis.
ɜ artes, Aeaeaque carmina novit,
:aput rapidas arte recurvat aquas.
. quid gramen, quid torto concita rhombo
quid valeat virus amantis equae.
luit, toto glomerantur nubila coelo.
voluit, puro fulget in orbe dies.
, si qua fides, stillantia sidera vidi:
eus Lunae sanguine vultus erat.
nocturnas versam volitare per umbras
ır, et pluma corpus anile tegi.
; et fama est. Oculis quoque pupula duplex
at, et gemino lumen ab orbe venit.
ıtiquis proavos atavosque sepulcris,
am longo carmine findit humum.
proposuit thalamos temerare pudicos;
ıen eloquio lingua nocente caret.
ɜermoni testem dedit. Illa monebat
me duplices occuluere fores:
te, mea lux, iuveni placuisse beato.
et in vultu constitit usque tuo.
n placeas? Nulli tua forma secunda est.
ɜeram! dignus corpore cultus abest.
esses, quam formosissima, vellem.
', *te facta divite*, pauper ero.
ppositi nocuit contraria Martis.

Mars abiit: signo nunc Venus apta tuo.
Prosit ut adveniens, en adspice, dives amator
te cupit; et curae, quid tibi desit, habet.
Est etiam facies, quae se tibi comparet, illi:
si te non emtam vellet, emendus erat.
(Erubuit.) Decet alba quidem pudor ora: sed iste,
si simules, prodest: verus obesse solet.
Quum bene deiectis gremium spectabis ocellis,
quantum quisque ferat, respiciendus erit.
Forsitan incultae, Tatio regnante, Sabinae
noluerant habiles pluribus esse viris.
Nunc Mars externis animos exercet in armis:
at Venus Aeneae regnat in urbe sui.
Ludunt formosae. Casta est, quam nemo rogavit:
aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat.
Has quoque, quas frontis rugas in vertice portas,
excute: de rugis crimina multa cadent.
Penelope vires iuvenum tentabat in arcu:
qui latus argueret, corneus arcus erat.
Labitur occulte, fallitque volatilis aetas,
ut celer admissis labitur amnis aquis.
Aera nitent usu; vestis bona quaerit haberi;
canescunt turpi tecta relicta situ.
Forma, nisi admittas, nullo exercente senescit;
nec satis effectus unus et alter habent.
Certior e multis, nec tam invidiosa, rapina est.
Praeda venit canis de grege plena lupis.
Ecce, quid iste tuus praeter nova carmina vates
donat? Amatoris millia multa leges.
Ipse deus vatum, palla spectabilis aurea,
tractat inauratae consona fila lyrae.
Qui dabit, ille tibi magno sit maior Homero.
Crede mihi, res est ingeniosa, dare.

s quis erit capitis mercede redemtus,
gypsati nomen inane pedis.
ipiant veteres circa atria cerae.
nos tecum, pauper amator, avos.
pulcher erit, poscet sine munere noctem,
let, amatorem flagitet ante suum.
xigito pretium, dum retia tendis,
iant: captos legibus ure tuis.
it simulatus amor. Sine credat amari:
re, ne gratis hic tibi constet amor.
ge noctem. Capitis modo finge dolorem:
o quae caussas praebeat, Isis erit.
e, ut nullum patiendi colligat usum,
elentescat saepe repulsus amor.
oranti tua ianua, laxa ferenti.
exclusi verba receptus amans.
laesa prior, nonnunquam irascere laeso.
at culpa culpa repulsa tua.
quam dederis spatiosum tempus in iram;
simultates ira morata facit.
m discant oculi lacrimare coacti,
nt udas ille vel ille genas.
quem falles, tu periurare timeto.
odat illusis numina surda Venus.
t ad partes sollers ancilla parentur,
ceant, apte quid tibi possit emi:
uca rogent. Multos si pauca rogabunt.
odo de stipula grandis acervus erit.
et mater, nutrix quoque carpat amantem.
o per multas praeda petita manus.
deficient poscendi munera caussae,
m libo testificare tuum.
us amet, nullo rivale, caveto.

Non bene, si tollas proelia, durat amo
Ille viri videat toto vestigia lecto,
factaque lascivis livida colla notis.
Munera praecipue videat, quae miserit alt
Si tibi nil dederit, Sacra roganda via est
Quum multa abstuleris, ut non tamen omni
quod nunquam reddas, commodet usqu
Lingua iuvet, mentemque tegat. Blandire, n
Impia sub dulci melle venena latent.
Haec si praestiteris, usu mihi cognita longo
nec tulerint voces ventus et aura meas,
saepe mihi dices vivac bene: saepe rogabis,
ut mea defunctae molliter ossa cubent.
Vox erat in cursu, quum me mea prodidit um
At nostrae vix se continuere manus,
quin albam raramque comam, lacrimosaque
lumina, rugosas distraherentque genas.
Di tibi dent nullosque lares, inopemque senect
et longas hiemes, perpetuamque sitim.

ELEGIA IX.

Militat omnis amans, et habet sua castra Cupi
Attice; crede mihi, militat omnis amans.
Quae bello est habilis, Veneri quoque conv
aetas.
Turpe senex miles, turpe senilis amor.
Quos petiere duces annos in milite forti,
hos petit in socio bella puella viro.
Pervigilant ambo: terra requiescit uterque.
Ille fores dominae servat, at iste ducis.
Militis officium longa est via: mitte puellam,
strenuus exemto fine sequetur amans.

ersos montes duplicataque nimbo
: congestas conteret ille nives.
ressurus tumidos caussabitur Euros,
verrendis sidera quaeret aquis.
: vel miles vel amans, et frigora noctis
mistas perferet imbre nives?
festos alter speculator in hostes;
oculos alter, ut hoste, tenet.
urbes, hic durae limen amicae
hic portas frangit, at ille fores.
ratos invadere profuit hostes,
et armata vulgus inerme manu.
ıreïcii ceciderunt agmina Rhesi;
ıum capti deseruistis equi.
ritorum somnis utuntur amantes,
ıpitis hostibus arma movent.
transire manus vigilumque catervas,
t miseri est semper amantis opus.
ıs, nec certa Venus; victique resurgunt;
ı neges unquam posse iacere, cadunt.
iam quicunque vocabit amorem,
Ingenii est experientis amor.
ıducta Briseide moestus Achilles.
ɛt, Argivas frangite Troës opes.
Andromaches complexibus ibat in arma:
am capiti quae daret, uxor erat.
cum Atrides visa Priameïde fertur
s effusis obstupuisse comis.
ıe deprensus fabrilia vincula sensit,
ı coelo fabula nulla fuit.
gnis eram, discinctaque in otia natus:
nt animos lectus et umbra meos.
avum formosae cura puellae,

iussit et in castris aera merere suis.
Inde vides vigilem, nocturnaque bella gerentem.
Qui non vult fieri desidiosus, amet.

ELEGIA X.

Qualis ab Eurota Phrygiis avecta carinis
coniugibus belli caussa duobus erat:
qualis erat Lede, quam plumis abditus albis
callidus in falsa lusit adulter ave:
qualis Amymone siccis errabat in agris,
quum premeret summi verticis urna comas:
talis eras; aquilamque in te taurumque timebam,
et quidquid magno de Iove fecit Amor.
Nunc timor omnis abest, animique evanuit ardor:
nec facies oculos iam capit ista meos.
Cur sim mutatus, quaeris? Quia munera poscis.
Haec te non patitur caussa placere mihi.
Donec eras simplex, animum cum corpore amavi:
nunc mentis vitio laesa figura tua est.
Et puer est et nudus Amor. Sine sordibus annos,
et nullas vestes, ut sit apertus, habet.
Quid puerum Veneris pretio prostare iubetis?
Quo pretium condat, non habet ille sinum.
Nec Venus apta feris, Veneris nec filius, armis:
non decet imbelles aera merere deos.
Stat meretrix certo cuivis mercabilis aere;
et miseras iusso corpore quaerit opes.
Devovet imperium tamen haec lenonis avari:
et, quod vos facitis sponte, coacta facit.
Sumite in exemplum pecudes ratione carentes.
Turpe erit ingenium mitius esse feris.

qua munus equum, non taurum vacca poposcit:
a aries placitam munere captat ovem.
viro mulier spoliis exultat ademtis:
la locat noctes: sola locanda venit.
endit, quod utrumque iuvat, quod uterque petebat:
pretium, quanti gaudeat ipsa, facit.
e Venus ex aequo ventura est grata duobus:
tera cur illam vendit, et alter emit?
mihi sit damno, tibi sit lucrosa voluptas,
uam socio motu femina virque ferunt?
i bene conducti vendunt periuria testes:
on bene selecti iudicis arca patet.
pe, reos emta miseros defendere lingua:
uod faciat magnas, turpe, tribunal opes.
pe, tori reditu census augere paternos,
t faciem lucro prostituisse suam.
tia pro rebus merito debetur inemtis:
ro male conducto gratia nulla toro.
nia conductor solvit: mercede soluta
on manet officio debitor ille tuo.
cite, formosae, pretium pro nocte pacisci.
on habet eventus sordida praeda bonos.
i fuit armillas tanti pepigisse Sabinas,
t premerent sacrae virginis arma caput.
uibus exierat, traiecit viscera ferro
ilius: et poenae caussa monile fuit.
tamen indignum est, a divite munera posci.
funera poscenti quod dare possit, habet.
pite de plenis pendentes vitibus uvas:
raebeat Alcinoi poma benignus ager.
cium numeret pauper, studiumque fidemque:

quod quis habet, dominae conferat omne suae.
Est quoque, carminibus meritas celebrare puellas,
dos mea. Quam volui, nota sit arte mea.
Scindentur vestes, gemmae frangentur et aurum:
carmina quam tribuent, fama perennis erit.
Nec dare, sed pretium posci dedignor et odi.
Quod nego poscenti, desine velle; dabo.

ELEGIA XI.

Colligere incertos, et in ordine ponere, crines
docta, neque ancillas inter habenda, Nape;
inque ministeriis furtivae cognita noctis
utilis, et dandis ingeniosa notis;
saepe venire ad me dubitantem hortata Corinnam
fida laboranti saepe reperta mihi;
accipe, et ad dominam peraratas mane tabellas
perfer; et obstantes sedula pelle moras.
Nec silicum venae, nec durum in pectore ferrum,
nec tibi simplicitas ordine maior inest.
Credibile est, et te sensisse Cupidinis arcus;
in me militiae signa tuere tuae.
Si quaeret, quid agam; spe noctis vivere, dices.
Caetera fert blanda cera notata manu.
Dum loquor, hora fugit. Vacuae bene redde tabellas:
verum continuo fac tamen illa legat.
Adspicias oculos, mando, frontemque legentis.
E tacito vultu scire futura licet.
Nec mora: perlectis rescribat multa iubeto.
Odi, quum late splendida cera vacat.
Comprimat ordinibus versus, oculosque moretur
margine in extremo litera rasa meos.

os opus est graphium lassare tenendo?
eat scriptum tota tabella, Veni.
ictrices lauro redimire tabellas,
ieris media ponere in aede morer.
am Veneri: fidas tibi Naso tabellas
; at nuper vile fuistis acer.]

ELEGIA XII.

s casus: tristes rediere tabellae.
hodie litera posse negat.
nt aliquid. Modo quum discedere vellet,
n digitos restitit icta Nape.
is iterum limen transire memento
, atque alte sobria ferre pedem.
difficiles, funebria ligna, tabellae:
iegaturis cera referta notis,
uto, de longae collectam flore cicutae
ub infami Corsica misit apis.
iam minio, penitus medicata rubebas.
or vere sanguinolentus erat.
in triviis iaceatis, inutile lignum,
rotae frangat praetereuntis onus.
m, qui vos ex arbore vertit in usum,
am puras non habuisse manus.
lla arbor misero suspendia collo:
i diras praebuit illa cruces.
turpes raucis bubonibus umbras:
s in ramis et strigis ova tulit.
mmisi nostros insanus amores,
ue ad dominam verba ferenda dedi?
e capiant vadimonia garrula cerae,
iquis duro cognitor ore legat.

Inter ephemeridas melius tabulasque iacerent,
in quibus absumtas fleret avarus opes.
Ergo ego vos rebus duplices pro nomine sensi:
auspicii numerus non erat ipse boni.
Quid precer iratus? nisi vos cariosa senectus
rodat, et immundo cera sit alba situ.

ELEGIA XIII.

Iam super Oceanum venit a seniore marito,
flava pruinoso quae vehit axe diem.
Quo properas, Aurora? Mane. Sic Memnonis umbris
annua solenni caede parentet avis.
Nunc iuvat in teneris dominae iacuisse lacertis:
si quando, lateri nunc bene iuncta meo est.
Nunc etiam somni pingues, nunc frigidus aër;
et liquidum tenui gutture cantat avis.
Quo properas, ingrata viris, ingrata puellis?
Roscida purpurea supprime lora manu.
Ante tuos ortus melius sua sidera servat
navita, nec media nescius errat aqua.
Te surgit, quamvis lassus, veniente viator;
miles et armiferas aptat ad arma manus.
Prima bidente vides oneratos arva colentes:
prima vocas tardos sub iuga panda boves.
Tu pueros somno fraudas, tradisque magistris,
ut subeant tenerae verbera saeva manus:
atque eadem sponsum consulti ante atria mittis,
unius ut verbi grandia damna ferat.
Nec tu consulto, nec tu iucunda diserto:
cogitur ad lites surgere uterque novas.
Tu, ne feminei possint cessare lacerti,

n revocas ad sua pensa manum.
peterer: sed surgere mane puellas
isi cui non est ulla puella, ferat?
ties, ne nox tibi cedere vellet,
rent vultus sidera mota tuos!
ties, aut ventus frangeret axem,
ret spissa nube retentus equus!
uo properas? Quod erat tibi filius ater:
fuerat pectoris ille color.
non Cephali quondam flagrasset amore?
t ignotam nequitiam esse suam?]
llem de te narrare liceret:
on coelo turpior ulla foret.
refugis, longo quia grandior aevo,
d invisas a sene mane rotas.
Cephalum manibus complexa teneres,
s, Lente currite Noctis equi.
ectar amans, si vir tibi marcet ab annis?
nupsisti conciliante seni.
quos somnos iuveni donarit amato
nec illius forma secunda tuae.
genitor, ne te tam saepe videret,
t noctes in sua vota duas.
ram. Scires audisse; rubebat.
en est solito tardior orta dies.

ELEGIA XIV.

Desiste tuos medicare capillos:
quam possis, iam tibi nulla coma est.
sa fores, quid erat speciosius illis?
ant imum, qua patet usque, latus.
d *erant* tenues, et quos ornare timeres,

vela colorati qualia Seres habent?
vel pede quod gracili deducit aranea filum,
quum leve deserta sub trabe nectit opus.
Nec tamen ater erat, nec erat tamen aureus illi
sed, quamvis neuter, mistus uterque color
qualem clivosae madidis in vallibus Idae
ardua direpta cortice cedrus habet.
Adde, quod et dociles, et centum flexibus apt
et tibi nullius caussa doloris erant.
Non acus abrupit, non vallum pectinis, illos
ornatrix tuto corpore semper erat.
Ante meos oculos saepe est ornata; nec unqua
brachia direpta saucia fecit acu.
Saepe etiam, nondum digestis mane capillis,
purpureo iacuit semisupina toro.
Tum quoque erat neglecta decens; ut Thre
Bacche,
quum temere in viridi gramine lassa iacet.
Quum graciles essent tamen, et lanuginis inst
heu! male vexatae quanta tulere comae!
Quam se praebuerunt ferro patienter et igni,
ut fieret torto nexilis orbe sinus!
Clamabam, Scelus est, istos scelus urere crin
Sponte decent: capiti, ferrea, parce tuo.
Vim procul hinc remove: non est, qui debeat
erudit admotas ipse capillus acus.
Formosae periere comae: quas vellet Apollo,
quas vellet capiti Bacchus inesse suo.
Illis contulerim, quas quondam nuda Dione
pingitur humenti sustinuisse manu.
Quid male compositos quereris periisse capillos
Quid speculum moesta ponis, inepta, ma
Non bene consuetis a te spectaris ocellis.

laceas, debes immemor esse tui.
cantatae laeserunt pellicis herbae;
anus Haemonia perfida lavit aqua;
i vis morbi nocuit; procul omen abesto:
minuit densas invida lingua comas.
manu culpaque tua dispendia sentis.
a dabas capiti mista venena tuo.
tibi captivos mittet Germania crines:
ta triumphatae munere gentis eris.
im saepe, comas aliquo mirante, rubebis,
lices, Emta nunc ego merce probor!
o quam pro me laudat nunc iste Sygambram;
na tamen, memini, quum fuit ista mei.
iserum! lacrimas male continet; oraque dextra
tegit, ingenuas pieta rubore genas.
net antiquos gremio, spectatque capillos,
mihi! non illo munera digna loco.
e cum vultu mentem: reparabile damnum est.
imodo nativa conspiciere coma.

ELEGIA XV.

mihi, livor edax, ignavos obiicis annos;
eniique vocas carmen inertis opus?
e more patrum, dum strenua sustinet aetas,
emia militiae pulverulenta sequi:
verbosas leges ediscere: nec me
ato vocem prostituisse foro?
e est, quod quaeris, opus. Mihi fama perennis
ritur, *ut toto semper* in orbe canar.
aeonides, Tenedos dum stabit et Ide:
apidas Simois in mare volvet aquas.

Vivet et Ascraeus, dum mustis uva tumebit:
dum cadet incurva falce resecta Ceres.
Battiades toto semper cantabitur orbe;
quamvis ingenio non valet, arte valet.
Nulla Sophocleo veniet iactura cothurno.
Cum Sole et Luna semper Aratus erit.
Dum fallax servus, durus pater, improba le
vixerit et meretrix blanda, Menandros eri
Ennius arte carens, animosique Accius oris,
casurum nullo tempore nomen habent.
Varronem primamque ratem quae nesciet ae
aureaque Aesonio terga petita duci?
Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti
exitio terras quum dabit una dies.
Tityrus, et segetes, Aeneïaque arma legent
Roma triumphati dum caput orbis erit.
Donec erunt ignes arcusque Cupidinis arma,
discentur numeri, culte Tibulle, tui.
Gallus et Hesperiis, et Gallus notus Eois,
et sua cum Gallo nota Lycoris erit.
Ergo, quum silices, quum dens patientis a
depereant aevo, carmina morte carent.
Cedant carminibus reges regumque triumph
cedat et auriferi ripa beata Tagi.
Vilia miretur vulgus: mihi flavus Apollo
pocula Castalia plena ministret aqua.
Sustineamque coma metuentem frigora myr
atque a sollicito multus amante legar.
Pascitur in vivis livor; post fata quiescit.
Tunc suus ex merito quemque tuetur hon
Ergo etiam, quum me supremus adusserit
vivam, parsque mei multa superstes erit

LIBER SECUNDUS.

ELEGIA I.

Haec quoque composui, Pelignis natus aquosis,
ille ego nequitiae Naso poëta meae.
Hoc quoque iussit Amor. Procul hinc, procul este severi:
non estis teneris apta theatra modis.
Me legat in facie sponsi non frigida virgo,
et rudis ignoto tactus amore puer:
atque aliquis iuvenum, quo nunc ego, saucius arcu,
agnoscat flammae conscia signa suae:
miratusque diu, Quo, dicat, ab indice doctus,
composuit casus iste poëta meos?
Ausus eram, memini, coelestia dicere bella,
centimanumque Gygen: et satis oris erat.
[quum male se Tellus ulta est, ingestaque Olympo
ardua devexum Pelion Ossa tulit.]
In manibus nimbos, et cum Iove fulmen habebam,
quod bene pro coelo mitteret ille suo.
Clausit amica fores. Ego cum Iove fulmen omisi.
Excidit ingenio Iupiter ipse meo.
Iupiter, ignoscas: nil me tua tela iuvabant.
Clausa tuo maius ianua fulmen erat.
Blanditias elegosque leves, mea tela, resumsi;
mollierunt duras lenia verba fores.
Carmina sanguineae deducunt cornua Lunae,
et revocant niveos Solis euntis equos.
Carmine dissiliunt, abruptis faucibus, angues,

inque suos fontes versa recurrit aqua.
Carminibus cessere fores: insertaque posti,
quamvis robur erat, carmine victa sera est.
Quid mihi profuerit velox cantatus Achilles?
quid pro me Aiaces alter et alter agent?
quique tot errando, quot bello, perdidit annos
raptus et Haemoniis flebilis Hector equis?
At, facies tenerae ut laudata est saepe puellae,
ad vatem, pretium carminis, ipsa venit.
Magna datur merces. Heroum clara valete
nomina: non apta est gratia vestra mihi.
Ad mea formosos vultus adhibete puellae
carmina, purpureus quae mihi dictat Amor

ELEGIA II.

Quem penes est dominam servandi cura, Bagoa
dum perago tecum pauca, sed apta, vaca.
Hesterna vidi spatiantem luce puellam
illâ, quae Danai porticus agmen habet.
Protinus ut placuit, misi scriptoque rogavi.
Rescripsit trepida, Non licet, illa manu.
Et, cur non liceat, quaerenti, reddita caussa
quod nimium dominae cura molesta tua est.
Si sapis o, custos, odium, mihi crede, meorum
desine! Quem metuit quisque, perisse cupit.
Vir quoque non sapiens: quid enim servare labor
unde nihil, quamvis non tueare, perit?
Sed gerat ille suo morem furiosus amori:
et castam, multis quae placet, esse putet.
Huic furtiva tuo libertas munere detur;
quam dederis illi, reddat ut illa tibi.
Conscius esse velis: domina est obnoxia ser

i esse times? dissimulare licet.
:t secum: matrem scripsisse putato.
gnotus, postmodo notus eat.
fectam, quae non languebit, amicam
idiciis aegra sit illa tuis.
de, ne te mora longa fatiget,
gremio stertere fronte potes.
igeram fieri quid possit ad Isin,
is: nec tu curva theatra time.
isiduos commissi tollet honores.
ior est autem, quam tacuisse, labor?
versatque domum, neque verbera sentit:
is: alii, sordida turba, iacent.
e ut lateant caussae, finguntur inanes:
ibo domini, quod probat una, probant.
) vir traxit vultum, rugasque coëgit;
uit fieri blanda puella, facit.
interdum tecum quoque iurgia nectat,
as simulet, carnificemque vocet,
biicies, quae tuto diluat illa.
falso crimine deme fidem.
per honos, sic alta peculia crescent:
, et exiguo tempore liber eris.
dicibus nexas per colla catenas:
s orba fide pectora carcer habet.
as in aquis, et poma fugacia captat
: hoc illi garrula lingua dedit.
m servat custos Iunonius Io,
; annos occidit; illa dea est.
mpedibus liventia crura gerentem,
incestum scire coactus erat.
merito. Nocuit mala lingua duobus.
famae damna puella tulit.

Crede mihi, nulli sunt crimina grata mari
nec quemquam, quamvis audiat illa, ir
Seu tepet, indicium securas prodis ad aure
sive amat, officio fit miser ille tuo.
Culpa nec ex facili, quamvis manifesta, pr
Iudicis illa sui tuta favore venit.
Viderit ipse licet; credet tamen ille neganti,
damnabitque oculos, et sibi verba dabit.
Adspiciet dominae lacrimas; plorabit et ipse
et dicet, Poenas garrulus iste dabit.
Cur dispar certamen inis? Tibi verbera victo
adsunt: in gremio iudicis illa sedet.
Non scelus aggredimur: non ad miscenda coin
toxica: non stricto fulminat ense manus:
quaerimus, ut tuto per te possimus amare.
Quid precibus nostris mollius esse potest?

ELEGIA III.

Hei mihi, quod dominam, nec vir nec femir
servas,
mutua nec Veneris gaudia nosse potes!
Qui primus pueris genitalia membra recidit,
vulnera, quae fecit, debuit ipse pati.
Mollis in obsequium facilisque rogantibus esses,
si tuus in quavis praetepuisset amor.
Non tu natus equo, non fortibus utilis armis:
bellica non dextrae convenit hasta tuae.
Ista mares tractant: tu spes depone viriles.
Sunt tibi cum domina signa ferenda tua.
Hanc imple meritis: huius tibi gratia prosit.
Si careas illa, quis tuus usus erit?
Est etiam facies, sunt apti lusibus anni.

a est pigro forma perire situ.
s potuit, quamvis habeare molestus:
ret effectu, quod voluere duo.
t fuerit, precibus tentasse, rogamus,
ene ponendi munera tempus habes.

ELEGIA IV.

Quamendosos ausim defendere mores;
ue pro vitiis arma movere meis.
'; si quid prodest delicta fateri:
a nunc demens crimina, fassus, eo.
s possum cupiens non esse, quod odi.
uam, quod studeas ponere, ferre grave est!
unt vires ad me mihi, iusque regendi.
or, ut rapida concita puppis aqua.
erta meos quae forma invitet amores.
m sunt caussae, cur ego semper amem.
ua est oculos in se deiecta modestos;
et insidiae sunt pudor ille meae.
ax ulla est; capior, quia rustica non est,
ue dat in molli mobilis esse toro.
i visa est, rigidasque imitata Sabinas;
sed ex alto dissimulare, puto.
docta; placet raras dotata per artes:
adis; placita est simplicitate sua.
ae Callimachi prae nostris rustica dicat
na? Cui placeo, protinus ipsa placet.
a, quae me vatem, et mea carmina culpet?
ntis cupiam sustinuisse femur.
incedit? motu capit. Altera dura est;
erit tacto mollior esse viro.
ia dulce canit, flectitque facillima vocem,

oscula cantanti rapta dedisse velim.
Haec querulas habili pertentat pollice chordas;
tam doctas quis non possit amare manus?
Illa placet gestu, numerosaque brachia ducit,
et tenerum molli torquet ab arte latus:
ut taceam de me, qui caussa tangor ab omni;
illic Hippolytum pone, Priapus erit.
Tu, quia tam longa es, veteres Heroidas aequas:
et potes in toto multa iacere toro.
Haec habilis brevitate sua est: corrumpor utraque.
Conveniunt voto longa brevisque meo.
Non est culta; subit quid cultae accedere possit.
Ornata est; dotes exhibet illa suas.
Candida me capiet, capiet me flava puella:
est etiam fusco grata colore Venus.
Seu pendent nivea pulli cervice capilli:
Leda fuit nigra conspicienda coma.
Seu flavent, placuit croceis Aurora capillis.
Omnibus historiis se meus aptat amor.
Me nova sollicitat, me tangit serior aetas.
Haec melior specie; moribus illa placet.
Denique quas tota quisquam probat urbe puellas,
noster in has omnes ambitiosus amor.

ELEGIA V.

Nullus amor tanti est, (abeas, pharetrate Cupido;)
ut mihi sint toties maxima vota mori.
Vota mori mea sunt, quum te peccasse recordor,
hei mihi perpetuum nata puella malum!
Non mihi delatae nudant tua facta tabellae:
non data furtive munera crimen habent.
O! utinam arguerem sic, ut non vincere posse

1l quare tam bona caussa mea est?
uod amat, defendere fortiter audet:
on feci, dicere amica potest.
imiumque suo favet ille dolori,
icta palma cruenta rea.
i, quum me dormire putares,
osito crimina vestra mero.
io vidi vibrante loquentes.
vestris pars bona vocis erat.
ere tui, conscriptaque vino
in digitis litera nulla fuit.
iovi, quod non videatur, agentem,
o certis iussa valere notis.
ns ierat mensa conviva remota:
ivenes unus et alter erant.
vero iungentes oscula vidi.
gua nexa fuisse liquet:
ri tulerit germana severo;
upido mollis amica viro:
lum est non Phoebum ferre Dianae:
n Marti saepe tulisse suo.
clamo; quo nunc mea gaudia defers?
minas in mea iura manus.
mecum, mihi sunt communia tecum.
quisquam tertius ista venit?
ieque dolor linguae dictavit: at illi
pureus venit in ora pudor.
im Tithoni coniuge coelum
aut sponso visa puella novo:
lgent inter sua lilia mistae:
itis Luna laborat equis:
ngis flavescere possit ab annis,
rium femina tinxit ebur:

L

hic erat, aut aliquis color ille simillimus horum
et nunquam casu pulchrior illa fuit.
Spectabat terram; terram spectare decebat.
Moesta erat in vultu, moesta decenter erat.
Sicut erant, (et erant culti,) laniare capillos
et fuit in teneras impetus ire genas.
Ut faciem vidi, fortes cecidere lacerti:
defensa est armis nostra puella suis.
Qui modo saevus eram, supplex ultroque rogav
oscula ne nobis deteriora daret.
Risit, et ex animo dedit oscula, qualia possent
excutere irato tela trisulca Iovi.
Torqueor infelix, ne tam bona senserit alter:
et volo non ex hac illa fuisse nota.
Haec quoque, quam docui, multo meliora fuerun
et quidquam visa est addidicisse novi.
Quod nimium placuere, malum est: quod tota l
bellis
lingua tua est nostris, nostra recepta tuis.
Nec tamen hoc unum doleo: non oscula tantum
iuncta queror; quamvis haec quoque iuncta
queror:
illa, nisi in lecto, nunquam potuere doceri.
Nescio quis pretium grande magister habet.

ELEGIA VI.

Psittacus, Eois ales transmissus ab Indis,
occidit: exequias ite frequenter aves.
Ite, piae volucres, et plangite pectora pennis;
et rigido teneras ungue notate genas.
Horrida pro moestis lanietur pluma capillis.
pro longa resonent carmina vestra tuba.

smarii quereris, Philomela, tyranni?
t annis ista querela suis.
e miserum divertite funus.
ed antiqua est caussa doloris Itys.
e liquido libratis in aëre cursus;
nte alias, turtur amice, dole.
ois omni concordia vita,
finem longa tenaxque fides.
golico iuvenis Phoceus Orestae;
lum licuit, psittace, turtur erat.
sta fides? quid rari forma coloris?
nutandis ingeniosa sonis?
ut datus es, nostrae placuisse puellae?
um gloria, nempe iaces.
rides pennis hebetare smaragdos,
ns rubro Punica rostra croco.
rris vocum simulantior ales:
laeso tam bene verba sono.
idia. Non tu fera bella movebas:
et placidae pacis amator eras.
s inter sua proelia vivunt:
s inde frequenter anus.
no: nec prae sermonis amore
as ora vacare cibos.
i, caussaeque papavera somni:
itim simplicis humor aquae.
tur, ducensque per aëra gyros
t pluviae graculus auctor aquae:
gerae cornix invisa Minervae;
n saeclis vix moritura novem.
quax humanae vocis imago,
extremo munus ab orbe datum.
fere manibus rapiuntur avaris;

implentur numeris deteriora suis.
Tristia Phyllacidae Thersites funera vidit:
iamque cinis, vivis fratribus, Hector era
Quid referam timidae prō te pia vota puellae:
vota procelloso per mare rapta Noto?
Septima lux venit, non exhibitura sequenta
et stabat vacua iam tibi Parca colo.
Non tamen ignavo stupuerunt verba palato.
Clamavit moriens lingua, Corinna vale.
Colle sub Elysio nigra nemus ilice frondet,
udaque perpetuo gramine terra viret.
Si qua fides dubiis, volucrum locus ille piar
dicitur, obscaenae quo prohibentur aves.
Illic innocui late pascuntur olores:
et vivax phoenix, unica semper avis.
Explicat ipsa suas ales Iunonia pennas:
oscula dat cupido blanda columba mari.
Psittacus has inter, nemorali sede receptus,
convertit volucres in sua verba pias.
Ossa tegit tumulus: tumulus pro corpore pa
quo lapis exiguus par sibi carmen habet:
Colligor ex ipso dominae placuisse sepulcro.
Ora fuere mihi plus ave docta loqui.

ELEGIA VII.

Ergo ego sufficiam reus in nova crimina sem
Ut vincam, toties dimicuisse piget.
Sive ego marmorei respexi summa theatri,
eligis e multis, unde dolere velis.
Candida seu tacito me vidit femina vultu,
in vultu tacitas arguis esse notas.
Si quam laudavi, miseros petis ungue ca

, crimen dissimulare putas.
bonus est, in te quoque frigidus esse,
us, alterius dicor amore mori.
peccati vellem mihi conscius esse.
nimo poenam, qui meruere, ferunt.
re insimulas: credendoque omnia frustra,
as iram pondus habere tuam.
ut auritus miserandae sortis asellus
domitus verbere tardus eat.
m crinem sollers ornare Cypassis
r dominae contemerasse torum.
quam me, si sit peccasse libido,
contemtae sortis amica iuvet!
ris famulae connubia liber inire,
e complecti verbere secta velit?
od ornandis operosa est illa capillis,
er doctas grata ministra manus.
cillam, quae sic tibi fida, rogarem?
nisi ut indicio iuncta repulsa foret?
em iuro, puerique volatilis arcus,
admissi criminis esse reum.

ELEGIA VIII.

in mille modos perfecta capillis,
sed solas digna, Cypassi, deas;
undo non rustica cognita furto;
idem dominae, sed magis apta mihi;
nter nos sociati corporis index?
oncubitus unde Corinna tuos?
erubui, non verbo lapsus in ullo
Veneris conscia signa dedi.
l, in ancilla si quis delinquere possit,

illum ego contendi mente carere bona?
Thessalus ancillae facie Briseïdos arsit:
serva Mycenaeo est Phoebas amata duci.
Nec sum Tantalide, nec forti maior Achille.
Quod decuit reges, cur mihi turpe putem?
Ut tamen iratos in te defixit ocellos,
vidi te totis erubuisse genis.
At quanto, si forte refers, praesentior ipse,
per Veneris feci numina magna fidem!
Tu dea, tu iubeas animi periuria nostri
Carpathium tepidos per mare ferre Notos.
Pro quibus officiis pretium mihi dulce repende
concubitus hodie, fusca Cypassi, tuos.
Quid renuis? fingisque novos, ingrata, timores!
Est, unum e dominis emeruisse, satis.
Quod si stulta negas, index anteacta fatebor;
et veniam culpae proditor ipse meae:
quoque loco fuerim tecum, quotiesque, Cypassi
narrabo dominae, quotque quibusque modis.

ELEGIA IX.

O nunquam pro me satis indignate Cupido,
o in corde meo desidiose puer,
quid me, qui miles nunquam tua signa reliqui,
laedis? et in castris vulneror ipse tuis?
Cur tua fax urit, figit tuus arcus amicos?
Gloria pugnantes vincere maior erat.
Quid? non Haemonius, quem cuspide percu heros
confossum medica postmodo iuvit ope?
Venator sequitur fugientia, capta relinquit:
semper et inventis ulteriora petit.

entimus, populus tibi deditus, arma:
eluctanti cessat in hoste manus.
at in nudis hamata recondere tela
s? Ossa mihi nuda reliquit amor.
amore viri, tot sunt sine amore puellae.
ibi cum magna laude triumphus eat.
iisi immensum vires promosset in orbem,
neis esset nunc quoque tecta casis.
i acceptos miles deducitur agros:
ir in saltus carcere liber equus:
i subductam celant navalia pinum:
e deposito poscitur ense rudis.
ue, qui toties merui sub amore puellae,
tum placide vivere tempus erat.
us, posito, si quis mihi dicat, amore,
er: usque adeo dulce puella malum est.
ene pertaesum est, animique relanguit ardor;
quo miserae turbine mentis agor.
n praeceps dominum, spumantia frustra
retentantem, durior oris equus:
is, prope iam prensa tellure, carinam
item portus ventus in alta rapit:
epe refert incerta Cupidinis aura;
ie purpureus tela resumit Amor.
ier; positis nudus tibi praebeor armis.
i sunt vires: hic tua dextra valet.
quam iussae, veniunt iam sponte sagittae.
is prae me nota pharetra tua est.
tota quicunque quiescere nocte
et, et somnos praemia magna vocat.
uid est somnus, gelidae nisi mortis imago?
quiescendi *tempora* fata dabunt.

Me modo decipiant voces fallacis amicæ
sperando certe gaudia magna feram.
Et modo blanditias dicat; modo iurgia
Saepe fruar domina: saepe repulsu
Quod dubius Mars est, per te, privigne
et movet exemplo vitricus arma tuo
tu levis es, multoque tuis ventosior al
gaudiaque ambigua dasque negasqu
Si tamen exaudis, pulchra cum matre
indeserta meo pectore regna tene.
Accedant regno, nimium vaga turba,
Ambobus populis sic venerandus er

ELEGIA X.

Tu mihi, tu certe, memini, Graeci
uno posse aliquem tempore amare
Per te decipior: per te deprensus iner
ecce duas uno tempore solus amo.
Utraque formosa est: operosae cultibu
artibus, in dubio est, haec sit, a
Pulchrior hac illa est, haec est quoq
illa:
et magis haec nobis, et magis illa p
Errat, ut a ventis discordibus acta fas
dividuumque tenent alter et alter an
Quid geminas, Erycina, meos sine fi
Non erat in curas una puella satis?
Quid folia arboribus, quid pleno side
in freta collectas alta quid addis aqu
Sed tamen hoc melius, quam si sine a
Hostibus eveniat vita severa meis:
Hostibus eveniat, vacuo dormire cu

:o late ponere membra toro.
aevus amor somnos abrumpat inertes:
› mei lecti non ego solus onus.
isperdat, nullo prohibente, puella,
una potest, si minus una, duae.
. Graciles, non sunt sine viribus artus·
e, non nervis, corpora nostra carent.
labit in vires alimenta voluptas.
a est opera nulla puella mea.
›, lascivae consumto tempore noctis,
t forti corpore mane fui.
uem Veneris certamina mutua perdunt!
ant, leti caussa sit ista mei!
lversis contraria pectora telis
et aeternum sanguine nomen emat.
ivarus opes; et quae lassarit arando
'a, periuro naufragus ore bibat.
ontingat Veneris languescere motu,
moriar: medium solvar et inter opus:
quis, nostro lacrimans in funere, dicat:
niens vitae mors fuit ista tuae.

ELEGIA XI.

alas docuit, mirantibus aequoris undis,
› pinus vertice caesa vias:
currentes inter temeraria cautes
cuam fulvo vellere vexit ovem.
ı, ne quis remo freta longa moveret,
'unestas pressa bibisset aquas!
it notumque torum sociosque Penates,
que vias ire Corinna parat.
me miserum! Zephyros Eurosque timebo,

et gelidum Borean, praecipitemque Notum?
Non illic urbes, non tu mirabere silvas;
una est iniusti caerula forma maris.
Nec medius tenues conchas pictosve lapillos
pontus habet: bibuli littoris illa mora est.
Littora marmoreis pedibus signanda, puellae.
Hactenus est tutum: caetera caeca via est.
Et vobis alii ventorum proelia narrent;
quas Scylla infestet, quasve Charybdis aquas:
et quibus emineant violenta Ceraunia saxis:
quo lateant Syrtes magna minorque sinu.
Haec alii referant: at vos, quod quisque loquetur,
credite: credenti nulla procella nocet.
Sero respicitur tellus, ubi fune soluto
currit in immensum panda carina salum.
Navita sollicitus iam ventos horret iniquos,
et prope tam letum, quam prope cernit aquam.
Quod si concussas Triton exasperet undas,
quam tibi sit toto nullus in ore color!
Tum generosa voces fecundae sidera Ledae:
et, Felix, dicas, quem sua terra tenet!
Tutius est, fovisse torum; iegisse libellos;
Threïciam digitis increpuisse lyram.
At, si vana ferunt volucres mea dicta procellae,
aequa tamen puppi sit Galatea tuae.
Vestrum crimen erit talis iactura puellae,
Nereïdesque deae, Nereïdumque pater.
Vade memor nostri, vento reditura secundo.
Impleat illa tuos fortior aura sinus.
Tunc mare in haec magnus declinet littora Nereus
huc venti spectent: huc agat aestus aquas.
Ipsa roges, Zephyri veniant in lintea pleni:
ipsa tua moveas turgida vela manu.

ego adspiciam notam de littore puppim,
am, Nostros advehit ista deos:
mque humeris, et multa sine ordine carpam
la. Pro reditu victima vota cadet.
ori formam molles sternentur arenae:
nensa tumulus quilibet esse potest.
posito narrabis multa Lyaeo,
e sit ut mediis obruta navis aquis:
e ad me properas, nec iniquae tempora noctis,
e praecipites extimuisse Notos.
pro veris credam, sint ficta licebit.
ego non votis blandiar ipse meis?
ihi quamprimum coelo nitidissimus alto
fer admisso tempora portet equo.

ELEGIA XII.

mphales circum mea tempora lauri.
nus: in nostro est ecce Corinna sinu,
ir, quam custos, quam ianua firma, tot hostes,
ibant, ne qua posset ab arte capi.
t praecipuo victoria digna triumpho,
ia, quaecunque est, sanguine praeda caret.
miles muri, non parvis oppida fossis
a, sed est ductu capta puella meo.
ia quum caderent bello superata bilustri;
t, in Atrida pars quota laudis erat?
seposita est et ab omni milite dissors
a: nec titulum muneris alter habet.
e ad hanc voti finem, me milite veni:
eques, ipse pedes, signifer ipse fui.

Nec casum fortuna meis immiscuit actis.
Huc ades, o cura parte, Triumphe, mea.
Nec belli est nova caussa mei. Nisi rapta fuisset
Tyndaris, Europae pax Asiaeque foret.
Femina silvestres Lapithas, populumque biformem
turpiter apposito vertit in arma mero.
Femina Troianos iterum fera bella movere
impulit in regno, iuste Latine, tuo.
Femina Romanis, etiamnunc Urbe recenti,
immisit soceros, armaque saeva dedit.
Vidi ego pro nivea pugnantes coniuge tauros:
spectatrix animos ipsa iuvenca dabat.
Me quoque cum multis, sed me sine caede, Cupido
iussit militiae signa movere suae.

ELEGIA XIII.

Dum labefactat onus gravidi temeraria ventris,
in dubio vitae lassa Corinna iacet.
Illa quidem, clam me tantum molita pericli,
ira digna mea est: sed cadit ira metu.
Sed tamen aut ex me conceperat, aut ego credo.
Est mihi pro facto saepe, quod esse potest.
Isi, Paraetonium genialiaque arva Canopi
quae colis, et Memphin, palmiferamque Pharon;
quaque celer lato Nilus delapsus in alveo
per septem portus in maris exit aquas;
per tua sistra precor, per Anubidis ora verendi:
sic tua sacra pius semper Osiris amet,
pigraque labatur circum donaria serpens,
et comes in pompa corniger Apis eat:
huc adhibe vultus, et in una parce duobus.
Nam vitam dominae tu dabis, illa mihi.

Saepe tibi sedit certis operata diebus,
qua cingit lauros Gallica turma tuas.
Tuque, laborantes utero miserata puellas,
quarum tarda latens corpora tendit onus;
lenis ades, precibusque fave, Lucina, puellae.
Digna est, quam iubeas muneris esse tui.
Ipse ego tura dabo fumosis candidus aris:
ipse feram ante tuos munera vota pedes.
Adiiciam titulum, *Servata Naso Corinna.*
Tu modo fac titulo muneribusque locum.
Si tamen in tanto fas est monuisse timore;
hac tibi sit pugna dimicuisse satis.

ELEGIA XIV.

Quid iuvat, immunes belli cessare puellas,
nec fera peltatas agmina velle sequi,
si sine Marte suis patiuntur vulnera telis,
et caecas armant in sua fata manus?
Quae prima instituit teneros convellere foetus,
militia fuerat digna perire sua.
Scilicet ut careat rugarum crimine venter,
sternetur pugnae tristis arena tuae?
Si mos antiquis placuisset matribus idem,
gens hominum vitio deperitura fuit:
quique iterum iaceret generis primordia nostri
in vacuo lapides orbe, parandus erat.
Quis Priami fregisset opes, si numen aquarum
iusta recusasset pondera ferre Thetis?
Ilia si tumido geminos in ventre necasset,
casurus dominae conditor Urbis erat.
Si Venus Aenean gravida temerasset in alvo,
Caesaribus tellus orba futura fuit.

Tu quoque, quum posses nasci, formosa, perisses,
tentasset, quod tu, si tua mater opus.
Ipse ego, quum fuerim melius periturus amando,
vidissem nullos, matre necante, dies.
Quid plenam fraudas vitem crescentibus uvis,
pomaque crudeli vellis acerba manu?
Sponte fluent matura sua. Sine crescere nata:
est pretium tardae non leve vita morae.
Vestra quid effoditis subiectis viscera telis,
et nondum natis dira venena datis?
Colchida respersam puerorum sanguine culpant,
aque sua caesum matre queruntur Ityn.
Utraque saeva parens: sed tristibus utraque caussis
iactura socii sanguinis ulta virum est.
Dicite, quis Tereus, quis vos irritet Iason
figere sollicita corpora vestra manu?
Hoc neque in Armeniis tigres fecere latebris:
perdere nec foetus ausa leaena suos.
At tenerae faciunt, sed non impune, puellae.
Saepe, suos utero quae necat, ipsa perit.
Ipsa perit, ferturque toro resoluta capillos;
et Merito clamant, qui modo cunque vident.
Ista sed aetherias vanescant dicta per auras;
et sint ominibus pondera nulla meis.
Di faciles, peccasse semel concedite tuto:
et satis est. Poenam culpa secunda ferat.

ELEGIA XV.

Annule, formosae digitum vincture puellae,
in quo censendum nil, nisi dantis amor;
munus eas gratum. Te laeta mente receptum
protinus articulis induat illa suis.

e convenias, quam mecum convenit illi?
tum iusto commodus orbe teras.
domina tractaberis, annule, nostra.
o donis iam miser ipse meis.
ı subito fieri mea munera possem
s Aeaeis, Carpathiive senis!
› te cupiam dominae tetigisse papillas,
am tunicis inseruisse manum.
igito, quamvis angustus et haerens;
sinum mira laxus ab arte cadam.
›, ut arcanas possim signare tabellas,
enax ceram siccaque gemma trahat,
ormosae tangam prius ora puellae:
ı ne signem scripta dolenda mihi.
, ut condar loculis; exire negabo,
ıgens digitos orbe minore tuos.
dedecori tibi sum, mea vita, futurus,
e tener digitus ferre recuset, onus.
quum calidis perfundes imbribus artus;
ıque sub gemma perfer euntis aquae.
o, te nuda mea membra libidine surgent,
ıget partes annulus ipse viri.
d voveo? Parvum proficiscere munus.
tam tecum sentiat esse fidem.

ELEGIA XVI.

Sulmo tenet Peligni tertia ruris,
, sed irriguis ora salubris aquis.
ıdmoto tellurem sidere findat,
ɔt Icarii stella proterva canis;
ırrantur Peligna liquentibus undis:
t in tenero fertilis herba solo.

Terra ferax Cereris, multoque feracior uvis:
dat quoque bacciferam Pallada rarus ager:
perque resurgentes rivis labentibus herbas
gramineus madidam cespes obumbrat humum.
At meus ignis abest. Verbo peccavimus uno.
Quae movet ardores, est procul; ardor adest.
Non ego, si medius Polluce et Castore ponar,
in coeli sine te parte fuisse velim.
Solliciti iaceant, terraque premantur iniqua,
in longas orbem qui secuere vias.
Aut iuvenum comites iussissent ire puellas,
si fuit in longas terra secanda vias.
Tunc mihi, si premerem ventosas horridus Alpes,
durum cum domina molle fuisset iter.
Cum domina Libycas ausim perrumpere Syrtes,
et dare non aequis vela ferenda Notis.
Non, quae virgineo portenta sub inguine latrant,
nec timeam vestros, curva Malea, sinus:
nec, quas submersis ratibus saturata Charybdis
fundit, et effusas ore receptat aquas.
Quod si Neptuni ventosa potentia vincat,
et subventuros auferat unda deos;
tu nostris niveos humeris impone lacertos.
Corpore nos facili dulce feremus onus.
Saepe petens Hero iuvenis tranaverat undas.
Tunc quoque tranasset; sed via caeca fuit.
At sine te, quamvis operosi vitibus agri
me teneant, quamvis amnibus arva natent,
et vocet in rivos parentem rusticus undam,
frigidaque arboreas mulceat aura comas;
non ego Pelignos videor celebrare salubres:
non ego natalem, rura paterna, locum;

Cilicasque feros, viridesque Britannos,
ometheo saxa cruore rubent.
vites, vitis non deserit ulmos:
a domina cur ego saepe mea?
e comitem iurabas usque futuram
, perque oculos, sidera nostra, tuos.
ellarum, foliis leviora caducis,
qua visum est, ventus et aura ferunt.
ei tamen est in te pia cura relicti;
pollicitis addere facta tuis:
quamprimum rapientibus esseda mannis
r admissas concute lora iubas.
qua veniet, tumidi subsidite montes,
es curvis vallibus este, viae!

ELEGIA XVII.

rit, qui turpe putet servire puellae;
vincar iudice turpis ego.
infamis, dum me moderatius urat,
aphon et fluctu pulsa Cythera tenet.
inam dominae mitis quoque praeda fuissem;
ae quoniam praeda futurus eram.
animos: facie violenta Corinna est.
serum! cur est tam bene nota sibi?
speculi sumuntur imagine fastus;
si compositam se videt illa prius.
si facies nimium dat in omnia regnum,
es oculos nata tenere meos!)
idcirco tibi me contemnere debes.
i magnis inferiora licet.

editur et Nymphe, mo
capta, reluctantem detinuisse
Credimus, aequoream Phthio Nereïda re
Egeriam iusto concubuisse Numae;
Vulcano Venerem: quamvis, incude relicta,
turpiter obliquo claudicet ille pede.
Carminis hoc ipsum genus impar: sed tamen ap
iungitur herous cum breviore modo.
Tu quoque me, mea lux, in quaslibet accipe leges.
Te decet in medio iura dedisse toro.
Non tibi crimen ero, nec quo laetere remoto.
Non erit hic nobis inficiandus amor.
Sunt mihi pro magno felicia carmina censu:
et multae per me nomen habere volunt.
Novi aliquam, quae se circumferat esse Corinnam.
Ut fiat, quid non illa dedisse velit?
Sed neque diversi ripa labuntur eadem
frigidus Eurotas, populiferque Padus:
nec, nisi tu, nostris cantabitur ulla libellis.
Ingenio caussas tu dabis una meo.

ELEGIA XVIII.

Carmen ad iratum dum tu perducis Achille
primaque iuratis induis arma viris;
nos, Macer, ignavae Veneris cessamus i
et tener ausuros grandia frangit Amor
Saepe meae dixi, Tandem discede, pu
in gremio sedit protinus illa meo.
Saepe, Pudet, dixi. Lacrimis vix ill
Me miseram! cur te, dixit, amar
implicuitque suos circum mea colla
et, quae me perdunt, oscula mi

um sumtis revocatur ab armis;
gestas, et mea bella, cano.
sumsi; curaque Tragoedia nostra
nuic operi quamlibet aptus eram.
pallamque meam, pictosque cothurnos,
que privata tam cito sumta manu.
oque me dominae numen deduxit iniquae:
de cothurnato vate triumphat Amor.
licet, aut artes teneri profitemur Amoris:
(hei mihi: praeceptis urgeor ipse meis!)
t, quod Penelopes verbis reddatur Ulyxi,
scribimus; aut lacrimas, Phylli relicta, tuas:
uod Paris, et Macareus, et quod male gratus Iäson,
Hippolytique parens, Hippolytusque legant.
uodque tenens strictum Dido miserabilis ensem
dicat, et Aeoliae Lesbis amica lyrae.
Quam celer e toto rediit meus orbe Sabinus,
scriptaque diversis retulit ille locis!
Candida Penelope signum cognovit Ulyxis:
legit ab Hippolyto scripta noverca suo.
Iam pius Aeneas miserae rescripsit Elissae:
quodque legat Phyllis, si modo vivit, habet.
Tristis ad Hypsipylen ab Iasone litera venit.
Dat votam Phoebo Lesbis amata lyram.
Nec tibi, qua tutum vati, Macer, arma canenti,
aureus in medio Marte tacetur Amor.
Et Paris est illic, et adultera nobile crimen;
et comes extincto Laodamia viro.
Si bene te novi, non bella libentius istis
dicis, et a vestris in mea castra redis.

ELEGIA XIX.

Si tibi non opus est servata, stulte, puel
at mihi fac serves, quo magis ipse vel
Quod licet, ingratum est: quod non lice
urit.
Ferreus est, si quis, quod sinit alter,
Speremus pariter, pariter metuamus ama
et faciat voto rara repulsa locum.
Quo mihi fortunam, quae nunquam falle
Nil ego, quod nullo tempore laedat, a
Viderat hoc in me vitium versuta Corinna
quaque capi possem, callida norat ope
Ah quoties sani capitis mentita dolores,
cunctantem tardo iussit abire pede!
Ah quoties finxit culpam, quantumque li
insontis speciem praebuit ipsa nocens!
Sic ubi vexarat, tepidosque refoverat ign
rursus erat votis comis et apta meis.
Quas mihi blanditias, quam dulcia verba
Oscula, di magni, qualia quotque dab
Tu quoque, quae nostros rapuisti nuper
saepe face insidias, saepe rogata nega:
et sine me, ante tuos proiectum in limine
longa pruinosa frigora nocte pati.
Sic mihi durat amor, longosque adolescit
Hoc iuvat: haec animi sunt alimenta m
Pinguis amor nimiumque potens in taedia
vertitur; et stomacho, dulcis ut esca,
Si nunquam Danaën habuisset aënea turri
non esset Danaë de Iove facta parens.
Dum servat Iuno sinuatam cornibus Io,

quam fuerat, gratior ipsa Iovi.
et facile est, quisquis cupit, arbore frondes
et e medio flumine potet aquam.
regnare diu, deludat amantem.
, quod monitis torqueor ipse meis!
veniat; nocet indulgentia nobis.
uitur, fugio: quod fugit, usque sequor.
iosae nimium secure puellae,
n prima claudere nocte domum:
s furtim toties tua limina pulset,
: quid latrent nocte silente canes;
referat sollers ancilla tabellas:
vacuo secubet ipsa toro.
i tuas aliquando cura medullas,
cum nostris materiamque dolis.
acuo furari littore arenas,
tulti si quis amare potest,
praemoneo; nisi tu servare puellam
incipiet desinere esse mea.
ie tuli: speravi saepe futurum,
ne servasses, ut bene verba darem.
et pateris nulli patienda marito.
oncessi finis amoris erit.
lix nunquam prohibebor adire?
sub nullo vindice semper erit?
? per nulla traham suspiria somnos?
, cur te iure perisse velim?
um facili, quid cum lenone marito?
is vitio gaudia nostra tuo.
, quem tanta iuvet patientia, quaeras!
valem si iuvat esse, veta.

LIBER TERTIUS.

ELEGIA I.

Stat vetus et multos incidua silva per ann
credibile est illi numen inesse loco.
Fons sacer in medio, speluncaque pumice
et latere ex omni dulce queruntur aves.
Hic ego dum spatior tectus nemoralibus u
quod mea, quaerebam, Musa moveret
Venit odoratos Elegeïa nexa capillos:
et, puto, pes illi longior alter erat.
Forma decens; vestis tenuissima; vultus
in pedibus vitium caussa decoris erat.
Venit et ingenti violenta Tragoedia passu:
fronte comae torva, palla iacebat humi
Laeva manus sceptrum late regale tenebat
Lydius alta pedum vincla cothurnus er
Et prior, Ecquis erit, dixit, tibi finis ar
o argumenti lente poeta tui!
Nequitiam vinosa tuam convivia narrant,
narrant in multas compita secta vias.
Saepe aliquis digito vatem designat eunte
atque ait, Hic, hic est, quem ferus u
Fabula, nec sentis, tota iactaris in Urbe
dum tua postposito facta pudore refers.
Tempus erat thyrso dudum graviore mov
Cessatum satis est: incipe maius opus
Materia premis ingenium; cane facta vir
haec animo, dices, area digna meo es
Quod tenerae cantent, lusit tua Musa, p

aque per numeros acta iuventa suos.
abeam per te Romana Tragoedia nomen.
lebit leges spiritus iste meas.
ius: et movit pictis innixa cothurnis
sum caesarie terque quaterque caput.
a (nam memini,) limis subrisit ocellis.
llor, an in dextra myrtea virga fuit?
l gravibus verbis, animosa Tragoedia, dixit,
e premis? An nunquam non gravis esse potes?
aribus tamen es numeris dignata moveri:
in me pugnasti versibus usa meis.
n ego contulerim sublimia carmina nostris.
Obruit exiguas regia vasta fores.
um levis; et mecum levis est, mea cura, Cupido.
Non sum materia fortior ipsa mea.
Rustica fit sine me lascivi mater Amoris;
huic ego proveni lena comesque deae.
Quam tu non poteris duro reserare cothurno,
haec est blanditiis ianua laxa meis.
Et tamen emerui plus, quam tu, posse, ferendo
multa, supercilio non patienda tuo.
Per me decepto didicit custode Corinna
liminis adstricti sollicitare forem;
delabique toro tunica velata recincta:
atque impercussos nocte movere pedes.
Ah quoties foribus duris incisa pependi,
non verita a populo praetereunte legi!
Quin ego me memini, dum custos saevus abiret,
ancillae missam delituisse sinu.
Quid? quum me munus natali mittis? at illa
rupit, et apposita barbara mersit aqua?
Prima tuae movi felicia semina mentis.
Munus *habes, quod te* iam petit ista, meum.

Nec casum for
Huc ades, o
Nec belli est n
Tyndaris, E
Femina silvestr
turpiter appo
Femina Troian
impulit in re
Femina Romani
immisit socer
Vidi ego pro niv
spectatrix ani
Me quoque cum
iussit militiae

E L

Dum labefactat o
in dubio vitae l
Illa quidem, clau
ira digna mea e
Sed tamen aut ex
Est mihi pro fa
Isi, Paraetonium
quae colis, et Me
quaque celer lato
per septem portu
per tua sistra preco
sic tua sacra piu
pigraque labatur ci
et comes in pomp
huc adhibe vultus,
Nam vitam domi

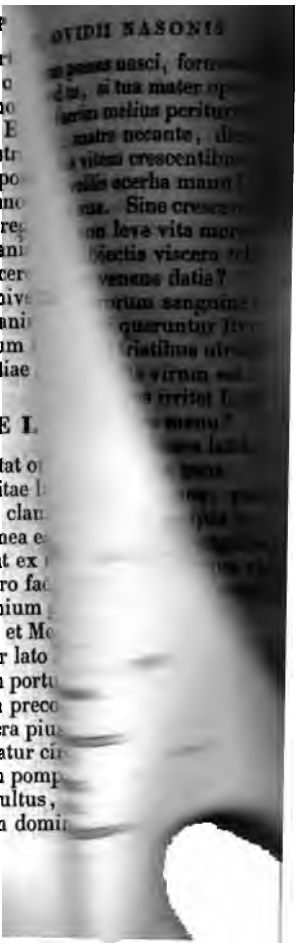

NIVERSITY OF
3 9015 0630

Desierant; coepi: Per vos utramque rogamus,
in vacuas aures verba timentis eant.
Altera me sceptro decoras, altoque cothurno:
(iam nunc contracto magnus in ore sonus:)
altera das nostro victurum nomen amori.
Ergo ades, et longis versibus adde breves.
Exiguum vati concede, Tragoedia, tempus.
Tu labor aeternus: quod petit illa, breve est.
Mota dedit veniam. Teneri properentur amores,
dum vacat; a tergo grandius urget opus.

ELEGIA II.

Non ego nobilium sedeo spectator equorum:
cui tamen ipsa faves, vincat ut ille precor.
Ut loquerer tecum, veni, tecumque sederem:
ne tibi non notus, quem facis, esset amor.
Tu cursus spectes, ego te. Spectemus uterque
quod iuvet, atque oculos pascat uterque suos.
O cuicunque faves, felix agitator equorum!
Ergo illi curae contigit esse tuae.
Hoc mihi contingat; sacro de carcere missis
insistam forti mente vehendus equis:
et modo lora dabo, modo verbere terga notabo:
nunc stringam metas interiore rota.
Si mihi currenti fueris conspecta, morabor,
deque meis manibus lora remissa fluent.
Ah quam paene Pelops Pisaea concidit hasta,
dum spectat vultus, Hippodamia, tuos!
Nempe favore suae vicit tamen ille puellae.
Vincamus dominae quisque favore suae.
Quid frustra refugis? Cogit nos linea iungi.
Haec ex lege loci commoda Circus habet.

men, a dextra quicunque es, parce puellae.
ntactu lateris laeditur ista tui.
quoque, qui spectas post nos, tua contrahe crura,
si pudor est, rigido nec preme terga genu.
d nimium demissa iacent tua pallia terrae.
Collige; vel digitis en ego tollo meis.
Invida vestis eras, quae tam bona crura tegebas;
quoque magis spectes, invida vestis eras.
Talia Milanion Atalantes crura fugacis
optavit manibus sustinuisse suis.
Talia pinguntur succinctae crura Dianae,
quum sequitur fortes, fortior ipsa, feras.
His ego non visis arsi: quid fiet ab istis?
In flammam flammas, in mare fundis aquas.
Suspicor ex istis, et caetera posse placere,
quae bene sub tenui condita veste latent.]
Vis tamen interea faciles arcessere ventos,
quos faciat nostra mota tabella manu?
An magis hic meus est animi, non aëris, aestus,
captaque femineus pectora torret amor?
Dum loquor, alba nigro sparsa est tibi pulvere vestis.
Sordide de niveo corpore pulvis abi.
Sed iam pompa venit; linguis animisque favete.
Tempus adest plausus: aurea pompa venit.
Prima loco fertur passis Victoria pennis.
Huc ades; et meus hic fac, dea, vincat amor.
Plaudite Neptuno, nimium qui creditis undis.
Nil mihi cum pelago: me mea terra tenet.
Plaude tuo Marti, miles; nos odimus arma.
Pax iuvat, et media pace repertus Amor.
Auguribus Phoebus, Phoebe venantibus adsit:

artifices in te verte, Minerva, manus.
Ruricolae, Cereri teneroque adsurgite Baccho:
Pollucem pugiles, Castora placet eques.
Nos tibi, blanda Venus, puerique potentibus armis
plaudimus: inceptis annue, diva, meis,
daque novae mentem dominae, ut patiatur amari.
Annuit; et motu signa secunda dedit.
Quod dea promisit, promittas ipsa rogamus.
Pace loquor Veneris: tu dea maior eris.
Per tibi tot iuro testes, pompamque deorum,
te dominam nobis tempus in omne fore.
Sed pendent tibi crura: potes, si forte iuvabit,
cancellis primos inseruisse pedes.
Maxima iam vacuo Praetor spectacula Circo
quadriiuges aequo carcere misit equos.
Cui faveas video: vincet cuicunque favebis.
Quid cupias, ipsi scire videntur equi.
Me miserum! metam spatioso circuit orbe.
Quid facis? Admoto proximus axe subit.
Quid facis, infelix? Perdis bona vota puellae.
Tende precor valida lora sinistra manu.
Favimus ignavo. Sed enim revocate, Quirites,
et date iactatis undique signa togis.
En revocant. At, ne turbet toga mota capillos,
in nostros abdas te licet usque sinus.
Iamque patent iterum reserato carcere postes,
et volat admissis discolor agmen equis.
Nunc saltem supera, spatioque insurge patenti.
Sint mea, fac, dominae sint rata vota meae.
Sunt dominae rata vota meae: mea vota supersunt.
Ille tenet palmam, palma petenda mihi est.
Risit, et argutis quiddam promisit ocellis.
Hoc satis hic: alio caetera redde loco.

; L E G I A III.

crede! Fidem iurata fefellit:
quae fuit ante, manet.
abuit nondum periura capillos,
postquam numina laesit, habet.
rem roseo suffusa rubore
iveo lucet in ore rubor.
is: pedis est aptissima forma.
sque fuit: longa decensque manet.
, radiant ut sidus, ocellos,
ntita est perfida saepe mihi.
falsum iurare puellis
)ncedunt; formaque numen habet.
am nuper iurasse recordor.
oculos; et doluere mei.
/os impune fefellerit illa,
iti cur ego damna tuli?
) vobis Cepheïa virgo est,
mosa iussa parente mori.
quod vos habui sine pondere testes,
:sos ridet inulta deos:
ram redimat periuria poenam.
ptus decipientis ero?
s est nomen, frustraque timetur.
ulos credulitate movet:
us est, teneras amat ille puellas,
)las omnia posse iubet.
favors accingitur ense:
icta Palladis hasta manu.
curvantur Apollinis arcus:
)vis dextera fulmen habet.

Formosas Superi metuunt offendere laesi:
atque ultro, quae se non timuere, timent.
Et quisquam pia tura focis imponere curat?
Certe plus animi debet inesse viris.
Iupiter igne suo lucos iaculatur et arces,
missaque periuras tela ferire vetat.
Tot meruere peti: Semele miserabilis arsit:
officio est illi poena reperta suo.
At si venturo se subduxisset amanti,
non pater in Baccho matris haberet onus.
Quid queror, et toti facio convicia coelo?
Di quoque habent oculos: di quoque pe
habent.
Si deus ipse forem, numen sine fraude liceret
femina mendaci falleret ore meum.
Ipse ego iurarem verum iurasse puellas,
et non de tetricis dicerer esse deus.
Tu tamen illorum moderatius utere dono,
aut oculis certe parce, puella, meis.

ELEGIA IV.

Dure vir, imposito tenerae custode puellae,
nil agis; ingenio quaeque tuenda suo est.
Si qua metu demto casta est, ea denique casta
quae, quia non liceat, non facit; illa facit.
Ut iam servaris bene corpus, adultera mens es
nec custodiri, ni velit, ulla potest.
Nec mentem servare potes, licet omnia claudas
Omnibus exclusis, intus adulter erit.
Cui peccare licet, peccat minus. Ipsa potestas
semina nequitiae languidiora facit.
Desine, crede mihi, vitia irritare vetando:

› vinces aptius illa tuo.
ıper equum, contra sua frena tenacem,
ɔtanti fulminis ire modo.
ut primum concessas sensit habenas,
› in effusa laxa iacere iuba.
vetitum semper, cupimusque negata.
dictis imminet aeger aquis.
›nte oculos, centum cervice gerebat
et hos unus saepe fefellit Amor.
Danaë, saxo ferroque perenni,
rat virgo tradita, mater erat.
ıansit, quamvis custode careret,
n multos intemerata procos.
ıervatur, cupimus magis. ipsaque furem
at. Pauci, quod sinit alter, amant.
ılacet ipsa sua, sed amore mariti.
uid, quod te ceperit, esse putant.
sit, quam vir servat, sed adultera: cara est;
or pretium corpore maius habet.
icet; iuvat inconcessa voluptas.
ɔet, Timeo, dicere si qua potest.
ingenuam ius est servare puellam.
ıs externae corpora gentis agat.
possit custos, Ego, dicere, feci,
m servi casta sit illa tui.
ıt nimium, quem laedit adultera coniux;
mores non satis Urbis habet,
tigenae non sunt sine crimine nati
s Iliades, Iliadesque Remus.
rmosam, si non nisi casta placebat?
sunt ullis ista coire modis.
ıdulge dominae; vultusque severos

exue: nec rigidi iura tuere viri.
Et cole, quos dederit (multos dabit,) uxor amic
Gratia sic minimo magna labore venit.
Sic poteris iuvenum convivia semper inire:
et, quae non tuleris, multa videre domi.

ELEGIA V.

(Absque dubio spuria; olim in fragmentis post Nucem l huc reposita est ab Mario, quem secuti sunt et Burmann recentiores.)

Nox erat; et somnus lassos submisit ocellos.
Terruerunt animum talia visa meum.
Colle sub aprico celeberrimus ilice lucus
stabat; et in ramis multa latebat avis.
Area gramineo suberat viridissima prato,
uvida de guttis lene sonantis aquae.
Ipse sub arboreis vitabam frondibus aestum;
fronde sub arborea sed tamen aestus erat.
Ecce petens variis immistas floribus herbas,
constitit ante oculos candida vacca meos,
candidior nivibus, tunc quum cecidere recente
in liquidas nondum quas mora vertit aquas;
candidior, quod adhuc spumis stridentibus alb
et modo siccatam, lacte, reliquit ovem.
Taurus erat comes huic, feliciter ille maritus:
cumque sua teneram coniuge pressit humum
Dum iacet, et lente revocatas ruminat herbas,
atque iterum pasto pascitur ante cibo;
visus erat, somno vires adimente ferendi,
cornigerum terrae deposuisse caput.
Huc levibus pennis cornix delapsa per auras
venit, et in viridi garrula sedit humo:
terque bovis niveae petulanti pectora rostro

entes abstulit ore iubas.
rumque diu cunctata reliquit.
ı vaccae pectore livor erat.
vidit carpentes pabula tauros,
auri pabula laeta procul;)
, gregibusque immiscuit illis;
bae fertilioris opem.
rnae, quicunque es, imaginis augur,
ent veri, visa quid ista ferant.
rnae sic dixit imaginis augur,
animo singula dicta suo:
libus foliis vitare volebas,
abas, aestus amoris erat.
ua est. Aptus color ille puellae.
n vacca compare taurus eras.
ostro cornix fodiebat acuto;
ominae lena movebit anus.
ı diu taurum sua vacca reliquit;
viduo destituere toro.
rso maculae sub pectore nigrae,
terii labe carere negant.
res. Gelido mihi sanguis ab ore
te oculos nox stetit alta meos.

ELEGIA VI.

dinibus limosas obsite ripas,
ı propero; siste parumper aquas.
ontes, nec quae sine remigis ictu
iecto cymba rudente vehat.
memini; nec te transire refugi:
vix talos contigit unda meos.
osito nivibus de monte solutis,

et turpi crassas gurgite volvis aquas.
Quid properasse iuvat? quid parva dedisse quieti
tempora? quid nocti conseruisse diem,
si tamen hic standum; si non datur artibus ullis
ulterior nostro ripa premenda pedi?
Nunc ego, quas habuit pennas Danaeïus heros,
terribili densum quum tulit angue caput;
nunc opto currum, de quo Cerealia primum
semina venerunt in rude missa solum.
Prodigiosa loquor veterum mendacia vatum.
Non tulit haec unquam, nec feret ulla dies.
Tu potius, ripis effuse capacibus amnis,
sic aeternus eas, labere fine tuo.
Non eris invidiae, torrens, mihi crede, ferendae,
si dicar per te forte retentus amans.
Flumina deberent iuvenes in amore iuvare:
flumina senserunt ipsa, quid esset amor.
Inachus in Melie Bithynide pallidus isse
dicitur, et gelidis incaluisse vadis.
Nondum Troia fuit lustris obsessa duobus,
quum rapuit vultus, Xanthe, Neaera tuos.
Quid? non Alpheon diversis currere terris
virginis Arcadiae certus adegit amor?
Te quoque promissam Xantho, Penee, Creüsam
Phthiotum terris occuluisse ferunt.
Quid referam Asopon, quem cepit Martia Thebe,
natarum Thebe quinque futura parens?
Cornua si tua nunc ubi sint, Acheloë, requiram;
Herculis irata fracta querere manu.
Nec tanti Calydon, nec tota Aetolia tanti;
una tamen tanti Deïanira fuit.
Ille fluens dives septena per ostia Nilus,
qui patriam tantae tam bene celat aquae,

Fertur in Euadne collectam Asopide flammam
vincere gurgitibus non potuisse suis.
Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus,
cedere iussit aquam: iussa recessit aqua.
Nec te praetereo, qui per cava saxa volutans
Tiburis Argei spumifer arva rigas;
Ilia cui placuit, quamvis erat horrida cultu,
ungue notata comas, ungue notata genas.
Illa, gemens patruique nefas delictaque Martis,
errabat nudo per loca sola pede.
Hanc amnis rapidis animosus vidit ab undis;
raucaque de mediis sustulit ora vadis:
atque ita, Quid nostras, inquit, teris anxia ripas,
Ilia, ab Idaeo Laomedonte genus?
Quo cultus abiere tui? quid sola vagaris?
vitta nec evinctas impedit alba comas?
Quid fles, et teneros lacrimis corrumpis ocellos?
pectoraque insana plangis aperta manu?
Ille habet et silices, et durum in pectore ferrum,
qui tenero lacrimas lentus in ore videt.
Ilia, pone metus; tibi regia nostra patebit:
teque colent amnes: Ilia, pone metus.
Tu centum aut plures inter dominabere Nymphas:
nam centum aut plures flumina nostra tenent.
Ne me sperne, precor, tantum, Troiana propago;
munera promissis uberiora feres.
Dixerat. Illa oculos in humum deiecta modestos
spargebat tepido flebilis imbre sinus.
Ter molita fugam, ter ad altas restitit undas,
currendi vires eripiente metu.
Sera tamen scindens inimico pollice crinem,
edidit indignos ore tremente sonos:
O utinam *mea lecta forent patrioque* sepulcro

condita, dum poterant virginis ossa legi!
Cur modo Vestalis taedas invitor ad ullas
turpis et Iliacis inficianda focis?
Quid moror? En digitis designor adultera vulgi.
Desit famosus, qui notet ora, pudor.
Hactenus, et vestem tumidis praetendit ocellis:
atque ita se in rapidas perdita misit aquas.
Supposuisse manus ad pectora lubricus amnis
dicitur, et socii iura dedisse tori.
Te quoque credibile est aliqua caluisse puella:
sed nemora et silvae crimina vestra tegunt.
Dum loquor, increvit vastis spatiosius undis,
nec capit admissas alveus altus aquas.
Quid mecum, furiose, tibi? quid mutua differs
gaudia? quid coeptum, rustice, rumpis iter?
Quid? si legitimum flueres, si nobile flumen?
si tibi per terras maxima fama foret?
Nomen habes nullum, nivibus collecte caducis;
nec tibi sunt fontes, nec tibi certa domus.
Fontis habes instar pluviamque nivesque solutas;
quas tibi divitias pigra ministrat hiems.
Aut lutulentus agis brumali tempore cursus:
aut premis arentem pulverulentus humum.
Quis te unquam potuit sitiens haurire viator?
Quis dixit grata voce, Perennis eas?
Damnosus pecori curris, damnosior agris.
Forsitan haec alios; me mea damna movent.
Huic ego vae! demens narrabam fluminum amores
Iactasse indigno nomina tanta pudet.
Nescio quid spectans, Acheloon et Inachon amne
et potui nomen, Nile, referre tuum?
At tibi pro meritis opto, non candide torrens,
sint rapidi soles, siccaque semper hiems.

ELEGIA VII.

mosa est, aut non bene culta puella,
), non votis saepe petita meis?
in nullos tenui male languidus usus,
pigro crimen onusque toro;
ipiens, pariter cupiente puella,
effeti parte iuvante frui.
nostro subiecit eburnea collo
Sithonia candidiora nive:
ıseruit cupida luctantia lingua:
femori supposuitque femur:
ıditias dixit, dominumque vocavit:
raeterea publica verba iuvant.
ı gelida veluti mea membra cicuta,
opositum destituere suum.
ers iacui, species, et inutile pondus:
exactum est, corpus an umbra forem.
ventura est, siquidem ventura, senectus,
sit numeris ipsa iuventa suis?
annorum, quod me, iuvenemque virumque,
ıem nec me sensit amica virum.
ı aditura pias aeterna sacerdos
t a caro fratre verenda soror.
s flava Chie, ter candida Pitho,
officio continuata meo est.
obis angusta nocte Corinnam,
ıi numeros sustinuisse novem.
Thessalico languent devota veneno
num misero carmen et herba nocent?
cea defixit nomina cera,

et medium tenues in iecur egit acus?
Carmine laesa Ceres sterilem vanescit in herbam:
deficiunt laesi carmine fontis aquae;
ilicibus glandes, cantataque vitibus uva
decidit; et nullo poma movente fluunt.
Quid vetat et nervos magicas torpere per artes?
Forsitan impatiens fit latus inde meum.
Huc pudor accessit: facti pudor ipse nocebat:
ille fuit vitii caussa secunda mei.
At qualem vidi, qualem tetigique puellam!
Sic etiam tunica tangitur illa sua.
Illius a tactu Pylius iuvenescere posset,
Tithonusque annis fortior esse suis.
Haec mihi contigerat; sed non vir contigit illi.
Quas nunc concipiam per nova vota preces?
Credo etiam magnos, quo sum tam turpiter usus,
muneris oblati poenituisse deos.
Optabam recipi certe; sum nempe receptus:
oscula ferre; tuli: proximus esse; fui.
Quid mihi fortunae tantum? quid regna sine usu?
Quid nisi possedi dives avarus opes?
Sic aret mediis taciti vulgator in undis,
pomaque, quae nullo tempore tangat, habet.
A tenera quisquam sic surgit mane puella,
protinus ut sanctos possit adire deos.
Sed non blanda, puto, non optima perdidit in me
oscula: non omni sollicitavit ope?
Illa graves potuit quercus, adamantaque durum,
surdaque blanditiis saxa movere suis.
Digna movere fuit certe vivosque virosque;
sed neque tunc vixi, nec vir, ut ante, fui.
Quid iuvat, ad surdas si cantet Phemius aures?
*Quid miser*um Thamyran picta tabella iuvat?

quae non tacita formavi gaudia mente!
Juos ego non finxi disposuique modos!
stra tamen iacuere, velut praemortua, membra
urpiter, hesterna languidiora rosa:
ie nunc ecce vigent intempestiva valentque:
nunc opus exposcunt militiamque suam.
in istic pudibunda iace, pars pessima nostri.
Sic sum pollicitis captus et ante tuis.
dominum fallis: per te deprensus inermis
tristia cum magno damna pudore tuli.
nc etiam non est mea dedignata puella
molliter admota sollicitare manu.
l postquam nullas consurgere posse per artes.
immemoremque sui procubuisse videt;
id me ludis, ait? Quis te, male sane, iubebat
invitum nostro ponere membra toro?
it te traiectis Aeaea venefica lanis
devovet: aut alio lassus amore venis.
c mora: desiluit tunica velata recincta:
et decuit nudos proripuisse pedes.
ve suae possent intactam scire ministrae;
dedecus hoc sumta dissimulavit aqua.

ELEGIA VIII.

n quisquam ingenuas etiamnum suspicit artes,
aut tenerum dotes carmen habere putat?
genium quondam fuerat pretiosius auro:
at nunc barbaria est grandis, habere nihil.
ium pulchre nostri dominae placuere libelli,
quo licuit libris, non licet ire mihi.
ium bene laudavit, laudato ianua clausa est.
Turpiter *huc illuc* ingeniosus eo.

Ecce recens dives, parto per vulnera cen
praefertur nobis, sanguine factus equ
Hunc potes amplecti formosis, stulta, l
huius in amplexu, stulta, iacere pote
Si nescis, caput hoc galeam portare solel
ense latus cinctum, quod tibi servit, e
Laeva manus, cui nunc serum male c
aurum,
scuta tulit. Dextram tange, cruenta f
Qua periit aliquis, potes hanc contingere
Heus, ubi mollities pectoris illa tui es
Cerne cicatrices, veteris vestigia pugnae
Quaesitum est illi corpore, quidquid
Forsitan et, quoties hominem iugulaveri
indicet; hoc fassas tangis, avara, m
Ille ego Musarum purus Phoebique sacer
ad rigidas canto carmen inane fores.
Discite, qui sapitis, non haec, quae scim
sed trepidas acies et fera bella sequi:
proque bono versu primum deducite pil
Hoc tibi, si velles, posset, Homere,
Iupiter, admonitus nihil esse potentius
corruptae pretium virginis ipse fuit.
Dum merces aberat, durus pater, ipsa s
aerati postes, ferrea turris erat.
Sed postquam sapiens in munera venit a
praebuit ipsa sinus, et, dare iussa,
At quum regna senex coeli Saturnus hab
omne lucrum tenebris alta premebat h
Aeraque et argentum, cumque auro pon
Manibus admorat: nullaque massa fu
At meliora dabat; curvo sine vomere fr
pomaque, et in quercu mella reperta

) quisquam terram findebat aratro:
it nullo limite fossor humum.
demissi verrebant eruta remi.
mortali tum via littus erat.
sollers, hominum natura, fuisti;
um damnis ingeniosa tuis.
turritis incingere moenibus urbes?
bi, discordes addere in arma manus?
cum pelago? Terra contenta fuisses.
n et coelum, tertia regna, petis?
, affectas coelum quoque. Templa Quirinus,
et Alcides, et modo Caesar, habent.
terra solidum pro frugibus aurum.
it inventas sanguine miles opes.
peribus clausa est: dat census honores.
avis iudex, inde severus eques.
ssideant: illis Campusque forumque
: hi pacem saevaque bella regant.
e nostros avidi lucrentur amores:
est; aliquid pauperis esse sinant.
exaequet tetricas licet illa Sabinas,
t, ut captae, qui dare multa potest.
iet custos: in me timet illa maritum.
rim, tota cedet uterque domo.
cti quisquam deus ultor amantis,
ile quaesitas pulvere mutet opes!

ELEGIA IX.

a si mater, mater ploravit Achillen,
unt magnas tristia fata deas;
lignos, Elegeïa, solve capillos.

Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit!
Ille tui vates operis, tua fama, Tibullus
ardet in exstructo, corpus inane, rogo.
Ecce puer Veneris fert eversamque pharetra
et fractos arcus, et sine luce facem.
Adspice, demissis ut eat miserabilis alis;
pectoraque infesta tundat aperta manu.
Excipiunt lacrimas sparsi per colla capilli,
oraque singultu concutiente sonant.
Fratris in Aeneae sic illum funere dicunt
egressum tectis, pulcher Iüle, tuis.
Nec minus est confusa Venus, moriente Tib
quam iuvenis rupit quum ferus inguen a
At sacri vates et divum cura vocamur:
sunt etiam, qui nos numen habere puten
Scilicet omne sacrum mors importuna profa
omnibus obscuras iniicit illa manus.
Quid pater Ismario, quid mater profuit, Or
carmine quid victas obstupuisse feras?
Aelinon in silvis idem pater, aelinon, alti
dicitur invita concinuisse lyra.
Adspice Maeoniden, a quo, ceu fonte peren
vatum Pieriis ora rigantur aquis;
hunc quoque summa dies nigro submersit
diffugiunt avidos carmina sola rogos.
Durat opus vatum, Troiani fama laboris,
tardaque nocturno tela retexta dolo.
Sic Nemesis longum, sic Delia, nomen ha
altera cura recens, altera primus amor.
Quid nunc sacra iuvant? quid nunc Aegyp
sunt
sistra? quid in vacuo secubuisse toro?
Quum rapiant mala fata bonos, (ignoscite fa

los esse putare deos.
ere pius. Cole sacra; colentem
templis in cava busta trahet.
ide bonis; iacet ecce Tibullus.
ito, parva quod urna capit.
s, flammae rapuere rogales?
ici nec timuere tuis?
ı potuissent templa deorum
ıntum sustinuere nefas.
Erycis quae possidet arces.
qui lacrimas continuisse negant.
elius, quam si Phaeacia tellus
upposuisset humo.
s fugientis pressit ocellos
ineres ultima dona tulit.
em misera cum matre doloris
as dilaniata comas:
iunxerunt Nemesisque priorque
ılos destituere rogos.
Felicius, inquit, amata
isti, dum tuus ignis eram.
ıid, ait, tibi sunt mea damna dolori?
iens deficiente manu.
aliquid, nisi nomen et umbra,
ia valle Tibullus erit.
es, hedera iuvenilia cinctus
Calvo, docte Catulle, tuo:
lsum est temerati crimen amici,
ıe animae prodige Galle tuae.
ı tua est, si qua est modo corporis umbra,
os, culte Tibulle, pios.

Ossa quieta, precor, tuta requiescite in urna
et sit humus cineri non onerosa tuo.

ELEGIA X.

Annua venerunt Cerealis tempora sacri.
Secubat in vacuo sola puella toro.
Flava Ceres, tenues spicis redimita capillos,
cur inhibes sacris commoda nostra tuis?
Te, dea, munificam gentes ubicunque loquuntur,
nec minus humanis invidet ulla bonis.
Ante nec hirsuti torrebant farra coloni:
nec notum terris area nomen erat:
sed glandem quercus, oracula prima, ferebant:
haec erat, et teneri cespitis herba, cibus.
Prima Ceres docuit turgescere semen in agris;
falce coloratas subsecuitque comas.
Prima iugis tauros supponere colla coëgit;
et veterem curvo dente revellit humum.
Hanc quisquam lacrimis laetari credit amantum,
et bene tormentis secubituque coli?
Nec tamen est, quamvis agros amet illa feraces,
rustica: nec viduum pectus amoris habet.
Cretes erunt testes, (nec fingunt omnia Cretes:)
Cretes, nutrito terra superba Iove.
Illic, sideream mundi qui temperat arcem,
exiguus tenero lac bibit ore puer.
Magna fides testi: testis laudatur alumno.
Fassuram Cererem crimina nota puto.
Viderat Iasium Cretaea diva sub Ida
figentem certa terga ferina manu.
Vidit, et ut tenerae flammam rapuere medullae,
hinc pudor, ex illa parte trahebat amor.

s amore pudor. Sulcos arere videres,
sata cum minima parte redire sui.
m bene iactati pulsarunt arva ligones,
ıperat et duram vomer aduncus humum,
inaque in latos ierant aequaliter agros;
rrita decepti vota colentis erant.
'a, potens frugum, silvis errabat in altis:
deciderant lóngae spicea serta comae.
la fuit Crete fecundo fertilis anno.
Omnia, qua tulerat se dea, messis erant.
ıse locus nemorum canebat frugibus Ide,
et ferus in silva farra metebat aper.
)ptavit Minos similes sibi legifer annos:
optavit, Cereris longus ut esset amor.
Qui tibi secubitus tristes, dea flava, fuissent,
hos cogor sacris nunc ego ferre tuis.
Cur ego sum tristis, quum sit tibi nata reperta;
regnaque, quam Iuno, sorte minora regat?
Festa dies Veneremque vocat, cantusque merumque.
Haec decet ad dominos munera ferre deos.

ELEGIA XI.

Multa diuque tuli: vitiis patientia victa est.
Cede fatigato pectore, turpis Amor.
Scilicet asserui iam me, rupique catenas:
et quae non puduit ferre, tulisse pudet.
Vicimus: et domitum pedibus calcamus Amorem.
Venerunt capiti cornua sera meo.
Perfer, et obdura: dolor hic tibi proderit olim.
Saepe tulit lassis succus amarus opem.
Ergo ego *sustinui*, *foribus* tam saepe repulsus,

ingenuum dura ponere corpus humo.
Ergo ego nescio cui, quem tu complexa tenebas,
excubui clausam, servus ut, ante domum.
Vidi ego, quum foribus lassus prodiret amator,
invalidum referens emeritumque latus.
Hoc tamen est levius, quam quod sum visus ab illo.
Eveniat nostris hostibus ille pudor.
Quando ego non fixus lateri spatiantis adhaesi,
ipse tuus custos, ipse vir, ipse comes?
Scilicet ut populo per me comitata placebas,
caussa fuit multis noster amoris amor.
Turpia quid referam vanae mendacia linguae,
et periuratos in mea damna deos?
quid iuvenum tacitos inter convivia nutus,
verbaque compositis dissimulata notis?
Dicta erat aegra mihi: praeceps amensque cucurri.
Veni; et rivali non erat aegra meo.
His, et quae taceo, duravi saepe ferendis.
Quaere alium, pro me qui velit ista pati.
Iam mea, votiva puppis redimita corona,
laeta tumescentes aequoris audit aquas.
Desine blanditias et verba, potentia quondam,
perdere. Non ego sum stultus, ut ante fui.
Luctantur, pectusque leve in contraria ducunt
hac amor, hac odium: sed, puto, vincet amor
Odero, si potero: si non, invitus amabo.
Nec iuga taurus amat: quae tamen odit, habet
Nequitiam fugio: fugientem forma reducit.
Aversor morum crimina: corpus amo.
Sic ego nec sine te, nec tecum vivere possum;
et videor voti nescius esse mei.

mosa fores minus, aut minus improba, vellem:
facit ad mores tam bona forma malos.
merent odium; facies exorat amorem.
miserum! vitiis plus valet illa suis.
e, per o lecti socialia iura, per omnes,
ui dant fallendos se tibi saepe, deos,
que tuam faciem, magni mihi numinis instar,
perque tuos oculos, qui rapuere meos;
idquid eris, mea semper eris. Tu selige tantum,
me quoque velle velis, anne coactus amem.
intea dem potius, ventisque ferentibus utar,
ut, quamvis nolim, cogar amare tamen.

ELEGIA XII.

Quis fuit ille dies, quo tristia semper amanti
omina non albae concinuistis aves?
quodve putem sidus nostris occurrere votis?
quosve deos in me bella movere querar?
Quae modo dicta mea est, quam coepi solus amare,
cum multis vereor ne sit habenda mihi.
Fallimur? an nostris innotuit illa libellis?
Sic erat: ingenio prostitit illa meo.
Et merito. Quid enim formae praeconia feci?
Vendibilis culpa facta puella mea est.
Me lenone placet: duce me productus amator
Ianua per nostras est adaperta manus.
An prosint, dubium est; nocuerunt carmina certe.
Invidiae nostris illa fuere bonis.
Quum Thebae, quum Troia foret, quum Caesaris acta;
ingenium movit sola Corinna meum.

O utinam adversis tetigissem carmina Musis,
Phoebus et inceptum destituisset opus!
Nec tamen, ut testes mos est audire poëtas,
malueram verbis pondus abesse meis.
Per nos Scylla, patri canos furata capillos,
pube premit rabidos inguinibusque canes.
Nos pedibus dedimus pennas, nos crinibus angue
victor Abantiades alite fertur equo.
Iidem per spatium Tityon porreximus ingens;
et tria vipereo fecimus ora cani.
Fecimus Enceladum iaculantem mille lacertis;
ambiguae captos virginis ore viros.
Aeolios Ithacis inclusimus utribus Euros.
Proditor in medio Tantalus amne sitit.
De Niobe silicem, de virgine fecimus ursam.
Concinit Odrysium Cecropis ales Ityn.
Iupiter aut in aves, aut se transformat in aurum
aut secat imposita virgine taurus aquas.
Protea quid referam, Thebanaque semina, dente
qui vomerent flammas ore, fuisse boves?
flere genis electra tuas, Auriga, sorores?
quaeque rates fuerint, nunc maris esse deas?
aversumque diem mensis furialibus Atrei?
duraque percussam saxa secuta lyram?
Exit in immensum fecunda licentia vatum,
obligat historica nec sua verba fide.
Et mea debuerat falso laudata videri
femina. Credulitas nunc mihi vestra nocet.

ELEGIA XIII.

Quum mihi pomiferis coniux foret orta Faliscis,
moenia contigimus victa, Camille, tibi.

rdotes Iunoni festa parabant,
ores ludos, indigenamque bovem.
norae pretium, ritus cognoscere: quamvis
lis clivis huc via praebet iter.
ıs, et densa praenubilus arbore lucus.
ice; concedes numinis esse locum.
ara preces, votivaque tura piorum,
per antiquas facta sine arte manus.
i praesonuit sollenni tibia cantu,
er velatas annua pompa vias.
ıtur niveae, populo plaudente, iuvencae,
as aluit campis herba Falisca suis,
uli nondum metuenda fronte minaces,
minor ex humili victima porcus hara,
que gregis cornu per tempora dura recurvo.
ıvisa est dominae sola capella deae.
ıs indicio silvis inventa sub altis
licitur inceptam destituisse fugam.
ınc quoque per pueros iaculis incessıtur in-
dex,
et pretium auctori vulneris ipsa datur.
ua ventura dea est, iuvenes timidaeque puellae
praesternunt latas veste iacente vias.
Virginei crines auro gemmaque premuntur;
et tegit auratos palla superba pedes.
More patrum sancto velatae vestibus albis
tradita supposito vertice sacra ferunt.
Ore favent populi tunc quum venit aurea pompa:
ipsa sacerdotes subsequiturque suas.
Argiva est pompae facies. Agamemnone caeso
et scelus et patrias fugit Halesus opes.
lamque pererratis profugus terraque marique,
moenia felici condidit alta manu.

Ille suos docuit Iunonia sacra Faliscos.
Sint mihi, sint populo semper amica suo.

ELEGIA XIV.

Non ego, ne pecces, quum sis formosa, recuso;
sed ne sit misero scire necesse mihi.
Nec te nostra iubet fieri censura pudicam:
sed tamen ut tentes dissimulare, rogo.
Non peccat, quaecunque potest peccasse negare:
solaque deformem culpa professa facit.
Quis furor est, quae nocte latent, in luce fateri?
et quae clam facias, facta referre palam?
Ignoto meretrix corpus iunctura Quiriti
apposita populum submovet ante sera.
Tu tua prostitues fama peccata sinistra,
commissi perages indiciumque tui?
Sit tibi mens melior; saltemque imitare pudicas;
teque probam, quamvis non eris, esse putem.
Quae facis, haec facito; tantum fecisse negato:
nec pudeat coram verba modesta loqui.
Est qui nequitiam locus exigat; omnibus illum
deliciis imple; sit procul inde pudor.
Hinc simul exieris, lascivia protinus omnis
absit, et in lecto crimina pone tuo.
Illic nec tunicam tibi sit posuisse rubori;
nec femori impositum sustinuisse femur:
illic purpureis condatur lingua labellis;
inque modos Venerem mille figuret amor.
Illic nec voces, nec verba iuvantia cessent;
spondaque lasciva mobilitate tremat.
Indue cum tunicis metuentem crimina vultum,
et pudor obscaenum diffiteatur opus.

da verba mihi: sine nescius errem;
ulta credulitate frui.
deo mitti recipique tabellas?
us prior est interiorque torus?
uam somno, turbatos esse capillos,
onspicio dentis habere notam?
oculos crimen deducis ad ipsos.
famae parcere, parce mihi.
t morior, quoties peccasse fateris,
os artus frigida gutta fluit.
tunc odi frustra, quod amare necesse est:
sed tecum, mortuus esse velim.
inquiram; nec, quae celare parabis,
et falsi criminis instar erit.
nedia deprensa tenebere culpa,
oculis probra videnda meis;
sa mihi fuerint, bene visa negato.
verbis lumina nostra tuis.
nci cupientem vincere palma est:
Non feci, dicere lingua memor.
ontingat verbis superare duobus;
ussa, iudice vince tuo.

ELEGIA XV.

im vatem, tenerorum mater Amorum:
ec elegis ultima charta meis,
posui, Peligni ruris alumnus,
liciae dedecuere meae;)
, usque a proavis vetus ordinis heres,
militiae turbine factus eques.
ilio gaudet, Verona Catullo:

Pelignae dicar gloria gentis ego,
quam sua libertas ad honesta coëgerat arma,
quum timuit socias anxia Roma manus:
atque aliquis spectans hospes Sulmonis aquosi
moenia, qua campi iugera pauca tenent;
Quae tantum, dicet, potuistis ferre poëtam,
quantulacunque estis, vos ego magna voco.
Culte puer puerique parens mihi tempore longo,
aurea de campo vellite signa meo.
Corniger increpuit thyrso graviore Lyaeus:
pulsanda est magnis area maior equis.
Imbelles elegi, genialis Musa, valete,
post mea mansurum fata superstes opus.

P. OVIDII NASONIS

ARTIS AMATORIAE

LIBRI TRES.

LIBER PRIMUS.

Si quis in hoc artem populo non novit amandi,
me legat, et lecto carmine doctus amet.
Arte citae veloque rates remoque reguntur:
arte leves currus, arte regendus Amor.
Curribus Automedon lentisque erat aptus habenis:
Tiphys in Haemonia puppe magister erat.
Me Venus artificem tenero praefecit Amori.
Tiphys et Automedon dicar Amoris ego.
Ille quidem ferus est, et qui mihi saepe repugnat:
sed puer est: aetas mollis et apta regi.
Phillyrides puerum cithara perfecit Achillen;
atque animos molli contudit arte feros.
Qui toties socios, toties exterruit hostes,
creditur annosum pertimuisse senem.
Quas Hector sensurus erat, poscente magistro,
verberibus iussas praebuit ille manus.
Aeacidae Chiron, ego sum praeceptor Amoris.
Saevus uterque puer, natus uterque dea.

Sed tamen et tauri cervix oneratur aratro;
frenaque magnanimi dente teruntur equi:
et mihi cedet Amor, quamvis mea vulneret a
pectora, iactatas excutiatque faces.
Quo me fixit Amor, quo me violentius ussit;
hoc melior facti vulneris ultor ero.
Non ego, Phoebe, datas a te mihi mentiar ar
nec nos aëriae voce monemur avis.
Non mihi sunt visae Clio Cliusque sorores,
servanti pecudes vallibus, Ascra, tuis.
Usus opus movet hoc. Vati parete perito.
Vera canam. Coeptis, mater Amoris, ade
Este procul, vittae tenues, insigne pudoris;
quaeque tegis medios, instita longa, pede
Nos Venerem tutam concessaque furta canemu
inque meo nullum carmine crimen erit.
Principio, quod amare velis, reperire labora
qui nova nunc primum miles in arma veni
Proximus huic labor est, placitam exorare pue
Tertius, ut longo tempore duret amor.
Hic modus; haec nostro signabitur area curru
haec erit admissa meta terenda rota.
Dum licet, et loris passim potes ire solutis;
elige, cui dicas, Tu mihi sola places.
Haec tibi non veniet tenues delapsa per auras:
quaerenda est oculis apta puella tuis.
Scit bene venator, cervis ubi retia tendat:
scit bene, qua frendens valle moretur aper.
Aucupibus noti frutices. Qui sustinet hamos,
novit, quae multo pisce natentur aquae.
Tu quoque, materiam longo qui quaeris amo
ante frequens quo sit disce puella loco.
Non ego quaerentem ventis dare vela iubebo:

ut invenias, longa terenda via est.
en Perseus nigris portarit ab Indis,
sit Phrygio Graia puella viro.
nque dabit formosas Roma puellas;
et, ut dicas, quidquid in orbe fuit.
ot segetes, quot habet Methymna racemos;
quot pisces, fronde teguntur aves;
n stellas, tot habet tua Roma puellas;
Aeneae constat in urbe sui.
primis et adhuc crescentibus annis;
los veniet vera puella tuos:
avenem, iuvenes tibi mille placebunt.
voti nescius esse tui.
iuvat sera et sapientior aetas;
ue, crede mihi, crebrius agmen erit.
ompeia lentus spatiare sub umbra,
l Herculei terga leonis adit:
neribus nati sua munera mater
externo marmore dives opus.
etur, quae, priscis sparsa tabellis,
auctoris Livia nomen habet:
are necem miseris patruelibus ausae
et stricto stat ferus ense pater.
tereat Veneri ploratus Adonis;
Iudaeo septima sacra viro.
iliacae Memphitica templa iuvencae.
la facit, quod fuit ipsa Iovi.
veniunt (quis credere posset?) amori;
ue in arguto saepe reperta foro est.
a Veneris facto de marmore templo
xpressis aëra pulsat aquis:
oco capitur consultus Amore:

quique aliis cavit, non cavet ipse sibi.
Illo saepe loco desunt sua verba diserto:
resque novae veniunt, caussaque agenda s
Hunc Venus e templis, quae sunt confinia,
Qui modo patronus, iam cupit esse cliens
Sed tu praecipue curvis venare theatris.
Haec loca sunt voto fertiliora tuo.
Illic invenies, quod ames, quod ludere pos
quodque semel tangas, quodque tenere v
Ut redit itque frequens longum formica per
granifero solitum dum vehit ore cibum;
aut ut apes, saltusque suos et olentia nactae
pascua, per flores et thyma summa volar
sic ruit in celebres cultissima femina ludos.
Copia iudicium saepe morata meum est.
Spectatum veniunt, veniunt spectentur ut i
Ille locus casti damna pudoris habet.
Primus sollicitos fecisti, Romule, ludos,
quum iuvit viduos rapta Sabina viros.
Tunc neque marmoreo pendebant vela theat
nec fuerant liquido pulpita rubra croco.
Illic, quas tulerant nemorosa Palatia, fron
simpliciter positae, scena sine arte fuit.
In gradibus sedit populus de cespite factis,
qualibet hirsutas fronde tegente comas.
Respiciunt, oculisque notat sibi quisque pu
quam velit: et tacito pectore multa move
Dumque, rudem praebente modum tibicine
ludius aequatam ter pede pulsat humum;
in medio plausu (plausus tunc arte carebat,)
rex populo praedae signa petenda dedit.
Protinus exiliunt, animum clamore fatentes
virginibus cupidas iniiciuntque manus.

quilas timidissima turba columbae,
it visos agna novella lupos;
ere viros sine lege ruentes.
n nulla, qui fuit ante, color.
inus erat; facies non una timoris.
it crines: pars sine mente sedet:
a silet; frustra vocat altera matrem:
ritur; stupet haec: haec fugit, illa manet.
iptae, genialis praeda, puellae:
multas ipse decere pudor.
gnabat nimium, comitemque negabat;
cupido vir tulit ipse sinu:
uid teneros lacrimis corrumpis ocellos?
tri pater est, hoc tibi, dixit, ero.
ilitibus scisti dare commoda solus.
i si dederis commoda, miles ero.
llo sollennia more theatra
que formosis insidiosa manent.
ium fugiat certamen equorum:
pax populi commoda Circus habet.
digitis, per quos arcana loquaris:
er nutus accipienda nota est.
domina, nullo prohibente, sedeto.
im lateri, quam potes, usque latus:
git, si nolit, linea iungi,
angenda est lege puella loci.
eratur socii sermonis origo,
nt primos publica verba sonos.
veniant, facito, studiose, requiras.
; quisquis erit, cui favet illa, fave.
mpa frequens certantibus ibit ephebis,
i dominae plaude favente manu.

Utque fit, in gremium pulvis si forte puellae
deciderit, digitis excutiendus erit.
Et, si nullus erit pulvis, tamen excute nullum.
Quaelibet officio caussa sit apta tuo.
Pallia si terrae nimium demissa iacebunt;
collige, et immunda sedulus effer humo.
Protinus, officii pretium, patiente puella,
contingent oculis crura videnda tuis.
Respice praeterea, post vos quicunque sedebit,
ne premat opposito mollia terga genu.
Parva leves capiunt animos. Fuit utile multis,
pulvinum facili composuisse manu.
Profuit et tenui ventos movisse tabella;
et cava sub tenerum scamna dedisse pedem.
Hos aditus Circusque novo praebebit amori,
sparsaque sollicito tristis arena foro.
Illa saepe puer Veneris pugnavit arena:
et qui spectavit vulnera, vulnus habet.
Dum loquitur, tangitque manum, poscitque li
bellum;
et quaerit, posito pignore, vincat uter;
saucius ingemuit, telumque volatile sensit:
et pars spectati muneris ipse fuit.
Quid, modo quum belli navalis imagine Caesar
Persidas induxit Cecropidasque rates?
Nempe ab utroque mari iuvenes, ab utroque puella
venere: atque ingens orbis in Urbe fuit.
Quis non invenit, turba quod amaret in illa?
Eheu, quam multos advena torsit Amor!
Ecce, parat Caesar domito, quod defuit, orbi
addere. Nunc, Oriens ultime, noster eris.
Parthe, dabis poenas: Crassi gaudete sepulti,
signaque barbaricas non bene passa manus.

Ultor adest; primisque ducem profitetur in armis,
bellaque non puero tractat agenda puer.
Parcite natales, timidi, numerare deorum:
Caesaribus virtus contigit ante diem.
Ingenium coeleste suis velocius annis
surgit; et ignavae fert male damna morae.
Parvus erat, manibusque suis Tirynthius angues
pressit: et in cunis iam Iove dignus erat.
Nunc quoque qui puer es, quantus tum, Bacche, fuisti,
quum timuit thyrsos India victa tuos!
Auspiciis animisque patris, puer, arma movebis:
et vinces animis auspiciisque patris.
Tale rudimentum tanto sub nomine debes;
nunc iuvenum princeps, deinde future senum.
Quum tibi sint fratres; fratres ulcisci laesos:
quumque pater tibi sit; iura tuere patris.
Induit arma tibi genitor patriaeque tuusque:
hostis ab invito regna parente rapit.
Tu pia tela feres, sceleratas ille sagittas:
stabit pro signis iusque piumque tuis.
Vincuntur Parthi caussa; vincantur et armis.
Eoas Latio dux meus addat opes.
Marsque pater, Caesarque pater, date numen eunti.
Est deus e vobis alter, et alter erit.
Auguror en vinces, votivaque carmina reddam:
et magno nobis ore sonandus eris.
Consistes, aciemque meis hortabere verbis.
O desint animis ne mea verba tuis!
Tergaque Parthorum, Romanaque pectora dicam;
telaque, ab averso quae iacit hostis equo.
Quid fugis, ut vincas? quid victos, Parthe, relinquis?

Parthe, malum iam nunc Mars tuus omen hab
Ergo erit illa dies, qua tu, pulcherrime rerum,
quattuor in niveis aureus ibis equis.
Ibunt ante duces onerati colla catenis;
ne possint tuti, qua prius, esse fuga.
Spectabunt iuvenes laeti, mistaeque puellae:
diffundetque animos omnibus illa dies.
Atque aliqua ex illis quum regum nomina quaer
quae loca, qui montes, quaeve ferantur aqu
omnia responde: nec tantum si qua rogabit;
et quae nescieris, ut bene nota refer.
Hic est Euphrates, praecinctus arundine fronter
cui coma dependet caerula, Tigris erit.
Hos fac Armenios: haec est Danaëia Persis:
urbs in Achaemeniis vallibus ista fuit.
Ille, vel ille, duces: et erunt, quae nomina dic
si poteris, vere: si minus, apta tamen.
Dant etiam positis aditum convivia mensis:
est aliquid praeter vina, quod inde petas.
Saepe illic positi teneris adducta lacertis
purpureus Bacchi cornua pressit Amor.
[Vinaque quum bibulas sparsere Cupidinis alas,
permanet, et capto stat gravis ille loco.
Ille quidem pennas velociter excutit udas:
sed tamen et spargi pectus amore nocet.]
Vina parant animos, faciuntque caloribus apto
cura fugit multo diluiturque mero.
Tunc veniunt risus: tunc pauper cornua sumit
tunc dolor et curae, rugaque frontis abit.
Tunc aperit mentes, aevo rarissima nostro,
simplicitas, artes excutiente deo.
Illic saepe animos iuvenum rapuere puellae:
et Venus in vinis, ignis in igne fuit.

i nimium ne crede lucernae.
rmae noxque merumque nocet.
oeloque Paris spectavit aperto;
xit Veneri, Vincis utramque, Venus.
; mendae, vitioque ignoscitur omni:
formosam quamlibet illa facit.
gemmis, de tincta murice lana,
le facie corporibusque diem.
mineos coetus, venatibus aptos,
m? Numero cedet arena meo.
m Baias, praetextaque littora velis:
de calido sulfure fumat, aquam?
s vulnus referens in pectore, dixit:
, ut fama est, unda salubris erat.
banae templum nemorale Dianae,
per gladios regna nocente manu.
it virgo, quod tela Cupidinis odit,
dit populo vulnera, multa dabit.
unde legas, quod ames, ubi retia ponas,
imparibus vecta Thalia rotis.
quae placuit, quas sit capienda per artes,
aecipuae molior artis opus.
oique viri, dociles advertite mentes;
que favens, vulgus, adesto meis.
menti veniat fiducia, cunctas
i; capies: tu modo tende plagas.
volucres taceant, aestate cicadae;
is lepori det sua terga canis:
m iuveni, blande tentata, repugnet.
que, quam poteris credere nolle, volet.
furtiva Venus, sic grata puellae.
dissimulat: tectius illa cupit.
naribus, ne quam nos ante rogemus:

femina iam partes victa rogantis aget.
Mollibus in pratis admugit femina tauro:
femina cornipedi semper adhinnit equo.
Fortior in nobis, nec tam furiosa libido est.
Legitimum finem flamma virilis habet.
Byblida quid referam, vetito quae fratris am
arsit; et est laqueo fortiter ulta nefas?
Myrrha patrem, sed non ut filia debet, ama
et nunc obducto cortice pressa latet:
illius et lacrimis, quas arbore fundit odora,
ungimur; et dominae nomina gutta tenet.
Forte sub umbrosis nemorosae vallibus Idae
candidus, armenti gloria, taurus erat;
signatus tenui media inter cornua virga.
Una fuit labes; caetera lactis erant.
Illum Gnosiadesque Cydoneaeque iuvencae
optarunt tergo sustinuisse suo.
Pasiphaë fieri gaudebat adultera tauri:
invida formosas oderat illa boves.
Nota cano. non hoc, quae centum sustinet u
quamvis sit mendax, Creta negare potest.
Ipsa novas frondes et prata tenerrima tauro
fertur inassueta subsecuisse manu.
It comes armentis; nec ituram cura moratur
coniugis: et Minos a bove victus erat.
Quo tibi, Pasiphaë, pretiosas sumere vestes!
Iste tuus nullas sentit adulter opes.
Quid tibi cum speculo montana armenta peten
Quid toties positas fingis, inepta, comas?
Crede tamen speculo, quod te negat esse iuve
Quam cuperes fronti cornua nata tuae!
Sive placet Minos, nullus quaeratur adulter.
Sive virum mavis fallere; falle viro.

saltus thalamo regina relicto
it Aönio concita Baccha deo.
vultu vaccam spectavit iniquo,
Domino cur placet ista meo!
it ante ipsum teneris exultat in herbis.
lo, quin se stulta decere putet.
genti iamdudum de grege duci
immeritam sub iuga curva trahi:
nte aras commentaque sacra coëgit:
laeta pellicis exta manu.
uoties placavit numina caesis:
, exta tenens, Ite, placete meo!]
fieri Europam, modo postulat Io:
d bos est; altera vecta bove.
implevit, vacua deceptus acerna,
is: et partu proditus auctor erat.
steo si se abstinuisset amore:
tum est, uni posse placere viro!)
i rupisset iter, curruque retorto
versis Phoebus adisset equis.
eos Niso furata capillos,
dens celsa facta refertur avis:
, maris monstrum, medicamine Circes,]
nit rabidos inguinibusque canes.
terra, Neptunum effugit in undis,
Atrides victima dira fuit.
eta est Ephyraeae flamma Creüsae?
torum sanguinolenta parens?
torides per inania lumina Phoenix:
im pavidi diripuistis equi.
mmeritis, Phineu, sua lumina natis?
ersura est in caput ista tuum.
ea sunt ista libidine mota.

Acrior est nostra, plusque furoris habet.
Ergo age, ne dubita cunctas superare puellas.
Vix erit e multis quae neget una tibi.
Quae dant, quaeque negant, gaudent tamen esse rogatae.
Ut iam fallaris, tuta repulsa tua est.
Sed cur fallaris, quum sit nova grata voluptas,
et capiant animos plus aliena suis?
Fertilior seges est alienis semper in agris:
vicinumque pecus grandius uber habet.
Sed prius ancillam captatae nosse puellae
cura sit: accessus molliet ista tuos.
Proxima consiliis dominae sit ut illa videto;
neve parum tacitis conscia fida iocis.
Hanc tu pollicitis, hanc tu corrumpe rogando.
Quod petis, ex facili, si volet illa, feres.
Illa leget tempus, (medici quoque tempora servant,)
quo facilis dominae mens sit, et apta capi.
Mens erit apta capi tunc, quum laetissima rerum,
ut seges in pingui luxuriabit humo.
Pectora dum gaudent, nec sunt adstricta dolore,
ipsa patent: blanda tum subit arte Venus.
Tum, quum tristis erat, defensa est Ilios armis:
militibus gravidum laeta recepit equum.
Tum quoque tentanda est, quum pellice laesa dolebit:
tunc facies opera, ne sit inulta, tua.
Hanc matutinos pectens ancilla capillos
incitet: et velo remigis addat opem:
et, secum tenui suspirans murmure dicat:
Ut puto, non poteris ipsa referre vicem.
Tunc de te narret: tunc persuadentia verba
addat, et insano iuret amore mori.

...ces. 440
...les:

...?

...ngum: 445
...

...us.

450

...ere iungi.
...it.

455
...ter.

...ius;

460
...senatus;

...s.

...amicae? 465

...ba:
...ui.
...mittet;

470
...nci:

quas Venerem Marti continuasse iuvat:
sive erit ornatus, non ut fuit ante, sigillis,
sed regum positas Circus habebit opes;
differ opus. Tunc tristis hiems, tunc Pliades insta
tunc et in aequorea mergitur Hoedus aqua.
Tunc bene desinitur: tunc, si quis creditur alt
vix tenuit lacerae naufraga membra ratis.
Tunc licet incipias, qua flebilis Allia luce
vulneribus Latiis sanguinolenta fuit:
quaque die redeunt, rebus minus apta gerendis
culta Palaestino septima festa viro.
Magna superstitio tibi sit natalis amicae:
quaque aliquid dandum est, illa sit atra dies.
Quum bene vitaris, tamen auferet. Invenit arte
femina, qua cupidi carpat amantis opes.
Institor ad dominam veniet discinctus emacem,
expediet merces teque sedente suas.
Quas illa inspicias, sapere ut videare, rogabit.
Oscula deinde dabit: deinde rogabit, emas.
Hoc fore contentam multos iurabit in annos.
Nunc opus esse sibi, nunc bene dicet emi.
Si non esse domi, quos des, caussabere numos
litera poscetur; ne didicisse iuvet.
Quid? quasi natali quum poscit munera libo;
et quoties opus est, nascitur illa sibi?
Quid? quum mendaci damno moestissima plora
elapsusque cava fingitur aure lapis?
Multa rogant utenda dari: data reddere nolunt.
Perdis; et in damno gratia nulla tuo est.
Non mihi, sacrilegas meretricum ut persequar ar
cum totidem linguis sint satis ora decem.
Cera vadum tentet, rasis infusa tabellis:
cera tuae primum nuntia mentis eat.

s ferat illa tuas, imitataque amantum
nec exiguas, quisquis es, adde preces.
onavit Priamo, prece motus, Achilles:
r iratus voce rogante deus.
s facito: quid enim promittere laedit?
tis dives quilibet esse potest.
st in tempus, semel est si credita, longum:
idem fallax, sed tamen apta dea est.
s aliquid, poteris ratione relinqui.
ritum tulerit, perdideritque nihil.
non dederis, semper videare daturus.
minum sterilis saepe fefellit ager.
erdiderit, non cessat perdere lusor:
cat cupidas alea blanda manus.
, hic labor est: primum sine munere iungi.
erit gratis, quae dedit, usque dabit.
, et blandis peraretur litera verbis:
etque animos, primaque tentet iter.
dippen, pomo perlata, fefellit:
que est verbis capta puella suis.
nas artes, moneo, Romana iuventus;
ntum, trepidos ut tueare reos.
pulus, iudexque gravis, lectusque senatus;
abit eloquio victa puella manus.
nt vires; nec sis in fronte disertus.
iant voces verba molesta tuae.
si mentis inops, tenerae declamet amicae?
valens odii litera caussa fuit.
redibilis sermo, consuetaque verba:
a tamen, praesens ut videare loqui.
ccipiet scriptum, illectumque remittet;
am spera, propositumque tene.
difficiles veniunt ad aratra iuvenci.

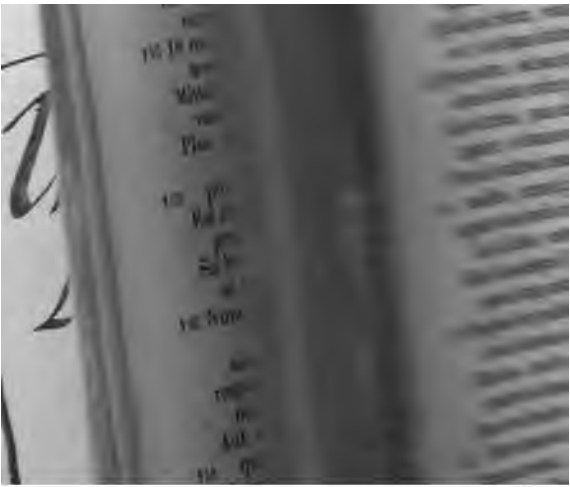

lamo regina relicto
ncita Baccha deo.
om spectavit iniquo,
ur placet ista meo!
um teneris exultat in herbis.
e stulta decere putet.
ludum de grege duci
im sub iuga curva trahi:
ommentaque sacra coëgit.
cis exta manu.
icavit numina caesis:
ens, Ite, placete meo!]
pam, modo postulat Io:
; altera vecta bove.
, vacca deceptus acerna,
rtu proditus auctor erat.
abstinuisset amore:
uni posse placere viro!
t iter, curruque retorto
hoebus adisset equis.
o furata capillos,
lsa facta refertur avis:
monstrum, medicamine
dos inguinibusque
Neptunum effugit
victima dira fuit.
Ephyraeae flamma
sanguinolenta
er inania
ripuistis

Quid mihi fiet? ait. Sonuerunt cymbala toto
littore, et attonita tympana pulsa manu.
Excidit illa metu, rupitque novissima verba:
nullus in exanimi corpore sanguis erat.
Ecce Mimallonides sparsis in terga capillis:
ecce leves Satyri, praevia turba dei:
ebrius ecce senex pando Silenus asello
vix sedet, et pressas continet arte iubas.
Dum sequitur Bacchas, Bacchae fugiuntque [
tuntque,
quadrupedem ferula dum malus urget eques;
in caput aurito cecidit delapsus asello.
Clamarunt Satyri, Surge age, surge, pater.
Iam deus in curru, quem summum texerat uvi
tigribus adiunctis aurea lora dabat.
Et color, et Theseus, et vox abiere puellae:
terque fugam petiit: terque retenta metu,
horruit, ut steriles, agitat quas ventus, arista
ut levis in madida canna palude tremit.
Cui deus, En adsum tibi cura fidelior, inquit.
Pone metum; Bacchi, Gnosias, uxor eris.
Munus habe coelum: coelo spectabere sidus:
saepe reges dubiam, Cressa puella, ratem.
Dixit; et e curru, ne tigres illa timeret,
desilit: imposito cessit arena pede:
implicitamque sinu (neque enim pugnare valel
abstulit: ut facile est omnia posse deo.
Pars, Hymenaee, canunt: pars Evie, Evie clam
Sic coëunt sacro nupta deusque toro.
Ergo, ubi contigerint positi tibi munera Bacchi
atque erit in socii femina parte tori;
Nycteliumque patrem, nocturnaque sacra prec
ne iubeant capiti vina nocere tuo.

Hic tibi multa licet sermone latentia tecto
dicere, quae dici sentiat illa sibi:
blanditiasque leves tenui perscribere vino;
ut dominam in mensa se legat illa tuam:
atque oculos oculis spectare fatentibus ignem.
Saepe tacens vocem verbaque vultus habet.
Fac primus rapias illius tacta labellis
pocula; quaque bibet parte puella, bibas:
et quemcumque cibum digitis libaverit illa,
tu pete: dumque petes, sit tibi tacta manus.
Sint etiam tua vota viro placuisse puellae.
Utilior vobis factus amicus erit.
Huic, si sorte bibes, sortem concede priorem:
huic detur capiti demta corona tuo.
Sive sit inferior, seu par, prior omnia sumat:
neu dubites illi verba secunda loqui.
[Tuta frequensque via est, per amici fallere nomen.
Tuta frequensque licet sit via; crimen habet.
Inde procurator nimium quoque multa procurat,
et sibi mandatis plura videnda putat.]
Certa tibi a nobis dabitur mensura bibendi:
officium praestent mensque pedesque suum.
Iurgia praecipue, vino stimulata, caveto,
et nimium faciles ad fera bella manus.
Occidit Eurytion stulte data vina bibendo.
Aptior est dulci mensa merumque ioco.
Si vox est, canta: si mollia brachia, salta;
et, quacunque potes dote placere, place.
Ebrietas ut vera nocet, sic ficta iuvabit.
Fac titubet blaeso subdola lingua sono:
et, quidquid dices faciesve protervius aequo,
credatur nimium caussa fuisse merum.
Et, *Bene, dic, dominae*; bene, cum quo dormiet illa:

sed, male sit, tacita mente precare, viro.
At, quum discedet mensa conviva remota;
ipsa tibi accessus turba locumque dabit.
Insere te turbae: leviterque admotus eunti,
velle latus digitis, et pede tange pedem.
Colloquii iam tempus adest. Fuge rustice longe
hinc pudor: audacem Forsque Venusque iuvant.
Non tua sub nostras veniet facundia leges.
Fac tantum incipias, sponte disertus eris.
Est et agendus amans, imitandaque vulnera verbis.
Hinc tibi quaeratur qualibet arte fides.
Nec credi labor est: sibi quaeque videtur amanda.
Pessima sit, nulli non sua forma placet.
Saepe tamen vere coepit simulator amare:
saepe, quod incipiens fiuxerat esse, fuit.
Quo magis o faciles imitantibus este, puellae.
Fiet amor verus, qui modo fictus erat.
Blanditiis animum furtim deprendere fas est,
ut pendens liquida ripa subitur aqua.
Nec faciem, nec te pigeat laudare capillos,
et teretes digitos, exiguumque pedem.
Delectant etiam castas praeconia formae.
Virginibus curae grataque forma sua est.
Nam cur in Phrygiis Iunonem et Pallada silvis
nunc quoque iudicium non tenuisse pudet?
Laudatas ostentat avis Iunonia pennas:
si tacitus spectes, illa recondet opes.
Quadrupedes, inter rapidi certamina cursus,
depexaeque iubae, plausaque colla iuvant.
Nec timide promitte: trahunt promissa puellas.
Pollicitis testes quoslibet adde deos.
Iupiter ex alto periuria ridet amantum;
et iubet Aeolios irrita ferre Notos.

unoni falso iurare solebat
exemplo nunc favet ipse suo.
e deos: et, ut expedit, esse putemus.
ı antiquos tura merumque focos.
quies illos similisque sopori
Innocui vivite; numen adest.
ositum: pietas sua foedera servet:
it: vacuas caedis habete manus.
ıapitis, solas impune puellas.
ıs est una fraude tuenda fides.
ntes: ex magna parte profanum
us; in laqueos, quos posuere, cadant.
yptus caruisse iuvantibus arva
, atque annos sicca fuisse novem,
sius Busirin adit, monstratque piari
ffuso sanguine posse Iovem.
Fies Iovis hostia primus,
t Aegypto tu dabis hospes aquam.
tauro violenti membra Perilli
Infelix imbuit auctor opus.
ue fuit. Neque enim lex iustior ulla,
is artifices arte perire sua.
iuras merito periuria fallant,
doleat femina laesa suo.
prosunt: lacrimis adamanta movebis.
das videat, si potes, illa genas.
(neque enim veniunt in tempore semper,)
uda lumina tange manu.
s blandis non misceat oscula verbis?
ıon det, non data sume tamen.
imo fortassis, et, Improbe, dicet:
) vinci se tamen illa volet.
) noceant teneris male rapta labellis,

neve queri possit dura fuisse, cave.
Oscula qui sumsit, si non et caetera sumsit,
haec quoque, quae data sunt, perdere dignus erat.
Quantum defuerat pleno post oscula voto!
Hei mihi! rusticitas, non pudor ille fuit.
Vim licet appellent, grata est vis ista puellis:
quod iuvat, invitae saepe dedisse volunt.
Quaecunque est Veneris subita violata rapina,
gaudet: et improbitas muneris instar habet.
At quae, quum posset cogi, non tacta recessit,
quum simulet vultu gaudia, tristis erit.
Vim passa est Phoebe; vis est illata sorori:
et gratus raptis raptor uterque fuit.
Fabula nota quidem, sed non indigna referri,
Scyrias Haemonio victa puella viro.
Iam dea laudatae dederat mala praemia formae,
colle sub Idaeo vincere digna duas.
Iam nurus ad Priamum diverso venerat orbe;
Graiaque in Iliacis moenibus uxor erat.
Iurabant omnes in laesi verba mariti:
nam dolor unius, publica caussa fuit.
Turpe, nisi hoc matris precibus tribuisset, Achilles
veste virum longa dissimulatus erat.
Quid facis, Aeacide? Non sunt tua munera lanae.
Tu titulos alia Palladis arte pete.
Quid tibi cum calathis? Clypeo manus apta ferendo.
Pensa quid in dextra, qua cadet Hector, habes?
Reiice succinctos operoso stamine fusos.
Quassanda est ista Pelias hasta manu.
Forte erat in thalamo virgo regalis eodem:
haec illum stupro comperit esse virum.
Viribus illa quidem victa est; ita credere oportet:
sed voluit vinci viribus illa tamen.

lixit, quum iam properaret Achilles:
osita sumserat arma colo.
lla est? quid blanda voce moraris
upri, Deidamia, tui?
dor est quondam coepisse priorem;
um est incipiente pati.
propriae iuveni fiducia formae,
uis, dum prior illa roget.
lat: vir verba precantia dicat.
ndas molliter illa preces.
ga: tantum cupit illa rogari.
voti principiumque tui.
res supplex Heroidas ibat:
agnum nulla puella Iovem.
cibus tumidos accedere fastus
cepto parce, referque pedem.
multae cupiunt: odere, quod instat.
ando taedia tolle tui.
eneris semper profitenda roganti:
tiae nomine tectus amor.
tetricae data verba puellae:
ultor, factus amator erat.
auta turpis color: aequoris unda
radiis sideris, esse niger:
olae, qui vomere semper adunco,
rastris sub Iove versat humum.
iae petitur cui fama coronae,
uerint corpora, turpis eris.
amans: color est hic aptus amanti.
hoc vultu non valuisse putent.
rice silvis errabat Orion:
lenta Naide Daphnis erat.
ies animum: nec turpe putaris,

palliolum nitidis imposuisse comis.
Attenuant iuvenum vigilatae corpora noct
curaque, et immenso qui fit amore, d
Ut voto potiare tuo, miserabilis esto:
ut, qui te videat, dicere possit, Ama
Conquerar, an moneam, nullum fas esse
Nomen amicitia est, nomen inane fide
Hei mihi! non tutum est, quod ames, laud
Quum tibi laudanti credidit, ipse subi
At non Actorides lectum temeravit Achilli
quantum ad Pirithoum, Phaedra pudi
Hermionen Pylades, quo Pallada Phoebu
quodque tibi geminus, Tyndari, Cast
Si quis idem sperat; laturas poma myric
speret, et e medio flumine mella petat.
Nil, nisi turpe, iuvat: curae est sua c
luptas.
Haec quoque ab alterius grata dolore ve
Heu facinus, non est hostis metuendus a
Quos credis fidos, effuge; tutus eris.
Cognatum fratremque cave, fidumque so
praebebit veros haec tibi turba metus.
Finiturus eram: sed sunt diversa puellis
pectora. Mille animos excipe mille mo
Nec tellus eadem parit omnia. Vitibus il
convenit; haec oleis: hic bene farra v
Pectoribus mores tot sunt, quot in orbe f
qui sapit, innumeris moribus aptus er
Utque leves Proteus modo se tenuabat in
nunc leo, nunc arbor, nunc erat hirt
hi iaculo pisces, illi capiuntur ab hamis:
hos cava contento retia fune trahunt.
Nec tibi conveniet cunctos modus unus a

cerva videbit anus.
udi, petulansve pudenti,
protinus illa sibi.
i se timuit committere honesto,
s inferioris eat.
., pars est exhausta, laboris.
is ancora iacta rates.

R SECUNDUS.

et, Io, bis dicite, Paean.
i praeda petita meos.
:t viridi mea carmina palma:
o Maeonioque seni.
?riameïus hospes Amyclis
)ta coniuge vela dabat.
:urru victore ferebat,
Hippodameia rotis.
'enis? Mediis tua pinus in undis
ge, quem peto, portus abest.
) tibi est me vate puellam:
st, arte tenenda mea est.
is, quam quaerere, parta tueri.
: hic erit artis opus.
indo, Puer et Cytherea, favete:
m tu nomen amoris habes.
possit Amor remanere per artes,
to pervagus orbe puer.
iet geminas, quibus evolet, alas.
imposuisse modum.
iecluserat omnia Minos.
i reperit ille viam.
: conceptum crimine matris

semibovemque virum, semivirumque bovem.
Sit modus exilio, dixit, iustissime Minos:
accipiat cineres terra paterna meos:
et quoniam in patria, fatis agitatus iniquis,
vivere non potui, da mihi, posse mori.
Da reditum puero, senis est si gratia vilis:
si non vis puero parcere, parce seni.
Dixerat haec: sed et haec, et multo plura licebat
dicere: at egressus non dabat ille viro.
Quod simul ac sensit, Nunc, nunc, o Daedale, dixit,
materiam, qua sis ingeniosus, habes.
Possidet en terras, et possidet aequora Minos:
nec tellus nostrae, nec patet unda fugae.
Restat iter coeli: coelo tentabimus ire.
Da veniam coepto, Iupiter alme, meo.
Non ego sidereas affecto tangere sedes.
Qua fugiam dominum, nulla, nisi ista, via est.
Per Styga detur iter, Stygias transibimus undas.
Sint mihi naturae iura novanda meae.
Ingenium mala saepe movent. Quis crederet ullam,
aërias hominem carpere posse vias?
Remigium volucres disponit in ordine pennas,
et leve per lini vincula nectit opus:
imaque pars ceris adstringitur igne solutis:
finitusque novae iam labor artis erat.
Tractabat ceramque puer pennasque renidens,
nescius haec humeris arma parata suis.
Cui pater, His, inquit, patria est adeunda carina:
hac nobis Minos effugiendus ope.
Aëra non potuit Minos; alia omnia clausit.
Qua licet, inventis aëra rumpe meis.

·go Tegeaea, comesque Bootae
ı adspiciendus erit.
are datis: ego praevius ibo;
sequi: me duce tutus eris.
·rias vicino sole per auras
patiens cera caloris erit:
ropiore freto iactabimus alas;
ıoreis penna madescet aquis.
ɜ vola: ventos quoque, nate, caveto;
ıt aurae, vela secunda dato.
ıptat opus puero, monstratque moveri,
ıas ut sua mater aves.
ı humeris accommodat alas;
ım timide corpora librat iter.
rus parvo dedit oscula nato:
lacrimas continuere genae.
ollis, campis erat altior aequis:
.nt miserae corpora bina fugae.
ɜuas, et nati respicit alas
t cursus sustinet usque suos.
ı delectat iter; positoque timore
:i fortius arte volat.
remula dum captat arundine pisces,
:eptum dextra reliquit opus.
ıeva fuerant Naxosque relictae,
t Clario Delos amata deo.
hos erat, silvisque umbrosa Calymne,
iscosis Astypalaea vadis:
:autis nimium temerarius armis
ter, deseruitque patrem.
et cera deo propiore liquescit:
venti brachia mota tenent.

Territus a summo despexit in aequora coelo:
nox oculis pavido venit oborta metu.
Tabuerant cerae; nudos quatit ille lacertos:
et trepidat; nec, quo sustineatur, habet.
Decidit; atque cadens, Pater, o, pater, aufer inquit.
Clauserunt virides ora loquentis aquae.
At pater infelix, non iam pater, Icare, clamat,
Icare, clamat, ubi es? quove sub axe volas?
Icare, clamabat: pennas adspexit in undis.
Ossa tegit tellus; aequora nomen habent.
Non potuit Minos hominis compescere pennas:
ipse deum volucrem detinuisse paro.
Fallitur, Haemonias si quis decurrit ad artes;
datque, quod a teneri fronte revellit equi.
Non facient, ut vivat amor, Medeïdes herbae,
mixtaque cum magicis naenia Marsa sonis.
Phasias Aesoniden, Circe tenuisset Ulyxen,
si modo servari carmine posset amor.
Nec data profuerunt pallentia philtra puellis.
Philtra nocent animis, vimque furoris habent.
Sit procul omne nefas. Ut ameris, amabilis esto
quod tibi non facies solave forma dabit.
Sis licet antiquo Nireus adamatus Homero;
Naiadumque tener crimine raptus Hylas:
ut dominam teneas, nec te mirere relictum,
ingenii dotes corporis adde bonis.
Forma bonum fragile est; quantumque accedit annos,
fit minor; et spatio carpitur ipsa suo.
Nec semper violae, nec semper lilia florent;
et riget amissa spina relicta rosa.
Et tibi iam venient cani, formose, capilli:

enient rugae, quae tibi corpus arent.
lire animum, qui duret, et adstrue formae.
ad extremos permanet ille rogos.
is, ingenuas pectus coluisse per artes,
sit, et linguas edidicisse duas.
mosus erat, sed erat facundus Ulixes:
nen aequoreas torsit amore deas.
ties illum doluit properare Calypso;
ioque aptas esse negavit aquas!
oiae casus iterumque iterumque rogabat.
eferre aliter saepe solebat idem.
constiterant: illic quoque pulchra Calypso
t Odrysii fata cruenta ducis.
virga, (virgam nam forte tenebat,)
rogat, in spisso littore pingit opus.
quit, Troia est: (muros in littore fecit;)
bi sit Simois: haec mea castra puta.
erat, (campum fecit,) quem caede Dolonis
imus, Haemonios dum vigil optat equos.
ionii fuerant tentoria Rhesi:
go sum captis nocte reversus equis.
e pingebat: subitus quum Pergama fluctus
lit, et Rhesi cum duce castra suo.
a, Quas, inquit, fidas tibi credis ituro,
derint undae nomina quanta, vides? —
e, fallaci timide confide figurae,
uis es, atque aliquid corpore pluris habe.
praecipue capit indulgentia mentes:
itas odium, saevaque verba, movent.
accipitrem, quia vivit semper in armis,
idum solitos in pecus ire lupos.
insidiis hominum, quia mitis hirundo est;
ue colat turres Chaonis ales habet.

Este procul, lites et amarae proelia linguae.
Dulcibus est verbis mollis alendus amor.
Lite fugant nuptaeque viros, nuptasque mariti
inque vicem credunt rem sibi semper agi.
Hoc decet uxores: dos est uxoria lites.
Audiat optatos semper amica sonos.
Non legis iussu lectum venistis in unum:
fungitur in vobis munere legis amor.
Blanditias molles, auresque iuvantia verba
affer, ut adventu laeta sit ipsa tuo.
Non ego divitibus venio praeceptor amandi.
Nil opus est illi, qui dabit, arte mea.
Secum habet ingenium, qui, quum libet, A
dicit.
Cedimus: inventis plus habet ille meis.
Pauperibus vates ego sum; quia pauper amav
Quum dare non possem munera, verba dal
Pauper amet caute: timeat maledicere pauper
multaque divitibus non patienda ferat.
Me iratum memini dominae turbasse capillos:
haec mihi quam multos abstulit ira dies!
Nec puto, nec sensi tunicam laniasse; sed ip
dixerat: et pretio est illa redemta meo.
At vos, si sapitis, vestri peccata magistri
effugite: et culpae damna timete meae.
Proelia cum Parthis, cum culta pax sit amica
et iocus, et caussas quidquid amoris habe
Si nec blanda satis, nec erit tibi comis amant
perfer et obdura: postmodo mitis erit.
Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus.
Frangis, si vires experiere tuas.
Obsequio tranantur aquae: nec vincere possi
flumina, si contra, quam rapit unda, n

um tigresque domat tumidosque leones.
ca paullatim taurus aratra subit.
it asperius Nonacrina Atalanta?
ubuit meritis trux tamen illa viri.
suos casus, nec mitia facta puellae
se sub arboribus Milaniona ferunt.
tulit iusso fallentia retia collo:
pe fera torvos cuspide fixit apros.
it et Hylaei contentum saucius arcum:
d tamen hoc arcu notior alter erat.
te Maenalias armatum scandere silvas,
ec iubeo collo retia ferre tuo;
tora nec missis iubeo praebere sagittis;
artis erunt cauto mollia iussa meae.
de repugnanti; cedendo victor abibis.
Fac modo, quas partes illa iubebit, agas.
rguet? arguito; quidquid probat illa, probato:
quod dicit, dicas: quod negat illa, neges.
liserit? arride: si flerit, flere memento.
Imponat leges vultibus illa tuis.
eu ludet, numerosque manu iactabit eburnos:
tu male iactato, tu bene iacta dato.
eu iacies talos, victam ne poena sequatur,
damnosi facito stent tibi saepe canes:
ve latrocinii sub imagine calculus ibit:
fac pereat vitreo miles ab hoste tuus.
se tene distenta suis umbracula virgis:
ipse face in turba, qua venit illa, locum.
ec dubita tereti scamnum producere lecto:
et tenero soleam deme, vel adde, pedi.
epe etiam dominae, quamvis horrebis et ipse,
algentis manus est calfacienda sinu.
ec tibi *turpe puta,* (quamvis sit turpe, placebit,)

ingenua speculum sustinuisse manu.
Ille, fatigatae vincendo monstra novercae,
qui meruit coelum, quod prior ipse tulit,
inter Ioniacas calathum tenuisse puellas
creditur, et lanas excoluisse rudes.
Paruit imperio dominae Tirynthius heros.
I nunc, et dubita ferre, quod ille tulit.
Iussus adesse foro, iussa maturius hora
fac semper venias; nec nisi serus abi.
Occurras aliquo tibi dixerit; omnia differ.
Curre; nec inceptum turba moretur iter.
Nocte domum repetens epulis perfuncta redibit
tunc quoque pro servo, si vocat illa, veni.
Rure erit, et dicet, Venias; Amor odit inertes
si rota defuerit, tu pede carpe viam.
Nec grave te tempus sitiensve Canicula tardet
nec via per iactas candida facta nives.
Militiae species amor est: discedite, segnes.
Non sunt haec timidis signa tuenda viris.
Nox, et hiems, longaeque viae, saevique dolor
mollibus his castris, et labor omnis inest.
Saepe feres imbrem coelesti nube solutum;
frigidus et nuda saepe iacebis humo.
Cynthius Admeti vaccas pavisse per aestus
fertur, et in parva delituisse casa.
Quod Phoebum decuit, quem non decet? Ille fastus,
curam mansuri quisquis amoris habes.
Si tibi per tutum planumque negabitur ire,
atque erit opposita ianua fulta sera;
at tu per praeceps tecto delabere aperto:
det quoque furtivas alta fenestra vias.
Laeta erit, ut caussam tibi se sciet esse periclo

inae certi pignus amoris erit.
oteras, Leandre, carere puella:
, animum nosset ut illa tuum.
ancillas, ut quaeque erit ordine prima,
sit servos demeruisse pudor.
emque suo (nulla est iactura) saluta:
is humiles, ambitiose, manus.
et servo (levis est impensa) roganti
ortunae munera parva tuae:
ncillae, qua poenas luce pependit
itali Gallica veste manus.
, mihi crede, tuam: sit semper in illa
et thalami qui iacet ante fores.
am iubeo pretioso munere dones:
ed e parvis callidus apta dato.
lives ager, dum rami pondere nutant;
calatho rustica dona puer.
bano poteris tibi dicere missa,
n Sacra sint licet emta Via.
uvas, aut quas Amaryllis amabat;
castaneas, nunc amat illa nuces.
turdoque licet missaque columba
rem dominae testificere tuae.
s emitur spes mortis, et orba senectus.
nt, per quos munera crimen habent!
raecipiam teneros quoque mittere versus?
! non multum carmen honoris habet.
udantur: sed munera magna petuntur.
lo sit dives, barbarus ipse placet.
vere nunc saecula: plurimus auro
os: auro conciliatur amor.
enias Musis comitatus, Homere;
ttuleris, ibis, Homere, foras.

Sunt tamen et doctae, rarissima turba, puellae:
altera non doctae turba, sed esse volunt.
Utraque laudetur per carmina: carmina lector
commendet dulci qualiacunque sono.
His ergo, aut illis, vigilatum carmen in ipsas,
forsitan exigui muneris instar erit.
At, quod eris per te facturus, et utile credis,
id tua te facito semper amica roget.
Libertas alicui fuerit promissa tuorum;
hanc tamen a domina fac petat ille tua.
Si poenam servo, si vincula saeva remittis;
quod facturus eras, debeat illa tibi.
Utilitas tua sit, titulus donetur amicae.
Perde nihil: partes illa petentis agat.
Sed tu, cuicunque est retinendae cura puellae,
attonitum forma fac putet esse sua.
Sive erit in Tyriis: Tyrios laudabis amictus:
sive erit in Cois; Coa decere puta.
Aurata est; ipso tibi sit pretiosior auro:
gausapa si sumsit; gausapa sumta proba.
Adstiterit tunicata; Moves incendia, clama:
sed timida, caveat frigora, voce roga.
Compositum discrimen erit; discrimina lauda:
torserit igne comam; torte capille place.
Brachia saltantis, vocem mirare canentis:
et, quum desierit, verba querentis habe.
Ipsos concubitus, ipsum venerere licebit,
quod iuvat; et querula gaudia voce notes.
Ut fuerit torva violentior ipsa Medusa,
Fiet amatori lenis et aequa suo.
Tantum, ne pateas verbis simulator in illis,
effice: nec vultu destrue verba tuo.
Si latet ars, prodest; affert deprensa pudorem:

atque adimit merito tempus in omne fidem.
Saepe sub auctumno, quum formosissimus annus,
plenaque purpureo subrubet uva mero;
quum modo frigoribus premimur, modo solvimur aestu;
aëre non certo corpora languor habet.
Illa quidem valeat: sed si male firma cubabit,
et vitium coeli senserit aegra sui:
tunc amor et pietas tua sit manifesta puellae:
tunc sere, quae plena postmodo falce metas.
Nec tibi morosi veniant fastidia morbi;
perque tuas fiant, quae sinit illa, manus.
Et videat flentem; nec taedeat oscula ferre:
et sicco lacrimas combibat ore tuas.
Multa vove; sed cuncta palam: quotiesque libebit,
quae referas illi, somnia laeta vide.
Et veniat, quae lustret, anus, lectumque locumque:
praeferat et tremula sulphur et ova manu.
Omnibus his inerunt gratae vestigia curae:
in thalamos multis haec via fecit iter.
Ne tamen officiis odium quaeratur ab aegra,
sit suus in blanda sedulitate modus.
Neve cibo prohibe, nec amari pocula succi
porrige: rivalis misceat illa tuus.
Sed non, cui dederis a littore carbasa, vento
utendum, medio quum potiere freto.
Dum novus errat amor, vires sibi colligit usu:
si bene nutrieris, tempore firmus erit.
Quem taurum metuis, vitulum mulcere solebas:
sub qua nunc recubas arbore, virga fuit.
Nascitur exiguus, sed opes acquirit eundo:
quaque venit, multas accipit amnis aquas.

Fac tibi consuescat: nihil assuetudine maius.
Quam tu dum capias, taedia nulla fuge.
Te semper videat: tibi semper praebeat aures:
exhibeat vultus noxque diesque tuos.
Quum tibi maior erit fiducia, posse requiri;
tum procul, absenti cura futurus, eris.
Da requiem; requietus ager bene credita reddit
terraque coelestes arida sorbet aquas.
Phyllida Demophoon praesens moderantius ussi
exarsit velis acrius illa datis.
[Penelopen absens sollers torquebat Ulixes.
Phyllacides aberat, Laodamia, tuus.]
Sed mora tuta brevis: lentescunt tempore curae
vanescitque absens, et novus intrat, amor.
Dum Menelaus abest, Helene, ne sola iaceret,
hospitis est tepido nocte recepta sinu.
Qui stupor hic, Menelaë, fuit? Tu solus abibas
isdem sub tectis hospes et uxor erant.
Accipitri timidas credis, furiose, columbas;
plenum montano credis ovile lupo.
Nil Helene peccat; nil hic committit adulter.
Quod tu, quod faceret quilibet, ille facit.
Cogis adulterium, dando tempusque locumque.
Quo, nisi consilio est usa puella tuo?
Quid faciat? Vir abest; et adest non rusticus hosp
et timet in vacuo sola cubare toro.
Viderit Atrides: Helenen ego crimine solvo.
Usa est humani commoditate viri.
Sed neque fulvus aper media tam saevus in ira
fulmineo rabidos quum rotat ore canes:
nec lea, quum catulis lactentibus ubera praebet
nec brevis ignaro vipera laesa pede:
femina quam, socii deprensa pellice lecti,

in vultu pignora mentis habet.
ımmasque ruit: positoque decore
: Aonii cornibus icta dei.
missum, violataque iura maritae,
er natos Phasias ulta suos.
ıarens haec est, quam cernis, hirundo:
signatum sanguine pectus habet.
mpositos, hoc firmos rumpit amores:
unt cautis ista timenda viris.
ı uni donat censura puellae.
! vix hoc nupta tenere potest.
furto celetur culpa modesto.
ɔcati nulla petenda tui est.
munus, cognosse quod altera possit:
equitiae tempora certa tuae.
ɔiat latebris sibi femina notis,
ɜst omnis convenienda loco.
ɾribis, totas prius ipse tabellas
?lus multae, quam sibi missa, legunt.
ı iusta arma movet, telumque remittit:
quod questa est, ipse querare, facit.
rides una contentus, et illa
; vitio est improba facta viri.
ıurumque manu vittasque ferentem
:hrysen non valuisse sua.
yrnesi, tuos, abducta, dolores;
ɔer turpes longius isse moras.
ı audierat: Priameïda viderat ipsa.
t praedae praeda pudenda suae.
ıaden animo thalamoque recepit;
ɔccantem Tyndaris ulta virum est.
elaris, si qua tamen acta patebunt,
ıateant, tu tamen usque nega.

Tu neque subiectus, solito neque blandior esto.
Haec animi multum signa nocentis habent.
Sed lateri nec parce tuo. Pax omnis in illo est:
concubitu prior est inficianda Venus.
Sunt, qui praecipiant herbas, satureia, nocentes
sumere: iudiciis ista venena meis:
aut piper urticae mordacis semine miscent;
tritaque in annoso flava pyrethra mero.
Sed dea nec patitur sic ad sua munera cogi,
colle sub umbroso quam tenet altus Eryx.
Candidus, Alcathoi qui mittitur urbe Pelasga,
bulbus, et, ex horto quae venit, herba salax,
ovaque sumantur, sumantur Hymettia mella,
quasque tulit folio pinus acuta nuces.
Docta, quid ad medicas, Erato, deverteris artes?
Interior curru meta terenda meo est:
Qui modo celabas monitu tua crimina nostro;
flecte iter, et monitu detege furta meo.
Nec levitas culpanda mea est: nec semper eodem
impositos vento panda carina vehit.
Nam modo Threïcio Borea, modo currimus Euro:
saepe tument Zephyro lintea, saepe Noto.
Adspice, ut in curru modo det fluitantia rector
lora, modo admissos arte retentet equos.
Sunt, quibus ingrate timida indulgentia servit:
et, si nulla subest aemula, languet amor.
Luxuriant animi rebus plerumque secundis:
nec facile est aequa commoda mente pati.
Ut levis absumtis paullatim viribus ignis
ipse latet, summo candet in igne cinis:
sed tamen extinctas admoto sulfure flammas
invenit: et lumen, quod fuit ante, redit:
sic, ubi pigra situ securaque pectora torpent,

ribus est stimulis eliciendus amor.
timeat de te, tepidamque recalface mentem:
lleat indicio criminis illa tui.
ater, et quoties numero comprendere non est,
licem, de quo laesa puella dolet!
), simul invitas crimen pervenit ad aures,
:cidit, et miserae voxque colorque fugit.
go sim, cuius laniet furiosa capillos:
le ego sim, teneras cui petat ungue genas:
n videat lacrimans: quem torvis spectet ocellis:
no sine non possit vivere; posse velit.
patium quaeras; breve sit, quo laesa queratur,
s vires lenta colligat ira mora.
lida iamdudum cingantur colla lacertis:
que tuo flens est accipienda sinu.
la da flenti: Veneris da gaudia flenti.
ax erit: hoc uno solvitur ira modo.
m bene saevierit, quum certa videbitur hostis;
m pete concubitus foedera: mitis erit.
depositis habitat Concordia telis:
lo, crede mihi, Gratia nata loco est.
e modo pugnarunt, iungunt sua rostra columbae,
uarum blanditias verbaque murmur habet.
ia fuit rerum confusa sine ordine moles:
naque erat facies sidera, terra, fretum.
coelum impositum est terris; humus aequore cincta est:
que suas partes cessit inane Chaos.
a feras, aër volucres accepit habendas:
i liquida pisces delituistis aqua.
i genus humanum solis errabat in agris:

idque merae vires, et rude corpus erat.
Silva domus fuerat, cibus herba, cubilia frondes:
iamque diu nulli cognitus alter erat.
Blanda truces animos fertur mollisse voluptas:
constiterant uno femina virque loco.
Quid facerent, ipsi nullo didicere magistro:
arte Venus nulla dulce peregit opus.
Ales habet, quod amet: cum quo sua gaudia iungat,
invenit in media femina piscis aqua.
Cerva parem sequitur: serpens serpente tenetur:
haeret adulterio cum cane nexa canis.
Laeta salitur ovis: tauro quoque laeta iuvenca est:
sustinet immundum sima capella marem.
In furias agitantur equae, spatioque remota
per loca dividuos amne sequuntur equos.
Ergo age, et iratae medicamina fortia praebe:
illa feri requiem sola doloris habent.
Illa Machaonios superant medicamina succos:
his, ubi peccaris, restituendus eris.
Haec ego quum canerem, subito manifestus Apollo
movit inauratae pollice fila lyrae.
[In manibus laurus: sacris inducta capillis
laurus erat: vates ille videndus adest.]
Is mihi, Lascivi, dixit, praeceptor Amoris,
duc, age, discipulos ad mea templa tuos.
Est ibi diversum fama celebrata per orbem
litera, cognosci quae sibi quemque iubet.
Qui sibi notus erit, solus sapienter amabit:
atque opus ad vires exiget omne suas.
Cui faciem natura dedit, spectetur ab illa:
cui color est, humero saepe patente cubet.
Qui sermone placet, taciturna silentia rumpat:
qui canit arte, canat: qui bibit arte, bibat.

ieque declament medio sermone diserti:
c sua vesanus scripta poëta legat.
ionuit Phoebus; Phoebo parete monenti.
rta dei sacro est huius in ore fides.
ropiora vocor. Quisquis sapienter amabit,
ncet; et e nostra, quod petet, arte feret.
ita non semper sulci cum foenore reddunt:
c semper dubias adiuvat aura rates.
l iuvat, exiguum est; plus est, quod laedit amantes.
oponant animo multa ferenda suo.
lepores in Atho, quot apes pascuntur in Hybla,
erula quot baccas Pallados arbor habet,
e quot conchae; tot sunt in amore dolores:
iae patimur, multo spicula felle madent.
i erit isse foras, quam tu fortasse videbis:
se foras, et te falsa videre, puta.
sa tibi fuerit promissa ianua nocte:
rfer, et immunda ponito corpus humo.
itan et vultu mendax ancilla superbo
cet, Quid nostras obsidet iste fores?
ibus et durae supplex blandire puellae;
capiti demtas limine pone rosas.
m volet, accedes: quum te vitabit, abibis.
decet ingenuos taedia ferre sui.
gere hunc non est, quare tibi possit amica
cere? Non omni tempore sensus adest.
maledicta puta nec verbera ferre puellae
rpe, nec ad teneros oscula ferre pedes.
l moror in parvis? animus maioribus instat.
agna canam: toto pectore, vulgus, ades.
ia *molimur: sed* nulla, nisi ardua, virtus.

Difficilis nostra poscitur arte labor.
Rivalem patienter habe, victoria tecum
stabit: eris magni victor in arce Iovis.
Haec tibi non hominem, sed quercus crede Pelasgas
dicere. Nil istis ars mea maius habet.
Innuet illa, feras: scribet, ne tange tabellas:
unde volet, veniat: quoque libebit, eat.
Hoc in legitima praestant uxore mariti,
quum, tener, ad partes tu quoque, somne, venis.
Hac ego, confiteor, non sum perfectus in arte.
Quid faciam? monitis sum minor ipse meis.
Mene palam nostrae det quisquam signa puellae?
et patiar? nec me quolibet ira ferat?
Oscula vir dederat, memini, suus: oscula questu
sum data. Barbarie noster abundat amor.
Non semel hoc vitium nocuit mihi. Doctior ille est
quo veniunt alii conciliante viri.
Sed melius nescisse fuit. Sine furta tegantur:
nec fugiat victo falsus ab ore pudor.
Quo magis, o iuvenes, deprendere parcite vestra:
Peccent: peccantes verba dedisse putent.
Crescit amor prensis. Ubi par fortuna duorum est
in caussam damni perstat uterque sui.
Fabula narratur toto notissima coelo,
Mulciberis capti Marsque Venusque dolis.
Mars pater, insano Veneris turbatus amore,
de duce terribili factus amator erat.
Nec Venus oranti (neque enim dea mollior ulla est)
rustica Gradivo, difficilisve fuit.
Ah quoties lasciva pedes risisse mariti
dicitur, et duras igne vel arte manus!
Marte palam simulat Vulcanum imitata, decebat

a forma gratia mista fuit.
ritus primos celare solebant:
idi culpa pudoris erat.
is Solem fallere possit?)
no coniugis acta suae.
l, exemplа moves? Pete munus ab illa;
as, quod dare possit, habet.
os lectum circaque superque
os; lumina fallit opus.
on: veniunt ad foedus amantes:
eis nudus uterque iacent.
s. Praebent spectacula capti.
Venerem continuisse putant.
se suos, non denique possunt
enis opposuisse manus.
is, In me, fortissime Mavors,
eri, vincula transfer, ait.
Neptune, tuis captiva resolvit
rs Threcen occupat; illa Paphon.
, Vulcane: quod ante tegebant,
at, ut pudor omnis abest.
nens stulte fecisse fateris:
rae poenituisse tuae.
s ecce vetat deprensa Dione
quas tulit ipsa, dare.
queos disponite: nec vos
ia verba notata manu.
, si iam captanda probabunt,
ustos ignis et unda viros.
: nihil hic, nisi lege remissum,
tris instita nulla iocis.
is audet vulgare profanis,

magnaque Threïcia sacra reperta Samo?
Eximia est virtus, praestare silentia rebus:
at contra gravis est culpa, tacenda loqui.
Quam bene, quod, frustra captatis arbore pomis,
Tantalus in media garrulus aret aqua!
Praecipue Cytherea iubet sua sacra taceri.
Admoneo, veniat ne quis ad illa loquax.
Condita si non sunt Veneris mysteria cistis;
nec cava vesanis ictibus aera sonant:
attamen inter nos medio versantur in usu:
sed sic, inter nos ut latuisse velint.
Ipsa Venus pubem, quoties velamina ponit,
protegitur laeva semireducta manu.
In medio passimque coit pecus: hoc quoque viso
avertit vultus saepe puella suos.
Conveniunt thalami furtis et ianua nostris:
parsque sub iniecta veste pudenda latet:
et si non tenebras, aut quiddam nubis opacae
quaerimus; ast aliquid luce patente minus.
Tum quoque, quum solem nondum prohibebat e imbrem
tegula, sed quercus tecta cibumque dabat;
in nemore atque antris, non sub Iove, iuncta vo luptas:
tanta rudi populo cura pudoris erat.
At nunc nocturnis titulos imponimus actis,
atque emitur magno nil, nisi posse loqui.
Scilicet excuties omnes ubicunque puellas,
cuilibet ut dicas, Haec quoque nostra fuit:
nec desint, quas tu digitis ostendere possis?
Ut quamque attigeris, fabula turpis erit.
Parva queror: fingunt quidam, quae vera negaren
et nulli non se concubuisse ferunt.

ıeunt, quod possunt, nomine tangunt;
ıon tacto corpore, crimen habet.
e fores, custos odiose, puellae;
uris postibus adde seras.
rest, ubi nominis extat adulter,
od non contigit esse, cupit?
ɔs parce profitemur amores:
t solida mystica furta fide.
ɔue vitia exprobrare puellae,
ıultis dissimulasse fuit.
'omedae color est obiectus ab illo,
emino cui pede penna fuit.
romache visa est spatiosior aequo.
nodicam diceret, Hector erat.
ı, assuesce: feres. Bene multa vetustas
ɔipiens omnia sentit amor.
viridi coalescit cortice ramus,
nerum quaelibet aura, cadet.
ıtis, spatio durata, resistet,
loptivas arbor habebit opes.
es omnes de corpore mendas:
it vitium, desinit esse mora.
ıres taurorum terga recusant:
ıitas tempore fallit odor.
ɔllire licet mala. Fusca vocetur,
rica cui pice sanguis erit:
Veneri similis: si flava, Minervae.
, macie quae male viva sua est.
ıuaecunque brevis; quae turgida,
plenam:
ium proximitate boni.
nus eat, nec quo sit nata require
ıae rigidus munera Censor habet.

praecipue si flore caret, meliusque peractum est
tempus; et albentes iam ligat illa comas.
Utilis, o iuvenes, aut haec aut serior aetas.
Iste feret segetes, iste serendus ager.
[Dum vires annique sinunt, tolerate labores:
iam veniet tacito curva senecta pede.
Aut mare navigiis, aut vomere findite terram;
aut fera belligeras addite in arma manus,
aut latus et vires operamque afferte puellis.
Haec quoque militia est; haec quoque fecit opes.]
Adde, quod est illis operum prudentia maior;
solus et, artifices qui facit, usus adest.
Illae munditiis annorum damna rependunt:
et faciunt cura, ne videantur anus;
utque velis, Venerem iungunt per mille figuras.
Inveniat plures nulla tabella modos.
Illis sentitur non irritata voluptas:
quod iuvat, ex aequo femina virque ferunt.
Odi concubitus, qui non utrinque resolvunt:
hoc est, cur pueri tangar amore minus.
Odi, quae praebet, quia sit praebere necesse;
siccaque de lana cogitat ipsa sua.
Quae datur officio, non est mihi grata voluptas.
Officium faciat nulla puella mihi.
Me voces audire iuvat sua gaudia fassas:
utque morer meme, sustineamque, roget.
Adspiciam dominae victos amentis ocellos.
Langueat, et tangi se vetet illa diu.
Haec bona non primae tribuit natura iuventae,
quae cito post septem lustra venire solent.
Qui properant, nova musta bibant: mihi fundat avitum
consulibus priscis condita testa merum.

Nec platanus, nisi sera, potest obsistere vento,
et laedunt nudos prata novella pedes.
Scilicet Hermionen Helenae praeponere posses?
et melior Gorge, quam sua mater, erat?
Ad Venerem quicunque voles attingere seram;
si modo duraris, praemia digna feres.
Conscius ecce duos accepit lectus amantes:
ad thalami clausas, Musa, resiste fores.
Sponte sua sine te celeberrima verba loquentur:
nec manus in lecto laeva iacebit iners.
Invenient digiti, quid agant in partibus illis,
in quibus occulte spicula tingit Amor.
Fecit in Andromache prius hoc fortissimus Hector.
Non solum bellis utilis ille fuit.
Fecit et in capta Lyrneside magnus Achilles,
quum premeret mollem lassus ab hoste torum.
Illis te manibus tangi, Briseï, sinebas,
imbutae Phrygia quae nece semper erant?
an fuit hoc ipsum, quod te, lasciva, iuvaret,
ad tua victrices membra venire manus?
Crede mihi, Veneris non est properanda voluptas,
sed sensim tarda perficienda mora.
Quum loca repereris, quae tangi femina gaudet;
non obstet, tangas quo minus illa, pudor.
Adspicies oculos tremulo fulgore micantes,
ut sol a liquida saepe refulget aqua.
Accedant questus, accedat amabile murmur,
et dulces gemitus, aptaque verba ioco.
Sed neque tu dominam, velis maioribus usus,
desere, nec cursus anteeat illa tuos.
Ad metam properate simul. Tunc plena voluptas,
quum pariter victi femina virque iacent.
Hic tibi servandus tenor est, quum libera dantur

otia, furtivum nec timor urget opus.
Quum mora non tuta est, totis incumbere remis
utile, et admisso subdere calcar equo.
Finis adest operi. Palmam date, grata iuventus;
sertaque odoratae myrtea ferte comae.
Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi,
Aeacides dextra, pectore Nestor erat;
quantus erat Calchas extis, Telamonius armis,
Automedon curru; tantus amator ego.
Me vatem celebrate, viri, mihi dicite laudes:
cantetur toto nomen in orbe meum.
Arma dedi vobis: dederat Vulcanus Achilli.
Vincite muneribus, vicit ut ille, datis.
Sed quicunque meo superarit Amazona ferro,
inscribat spoliis, Naso magister erat.
Ecce rogant tenerae, sibi dem praecepta, puellae.
Vos eritis chartae proxima cura meae.

LIBER TERTIUS.

Arma dedi Danais in Amazonas: arma supersunt
quae tibi dem et turbae, Penthesilea, tuae.
Ite in bella pares: vincant, quibus alma Dione
Faverit, et, toto qui volat orbe, Puer.
Non erat armatis aequum concurrere nudas:
sic etiam vobis vincere turpe, viri.
Dixerit e multis aliquis, Cur virus in angues
adiicis? et rabidis tradis ovile lupis?
Parcite paucarum diffundere crimen in omnes.
Spectetur meritis quaeque puella suis.
Si minor Atrides Helenen, Helenesque sororem
quo premat Atrides crimine maior habet;
si scelere Oeclides Talaioniae Eriphyles

is ad Styga venit equis;
lustris errante duobus,
ris bella gerente viro.
len: et quae comes isse marito
annos occubuisse suos.
coniux Pagasaea redemit:
uxor funere lata sui.
neu; cineres miscebimus, inquit
lios desiluitque rogos.
ltu est et nomine femina Virtus:
opulo si placet illa suo.
entes nostra poscuntur ab arte.
mbae vela minora meae.
r me discuntur amores:
io quo sit amanda modo.
nas, nec saevos excutit arcus.
ideo tela nocere viris.
; tenerae non saepe puellae:
uaeras, crimina fraudis habent.
trem, fallax dimisit Iason:
os altera nupta sinus.
Theseu, volucres Ariadna marinas
o sola relicta loco.
ur isse vices dicatur; et audi
Phyllida flesse comis.
habet; tamen hospes et ensem
ussam mortis, Elissa, tuae.
it, dicam: nescistis amare;
. Arte perennat amor.
cirent: sed me Cytherea docere
oculos constitit ipsa meos.
miserae, dixit, meruere puellae?
is vulgus inerme viris.

Illos artifices gemini fecere libelli:
haec quoque pars monitis erudienda tuis.
Probra Therapnaeae qui dixerat ante maritae,
mox cecinit laudes prosperiore lyra.
Si bene te nosti, cultas ne laede puellas.
Gratia, dum vives, ista petenda tibi est.
Dixerat, et myrti (myrto nam vincta capillos
constiterat,) folium granaque pauca dedit.
Sensimus acceptum numen quoque. Purior aet
fulsit, et e toto pectore cessit onus.
Dum favet ingenium, petite hinc praecepta, puell
quas pudor et leges et sua iura sinunt.
Venturae memores iam nunc estote senectae:
sic nullum vobis tempus abibit iners.
Dum licet, et veros etiam nunc editis annos,
ludite: eunt anni more fluentis aquae.
Nec, quae praeteriit, cursu revocabitur unda:
nec, quae praeteriit, hora redire potest.
Utendum est aetate; cito pede labitur aetas:
nec bona tam sequitur, quam bona prima fu
Hos ego, qui canent, frutices violaria vidi:
hac mihi de spina grata corona data est.
Tempus erit, quo tu, quae nunc excludis amant
frigida deserta nocte iacebis anus:
nec tua frangetur nocturna ianua rixa:
sparsa nec invenies limina mane rosa.
Quam cito, me miserum! laxantur corpora ru
et perit, in nitido qui fuit ore, color;
quasque fuisse tibi canas a virgine iures,
spargentur subitae per caput omne comae.
Anguibus exuitur tenui cum pelle vetustus;
nec faciunt cervos cornua iacta senes.
Nostra sine auxilio fugiunt bona. Carpite flore

qui, nisi carptus erit, turpiter ipse cadet.
Adde, quod et partus faciunt breviora iuventae
tempora. Continua messe senescit ager.
Latmius Endymion non est tibi, Luna, rubori;
nec Cephalus roseae praeda pudenda deae.
Ut taceam de te, quem nunc quoque luget, Adoni,
unde habet Aenean Harmonienque Venus?
Ille per exemplum, genus o mortale, dearum;
gaudia nec cupidis vestra negate viris.
Ut iam decipiant, quid perditis? Omnia constant.
Mille licet sumant; deperit inde nihil.
Conteritur ferrum, silices tenuantur ab usu:
sufficit, et damni pars caret illa metu.
[Quis vetet apposito lumen de lumine sumi,
quisve cavo vastas in mare servet aquas?
Det tamen ulla viro mulier, non expedit, inquis.
Quid, nisi quam sumis, dic mihi, perdis, aquam?
Nec vos prostituit mea vox; sed vana timere
damna vetat. Damnis munera vestra carent.]
Sed me flaminibus venti maioris iturum,
dum sumus in portu, provehat aura levis.
Ordior a cultu. Cultis bene Liber ab uvis
provenit, et culto stat seges alta solo.
Forma dei munus: forma quota quaeque superbit?
Pars vestrum tali munere magna caret.
Cura dabit faciem: facies neglecta peribit,
Idaliae similis sit licet illa deae.
Corpora si veteres non sic coluere puellae,
nec veteres cultus sic habuere viri.
Si fuit Andromache tunicas induta valentes;
quid mirum? Duri militis uxor erat.
Scilicet Aiaci coniux ornata veniret,
cui tegimen *septem* terga fuere boum.

Simplicitas rudis ante fuit; nunc aurea R
et magnas domiti possidet orbis opes.
Adspice, quae nunc sunt Capitolia, quaeque
alterius dices illa fuisse Iovis.
Curia, concilii quae nunc dignissima tanti
de stipula, Tatio regna tenente, fuit.
Quae nunc sub Phoebo ducibusque Palatia f
quid, nisi araturis pascua bubus, erant?
Prisca iuvent alios: ego me nunc denique n
gratulor: haec aetas moribus apta meis:
non quia nunc terrae lentum subducitur aur
lectaque diverso littore concha venit:
nec quia decrescunt effosso marmore montes:
nec quia caeruleae mole fugantur aquae,
sed quia cultus adest, nec nostros mansit in a
rusticitas priscis illa superstes avis.
[Vos quoque non caris aures onerate lapillis,
quos legit in viridi decolor Indus aqua:
nec prodite graves insuto vestibus auro.
Per quas nos petitis, saepe fugatis, opes.]
Munditiis capimur: nec sint sine lege capilli.
Admotae formam dantque negantque manus.
Nec genus ornatus unum est. Quod quamque cebit,
eligat; et speculum consulat ante suum.
Longa probat facies capitis discrimina puri.
Sic erat ornatis Laodamia comis.
Exiguum summa nodum sibi fronte relinqui,
ut pateant aures, ora rotunda volunt.
Alterius crines humero iactentur utroque.
Talis es assumta, Phoebe canore, lyra.
Altera succinctae religetur more Dianae,
ut solet, attonitas quum petit illa feras.

atos laxe iacuisse capillos:
tis impedienda comis.
ri testudine Cyllenea:
les fluctibus illa sinus.
ɜa numerabis in ilice frondes;
Hyble, nec quot in Alpe ferae;
us numero comprendere fas est.
ɪs proxima quaeque dies.
; multas coma. Saepe iacere
das: illa repexa modo est.
let. Sic capta vidit in urbe
Hanc ego, dixit, amo.
s, Satyris clamantibus Euoe,
rus, Gnosi relicta, suos.
lget vestro Natura decori,
multis damna pianda modis!
nur, raptique aetate capilli.
les excutiente, cadunt.
ı Germanis inficit herbis;
quaeritur arte color.
densissima crinibus emtis;
ios efficit aere suos.
ıisse palam. Venisse videmus
ɔculos, Virgineumque chorum.
ſuar? Non iam segmenta requiro;
yrio murice lana rubet.
rint pretio leviore colores;
census corpore ferre suos?
tum quum sine nubibus aër,
uvias concitat Auster aquas.
qui quondam Phryxon et Hellen
ripuisse dolis.
ır, habet quoque nomen ab undis.

Crediderim Nymphas hac ego veste tegi.
Ille crocum simulat, croceo velatur amictu,
roscida luciferos quum dea iungit equos:
hic Paphias myrtos: hic purpureas amethystos,
albentesve rosas, Threïciamve gruem.
Nec glandes, Amarylli, tuae, nec amygdala desunt
et sua velleribus nomina cera dedit.
Quot nova terra parit flores, quum vere tepenti
vitis agit gemmas; pigraque fugit hiems:
lana tot, aut plures succos bibit. Elige certos:
nam non conveniens omnibus unus erit.
Pulla decet niveas: Briseïda pulla decebat.
Quum rapta est, pulla tum quoque veste fuit
Alba decent fuscas: albis, Cepheï, placebas.
Sic tibi vestitae pressa Seriphos erat.
Quam paene admonui, ne trux caper iret in alas:
neve forent duris aspera crura pilis!
Sed non Caucasea doceo de rupe puellas,
quaeque bibunt undas, Myse Caïce, tuas.
Quid? si praecipiam, ne fuscet inertia dentes;
oraque suscepta mane laventur aqua?
Scitis et inducta candorem quaerere creta.
Sanguine quae vero non rubet, arte rubet.
Arte supercilii confinia nuda repletis,
parvaque sinceras velat aluta genas.
Nec pudor est oculos tenui signare favilla,
vel prope te nato, lucide Cydne, croco.
Est mihi, quo dixi vestrae medicamina formae,
parvus, sed cura grande, libellus opus.
Hinc quoque praesidium laesae petitote figurae:
non est pro vestris ars mea rebus iners.
Non tamen expositas mensa deprendat amator
pyxidas. Ars faciem dissimulata iuvet.

n offendat toto faex illita vultu,
fluit in tepidos pondere lapsa sinus?
uid redolent, quamvis mittatur Athenis
s ab immundo vellere succus ovis?
n mistas cervae sumsisse medullas,
ram dentes defricuisse probem.
nt faciem, sed erunt deformia visu.
que, dum fiunt turpia, facta placent.
ic nomen habent operosi signa Myronis,
s iners quondam, duraque massa fuit.
ut fiat, primo colliditur aurum:
eritis vestes, sordida lana fuit.
ret, lapis asper erat; nunc nobile signum
Venus madidas exprimit imbre comas.
n cura, dum te dormire putamus;
a summa conspiciere manu.
nota tui caussa est candoris in ore?
e fores thalami; quid rude prodis opus?
ros nescire decet. Pars maxima rerum
et, si non interiora tegas.
iae pendent ornato signa theatro;
e, quam tenuis bractea ligna tegat.
ie ad illa licet populo, nisi facta, venire:
si submotis forma paranda viris.
ectendos coram praebere capillos,
ant fusi per tua terga, vetem.
cipue ne sis morosa, caveto,
re: nec laxas saepe resolve comas.
rnatrix. Odi, quae sauciat ora
bus, et rapta brachia figit acu.
, et tangit dominae caput illa: simulque
ad invisas sanguinolenta comas.
le crinita est, custodem in limine ponat,

orneturve Bonae semper in aede deae.
Dictus eram subito cuidam venisse puellae;
turbida perversas induit illa comas.
Hostibus eveniat tam foedi caussa pudoris,
inque nurus Parthas dedecus illud eat.
Turpe pecus mutilum, turpis sine gramine campus,
et sine fronde frutex, et sine crine caput.
Non mihi venistis, Semele, Ledeve, docendae;
perque fretum falso, Sidoni, vecta bove:
aut Helene, quam non stulte, Menelae, reposci
tu quoque non stulte, Troice raptor, habes.
Turba docenda venit, turpes pulchraeque puellae:
pluraque sunt semper deteriora bonis.
Formosae minus artis opem praeceptaque curant:
est illis sua dos, forma sine arte potens.
Quum marecompositum est, securus navita cessat
quum tumet, auxiliis assidet ille suis.
Rara tamen menda facies caret. Occule mendas:
quodque potes, vitium corporis abde tui.
Si brevis es, sedeas, ne stans videare sedere:
inque tuo iaceas quantulacunque toro.
Hic quoque, ne possit fieri mensura cubantis,
iniecta lateant fac tibi veste pedes.
Quae nimis est gracilis, pleno velamina filo
sumat: et ex humeris laxus amictus eat.
Pallida purpureis tingat sua corpora virgis:
nigrior, ad Pharii confuge piscis opem.
Pes malus in nivea semper celetur aluta:
arida nec vinclis crura resolve suis.
Conveniunt tenues scapulis analeptides altis;
inflatum circa fascia pectus eat.
Exiguo signet gestu, quodcunque loquetur,

ıes, et scaber unguis erunt.
lor, nunquam ieiuna loquatur;
io distet ab ore viri.
ens, aut non erit ordine natus
ndo maxima damna feres.
unt etiam ridere puellae,
e illis hac quoque parte decor.
ɜ, parvaeque utrimque lacunae;
ıtes ima labella tegant;
contendant ilia risu,
quid femineumque sonent.
so distorqueat ora cachinno:
a est altera, flere putes.
ı, quiddamque inamabile stridet,
ra turpis asella mola.
trat? discunt lacrimare decenter:
plorant tempore, quoque modo.
ıtima fraudatur litera voce,
ısso lingua coacta sono:
, quaedam male reddere verba.
minus, quam potuere, loqui.
ıando prosunt, impendite curam.
ı corpora ferre gradu.
pars non temnenda decoris.
ille, fugatque viros.
atus, tunicisque fluentibus auras
sos fertque superba pedes:
ɛ Umbri rubicunda mariti,
ntes varica fertque gradus.
ltis, modus hic quoque. Rusticus alter
essu mollior alter erit.
n ima tui, pars summa lacertì

nuda sit, a laeva conspicienda manu.
Hoc vos praecipue, niveae, decet. Hoc ubi vidi,
oscula ferre humero, qua patet, usque libet.
Monstra maris Sirenes erant: quae voce canora
quamlibet admissas detinuere rates.
His sua Sisyphides auditis paene resolvit
corpora. Nam sociis illita cera fuit.
Res est blanda canor: discant cantare puellae.
Pro facie multis vox sua lena fuit.
Et modo marmoreis referant audita theatris;
et modo Niliacis carmina lusa modis.
Nec plectrum dextra, citharam tenuisse sinistra
nesciat arbitrio femina docta meo.
Saxa ferasque lyra movit Rhodopeïus Orpheus,
Tartareosque lacus, tergeminumque canem.
Saxa tuo cantu, vindex iustissime matris,
fecerunt muros officiosa novos.
Quamvis mutus erat, voci favisse putatur
piscis, Arioniae fabula nota lyrae.
Disce etiam duplici genialia nablia palma
verrere: conveniunt dulcibus illa iocis.
Sit tibi Callimachi, sit Coi nota poëtae,
sit quoque vinosi Teïa Musa senis:
nota sit et Sappho: quid enim lascivius illa?
cuive pater vafri luditur arte Getae:
et teneri possis carmen legisse Properti:
sive aliquid Galli, sive, Tibulle, tuum:
dictaque Varroni fulvis insignia villis
vellera, germanae, Phryxe, querenda tuae:
et profugum Aenean, altae primordia Romae:
quo nullum Latio clarius extat opus.
Forsitan et nostrum nomen miscebitur istis;
nec mea Lethaeis scripta dabuntur aquis.

aliquis dicet, Nostri lege culta magistri
mina, quis partes instruit ille duas:
ribus libris, titulus quos signat Amorum,
ge, quod docili molliter ore legas:
oi composita cantetur Epistola voce.
iotum hoc aliis ille novavit opus.
, Phoebe, velis; ita vos, pia numina vatum,
ignis cornu Bacche, novemque deae!
dubitet, quin scire velim saltare puellam;
moveat posito brachia iussa mero?
ces lateris, scenae spectacula amantur:
itum mobilitas illa decoris habet.
i monere pudet: talorum ducere iactus
sciat, et vires, tessera missa, tuas:
do tres iactet numeros: modo cogitet, apte
am subeat partem callida, quamque vocet.
ique non stulte latronum proelia ludat:
us quum gemino calculus hoste perit.
lorque suo prensus sine compare bellet;
nulus et coeptum saepe recurrat iter.
uloque pilae leves fundantur aperto:
:, nisi quam tollas, ulla movenda pila est.
enus in totidem tenui ratione redactum
iptula, quot menses lubricus annus habet.
i tabella capit ternos utrimque lapillos;
qua vicisse est, continuasse suos.
facesse iocos. Turpe est nescire puellam
lere: ludendo saepe paratur amor.
ninimus labor est, sapienter iactibus uti:
ius opus, mores composuisse suos.
sumus incauti, studioque aperimur in ipso;
daque per lusus pectora nostra patent.
ibit, deforme malum, lucrique cupido,

iurgiaque et rixae, sollicitusque dolor.
Crimina dicuntur: resonat clamoribus aether:
invocat iratos et sibi quisque deos.
[Nulla fides tabulis, quae non per vota petuntur:
et lacrimis vidi saepe madere genas.]
Iupiter a vobis tam turpia crimina pellat,
in quibus est ulli cura placere viro.
Hos ignava iocos tribuit Natura puellis:
materia ludunt uberiore viri.
Sunt illis celeresque pilae, iaculumque, trochique
armaque, et in gyros ire coactus equus.
Nec vos Campus habet, nec vos gelidissima Virgo,
nec Tuscus placidis devehit amnis aquis.
At licet, et prodest, Pompeias ire per umbras,
Virginis aetheriis cum caput ardet equis.
Visite laurigero sacrata Palatia Phoebo:
ille Paraetonias mersit in alta rates:
quaeque soror coniuxque ducis monumenta pararunt:
navalique gener cinctus honore caput.
Visite turicremas vaccae Memphitidos aras:
visite conspicuis terna theatra locis.
Spectentur tepido maculatae sanguine arenae;
metaque ferventi circumeunda rota.
Quod latet, ignotum est: ignoti nulla cupido.
Fructus abest, facies quum bona teste caret.
Tu licet et Thamyran superes, atque Orphea cantu,
non erit ignotae gratia magna lyrae.
Si Venerem Cous nusquam pinxisset Apelles;
mersa sub aequoreis illa lateret aquis.
Quid petitur sacris, nisi tantum fama, poëtis?
Hoc votum nostri summa laboris habet.
Cura ducum fuerant olim regumque poëtae:

antiqui magna tulere chori:
estas, et erat venerabile nomen
largae saepe dabantur opes.
it, Calabris in montibus ortus,
oni, Scipio magne, tibi.
ine honore iacent: operataque doctis
lusis nomen inertis habet.
ilare iuvat. Quis nosset Homerum,
im si latuisset opus?
iosset, si semper clausa fuisset,
irri si latuisset anus?
, formosae, turba, puellae.
extra limina ferte pedes.
a tendit oves, praedetur ut unam:
ultas devolat ales aves.
populo mulier speciosa videndam:
, e multis forsitan unus erit.
ocis maneat studiosa placendi:
a mente decoris agat.
valet: semper tibi pendeat hamus.
credis gurgite, piscis erit.
istra nemorosis montibus errant:
s nullo cervus agente cadit.
ndromede poterat sperare revincta,
as ulli posse placere suas?
iri vir quaeritur. Ire solutis
fletus non tenuisse decet.
s cultum formamque professos;
ponunt in statione comas.
unt, dixerunt mille puellis.
nulla sede moratur Amor.
faciet, quum vir sit levior ipsa;
lures possit habere viros?

Vix mihi credetis; sed credite. Troia maneret,
praeceptis Priami si foret usa senis.
Sunt qui mendaci specie grassantur amoris,
perque aditus tales lucra pudenda petunt.
Nec coma vos fallat liquida nitidissima nardo:
nec brevis in rugas cingula pressa suas.
Nec toga decipiat filo tenuissima; nec si
annulus in digitis alter et alter erit.
Forsitan ex horum numero cultissimus ille
fur sit; et uratur vestis amore tuae.
Redde meum, clamant spoliatae saepe puellae:
redde meum, toto voce boante foro.
Has Venus e templis, multo radiantibus auro,
laeta videt lites Appiadesque deae.
Sunt quoque non dubia quaedam mala nomina fama
deceptae a multis crimen amantis habent.
Discite ab alterius vestris timuisse querelis,
ianua fallaci ne sit aperta viro.
Parcite, Cecropides, iuranti credere Theseo;
quos faciet testes, fecit et ante, deos:
et tibi, Demophoon, Thesei criminis heres,
Phyllide decepta nulla relicta fides.
Si bene promittunt, totidem promittite verbis:
si dederint, et vos gaudia pacta date.
Illa potest vigiles flammas extinguere Vestae;
et rapere e templis, Inachi, sacra tuis;
et dare mista viro tritis aconita cicutis;
accepto Venerem munere si qua negat.
Fert animus propius consistere. Supprime habenas
Musa; nec admissis excutiare rotis.
Verba vadum tentent abiegnis scripta tabellis.
Accipiat missas apta ministra notas.
Inspice: quodque leges, ex ipsis collige verbis,

an ex animo sollicitusque roget.
orevem rescribe moram. Mora semper amantes
, exiguum si modo tempus habet.
ue te facilem iuveni promitte roganti:
men edure, quod petit ille, nega.
eat speretque simul: quotiesque remittes,
magis hinc veniat certa, minorque metus.
, sed e medio, consuetaque verba, puellae,
bite. Sermonis publica verba placent.
ioties dubius scriptis exarsit amator;
iocuit formae barbara lingua bonae!
uoniam, quamvis vittae careatis honore,
; vobis vestros fallere cura viros;
lae puerive manus ferat apta tabellas:
gnora nec iuveni credite vestra novo.
ego pallentes isto terrore puellas
ervitium miseras tempus in omne pati.
fidus ille quidem, qui talia pignora servat:
ed tamen Aetnaei fulminis instar habet.
lice me fraus est concessa, repellere fraudem:
rmaque in armatos sumere iura sinunt.
cere consuescat multas manus una figuras.
lh pereant, per quos ista monenda mihi!
niisi deletis tutum est rescribere ceris:
ne teneat geminas una tabella manus.
nina dicatur scribenti semper amator;
lla sit in vestris, qui fuit ille, notis.
l libet a parvis animum ad maiora referre,
lenaque curvato pandere vela sinu.
tinet ad faciem rabidos compescere mores.
Candida pax homines, trux decet ira feras.
tument *ira; nigrescunt* sanguine venae;

lumina Gorgoneo saevius igne micant.
I procul hinc, dixit, non es mihi, tibia, tanti;
ut vidit vultus Pallas in amne suos.
Vos quoque si media speculum spectetis in ira;
cognoscat faciem vix satis ulla suam.
Nec minus in vultu damnosa superbia vestro:
comibus est oculis alliciendus amor.
Odimus immodicos (experto credite) fastus.
Saepe tacens odii semina vultus habet.
Spectantem specta: ridenti mollia ride.
Innuet? acceptas tu quoque redde notas.
Sic ubi praelusit rudibus Puer ille sagittis,
spicula de pharetra promit acuta sua.
Odimus et moestas. Tecmessam diligat Aiax:
nos, hilarem populum, femina laeta capit.
Nunquam ego te, Andromache, nec te, Tecmessa, rogarem,
ut mea de vobis altera amica foret.
Credere vix videor, quum cogat credere partus,
vos ego cum vestris concubuisse viris.
Scilicet Aiaci mulier moestissima dixit,
Lux mea; quaeque solent verba iuvare viros?
Quis vetat a magnis ad res exempla minores
sumere, nec nomen pertimuisse ducis?
Dux bonus huic centum commisit vite regendos:
huic equites; illi signa tuenda dedit.
Vos quoque, de nobis quem quisque erit aptus ad usum,
inspicite, et certo ponite quemque loco.
Munera det dives: ius qui profitebitur, adsit:
facundus caussam saepe clientis agat.
Carmina qui facimus, mittamus carmina tantum.
Nam chorus ante alios aptus amare sumus.

lacitae late praeconia formae.
et Nemesis; Cynthia nomen habet.
e noverè Lycorida terrae:
uae sit nostra Corinna, rogant.
isidiae sacris a vatibus absunt:
iores ars quoque nostra bonos.
io, nec nos amor urget habendi:
litur lectus et umbra foro.
remus, validoque perurimur aestu;
erta scimus amare fide.
um placida mollitur ab arte,
ores convenienter eunt.
s faciles estote, puellae.
it illis: Pieridesque favent.
bis, sunt et commercia coeli.
heriis spiritus ille venit.
im scelus est sperare poëtis.
il scelus hoc nulla puella timet.
men; nec prima fronte rapaces
is viso casse resistet amans.
or equum, qui nuper sensit habenas,
s frenis, artificemque regit:
iimos annis viridemque iuventam
dem limes agendus erit.
stris nunc primum notus Amoris,
ialamos praeda novella tuos,
tibi semper inhaereat uni.
it altis sepibus ista seges.
i: vinces, dum sola tenebis.
um sociis regna Venusque manent.
s sensim et sapienter amabit;
roni non patienda feret.
stes, nec saevis ignibus uret;

nec dominae teneras appetet ungue genas:
nec scindet tunicasve suas tunicasve puellae:
nec raptus flendi caussa capillus erit.
Ista decent pueros, aetate et amore calentes.
Hic fera composita vulnera mente feret.
Ignibus hic lentis uretur, ut humida taeda;
ut modo montanis silva recisa iugis.
Certior hic amor est: brevis et fecundior ille.
Quae fugiunt, celeri carpite poma manu.
Omnia tradentur: portas reserabimus hosti;
et sit in infida proditione fides.
Quod datur ex facili, longum male nutrit am
Miscenda est laetis rara repulsa iocis.
Ante fores iaceant: Crudelis ianua, clament:
multaque submisse, multa minanter agan
Dulcia non ferimus: succo renovamur amarc
Saepe perit ventis obruta cymba suis.
Hoc est, uxores quod non patiatur amari:
conveniunt illas, quum voluere, viri.
Claude fores; duro dicat tibi ianitor ore,
Non potes. Exclusum te quoque tanget ar
Ponite iam gladios hebetes; pugnetur acutis.
Non dubito, telis quin petar ipse meis.
Dum cadat in laqueos captus quoque nuper ar
solum se thalamos speret habere tuos.
Postmodo rivalem partitaque foedera lecti
sentiat. Has artes tolle, senescet amor.
Tunc bene fortis equus reserato carcere curri
quum, quos praetereat, quosque sequatur,
Quamlibet extinctos iniuria suscitat ignes.
En ego, confiteor, non nisi laesus amo.
Caussa tamen nimium ne sit manifesta dolor
pluraque sollicitus, quam sciat, esse put

itis custodia servi,
ri cura molesta viri.
to, minus est accepta voluptas.
Thaide, finge metus.
ribus possis, admitte fenestra:
u signa timentis habe.
dicatque ancilla, Perimus.
epidum quolibet abde loco.
en Venus est secreta timori,
non putet esse tuas.
ossit ratione maritus,
ustos, praeteriturus eram.
eat: rata sit custodia nuptae.
c leges iusque pudorque iubent.
ri, modo quam vindicta redemit,
t fallas, ad mea sacra veni.
nt, adsit modo certa voluntas,
rgo lumina, verba dabis.
custos, ne scribere possis,
ur quum tibi tempus aquae?
ssit scriptas portare tabellas,
epido fascia lata sinu?
a chartas celare ligatas,
das sub pede ferre notas?
tos: pro charta conscia tergum
ue suo corpore verba ferat.
, fallitque oculos e lacte recenti
onis pulvere tange; leges.
li quae fiet acumine lini,
s pura tabella notas.
rvandae cura puellae:
la suo crimine fecit avum.
s, quum sint tot in Urbe theatra?

quum spectet iunctos illa libenter equos?
quum sedeat Phariae sistris operata iuvencae;
quoque sui comites ire vetantur, eat?
quum fuget a templis oculos Bona Diva virorum
praeterquam si quos illa venire iubet?
quum, custode foris tunicam servante puellae,
celent furtivos balnea tuta viros:
quum, quoties opus est, fallax aegrotet amica,
et cedat lecto quamlibet aegra suo?
nomine quum doceat, quid agatur, adultera dicat,
quasque petas, non det ianua sola, vias?
Fallitur et multo custodis cura Lyaeo:
illa vel Hispano lecta sit uva iugo.
Sunt quoque, quae faciant altos, medicamina, somnos,
victaque Lethaea lumina nocte premant.
Nec male deliciis odiosum conscia tardis
detinet; et longa iungitur illa mora.
Quid iuvat ambages, praeceptaque parva moveri,
quum minimo custos munere possit emi?
Munera, crede mihi, capiunt hominesque deosque;
placatur donis Iupiter ipse datis.
Quid faciet sapiens? stultus quoque munere gaudet:
Ipse vir, accepto munere, mutus erit.
Sed semel est custos longum redimendus in aevum;
saepe dabit, dederit quas semel, ille manus.
Questus eram, memini, metuendos esse sodales:
non tangit solos ista querela viros.
Credula si fueris, aliae tua gaudia carpent;
et lepus hic aliis exagitatus erit.
Haec quoque, quae praebet lectum studiosa licenter,
cumque;
crede mihi, mecum non semel illa fuit.

a vobis formosa ancilla ministret.
em dominae praestitit illa mihi.
sanus? quid aperto pectore in hostem
t indicio prodor ab ipse meo?
cupibus monstrat, qua parte petatur:
t infestos currere cerva canes.
tas: praecepta fideliter edam.
gladios in mea fata dabo.
facile est, ut nos credamus amari:
it cupidis in sua vota fides.
bilius iuvenem et suspiret ab imo
tam sero cur veniatque roget.
crimae, dolor et de pellice fictus;
ligitis illius ora suis.
persuasus erit; miserebitur ultro:
Cura carpitur ista mei.
si cultus erit, speculoque placebit,
tangi credet amore deas.
ecunque es, moderate iniuria turbet;
dita pellice mentis inops.
lideris. Quantum cito credere laedat,
n vobis non leve Procris erit.
urpureos colles florentis Hymetti
r, et viridi cespite mollis humus.
non alta facit: tegit arbutus herbam:
, et laurus, nigraque myrtus olent:
foliis buxum, fragilesque myricae,
s cytisi, cultaque pinus abest.
pulsae Zephyris auraque salubri
im frondes herbaque summa tremit.
Cephalo. Famulis canibusque relictis
hac iuvenis saepe resedit humo:
os *releves* aestus, cantare solebat,

accipienda sinu, mobilis Aura, veni.
Coniugis ad timidas aliquis male sedulus aures
auditos memori detulit ore sonos.
Procris ut accepit nomen, quasi pellicis, Aurae
excidit, et subito mota dolore fuit.
Palluit, ut, sera lectis de vite racemis,
pallescunt frondes, quas nova laesit hiems:
quaeque suos curvant matura cydonia ramos;
cornaque adhuc nostris non satis apta cibis.
Utque animus rediit, tenues a pectore vestes
rumpit, et indignas sauciat ungue genas.
Nec mora; per medias sparsis furibunda capillis
evolat, ut thyrso concita Baccha, vias.
Ut prope perventum est, comites in valle reliquit
ipsa nemus tacito clam pede fortis init.
Quid tibi mentis erat, quum sic male sana lateres
Procri? quis attoniti pectoris ardor erat?
Iam iam venturam, quaecunque erat Aura, pu
tabas
scilicet, atque oculis probra videnda tuis.
Nunc venisse piget (neque enim deprendere velles
nunc iuvat. Incertus pectora versat amor.
Credere quae iubeant, locus est, et nomen, et index
et quia amans semper, quod timet, esse putat.
Vidit ut oppressa vestigia corporis herba,
pulsantur trepidi corde micante sinus.
Iamque dies medius tenues contraxerat umbras;
inque pari spatio vesper et ortus erant,
ecce redit Cephalus, proles Cyllenia, silvis,
oraque fontana fervida spargit aqua.
Anxia, Procri, lates. Solitas iacet ille per herbas:
et, Zephyri molles, Auraque, dixit, ades.
Ut patuit miserae iucundus nominis error;

rediit verus in ora color.
ositas agitato corpore frondes
mplexus uxor itura viri.
uisse ratus, iuveniliter arcum
dextra tela fuere manu.
felix? Non est fera: supprime tela.
l iaculo fixa puella tuo est.
clamat, fixisti pectus amicum.
Cephalo vulnera semper habet.
rior, sed nulla pellice laesa:
ositae te mihi, terra, levem.
ctam iam spiritus exit in auram:
: cara lumina conde manu.
nae morientia pectora moesto
; lacrimis vulnera saeva lavat.
uto paulatim pectore lapsus,
iseri spiritus ore viri.
iter. Nudis mihi rebus agendum est,
rtus fessa carina suos.
as; ut te in convivia ducam,
nonitus hac quoque parte meos?
sitaque decens incede lucerna.
est Veneri: maxima lena mora est.
s, formosa videbere potis:
itiis nox dabit ipsa tuis.
gitis; est quidam gestus edendi:
nunda tota perunge manu.
sume dapes; sed desine, citra
is paulo, quam potes, esse minus.
lenen avide si spectet edentem,
icat, Stulta rapina mea est.
ceatque magis potare puellas.
is puero non male, Baeche, facis.

Hoc quoque, qua patiens caput est; animusq
pedesque
constent: nec, quae sint singula, bina vide
Turpe iacens mulier, multo madefacta Lyaeo:
digna est concubitus quoslibet illa pati.
Nec somno tutum est posita succumbere mensa
per somnos fieri multa pudenda solent.
Ulteriora pudet docuisse: sed alma Dione,
Praecipue nostrum est, quod pudet, inquit, o
Nota sibi sit quaeque: modos ad corpora certos
sumite. Non omnes una figura decet.
Quae facie praesignis eris, resupina iaceto:
spectetur tergo, cui sua terga placent.
Milanion humeris Atalantes crura ferebat:
si bona sunt, hoc sunt adspicienda modo.
Parva vehatur equo: quod erat longissima, n
quam
Thebais Hectoreo nupta resedit equo.
Strata premat genibus, paullum cervice reflexa
femina per longum conspicienda latus.
Cui femur est iuvenile, carent quoque cetera me
semper in obliquo fusa sit illa toro.
Nec tibi turpe puta crinem, ut Phylleïa mater,
solvere: et effusis colla reflecte comis.
Tu quoque, cui rugis uterum Lucina notavit,
ut celer aversis utere Parthus equis.
Mille modi Veneris. Simplex minimique labo
quum iacet in dextrum semisupina latus.
Sed neque Phoebei tripodes nec corniger Amm
vera magis vobis, quam mea Musa, canet.
Si qua fides arti, quam longo fecimus usu;
credite: praestabunt carmina nostra fidem.
Sentiat ex imis Venerem resoluta medullis

x aequo res iuvet ista duos:
ces, iocundaque murmura cessent:
nediis improba verba iocis.
ıi Veneris sensum natura negavit,
aci gaudia finge sono.
pet hebes locus ille, puella;
lebent femina virque frui.
n finges, ne sis manifesta caveto:
tum luminaque ipsa fidem.
voces et anhelitus arguat oris.
ırcanas pars habet ista notas.
neris quae poscit munus amantem,
t pondus habere preces.
halamos totis admitte fenestris.
stro corpore multa latent.
ıem: cycnis descendere tempus,
llo qui iuga nostra suo.
venes, ita nunc, mea turba, puellae
oliis, Naso magister erat.

P. OVIDII NASONIS

REMEDIORUM AMORIS

LIBER UNUS.

Legerat huius Amor titulum nomenque libelli:
Bella mihi, video, bella parantur, ait.
Parce tuum vatem sceleris damnare, Cupido:
tradita qui toties, te duce, signa tuli.
Non ego Tydides, a quo tua saucia mater
in liquidum rediit aethera Martis equis.
Saepe tepent alii iuvenes: ego semper amavi:
et si, quid faciam nunc quoque, quaeris, amo.
Quin etiam docui, qua posses arte parari:
et quod nunc ratio est, impetus ante fuit.
Nec te, blande puer, nec nostras prodimus artes:
nec nova praeteritum Musa retexit opus.
Si quis amat, quod amare iuvat, feliciter ardet.
Gaudeat, et vento naviget ille suo.
At, si quis male fert indignae regna puellae,
ne pereat, nostrae sentiat artis opem.
Cur aliquis, laqueo collum nodatus, amator,
e trabe sublimi triste pependit onus?
Cur aliquis rigido fodit sua viscera ferro?
Invidiam caedis, pacis amator, habes.

desierit, misero periturus amore est;
: et nulli funeris auctor eris.
s; nec te quicquam, nisi ludere, oportet.
decent annos mollia regna tuos.
ras uti nudis ad bella sagittis:
mortifero sanguine tela carent.
t gladiis et acuta dimicet hasta:
r multa caede cruentus eat.
aternas, tuto quibus utimur, artes:
um vitio nulla fit orba parens.
turna frangatur ianua rixa,
ornatas multa corona fores,
t furtim iuvenes, timidaeque puellae:
ue dent cauto qualibet arte viro:
landitias, rigido modo iurgia posti
et exclusus flebile cantet amans.
is contentus eris sine crimine mortis:
fax avidos digna subire rogos.
Movit Amor gemmatas aureus alas;
, Propositum perfice, dixit, opus.
decepti iuvenes, praecepta venite,
ius ex omni parte fefellit amor.
nari, per quem didicistis amare:
anus vobis vulnus opemque feret.
tiferas herbas, eademque nocentes
et urticae proxima saepe rosa est.
chilleo quae quondam fecerat hosti,
is auxilium Pelias hasta tulit.
unque viris, vobis quoque dicta, puellae,
. Diversis partibus arma damus.
s ad vestros si quid non pertinet usus;
n exemplo multa docere potest.
positum est, saevas extinguere flammas,

nec servum vitiis pectus habere suum.
Vixisset Phyllis, si me foret usa magistro,
et per quod novies, saepius isset iter:
nec moriens Dido summa vidisset ab arce
Dardanias vento vela dedisse rates:
nec dolor armasset contra sua viscera matrem,
quae socii damno sanguinis ulta virum est.
Arte mea Tereus, quamvis Philomela placeret,
per facinus fieri non meruisset avis.
Da mihi Pasiphaën; iam tauri ponet amorem:
da Phaedram; Phaedrae turpis abibit amor.
Redde Parin nobis; Helenen Menelaus habebit:
nec manibus Danaûm Pergama victa cadent.
Impia si nostros legisset Scylla libellos,
haesisset capiti purpura, Nise, tuo.
Me duce damnosas, homines, compescite curas:
rectaque cum sociis, me duce, navis eat.
Naso legendus erat tunc quum didicistis amare;
idem nunc vobis Naso legendus erit.
Publicus assertor vitiis suppressa levabo
pectora: vindictae quisque faveto suae.
Te precor, o vates, adsit tua laurea nobis,
carminis et medicae, Phoebe, repertor opis:
et pariter vati, pariter succurre medenti:
utraque tutelae subdita cura tuae est.
Dum licet, et modici tangunt praecordia motus:
si piget, in primo limine siste pedem.
Opprime, dum nova sunt, subiti mala semina morbi;
et tuus, incipiens ire, resistat equus.
Nam mora dat vires, teneras mora percoquit uvas
et validas segetes, quod fuit herba, facit.
Quae praebet latas arbor spatiantibus umbras,

est primum tempore, virga fuit.
manibus summa tellure revelli;
n immensum viribus aucta suis.
, quod amas, celeri circumspice mente.
ıro subtrahe colla iugo.
ita. Sero medicina paratur,
a per longas convaluere moras.
nec te venturas differ in horas.
t hodie, cras minus aptus erit.
ınis amor, reperitque alimenta morando.
ıdictae proxima quaeque dies.
ca vides de magnis fontibus orta:
ıllectis multiplicantur aquis.
ses, quantum peccare parares,
s vultus cortice, Myrrha, tuos.
od fuerat primo sanabile, vulnus
ngae damna tulisse morae.
lectat Veneris decerpere flores,
ısidue, Cras quoque fiet idem.
e serpunt in viscera flammae,
dices altius arbor agit.
ilii perierunt tempora primi,
capto pectore sedit amor;
uperest: sed non, quia serior aegro
lle mihi destituendus erit.
fuerat partem Poeantius heros,
eleri praesecuisse manu.
ic multos sanatus creditur annos
ı bellis imposuisse manum.
scentes properabam pellere morbos,
ardam nunc quoque lentus opem.

Aut nova, si possis, sedare incendia tentes,
aut ubi per vires procubuere suas.
Dum furor in cursu est, currenti cede furori
Difficiles aditus impetus omnis habet.
Stultus, ab obliquo qui quum descendere pc
pugnat in adversas ire natator aquas.
Impatiens animus, nec adhuc tractabilis ar
respuit, atque odio verba monentis habet
Aggrediar melius tunc, quum sua vulnera t
iam sinet, et veris vocibus aptus erit.
Quis matrem, nisi mentis inops, in funere
flere vetat? Non hoc illa monenda loco es
Quum dederit lacrimas, animumque expl
aegrum;
ille dolor verbis emoderandus erit.
Temporibus medicina valet: data tempo
sunt,
et data non apto tempore vina nocent.
Quin etiam accendas vitia, irritesque vetan
temporibus si non aggrediare suis.
Ergo, ubi visus eris nostra medicabilis arte
fac monitis fugias otia prima meis.
Haec, ut ames, faciunt; haec, ut fecere, t
haec sunt iucundi caussa cibusque mali.
Otia si tollas, periere Cupidinis arcus,
contemtaeque iacent et sine luce faces.
Quam platanus rivo gaudet, quam populus
et quam limosa canna palustris humo:
tam Venus otia amat. Finem qui quaeris a
cedit amor rebus; res age: tutus eris.
Languor, et immodici sub nullo vindice so
aleaque, et multo tempora quassa mero,
eripiunt omnes animo sine vulnere vires.

lis insidiosus Amor.
lle sequi solet: odit agentes.
nti, quo teneatur, opus.
leges, et, quos tuearis, amici:
nae splendida castra togae.
i iuvenilia munera Martis
ciae iam tibi terga dabunt.
hus, magni nova caussa triumphi,
ampis Caesaris arma suis.
is pariter Parthasque sagittas:
trios bina tropaea deos.
Venus est a cuspide laesa:
ori bella gerenda suo.
isthus quare sit factus adulter?
usa est: desidiosus erat.
ardis apud Ilion armis,
ires Graecia tota suas.
lis vellet dare, nulla gerebat;
cuum litibus Argos erat.
cit; ne nil ageretur, amavit.
puer: sic puer ille manet.
lectant animos, studiumque colendi:
c curae cedere cura potest.
tos oneri supponere tauros:
am vomer aduncus humum.
erealia semina terra,
multo foenore reddat ager.
s pomorum pondere ramos;
peperit, vix ferat arbor onus.
s iucundo murmure rivos:
ntes fertile gramen oves.
es praeruptaque saxa capellae,

ut referant hoedis ubera plena suis.
Pastor inaequali modulatur arundine carmen,
nec desunt comites, sedula turba, canes.
Parte sonant alia silvae mugitibus altae;
et queritur vitulum mater abesse suum.
Quid? quum suppositos fugiunt examina fumos,
ut relevent demti vimina curva favi?
Poma dat autumnus; formosa est messibus aestas;
ver praebet flores: igne levatur hiems.
Temporibus certis maturam rusticus uvam
colligit: et nudo sub pede musta fluunt:
temporibus certis desectas alligat herbas;
et tonsam raro pectine verrit humum.
Ipse potes riguis plantam deponere in hortis:
ipse potes rivos ducere lenis aquae.
Venerit insitio; fac ramum ramus adoptet:
stetque peregrinis arbor operta comis.
Quum semel haec animum coepit mulcere voluptas,
debilibus pennis irritus exit Amor.
Vel tu venandi studium cole: saepe recessit
turpiter a Phoebi victa sorore Venus.
Nunc leporem pronum catulo sectare sagaci:
nunc in frondosis retia tende iugis:
aut pavidos terre varia formidine cervos:
aut cadat adversa cuspide fossus aper.
Nocte fatigatum somnus, non cura puellae,
excipit; et pingui membra quiete levat.
Lenius est studium, prodest tamen, alite capta,
aut lino, aut calamis praemia parva sequi:
vel, quae piscis edax avido male devoret ore,
abdere supremis aera recurva cibis.
Aut his, aut aliis, donec dediscis amare,
ipse tibi furtim decipiendus eris.

quamvis firmis retinebere vinclis,
t longas carpere perge vias.
urret desertae nomen amicae:
media pes tibi saepe via.
inus ire voles, magis ire memento.
nvitos currere coge pedes.
pta, nec te peregrina morentur
ec damnis Allia nota suis.
sieris, sed quot tibi, quaere, supersint
:, maneas ut prope, finge moras.
numera: nec crebro respice Romam:
Tutus adhuc Parthus ab hoste fuga est.
praecepta vocet mea; dura fatemur
ut valeas, multa dolenda feres.
ccos, quamvis invitus, amaros
ranti mensa negata mihi est.
imas, ferrum patieris et ignes;
ltiens ora levabis aqua;
10, quidquam tolerare negabis?
pars haec corpore maius habet.
artis tristissima ianua nostrae,
unus tempora prima pati.
prensos urant iuga prima iuvencos?
ocem cingula laedat equum?
ribus patriis exire pigebit:
exibis: deinde redire voles.
trius, sed amor revocabit amicae,
s culpae splendida verba suae.
exieris, centum solatia curae
omites, et via longa dabunt.
putes discedere: lentus abesto,
t vires, sitque sine igne, cinis.
1 properabis mente reverti,

inferet arma tibi saeva rebellis Amor.
Quidquid eras, fueris; sitiens avidusque redibis,
et spatium damno cesserit omne tuo.
Viderit, Haemoniae si quis mala pabula terrae,
et magicas artes posse iuvare putat.
Ista veneficii vetus est via. Noster Apollo
innocuam sacro carmine monstrat opem.
Me duce non tumulo prodire iubebitur umbra:
non anus infami carmine rumpet humum:
non seges ex aliis alios transibit in agros:
nec subito Phoebi pallidus orbis erit.
Ut solet, aequoreas ibit Tiberinus in undas:
ut solet, in niveis Luna vehetur equis.
Nulla recantatas deponent pectora curas;
nec fugiet vivo sulfure victus amor.
Quid te Phasiacae iuverunt gramina terrae,
quum cuperes patria, Colchi, manere domo?
Quid tibi profuerunt, Circe, Perseïdes herbae,
quum tibi Neritias abstulit aura rates?
Omnia fecisti, ne callidus hospes abiret:
ille dedit certae lintea plena fugae.
Omnia fecisti, ne te ferus ureret ignis:
longus at invito pectore sedit amor.
Vertere quae poteras homines in mille figuras,
non poteras animi vertere iura tui.
Diceris his etiam, quum iam discedere vellet,
Dulichium verbis detinuisse ducem:
Non ego, quod primo, memini, sperare solebam,
iam precor, ut coniux tu meus esse velis.
Et tamen, ut coniux essem tua, digna videbar:
quod dea, quod magni filia Solis eram.
Ne properes oro; spatium pro munere posco.
Quid minus optari per mea vota potest?

a mota vides; et debes illa timere.
ior velis postmodo ventus erit.
tibi caussa fugae? Non hic nova Troia resurgit:
ı aliquis socios rursus ad arma vocat.
nor et pax est; in qua male vulneror una:
ıque sub regno terra futura tuo est.
quebatur, navem solvebat Ulixes:
ta cum velis verba tulere Noti.
, et assuetas Circe tendebat ad artes:
: tamen est illis attenuatus amor.
quisquis opem nostra tibi poscis ab arte,
ne veneficiis carminibusque fidem.
aussa potens domina retinebit in Urbe;
ipe, consilium quod sit in Urbe meum.
ius ille fuit vindex, laedentia pectus
cula qui rupit, dedoluitque semel.
cui tantum animi est, illum mirabor et ipse:
licam, Monitis non eget iste meis.
ihi, qui, quod amas, aegre dediscis amare;
: potes, et velles posse, docendus eris.
refer tecum sceleratae facta puellae,
ıone ante oculos omnia damna tuos.
et illud habet: nec ea contenta rapina
) titulum nostros misit avara lares.
ihi iuravit: sic me iurata fefellit,
e suas quoties passa iacere fores!
t ipsa alios: a me fastidit amari.
titor heu! noctes, quas mihi non dat, habet!
tibi per totos inacescant omnia sensus:
ɔc refer: hinc odii semina quaere tui.
ɔ utinam posses etiam facundus in illis
e! *Dole tantum*; sponte disertus eris.

Haeserat in quadam nuper mea cura puella:
conveniens animo non erat illa meo.
Curabar propriis aeger Podalirius herbis:
et, fateor, medicus turpiter aeger eram.
Profuit assidue vitiis insistere amicae.
Idque mihi factum saepe salubre fuit.
Quam mala, dicebam, nostrae sunt crura puellae
nec tamen, ut verum confiteamur, erant.
Brachia quam non sunt nostrae formosa puellae!
et tamen, ut verum confiteamur, erant.
Quam brevis est! nec erat: quam multum posci amantem!
Hinc odio venit maxima caussa meo.
Et mala sunt vicina bonis. Errore sub illo
pro vitio virtus crimina saepe tulit.
Quam potes, in peius dotes deflecte puellae:
iudiciumque brevi limite falle tuum.
Turgida, si plena est; si fusca est, nigra vocetur:
In gracili macies crimen habere potest.
Et poterit dici petulans, quae rustica non est:
et poterit dici rustica, si qua proba est.
Quin etiam, quacunque caret tua dote puella,
hanc moveat, blandis usque precare sonis.
Exige quod cantet, si qua est sine voce puella:
fac saltet, nescit si qua movere manum.
Barbara sermone est? Fac tecum multa loquatur:
Non didicit chordas tangere? Posce lyram.
Durius incedit? fac ambulet. Omne papillae
pectus habent tumidae? Fascia nulla tegat.
Si male dentata est, narra, quod rideat illa:
Mollibus est oculis? quod fleat illa, refer.
Proderit et subito, quum se non finxerit ulli,
*ad domi*nam celeres mane tulisse gradus.

ıur cultu: gemmis auroque teguntur
a; pars minima est ipsa puella sui.
ıbi sit, quod ames, inter tam multa requiras.
ıit hac oculos aegide dives Amor.
ısus ades, deprendes tutus inermem:
x vitiis excidet illa suis.
ıen huic nimium praecepto credere tutum est:
enim multos forma sine arte decens.
ıoque, compositis sua quum linet ora venenis,
ıminae vultus, nec pudor obstet, eas.
ı invenies, et rerum mille colores;
ere in tepidos oesypa lapsa sinus.
ı redolent, Phineu, medicamina mensas:
ıemel est stomacho nausea facta meo.
bi, quae medio Veneris praestemus in usu,
ıar. Est omni parte fugandus amor.
uidem ex illis pudor est mihi dicere: sed tu
ıio verbis concipe plura meis.
ınim nostros quidam carpsere libellos;
um censura Musa proterva mea est.
ɔdo sic placeam, dum toto canter in orbe,
ɑ volet, impugnet unus et alter opus.
ım magni livor detrectat Homeri:
quis es, ex illo, Zoile, nomen habes.
ıacrilegae laniarunt carmina linguae,
ılit huc victos quo duce Troia deos.
ı petit livor: perflant altissima venti:
ma petunt dextra fulmina missa Iovis.
quicunque es, quem nostra licentia laedit,
pis, ad numeros exige quaeque suos.
Maeonio gaudent pede bella referri.
iis illic quis locus esse potest?

Grande sonant tragici; tragicos decet ira cothurnos:
versibus e mediis soccus habendus erit.
Liber in adversos hostes stringatur iambus;
seu celer, extremum seu trahat ille pedem.
Blanda pharetratos Elegeïa cantet Amores:
et levis arbitrio ludat amica suo.
Callimachi numeris non est dicendus Achilles:
Cydippe non est oris, Homere, tui.
Quis feret Andromaches peragentem Thaida partes?
Peccat, in Andromache Thaida si quis agat.
Thais in Arte mea est: lascivia libera nostra est.
Nil mihi cum vitta: Thais in Arte mea est.
Si mea materiae respondet Musa iocosae,
vicimus, et falsi criminis acta rea est.
Rumpere, livor edax; magnum iam nomen habemus
maius erit; tantum, quo pede coepit, eat.
Sed nimium properas: vivam modo, plura dolebis:
et capient animi carmina multa mei.
Nam iuvat, et studium famae mihi crescit honore:
principio clivi noster anhelat equus.
Tantum se nobis Elegi debere fatentur,
quantum Virgilio nobile debet opus.
Hactenus invidiae respondimus: attrahe lora
fortius, et gyro curre, poëta, tuo.
Ergo ubi concubitus et opus iuvenile petetur,
et prope promissae tempora noctis erunt;
gaudia ne dominae, pleno si pectore sumes,
te capiant, ineas quamlibet ante velim.
Quamlibet invenias, in qua tua prima voluptas
desinat: a prima proxima segnis erit.
Sustentata Venus gratissima. Frigore soles,
sole iuvant umbrae: grata fit unda siti.

t dicam: Venerem quoque iunge figura.
ime iungi quamque decere putes.
fficere est: rarae sibi vera fatentur;
st, quod se dedecuisse putent.
. iubeo totas aperire fenestras,
e admisso membra notare die.
ad metas venit finita voluptas,
cum tota corpora mente iacent;
et nullam malles tetigisse puellam,
que tibi non videare diu;
signa, quaecunque in corpore menda est:
ue in vitiis illius usque tene.
aec aliquis (nam sunt quoque,) parva vocabit:
ae non prosunt singula, multa iuvant.
t morsu spatiosum vipera taurum:
on magno saepe tenetur aper.
numero pugna, praeceptaque in unum
: de multis grandis acervus erit.
int totidem mores, totidemque figurae;
; iudiciis omnia danda meis.
n possunt offendi pectora facto,
hoc alio iudice crimen erit.
oscaenas in aperto corpore partes
in cursu qui fuit, haesit amor:
a Veneris rebus surgente puella,
mmundo signa pudenda toro.
si quos potuerunt ista iuvare·
t tepidae pectora vestra faces.
e puer contentos fortius arcus;
aiorem turba petetis opem.
clam latuit reddente obscaena puella;
quae mos ipse videre vetat?

Di melius, quam nos moneamus talia quemqua
Ut prosint, non sunt experienda tamen.
Hortor et, ut pariter binas habeatis amicas.
Fortior est, plures si quis habere potest.
Secta bipartito quum mens discurrit utroque;
alterius vires subtrahit alter amor.
Grandia per multos tenuantur flumina rivos,
magnaque subducto stipite flamma perit.
Non satis una tenet ceratas ancora puppes:
nec satis est liquidis unicus hamus aquis.
Qui sibi iampridem solatia bina paravit,
iampridem summa victor in arce fuit.
At tibi, qui fueras dominae male creditus uni,
nunc saltem novus est inveniendus amor.
Pasiphaës Minos in Procride prodidit ignes:
cessit ab Idaea coniuge victa prior.
Amphilochi frater ne Phegida semper amaret,
Callirhoë fecit parte recepta tori.
Et Parin Oenone summos tenuisset ad annos,
si non Oebalia pellice laesa foret.
Coniugis Odrysio placuisset forma tyranno:
sed melior clausae forma sororis erat.
Quid moror exemplis, quorum me turba fatigat?
Successore novo vincitur omnis amor.
Parcius e multis mater desiderat unum,
quam quae flens clamat, Tu mihi solus eras.
Et ne forte putes nova me tibi condere iura:
(atque utinam inventi gloria nostra foret!)
vidit id Atrides: quid enim non ille videret,
cuius in arbitrio Graecia tota fuit?
Marte suo captam Chryseïda victor amabat:
at senior stulte flebat ubique parens.
Quid lacrimas, odiose senex? Bene contigit illi.

Officio natam laedis, inepte, tuo.
ıam postquam reddi Calchas, ope tutus Achillis,
iusserat, et patria est illa recepta domo;
rides ait, Est illius proxima forma;
et, si prima sinat litera, nomen idem:
ıc mihi, si sapiat, per se concedat Achilles:
sin minus; imperium sentiet ille meum.
od si quis vestrum factum hoc incusat, Achivi;
ıst aliquid valida sceptra tenere manu.
m, si rex ego sum, nec mecum dormiet illa,
in mea Thersites regna, licebit, eat.
ıit; et hanc habuit solatia magna prioris:
et prior est posita cura sepulta nova.
go assume novas, auctore Agamemnone, flammas;
et tuus in bivio detineatur amor.
aeris, ubi invenias? Artes tu perlege nostras.
Plena puellarum iam tibi navis erit.
od si quid praecepta valent mea, si quid Apollo
utile mortales edocet ore meo;
amvis infelix media torreberis Aetna,
frigidior glacie fac videare tuae.
sanum simula; nec, si quid forte dolebis,
sentiat: et ride, quum tibi flendus eris.
n ego te iubeo mediae abrumpere flammas:
non sunt imperii tam fera iussa mei.
od non est, simula; positosque imitare furores:
sic facies vere, quod meditatus eris.
ipe ego, ne biberem, volui dormire videri:
lum videor, somno lumina victa dedi.
ceptum risi, qui se simularat amare,
in laqueos auceps decideratque suos.
rat amor mentes usu: dediscitur usu.

Qui poterit sanum fingere, sanus erit.
Dixerit, ut venias pacta tibi nocte; venito:
veneris, et fuerit ianua clausa; feres.
Nec dic blanditias, nec dic convicia posti,
nec latus in duro limine pone tuum.
Postera lux aderit; careant tua verba querelis:
et nulla in vultu signa dolentis habe.
Iam ponet fastus, quum te languere videbit:
hoc etiam nostra munus ab arte feres.
Te quoque falle tamen, nec sit tibi finis amandi
Propositis frenis saepe repugnat equus.
Utilitas lateat; quod non profitebere, fiet.
Quae nimis apparent retia, vitat avis.
Neu sibi tam placeat, quo te contemnere possit,
sume animos, animis cedat ut illa tuis.
Ianua forte patet: quamvis revocabere, transi.
Est data nox: dubita nocte venire data.
Posse pati facile est; tibi ni patientia desit,
protinus ex facili gaudia ferre licet.
Haec praecepta potest quisquam mea dura vocar
En etiam partes conciliantis ago.
Nam, quoniam variant animi, variabimus arte
Mille mali species, mille salutis erunt.
Corpora vix ferro quaedam sanantur acuto:
auxilium multis succus et herba fuit.
Mollior es, nec abire potes, vinctusque teneris
et tua saevus Amor sub pede colla premit;
desine luctari; referant tua carbasa venti:
quaque vocant fluctus, hac tibi remus eat.
Explenda est sitis ista tibi, qua perditus ardes.
Cedimus: e medio iam licet amne bibas.
Sed bibe plus etiam, quam quod praecordia
scunt.

umta redundet aqua:
illo prohibente puella.
rat, illa dies.
faciunt et taedia finem.
n credas posse carere, mane.
, tibi copia tollit amorem,
t esse domo.
ior, quem diffidentia nutrit.
ponere, pone metum.
ne quis sibi subtrahat illam,
ope sanus erit.
er plerumque duobus,
[uod gerit arma, timet.
mplum venerabile portam:
)mina celsus Eryx.
or, qui pectora sanat;
i lampadas addit aquam.
)blivia poscunt:
apta puella viro.
bito, verusne Cupido,
sed puto somnus erat:)
das, modo demis, amores;
)c quoque, Naso, tuis.
num referat sua, ponet amorem:
)lusve minusve dedit.
timet, celeresque Kalendas;
i mutua summa sui.
ut voto caetera cedant,
los durus habendus erit.
:r cum coniuge vivit:
obesse suo.
ierosae fertilis uvae

vinea: ne nascens usta sit uva, time.
Ille habet in reditu navem: mare semper iniquum
cogitet, et damno littora saeva suo.
Filius hunc miles, hunc filia nubilis angat.
Et quis non causas mille doloris habet?
Ut possis odisse tuam, Pari, funera fratrum
debueras animo saepe referre tuo.
Plura loquebatur placide puerilis imago:
destituit somnus; si modo somnus erat.
Quid faciam? media navem Palinurus in unda
deserit: ignotas cogor inire vias.
Quisquis amas, loca sola nocent: loca sola caveto.
Quo fugis? in populo tutior esse potes.
Non tibi secretis (augent secreta furores,)
est opus: auxilio turba futura tibi est.
Tristis eris, si solus eris: dominaeque relictae
ante oculos facies stabit, ut ipsa, tuos.
Tristior idcirco nox est, quam tempora Phoebi:
quae relevet luctus, turba sodalis abest.
Nec fuge colloquium: nec sit tibi ianua clausa:
nec tenebris vultus flebilis abde tuos.
Semper habe Pyladen aliquem, qui curet Oresten.
Hic quoque amicitiae non levis usus erit.
Quid nisi secretae laeserunt Phyllida silvae?
Certa necis caussa est: incomitata fuit.
Ibat, ut Edono referens trieterica Baccho
ire solet fusis barbara turba comis:
et modo, qua poterat, latum spectabat in aequor:
nunc in arenosa lassa iacebat humo.
Perfide Demophoon, surdas clamabat ad undas:
ruptaque singultu verba loquentis erant.
Limes erat tenuis longa subnubilus umbra:
quo tulit illa suos ad mare saepe pedes.

ur miserae via. Viderit, inquit:
zonam pallida facta suam:
ımos: dubitat, refugitque quod audet:
et digitos ad sua colla refert.
ıc certe vellem ne sola fuisses;
t positis Phyllida silva comis.
ɜmplo nimium secreta cavete,
domina, laesa puella viro.
uvenis, quidquid mea Musa iubebat;
e portu paene salutis erat.
ɔupidos inter devenit amantes:
ɔondiderat, tela resumsit Amor.
ɜ, nec vis; facito contagia vites.
ɑ pecori saepe nocere solent.
ıt laesos oculi, laeduntur et ipsi:
corporibus transitione nocent.
unquam siccis arentia glebis
ɔurrenti flumine manat aqua.
tectus, si non ab amante recedas:
in hoc omnes ingeniosa sumus.
m sanus erat; vicinia laesit.
dominae non tulit ille suae.
ɑntiquum rediit male firma cicatrix;
que artes non habuere meae.
tectis ignis defenditur aegre:
mis abstinuisse locis.
ɜrre solet spatiantem porticus illam,
ɔfficium neve colatur idem.
admonitu tepidam recalescere mentem?
possis, orbis habendus erit.
ɜuriens posita retinebere mensa,
ɑ saliens incitat unda sitim.

Non facile est taurum visa retinere iuvenca:
fortis equus visae semper adhinnit equae.
Haec ubi praestiteris, ut tandem littora tangas,
non ipsam satis est deseruisse tibi.
Et soror, et mater valeant, et conscia nutrix:
et quisquis dominae pars erit ulla tuae.
Nec veniat servus, nec flens ancillula fictum
suppliciter dominae nomine dicat, Ave.
Nec, si scire voles, quid agat tamen illa, rogabis
Perfer: erit lucro lingua retenta suo.
Tu quoque, qui caussam finiti reddis amoris,
deque tua domina multa querenda refers;
parce queri: melius sic te ulciscere tacendo;
dum desideriis effluat illa tuis.
Et malim taceas, quam te desisse loquaris.
Qui nimium multis, Non amo, dicit; amat.
Sed meliore fide paulatim extinguitur ignis,
quam subito. Lente desine; tutus eris.
Flumine perpetuo torrens solet altius ire;
sed tamen haec brevis est, illa perennis aqua.
Fallat, et in tenues evanidus exeat auras,
perque gradus molles emoriatur amor.
Sed modo dilectam scelus est odisse puellam:
exitus ingeniis convenit iste feris.
[Non curare sat est. Odio qui finit amorem,
aut amat, aut aegre desinet esse miser.]
Turpe, vir et mulier, iuncti modo, protinus hoste
non istas lites Appias ipsa probat.
Saepe reas faciunt, et amant. Ubi nulla simulta
incidit, admonitu liber aberrat amor.
Forte aderam iuveni: dominam lectica tenebat:
horrebant saevis omnia verba minis.
Iamque vadaturus, Lectica prodeat: inquit.

: visa coniuge mutus erat:
t manibus duplices cecidere tabellae.
mplexus: atque ita, Vincis, ait.
aptumque magis, discedere pace,
ere a thalamis litigiosa fora:]
ae dederas, habeat sine lite iubeto:
t magno damna minora bono.
aliquis conducet casus in unum,
mor tota, quae damus arma, tene.
armis; hic, o fortissime, pugna.
est telo Penthesilea tuo.
ralis, nunc durum limen amicae,
ant mediis irrita verba deis.
e comas, quum sis venturus ad illam;
it laxo conspicienda sinu.
; placeas, alienae cura puellae.
it e multis illa sit una tibi.
iecipue vestris conatibus obstet,
exemplo quemque docente suo.
arde, quia nos speramus amari.
quisque placet, credula turba sumus.
ces, (quid enim fallacius illis?)
c aeternos pondus habere deos:
um lacrimis moveare caveto:
, oculos erudiere suos.
umeris mens oppugnatur amantum,
equoreis undique pulsus aquis.
aperi, quare divortia malis:
quid doleas; clam tamen usque dole.
refer, ne diluat ipsa, (caveto,)
caussa caussa sit illa tua.
st firmus: qui dicit multa puellae
atisfieri postulat ille sibi.

Non ego Dulichias furiali more sagittas
nec raptas ausim tingere in amne faces:
nec nos purpureas pueri resecabimus alas:
nec sacer arte mea laxior arcus erit.
Consilium est, quodcunque cano. Parete monenti
utque facis, coeptis, Phoebe saluber, ades.
Phoebus adest: sonuere lyrae; sonuere pharetrae
Signa deum nosco per sua: Phoebus adest.
Confer Amyclaeis medicatum vellus ahenis
murice cum Tyrio: turpius illud erit.
Vos quoque formosis vestras conferte puellas:
incipiet dominae quemque pudere suae.
Utraque formosae Paridi potuere videri:
sed sibi collatam vicit utramque Venus.
Nec solam faciem; mores quoque confer et artes:
tantum iudicio ne tuus obstet amor.
Exiguum est, quod deinde canam; sed profuit illu
exiguum multis: in quibus ipse fui.
Scripta cave relegas blandae servata puellae:
constantes animos scripta relecta movent.
Omnia pone feros, quamvis invitus, in ignes:
et dic, Ardoris sit rogus iste mei.
Thestias absentem succendit stipite natum:
tu timide flammis perfida verba dabis?
Si potes, et ceras remove. Quid imagine muta
carperis? Hoc periit Laodameia modo.
Et loca saepe nocent. Fugito loca conscia vestri
concubitus. Caussas illa doloris habent.
Hic fuit; hic cubuit: thalamo dormivimus isto:
hic mihi lasciva gaudia nocte dedit.
Admonitu revocatur amor; vulnusque novatum
scinditur. Infirmis caussa pusilla nocet.
Ut, paene extinctum cinerem si sulfure tangas,

ex minimo maximus ignis erit:
ıris, quidquid revocabit amorem,
ıdardescet, quae modo nulla fuit.
ıperent fugisse Capharea puppes,
nex, luctus ignibus ulte tuos.
ıutus Niseïde navita gaudet.
quae nimium grata fuere, cave.
ıt Syrtes; haec Acroceraunia vita:
epotas dira Charybdis aquas.
non possint aliquo cogente iuberi;
ıen casu facta iuvare solent.
Phaedre; parces, Neptune, nepoti:
pavidos taurus avitus equos.
isses inopem; sapienter amasset.
litur luxuriosus amor.
ıt, Hecalen, nulla est, quae ceperit Irum?
ıod alter egens, altera pauper erat.
unde suum paupertas pascat amorem.
ın hoc tanti est, pauper ut esse velis.
sit, non indulgere theatris;
ə de vacuo pectore cedat amor.
ıimos citharae, cantusque, lyraeque;
t numeris brachia mota suis.
ı ficti saltantur amantes:
ːas actor, quid iuvet, arte docet.
ːitus: teneros ne tange poëtas.
ıo dotes impius ipse meas.
m fugito; non est inimicus Amori:
allimacho tu quoque, Coë, noces.
ɔpho meliorem fecit amicae:
ɔs mores Teïa Musa dedit.
ıis potuit tuto legisse Tibulli,
cuius opus Cynthia sola fuit?

Quis potuit lecto durus discedere Gallo?
Et mea nescio quid carmina tale sonant.
Quod nisi dux operis vatem frustratur Apollo;
aemulus est nostri maxima caussa mali.
At tu rivalem noli tibi fingere quemquam:
inque suo solam crede iacere toro.
Acrius Hermionen ideo dilexit Orestes,
essè quod alterius coeperat illa viri.
Quid, Menelaë, doles? Ibas sine coniuge Cretea:
et poteras nupta lentus abesse tua.
Ut Paris hanc rapuit, tum demum uxore carere
non potes. Alterius crevit amore tuus.
Hoc et in abducta Briseide flebat Achilles,
illam Plisthenio gaudia ferre viro.
Nec frustra flebat; fecit, mihi credite, Atrides,
quod si non faceret, turpiter esset iners.
Certe ego fecissem, nec sum sapientior illo.
Invidiae fructus maximus ille fuit.
Nam, sibi quod nunquam tactam Briseïda iurat
per sceptrum, sceptrum non putat esse deos.
Di faciant, possis dominae transire relictae
limina, proposito sufficiantque pedes.
Et poteris; modo velle tene. Nunc fortiter ire,
nunc opus est celeri subdere calcar equo.
Illo Lotophagos, illo Seirenas in antro
esse puta: remis adiice vela tuis.
Hunc quoque, quo quondam nimium rivale dolebas,
vellem desineres hostis habere loco:
aut certe, quamvis odio remanente, saluta.
Oscula quum poteris iam dare, sanus eris.
Ecce cibos etiam, medicinae fungar ut omni
munere, quos fugias, quosve sequare, dabo.

lius, an Libycis bulbus tibi missus ab oris,
i veniat Megaris, noxius omnis erit.
minus erucas aptum est vitare salaces,
t quidquid Veneri corpora nostra parat.
lius sumas acuentes lumina rutas,
et quidquid Veneri corpora nostra negat.
uid tibi praecipiam de Bacchi munere, quaeris?
Spe brevius monitus experiere meos.
/ina parant animos Veneri, nisi plurima sumas,
et stupeant multo corda sepulta mero.
Nutritur vento, vento restinguitur ignis.
Lenis alit flammas, grandior aura necat.
Aut nulla ebrietas, aut tanta sit, ut tibi curas
eripiat: si qua est inter utramque, nocet.
Hoc opus exegi. Fessae date serta carinae.
Contigimus portum, quo mihi cursus erat.
Postmodo reddatis sacro pia vota poëtae,
carmine sanati femina virque meo.

P. OVIDII NASONIS

MEDICAMINA FACIEI

FRAGMENTUM.

Discite, quae faciem commendet cura, puellae;
et quo sit vobis forma tuenda modo.
Cultus humum quondam Cerealia pendere iussit
munera: mordaces interiere rubi.
Cultus et in pomis succos emendat acerbos;
fissaque adoptivas accipit arbor opes.
Culta placent. Auro sublimia tecta linuntur:
nigra sub imposito marmore terra latet.
Vellera saepe eadem Tyrio medicantur aheno:
sectile deliciis India praebet ebur.
Forsitan antiquae, Tatio sub rege, Sabinae
maluerint, quam se, rura paterna coli:
quum matrona, premens altum rubicunda sedile,
assiduo durum pollice nebat opus:
ipsaque claudebat, quos filia paverat, agnos:
ipsa dabat virgas caesaque ligna focis.
At vestrae teneras matres peperere puellas.
Vultis inaurata corpora veste tegi.
Vultis odoratos positu variare capillos:
conspicuam gemmis vultis habere manum.

pides Oriente petitos:
ius est aure tulisse duos.
gnum, si vobis cura placendi,
i habeant saecula nostra viros.
poliuntur lege mariti:
us nupta, quod addat, habet.
ie paret: nec, quo venetur amores,
litiae crimina nulla merent.
iguntque comas. Licet arduus illas
cultas altus habebit Athos.
isse sibi, quaecunque, voluptas:
ordi grataque forma sua est.
ai volucris Iunonia pennas
forma muta superbit avis.
iret amor, quam fortibus herbis,
rribili subsecat arte manus.
ibus, nec misto credite succo:
ocens virus amantis equae.
rsis finduntur cantibus angues:
ontes unda supina suos.
quis Temesaea removerit aera;
ina suis excutietur equis.
bis morum tutela, puellae:
s conciliante placet.
orum est: formam populabitur aetas,
igis vultus aratus erit.
quo vos speculum vidisse pigebit,
is altera caussa dolor.
gum probitas perdurat in aevum;
annos hinc bene pendet amor.
teneros somnus dimiserit artus,
possint ora nitere modo.
Libyci ratibus misere coloni,

exue de palea tegminibusque suis.
Par ervi mensura decem madefiat ab ovis:
sed cumulent libras hordea nuda duas.
Haec ubi ventosas fuerint siccata per auras;
lenta iube scabra frangat asella mola.
Et, quae prima cadunt vivaci cornua cervo,
contere: in haec solidi sexta face assis eat.
Iamque ubi pulvereae fuerint confusa farinae,
protinus in cribris omnia cerne cavis.
Adiice Narcissi bis sex sine cortice bulbos,
strenua quos puro marmore dextra terat:
sextantemque trahat gummi cum semine Tusco.
Huc novies tanto plus tibi mellis eat.
Quaecunque adficiet tali medicamine vultum;
fulgebit speculo levior ipsa suo.
Nec tu pallentes dubita torrere lupinos,
et simul inflantes corpora frige fabas.
Utraque sex habeant, aequo discrimine, libras;
utraque da nigris comminuenda molis.
Nec cerussa tibi, nec nitri spuma rubentis
desit, et Illyrica quae venit iris humo.
Da validis iuvenum pariter subigenda lacertis:
sed iustum tritis uncia pondus erit.
Addita de querulo volucrum medicamina nido
ore fugant maculas. Halcyonea vocant.
Pondere, qui quaeris, quo sim contentus in illis,
quod trahit in partes uncia sexta duas.
Ut coëant, aptaque lini per corpora possint;
adiice de flavis Attica mella favis.
Quamvis tura deos iratagque numina placent;
non tamen accensis omnia danda focis.
Tus ubi miscueris radenti tubera nitro;
ponderibus iustis fac sit utrimque triens.

nus quarta dereptum cortice gummi,
icum e myrrhis pinguibus adde cubum.
contriris, per densa foramina cerne:
ab infuso melle premendus erit.
st marathros bene olentibus addere myrrhis;
ue trahant marathri scrupula, myrrha novem.
ue rosae quantum manus una prehendat,
ie Ammoniaco mascula tura sale.
uem faciunt illis adfunde cremorem.
nt expensas cum sale tura rosas.
sis parvo molles licet illita vultus;
iit toto multus in ore color.
e gelida madefacta papavera lympha
eret, teneris illineretque genis.

P. OVIDII NASONIS

HALIEUTICON

FRAGMENTUM.

Accepit mundus legem: dedit arma per omnes,
admonuitque sui: vitulus sic namque minatur,
qui nondum gerit in tenera iam cornua fronte.
sic damae fugiunt, pugnant virtute leones,
et morsu canis, et caudae sic scorpius ictu:
concussisque levis pennis sic evolat ales.
Omnibus ignotae mortis timor, omnibus hostes
praesidiumque datum sentire, et noscere teli
vimque modumque sui: sic et Scarus arte sibi
undis,
incidit, adsumtamque dolo tandem pavet escam.
Non audet radiis obnixa occurrere fronti,
aversus crebro veniens sed verbere caudae
laxans subsequitur, tutumque evadit in aequor.
Quin etiam si forte aliquis, dum pone nataret,
mitis luctantem Scarus hunc in vimine vidit,
aversi caudam morsu tenet: atque ita *
* Uber servato, quem texit, in * resultet.
Sepia tarda fugae, tenui cum forte sub unda
deprensa est, iam iamque manus timet illa rapa

ens aequor nigrum vomit ore cruorem,
itque vias, oculos frustrata sequentes.
ius rete Lupus, quamvis immanis et acer,
tis cauda submissus sidit arenis.
. . . . . in auras
it, atque dolos saltu deludit inultus:
iraena ferox teretis sibi conscia tergi,
xata magis conversa foramina retis,
:m per multos evadit lubrica flexus,
ploque nocens cunctis intervenit una.
ntra scopulis crinali corpore segnis
ous haeret, et hac eludit retia fraude,
b lege loci sumit mutatque colorem,
er ei similis, quem contigit. Atque ubi praedam
entem setis avidus rapit, hic quoque fallit
calamo, quum demum emersus in auras
ia dissolvit, populatumque exspuit hamum.
ugil cauda pendentem everberat escam,
ssamque legit. Lupus acri concitus ira,
rsu fertur vario, fluctusque ferentes
quitur, quassatque caput, dum vulnere saevus
o cadat hamus, et ora patentia linquat.
oprias vires nescit Muraena nocendi:
lioque sibi, morsu nec cominus acri
it, aut animos ponit captiva minaces.
ias his, tergo quae non videt, utitur armis,
spinae novitque suae, versoque supinus
re, lina secat, fixumque intercipit hamum.
etera quae densas habitant animalia silvas,
ani quatiunt semper lymphata timores,
rahit in praeceps non sana ferocia mentis.
sequi natura monet, vel cominus ire.

Impiger ecce! Leo venantum sternere pergit
agmina, et adversis infert sua pectora telis:
quoque venit, fidens magis et sublatior ardet,
concussitque toros, et viribus addidit iram.
Prodidit, atque suo properat sibi robore letum.
Foedus Lucanis provolvitur Ursus ab antris,
quid nisi pondus iners, stolidaeque ferocia mentis?
Actus Aper setis iram denuntiat hirtis:
et ruit oppositi nitens in vulnera ferri,
pressus et emisso moritur per viscera telo.
Altera pars fidens pedibus, dat terga sequenti,
ut pavidi Lepores, ut fulvo tergore Damae,
et capto fugiens Cervus sine fine timore.
[Ipsa sequi natura docet, vel cominus ire.]
Hic generosus honos, et gloria maior Equorum:
nam capiunt animis palmam, gaudentque triumpho.
Seu septem spatiis Circo meruere coronam;
nonne vides victor quanto sublimius altum
attollat caput, et vulgi se venditet aurae?
Celsave quum caeso decoratur terga leone,
quam tumidus, quantoque venit spectabilis actu,
compescatque solum generoso concita pulsu
ungula sub spoliis graviter redeuntis opimis.
Quae laus prima Canum? quibus est audacia praeceps,
venandique sagax virtus, viresque sequendi.
Quae nunc elatis rimantur naribus auras,
et nunc demisso quaerunt vestigia rostro,
et produnt clamore feram, dominumque vocando
increpitant. Quem si collatis effugit armis,
insequitur tumulosque canis camposque per omnes.
Noster in arte labor positus: spes omnis in illa.
Nec tamen in medias pelagi te pergere sedes

tique maris tentare profundum.
loci melius moderabere finem:
s loca sint: nam talia lentos
ios: at purum retia littus:
ntes demittat celsior umbras
arie quidam fugiuntque petuntque:
itis imo viridentur ab herbis
* * *
as, et molli serviat algae.
varie Natura profundi:
voluit consistere pisces.
lago, quales Scombrique, Bovesque,
et nigro tergore Milvi;
ps, nostris incognitus undis;
s, ictu non mitior ensis:
fugientes agmine Thunni:
adest, mirum! mora puppibus ingens;
ium, tractique per aequora sulci,
nas sequeris, Pompile, nitentes:
ox scopulorum fine moratus:
itus succo: tum concolor illi
aque rubens Erythinus in unda;
que notis, insignis et alis:
parulus cervice refulgens;
, et fulvi Synodontes, et ex se
ne gemino fraudata parente.
amis parvo Saxatilis ore,
et pictae Mormyres, et auri
itata decus: tum corporis Umbrae
que Lupi, Percaeque, Tragique.
nis caudae Melanurus et ardens
notis, Merulaeque virentes,

immitisque suae Conger per vulnera gentis;
et capitis duro nociturus Scorpius ictu,
ac nunquam aestivo conspectus sidere Glaucus.
At contra herbosa pisces laxantur arena,
ut Scarus, epastas solus qui ruminat escas;
fecundumque genus Maenae, Lamyrosque, Smarisque,
atque immunda Chromis, merito vilissima Salpa:
atque avium dulces nidos imitata sub undis,
et Squalus, et tenui suffusus sanguine Mullus:
fulgentes Soleae candore, et concolor illis
passer, et Adriaco mirandus littore Rhombus:
tunc Epodes lati, tum molles tergore Ranae.
Extremi parent
* * *
Lubricus et spina nocuus non Gobius ulla,
et nigrum niveo portans in corpore virus
loligo, durique Sues, sinuosaque Caris:
et tam deformi non dignus nomine Asellus:
tuque peregrinis, Acipenser, nobilis undis.

NCERTI AUCTORIS
CONSOLATIO
LIVIAM AUGUSTAM
DE
TE DRUSI NERONIS
FILII EIUS
QUI IN
ERMANIA MORBO PERIIT.

---

elix, mater modo dicta Neronum,
i dimidium nominis huius abest.
in Drusum miserabile, Livia, carmen.
qui dicat iam tibi, Mater, habes.
pietas distendit amore duorum:
ito fili nomine, dicis; Uter?
am leges audet tibi dicere flendi?
quam lacrimas temperat ore tuas?
quam facile est, quamvis hic contigit omnes,
luctu fortia verba loqui!
iguo percussa es fulminis ictu;
t possis cladibus esse tuis.

Occidit exemplum, iuvenis, venerabile morum:
maximus ille armis, maximus ille toga.
Ille modo eripuit latebrosas hostibus Alpes,
et titulum belli dux, duce fratre, tulit.
Ille genus Suevos acre, indomitosque Sygambros
contudit, inque fugam barbara terga dedit:
ignotumque tibi meruit, Romane, triumphum;
protulit in terras imperiumque novas.
Solvere vota Iovi, fatorum ignara tuorum,
mater, et armiferae solvere vota deae,
Gradivumque patrem donis implere parabas;
et quoscunque coli est iusque piumque deos.
maternaque sacros agitabas mente triumphos:
forsitan et curae iam tibi currus erat.
Funera pro sacris tibi sunt ducenda triumphis,
et tumulus Drusum pro Iovis arce manet.
Fingebas reducem; praeceptaque mente fovebas
gaudia; et ante oculos iam tibi victor erat.
Iam veniet: iam me gratantem turba videbit:
iam mihi pro Druso dona ferenda meo.
Obvia progrediar, felixque per oppida dicar;
collaque et os oculosque illius ore premam.
Talis erit: sic occurret: sic oscula iunget:
hoc mihi narrabit: sic prior ipsa loquar.
Gaudia vana foves: spem pone, miserrima, falsam
Desine de Druso laeta referre tuo.
Caesaris illud opus, voti pars altera vestri,
occidit; indignas, Livia, solve comas.
Quid tibi nunc mores prosunt, actumque pudice
omne aevum, et tanto tam placuisse viro?
quidque, pudicitia tantum inviolata bonorum,
ultima sit laudes inter ut illa tuas?

quid, tenuisse animum contra sua saecula rectum

ieruisse caput?
:t fortunam habuisse nocendi?
ıervos extimuisse tuos?
as Campoque Foroque;
ra constituisse domum?
n Fortuna iniuria mores
ı est hic quoque nixa rota.
: ne quid non improba carpat,
ım ius sibi ubique facit.
luctus una fuisset
regna minora forent?
ı sic se gessisset in omni,
invidiosa bona?
m: quae certe, funeris expers,
ltior esse malis.
acer ipse locatus in arce,
;uto cernere dignus erat.
nec quemquam flere suorum;
timur vulgus, et ipse pati.
:rentem stirpe sororis.
ıso, publicus ille fuit.
, quo te, Marcelle, sepulcro:
ım locus ille duos.
tumuli bene ianua clausa est:
uneris, ecce! soror.
, iactura novissima, Drusus
ı Caesare quartus habet.
ıe, nimium reserata sepulcra;
sto iam domus ista patet.
tua nomina, Druse, levantur.
ec summa querela tui.
lolor vel saecula tota,
btinuisse locum.

X

Multi in te amissi: nec, cui tot turba bonorum,
omnis cui virtus contigit, unus eras.
Nec genetrice tua fecundior ulla parentum:
tot bona per partus quae dedit una duos.
Heu! par illud ubi est, totidem virtutibus aequum
et concors pietas, nec dubitatus amor?
Vidimus, attonitum fraterna morte, Neronem
squalida promissa flere per ora coma,
dissimilemque sui vultu profitente dolorem.
Hei mihi! quam toto luctus in ore fuit!
Tu tamen extremo moriturum tempore fratrem
vidisti; lacrimas vidit et ille tuas:
affigique suis moriens tua pectora sensit,
et tenuit vultu lumina fixa tuo.
lumina, caerulea iam iamque natantia morte,
lumina, fraternas iam subitura manus.
At miseranda parens suprema neque oscula fixit,
frigida nec fovit membra tremente sinu:
non animum apposito fugientem excepit hiatu;
nec traxit caesas per tua membra comas.
Raptus es absenti, dum te fera bella morantur,
utilior patriae, quam tibi, Druse, tuae.
Liquitur: ut quondam, Zephyris et solibus ictae
solvuntur tenerae, vere tepente, nives.
Te queritur, casusque malos, irrisaque talis,
accusatque annos, ut diuturna, suos.
Talis in umbrosis, mitis nunc denique, silvis
deflet Threïcium Daulias ales Ityn:
Halcyonum tales ventosa per aequora questus
ad surdas tenui voce sonantur aquas.
Sic plumosa novis plangentes pectora pennis
Oeniden subitae concinuistis aves.
Sic flevit Clymene: sic et Clymeneïdes, alis

iis patriis excidit ictus equis.
lum lacrimas, duratque, tenetque:
ue oculis fortior ictus agit.
rumque gravant gremiumque sinus-
que,
idis uberibusque genis.
endi mora. Plenior unda
gua si qua retenta mora.
er lacrimas licuit, sic flebilis orsa est,
dios impediente sonos.
ructus, duplicis sors altera partus;
ctae, nate, parentis, ubi es?
a duplicis, neque iam sors altera,
partus,
ctae nunc quoque matris, ubi es?
itus, ubi es? Tumulo portaris et igni.
a reditus dona paranda tuos?
s eras oculis occurrere matris?
ducem digna videre fui?
si talia dicere fas est;
, magnos an rear esse deos.
admisi? quae non ego numina cultu,
n potui demeruisse deos?
nos? Artus amplector inanes,
ipsos flamma rogusque sinus.
neo positum scelerata videre?
poterunt ungere, nate, manus?
ifelix summum teneoque tuorque?
manus? oraque ad ora fero?
adspiceris consul victorque parenti?
ic miserae nomina tanta refers?
vidi fasces, in funere vidi;
sos, indiciumque mali.

Quis credat? matri lux haec moestissima venit,
qua natum in summo vidit honore suum.
Iamne ego non felix? iam pars mihi rapta Neronis
materni celeber nomine Drusus avi?
Iamne meus non est, nec me facit ille parentem?
Iamne fui Drusi mater? et ipse fuit?
Nec quum victorem referetur adesse Neronem,
dicere iam potero, Maior, an alter, adest?
Ultima contigimus: ius matris habemus ab uno,
unius est munus, quod tamen orba negor.
Me miseram: extimui, frigusque per ossa cucurrit.
Nil ego iam possum certa vocare meum.
Hic meus ecce fuit: iubet hic de fratre vereri.
Omnia iam metuo: fortior ante fui.
Sospite te saltem moriar, Nero! Tu mea condas
lumina, et excipias hanc animam ore pio.
Atque utinam Drusi manus altera, et altera fratris
formarent oculos, comprimerentque, meos!
Quod licet, hoc certe tumulo ponemur in uno,
Druse: neque ad veteres conditus ibis avos.
Miscebor cinerique cinis, atque ossibus ossa.
Hanc lucem celeri turbine Parca neat!
Haec et plura refert: lacrimae suae verba sequuntur,
oraque nequidquam per modo questa fluunt.
Quin etiam corpus, matri vix vixque remissum,
exequiis caruit, Livia, paene suis.
Quippe ducem arsuris exercitus omnis in armis,
inter quae periit, ponere certus erat.
Abstulit invitis corpus venerabile frater;
et Drusum patriae, quod licuitque, dedit.
Funera ducuntur Romana per oppida Drusi;
heu facinus! per quae victor iturus erat;

ae deletis Rhaetorum venerat armis.
mihi! quam dispar huic fuit illud iter!
l init fractis moereptem fascibus Urbem.
l faceret victus, sic ubi victor init?
domus plangore sonat; cui figere laetus
a sua dominus voverat arma manu.
emit, et vultum miserabilis induit unum.
tibus adversis forma sit illa, precor!
clauduntque domos, strepitantque per urbem,
llic pavidi clamque palamque dolent.'
ent, mutaeque tacent sine vindice leges.
icitur toto purpura nulla foro.
atent templis: neque iniqua ad funera vultus
bent: nec poscunt tura ferenda rogo.
os delubra tenent. Pudet ora colentum
icere, invidiae, quam meruere, metu.
aliquis de plebe pius pro paupere nato
alerat timidas sidera ad alta manus:
precaturus, Quid ego iam credulus, inquit,
ipiam in nullos irrita vota deos?
non illos pro Druso Livia movit:
erimus magno maxima cura Iovi?
et iratus vota insuscepta reliquit;
vitque animum, destituitque preces.
urba ruit: lacrimisque rigantibus ora
ulis erepti publica damna refert.
us iidem oculi; par est concordia flendi.
eris exsequiis adsumus omnis Eques.
adest aetas: moerent iuvenesque senesque,
niae matres, Ausoniaeque nurus.
isque sui praefertur imagine moesta,
victrix *templis* debita laurus erat.

Certat onus lecti generosa subire iuventus:
et studet officio sedula colla dare.
Et voce et lacrimis laudasti, Caesar, alumnum
tristia quum medius rumperet orsa dolor.
Tu letum optasti, dis aversantibus omen,
par tibi: si sinerint te tua fata mori.
Sed tibi debetur coelum: te, fulmine pollens,
accipiet cupidi regia magna Iovis.
Quod petiit, tulit ille; tibi ut sua facta placerent
magnaque laudatus praemia mortis habet.
Armataeque rogum celebrant de more cohortes:
et pedes exsequias reddit equesque duci.
Te clamore vocant iterumque iterumque supremo
At vox adversis collibus icta redit.
Ipse pater flavis Tiberinus adhorruit undis:
sustulit et medio nubilus amne caput.
Tum salice implexum muscoque et arundine crinem
caerulea magno legit ab ore manu:
uberibusque oculis lacrimarum flumina misit.
Vix capit adiectas alveus altus aquas.
Iamque rogi flammas extinguere fluminis ictu,
corpus et intactum tollere, certus erat.
Sustentabat aquas, cursusque inhibebat equoru
ut posset toto proluere amne rogum.
Sed Mavors templo vicinus, et accola Campi,
tot dixit, siccis, verba, nec ipse genis:
Quamquam amnes decet ira, tamen, Tiberi quiescas:
non tibi, non ullis vincere fata datur.
Iste meus periit: periit arma inter et enses:
et dux pro patria. Funere caussa patet.
Quod potui tribuisse, dedi: victoria parta est.
Auctor abit operis, sed tamen exstat opus.

go tentavi Clothoque duasque sorores,
ae certo pensa severa trahunt,
iades, et frater, conditor Urbis,
t aliqua stagna profunda via.
na mihi, Partem accipe, quae datur, inquit,
ex istis, quod petis, alter erit.
ox Veneri Caesar promissus uterque.
solos Martia Roma deos.
deae: nec tu, Tiberine, repugna,
ec flammas amne morare tuo.
positi supremos destrue honores.
et admissis labere pronus aquis.
longum spatiosas explicat undas;
e pendenti pumice tecta subit.
iu cunctata caput contingere sanctum.
sito lenta sub usque toro.
complexa est silvas, alimentaque sumsit,
ibiectis lambit et astra comis:
rculeae colluxit collibus Oetae,
at imposito membra cremata deo.
decor ille viri, generosaque forma,
vultus; uritur ille vigor!
manus, facundaque principis ora,
ie, ingenii magna capaxque domus!
s multorum flammis uruntur in isdem.
s miserae viscera matris habet.
vivent, operosaque gloria rerum.
iet: haec avidos effugit una rogos.
itoriae, totoque legetur in aevo:
is ingeniis carminibusque dabit.
rostris tituli speciosus honore;
e dicemur nos tibi, Druse, necis.

At tibi ius veniae superest, Germania, nullum.
Postmodo tu poenas, barbare, morte dabis.
Adspiciam regum liventia colla catenis;
duraque per saevas vincula nexa manus:
et tandem trepidos vultus: inque illa ferocum
invitis lacrimas decidere ora genis.
Spiritus ille minax, et Drusi morte superbus,
carnifici in moesto carcere dandus erit.
Consistam, laetisque oculis, lentusque videbo
strata per obscaenas corpora nuda vias,
Hunc Aurora diem, spectacula tanta ferentem,
quam primum croceis roscida portet equis.
Adiice Ledaeos, concordia sidera, fratres:
templaque Romano conspicienda foro.
Quam parvo numeros implevit principis aevo,
in patriam meritis occubuitque senex!
Nec sua conspiciet, miserum me! munera Drusu
nec sua prae templi nomina fronte leget.
Saepe Nero, illacrimans, submissa voce loquetu
Cur adeo fratres, heu! sine fratre, deos?
Certus eras, nunquam, nisi victor, Druse, rever
Haec te debuerant tempora: victor eras.
Consule nos, duce nos, duce iam victore, caremu
invenit en tota moeror in urbe locum.
At comitum squalent immissis ora capillis,
infelix, Druso sed pia, turba, suo.
Quorum aliquis, tendens in te sua brachia, dix
Cur sine me, cur sic incomitatus abis?
Quid referam de te, dignissima coniuge Druso,
atque eadem Drusi digna parente nurus?
Par bene compositum; iuvenum fortissimus al
altera tam forti mutua cura viro.
Femina tu princeps; tu filia Caesaris: illi

gni coniuge visa Iovis.
, tu solus et ultimus illi,
grata laboris eras.
ba novissima questus abesse:
ı frigida lingua tuum.
ı quem promiserat ipse:
rat: nec tuus ille redit.
erit narrare Sygambros,
ıs terga dedisse suis;
ıtes, et nomina magna locorum:
idit in orbe novo.
ɔrpusque refertur inane:
t sine te, sternitur ecce torus.
ta comas, similisque furenti?
ita quid petis ora manu?
ıe, quum vir, religatus ad axem,
sanguinolentus equos.
unc quum ferienda coruscis
neus impavida ora dedit.
ıoesta rogas? amplexaque natos,
ɔ sola relicta tenes?
ɜ agitaris imagine falsa,
m credis habere sinu?
manu, sperasque receptum;
ui parte priore tori?
ıere haec creduntur, in arvo
ɔxcipietur avos:
s maioribus, aequa paternis
gis aureus ibit equis:
curruque superbus eburno,
li tempora vinctus erit.
Germanica signa ferentem
ɔ, conspicuumque decus:

gaudebuntque suae merito cognomine gentis;
quod solum domito victor ab hoste tulit.
Vix credent tantum rerum cepisse tot annos.
Magna viri latum quaerere facta locum.
Haec ipsum sublime ferent: haec, optima mater,
debuerant luctus attenuare tuos.
Femina digna illis, quos aurea condidit aetas,
principibus natis, principe digna viro.
Quid deceat Drusi matrem, matremque Neronis,
adspice; quo surgas, adspice, mane toro.
Non eadem vulgusque decent, et lumina rerum.
Est quod praecipuum debeat ista domus.
Imposuit te alto Fortuna, locumque tueri
iussit honoratum, Livia: perfer onus.
Ad te oculos auresque trahis; tua facta notamus.
Nec vox missa potest principis ore tegi.
Alta mane; supraque tuos exsurge dolores:
infragilemque animum, quod potes, usque ten
An melius per te virtutum exempla petemus,
quam si Romanae principis edis opus?
Fata manent omnes: omnes exspectat avarus
portitor: et turbae vix satis una ratis.
Tendimus huc omnes: metam properamus ad unam.
Omnia sub leges mors vocat atra suas.
Ecce necem intentam coelo, terraeque, fretoque
casurumque triplex vaticinatur opus.
I nunc, et, rebus tanta impendente ruina,
in te solam oculos et tua damna refer.
Maximus ille quidem iuvenum, spes publica vix
et, qua natus erat, gloria summa domus.
Sed mortalis erat: nec tu secura fuisti,
fortia progenie bella gerente tua.

ɔnda: data est sine foenore nobis
certa persoluēnda die.
is tempus dispensat iniquis.
enes: sustinet illa senes:
ıribunda ruit: totumque per orbem
caecis caeca triumphat equis.
nitis parce irritare querendo:
imos parce potentis herae.
ɔ uno tristis tibi tempore venit,
rebus favit amica tuis.
lto es, quod foetibus aucta duobus;
m magno consociata Iovi:
ɔmito rediit tibi Caesar ab orbe,
cta prospera bella manu:
erunt maternaque vota Nerones;
toties hostis utroque duce.
ɔinae valles, et sanguine nigro
ta testis Itargus aqua:
ıpax, et Dacius orbe remoto
hosti perbreve Pontus iter:
ugax, et tandem Dalmata supplex,
ıispersi per iuga Pannonii:
nus Romanis cognitus orbis.
: meritis culpa sit una minor.
absens functus: nec cernere nati
ulos sustinuere tui.
ıenti lenissimus influit aegrae,
ıctus aure coacta tuos.
netus per longa pericula luctum;
ıditis anxia mentis eras.
iti dolor in tua pectora venit,
itos ante timore gradus.
lit fati mala signa cruenti,

flammifera petiit quum tria templa manu:
Iunonisque gravi nocte impavidaeque Minerv
sancta quoque immensi Caesaris icta domi
Sidera quin etiam coelo fugisse feruntur;
Lucifer et solitas destituisse vias.
Lucifer in toto nulli comparuit orbe,
et venit stella non praeeunte dies.
Sideris hoc obitus terris instare monebat,
et mergi Stygia nobile lumen aqua.
At tu, qui superes moestae solatia matri,
comprecor, illi ipsi conspiciare senex:
perque annos diuturnus eas fratrisque tuosq
et vivat nato cum sene mater anus.
Eventura precor. Deus excusare priora
dum volet, a Druso caetera laeta dabit.
Tu tamen ausa potes tanto indulgere dolori:
longius ut nolis, heu male fortis, ali.
Vix etiam fueras paucas vitalis in horas,
obtulit invitae quum tibi Caesar opem:
admovitque preces, et ius immiscuit illis:
aridaque affusa guttura tinxit aqua.
Nec minor est nato servandae cura parentis:
hic adhibet blandas, nec sine iure, prece
Coniugis et nati meritum pervenit ad omnes
coniugis et nati, Livia, sospes ope es.
Supprime iam lacrimas. Non est revocabilis
quem semel umbrifera navita lintre tulit.
Hectora tot fratres, tot deflevere sorores;
et pater, et coniux, Astyanaxque puer;
et longaeva parens. Tamen ille redemtus ad
nullaque per Stygias umbra renavit aquas
Contigit hoc etiam Thetidi. Populator Achi
Iliaca ambustis ossibus arva premit.

?anope matertera crinem
mensas fletibus auxit aquas:
:ae centum, longaevaque magni
.x, Oceanusque pater;
mnes: sed nec Thetis ipsa, neque omnes
idi tristia iura dei.
: repeto? Marcellum Octavia flevit,
ılo Caesar utrumque palam.
s est et inevitabile mortis.
ıon ulla fila renenda manu.
ıs nebulosi littore Averni,
ti verba tot ore sonet:
annos? Vixi maturior annis.
aciunt: haec numeranda tibi.
implendum, non segnibus annis.
niat longa senecta meis.
ıere mei, proavique Nerones.
nbo Punica bella duces.
docet, per te mea, Caesaris alti.
mater, debuit esse meus.
uicquam illa iuvant, magis adfuit illis,
s: titulis nomina plena vides.
ıti victor Germanicus orbis,
mortis publica caussa, legor.
:a victricia tempora lauro,
quias funeris ipse mei:
rûm notos mihi, donaque regum,
:r titulos oppida lecta suos:
o portaverit illa iuventus,
e meum tam generosa torum.
i sacrato Caesaris ore

emerui, lacrimas elicuique deo.
Et cuiquam miserandus ero? Iam comprime fletus:
Hoc ego, qui flendi sum tibi caussa, rogo.
Haec sentit Drusus, si quid modo sentit in umbr
Nec tu de tanto crede minora viro.
Est tibi, sitque precor, multorum filius instar:
parsque tui partus sit tibi salva prior.
Est coniux, tutela hominum: quo sospite vestran
Livia, funestam dedecet esse domum.

NUX ELEGIA.

Nux ego iuncta viae, quum sim sine crimine vita
a populo saxis praetereunte petor.
Obruere ista solet manifestos poena nocentes,
publica quum lentam non capit ira moram.
Nil ego peccavi: nisi si peccare vocatur,
annua cultori poma referre suo.
At prius arboribus, tunc quum meliora fuerunt
tempora, certamen fertilitatis erat:
quum domini memores sertis ornare solebant
agricolas, fructu proveniente, deos.
Saepe tuas igitur, Liber, miratus es uvas:
mirata est oleas saepe Minerva suas.
Pomaque laesissent matrem, nisi subdita ramo
longa laboranti furca tulisset opem.
Quin etiam exemplo pariebat femina nostro;
nullaque non illo tempore mater erat.
At postquam platanis, sterilem praebentibus umbram,
uberior quavis arbore venit honor;
nos quoque frugiferae (si nux modo ponor in illi
coepimus in patulas luxuriare comas.

ue continuos nascuntur poma per annos:
e laesa domum, laesaque bacca venit.
rum vitiat, quae vult formosa videri:
e in hoc aevo est, quae velit esse parens.
), si nunquam peperissem, tutior essem.
lytaemnestra digna querela fuit.
oc vitis, nascentes supprimet uvas.
ie, si sciat hoc, Palladis arbor erit.
)titiam veniat maloque piroque;
ient silvas utraque poma suas.
sibi vario distinguit poma colore,
hoc cerasus; stipes inanis erit.
dem invideo: numquam tamen ulla feritur,
terilis sola conspicienda coma est.
inceros omnes ex ordine truncos,
odo nil, quare percutiantur, habent.
saeva nocent mutilatis vulnera ramis;
ue detecto cortice ligna patent.
im facit hoc, sed spes indulta rapinae.
ieant aliae poma; querentur idem.
ille fere est, de quo victoria lucro
otest: inopis vindice facta carent.
insidias, qui se scit ferre viator,
neat: tutum carpit inanis iter.
ola petor, soli quia caussa petendi est.
ibus intactis caetera turba viret.
od habent frutices alii quoque proxima nobis
ina, quod laeso vimine multa iacent;
sua facta nocent: vicinia damno est.
iunt ictu saxa repulsa meo.
le careat; si non, quae longius absunt,
im retinent inviolata decus.

Ergo, si sapiant, et mentem verba sequantur;
devoveant umbras proxima quaeque meas.
Quam miserum est, odium damnis accedere nostri
meque ream nimiae proximitatis agi!
Sed, puto, magna mei est operoso cura colono.
Invenias, qui det nil mihi, praeter humum.
Sponte mea facilis contemto nascor in agro:
parsque loci, qua sto, publica paene via est.
Me, sata ne laedam, quoniam sata laedere dicor
imus in extremo margine fundus habet.
Non mihi falx nimias Saturnia deputat umbras:
duratam renovat non mihi fossor humum.
Sole licet siccaque siti peritura laborem,
irriguae dabitur non mihi sulcus aquae.
At quum maturas fisso nova cortice rimas
nux agit; ad partes pertica saeva venit.
Pertica dat plenis immitia vulnera ramis:
ne possim lapidum verbera sola queri.
Poma cadunt, mensis non interdicta secundis;
et condit lectas parca colona nuces.
Has puer aut rectas certo dilaminat ictu;
aut pronas digito bisve semelve petit.
Quattuor in nucibus, non amplius, alea tota est
quum sibi suppositis additur una tribus.
Per tabulae clivum labi iubet alter; et optat,
tangat ut e multis quamlibet una suam.
Est etiam, par sit numerus qui dicat, an impar
ut divinatas auferat augur opes.
Fit quoque de creta, qualem coeleste, figura,
sidus et in Graecis littera quarta gerit.
Haec ubi distincta est gradibus, qui constitit intu
quot tetigit virga, tot capit inde nuces.
Vas quoque saepe cavum, spatio distante, locat

l missa levi nux cadat una manu.
ɔreto quae nata est arbor in agro;
lomino ferre tributa potest!
num strepitus audit, non illa rotarum:
icina pulverulenta via est.
quaecunque tulit, dare dona colono,
ɔs fructus annumerare potest.
ıaturos nunquam licet edere foetus;
emque meae decutiuntur opes;
)llis adhuc tenero dum lacte, quod intro est;
la sunt ulli nostra futura bono:
ı invenias, qui me iaculentur, et ictu
tinato munus inane petant.
ti, fiat mensura relicti,
m domini parte viator habet.
ɥuis, foliis ut nuda cacumina vidit,
ıtat Boreae triste furentis opus.
hic, hic me spoliatam frigore credit:
ɔque, qui crimen grandinis esse putet.
ec grando, duris invisa colonis,
ıtus fraudi, solve, geluve fuit.
)best: peperisse nocet: nocet esse feracem:
ıe fuit multis, est mihi praeda malo.
alo, Polydore, fuit tibi: praeda nefandae
is Aonium misit in arma virum.
regis pomaria tuta fuissent:
d immensas arbor habebat opes.
, et sentes tantummodo laedere natae,
ue vindicta caetera tuta sua est.
ı non noceo, nec aduncis vindicor hamis;
petunt avida saxa proterva manu.
non aptas solem fugientibus umbras,
r *Icario cum* cane terra, darem?

Quid, nisi suffugium nimbos vitantibus essem,
non exspectata quum venit imber aqua?
Omnia quum faciam, quum praestem sedula cunctis
officium; saxis officiosa petor.
Haec mihi perpessae, domini patienda querela est.
Caussa habeor, quare sit lapidosus ager.
Dumque repurgat humum, collectaque saxa remittit;
semper habent in me tela parata viae.
Ergo, invisa aliis, uni mihi frigora prosunt:
illo me tutam tempore praestat hiems.
Nuda quidem tunc sum; nudam tamen expedit esse;
nec spolium de me, quod petat, hostis habet.
At simul induimus nostris sua munera *ramis*;
saxa novos fructus grandine plura petunt.
Forsitan hic aliquis dicat, Quae publica tangunt,
carpere concessum est: hoc via iuris habet.
Si licet hoc; oleas destringite: caedite messes.
Improbe, vicinum carpe, viator, olus.
Intret et urbanas eadem petulantia portas;
sitque tuis muris, Romule, iuris idem.
Quilibet argentum prima de fronte tabernae
tollat: et ad gemmas quilibet alter eat.
Auferat hic aurum, peregrinos ille lapillos;
et quascunque potest tollere, tollat opes.
Sed neque tolluntur: nec, dum regit omnia Caesar,
incolumis, tanto praeside, raptor erit.
At non ille deus pacem intra moenia finit:
auxilium toto sparsit in orbe suum.
Quid tamen hoc prodest, media si luce palamque
verberor, et tutae non licet esse mihi?
Ergo nec nidos foliis haerere, nec ullam
sedibus in nostris stare videtis avem.
At lapis, in ramo sedit quicunque bifurco,

t, et ut capta victor in arce manet.
saepe tamen potuere admissa negari,
men nox est inficiata suum.
iotat fusco digitos iniuria succo,
e contactas inficiente manus.
ır meus est: illo maculata cruore
rofectura dextra lavatur aqua.
quum longae venerunt taedia vitae,
i quoties arida facta mori!
quoties, aut caeco turbine verti,
alido missi fulminis igne peti!
tinam subitae raperent mea poma procellae:
ssem fructus excutere ipsa meos.
i detracta est a te tibi caussa pericli,
superest, tutum, Pontice castor, habes.
ihi tunc animi est, quum sumit tela viator,
i oculis plagae destinat ante locum?
ire licet moto fera vulnera trunco,
i sub humo radix vinclaque firma tenent.
praebemus plagis: ut saepe sagittis,
i populus manicas deposuisse vetat:
ivem pavida est ubi tolli vacca securim
ringi cultros in sua colla videt.
ieas vento frondes tremuisse putastis:
ietus in nobis caussa tremoris erat.
i, videorque nocens; imponite flammae,
aque fumosis urite membra focis.
i, videorque nocens; excidite ferro:
at miserae dedecus esse semel.
ur urar, nec cur excidar, habetis;
te. Sic coeptum perficiatis iter.

A. SABINI

EPISTOLAE TRES

TRIBUS

OVIDII EPISTOLIS

RESPONDENTES.

EPISTOLA I.

ULIXES PENELOPAE.

Pertulit ad miserum tandem tua casus Ulixen,
Penelope, chartis verba notata piis.
Agnovi caramque manum, gemmasque fideles.
Solamen longis illa fuere malis.
Arguis ut lentum: mallem quoque forsitan esse;
quam tibi quaeque tuli dicere, quaeque feram.
Non hoc obiecit mihi Graecia, quum mea fictus
detinuit patrio littore vela furor;
sed thalamis nec velle tuis, nec posse carere:
caussaque fingendae tu mihi mentis eras.
Nil tibi rescribam curas, properemque venire.
Dum propero, adversi vela tulere Noti.
Non me Troia tenet, Graiis odiosa puellis;
iam cinis, et tantum flebile, Troia, solum.
Deïphobusque iacet, iacet Asius, et iacet Hector:

et quicunque tui caussa timoris erant.
Evasi et Thracum caeso duce praelia Rheso,
in mea captivis castra revectus equis:
tutus et e media Phrygiae Tritonidis arce
fatalis palmae pignora capta tuli.
Nec timui comm..ssus equo; male sedula quamvis
clamabat vates, Urite, Troës, equum:
uri' .aendaci celantur .bore Achivi:
et a .ygas in miseros ultima bella ferunt.
Perdiderat tumuli supremum munus Achilles;
sed Thetidi est humeris redditus ille meis.
Nec laudem Danai tanto renuere labori:
erepti pretium corporis arma tuli.
Quid refert? Pelago sunt obruta. Non mihi classes,
non socii superant: omnia pontus habet.
Solus adhuc mecum, qui me tot casibus unus
duravit, patiens ad mala, perstat amor.
Illum non avidis canibus Niseïa virgo
fregit: non tumidis torta Charybdis aquis:
non ferus Antiphates, nec in uno corpore discors
Parthenope, blandis insidiosa modis:
non quod Colchiacis Circe tentaverit herbis,
non quod sollennes altera diva toros.
Utraque se nobis mortalia demere fila
spondebat, Stygias utraque posse vias.
Te tamen, hac etiam spreta mercede, petivi,
passurus terra tot mala, totque mari.
Sed tu femineo nunc forsan nomine tacta,
non secura leges caetera verba mea:
quaeque mihi Circe, quae sit mihi caussa Calypso,
iamdudum ignoto sollicitere metu.
Certe ego quum Antinoum, Polybumque, Medonta-
que legi,

heu toto sanguis corpore nullus erat!
Tot iuvenes inter, tot vina liquentia, semper
(heu mihi! quo credam pignore?) casta manes.
Curve placent ulli, si sunt in fletibus ora,
deperit et lacrimis non decor iste tibi?
Pacta quoque es thalamo, nisi mendax tela moretur,
et coeptum revoces callida semper opus.
Ars pia; sed quoties oculos frustrabere lana,
successum toties ars dabit ista tibi.
Ah melius, Polypheme, tuo superatus in antro
finissem ingratos ad mala tanta dies!
Threïcio melius cecidissem milite victus,
Ismaron errantes quum tenuere rates:
crudelemve illo satiassem tempore Ditem,
quo redii Stygiis fata moratus aquis;
vidi ubi, nequidquam quod me tua littera celat,
sospes digresso quae mihi mater erat.
Retulit illa domus eadem mala: meque querentem
fugit, ab amplexu ter resoluta meo.
Phyllaciden vidi. Contemtis sortibus ille
primus in Hectoreas intulit arma domos:
felix laudata cum coniuge! Laeta per umbras
illa suum fortes it comitata virum.
Nec dum illi Lachesis dictos numeraverat annos:
sed iuvat ante suum sic cecidisse diem.
Vidi, nec lacrimas oculi tenuere cadentes,
deformem Atriden, hei mihi! caede nova.
Illum Troia virum non laeserat: ille furentem
Nauplion, Euboicos transieratque sinus.
Quid refert? animam per vulnera mille profudit,
iam reduci solvens debita vota Iovi.
Tyndaris has illi laeso pro foedere poenas
struxerat, externos ipsa secuta viros.

Ah mihi quid prodest, captivas Teucridas inter
quum staret coniux Hectoris, atque soror,
Defectis Hecubam potius legisse sub annis,
ne tibi suspectus pellicis esset amor?
Prima meis omen metuendum puppibus illa
fecit, non membris ipsa reperta suis.
Latratu miseras finivit moesta querelas;
et stetit in rabidam protinus acta canem.
Prodigio tali placidum Thetis abstulit aequor,
Aeolus infusis incubuitque Notis.
Pervagus hinc toto non felix differor orbe;
et, quocunque vocat fluctus et aura, feror.
Sed si Tiresias tam laeti providus augur,
quam verax vates in mala nostra fuit;
Et terra et pelago, quidquid mihi triste canebat,
emensus, fato iam meliore vagor.
Iam mihi nescio quc comitem se in littore iungit
Pallas, et hospitibus per loca tuta trahit.
Nunc primum Pallas versae post funera Troiae
visa mihi: medium temporis ira tulit.
Quidquid Oilides commiserat, omnibus unus
peccavit: Danais omnibus ira nocens:
Nec te, Tydide, cuius modo foverat arma,
eximit: errato tu quoque ab orbe venis:
Non Telamone satum capta de coniuge Teucrum:
non ipsum, pro quo mille fuere rates.
Felix Plisthenide, quacunque in sorte fuisti
coniuge cum cara: non gravis illa fuit.
Seu venti fecere moras, sive aequora vobis;
ad nulla est vester damna retentus amor.
Oscula nec venti certe tenuere, nec undae:
promtaque in amplexus brachia semper erant.
Sic utinam errarem! Faceres tu mollia, coniux,

aequora: te socia nil mihi triste foret.
Nunc quoque, Telemacho tecum mihi sospite lecto,
omnia sunt animo iam leviora mala:
quem tamen infestas rursus queror ire per undas,
Herculeam Sparten, Nestoreamque Pylon.
Ingrata est pietas, cui tanta pericula subsunt:
nam male commissus fluctibus ipse fuit.
Sed labor in fine est. Occursum in littore vates
dixit. In amplexus, care, ferere tuos.
Noscendus soli veniam tibi. Tu preme sollers
laetitiam, et tacito gaudia conde sinu.
Non vi certandum, nec aperta in bella ruendum.
Sic cecinit laurus ille monere suas.
Forsitan ante dapes, interque vacantia vina,
ultoris pharetris utile tempus erit:
et modo despectum subito mirentur Ulixen.
Heu precor, ut properet ille venire dies,
antiqui renovet qui laetus foedera lecti:
et tandem incipias coniuge, cara, frui.

EPISTOLA II.

DEMOPHOON PHYLLIDI.

Hanc tibi Demophoon patria dimittit ab urbe:
et patriam meminit muneris esse tui.
Nec face Demophoon alia, nec coniuge captus,
sed tam non felix, quam tibi notus erat.
Thesea, quo socero nequidquam, Phylli, tumebas;
impuleritque ignes forsitan ille tuos;
turpe pati nobis, regno ferus expulit hospes!
Hunc illi finem longa senecta dedit:
qui modo peltiferas fudit Maeotidas armis,

lae magni, non minor ipse, comes:
ɔrum Minoa gravi sibi fecit ab hoste,
ntem monstri cornua victa sui.
exilii (quis credat?) caussa fuisse:
acitum frater me sinit esse reum.
alamos, inquit, dilectae Phyllidos urges,
ıs externo cessat in igne furor;
interea pede tempora lapsa fugaci;
renitque tuas flebilis hora moras.
ı aut nondum fractis occurrere rebus,
oteras fractis utilis esse tamen.
iora tibi Rhodopeïa regna fuere,
que magis regnis cara puella fuit?
his Acamas: eadem mox obiicit Aethra,
ix functae iam prope sortis anus:
non condant nati sua lumina palmae,
ıe haec nostras arguit usque moras.
ıidem inficior: multum clamavit uterque,
t Threïciis quum mihi puppis aquis.
t, Demophoon, (quid cessas?) carbasa venti:
ɔphoon, patrios respice, dure, deos:
: et exemplum, qua gaudes, Phyllida sume.
mat, ut terra nolit abire sua;
edire velis, non ut comitetur euntem,
ɣat: et praefert barbara regna tuis.
ɔn haec inter tacitum convicia saepe
ːsis memini vota tulisse Notis;
ɔitura tuo ponentem brachia collo,
ıum in fluctus aequora mota truces.
tuam hoc ipso coram genitore fateri:
tas meritis est mihi facta tuis,
Non duro dilectam Phyllida liqui
ıre: nec praeceps vela ferenda dedi.

Et flevi, et flentem solando saepe, remansi,
quum staret cursus iam mihi certa dies.
Denique Threïcia veni rate. Non dare Phyllis
quam potuit, iussit tardius ire ratem.
Ignosce et fasso: memor es Minoidos: ipse
antiquus necdum pectore cessit amor:
et quoties oculis circumdat sidera, dixit,
Quae fulget coelo, nostra puella fuit.
Illum dilecta Bacchus sibi cedere iussit
coniuge: desertae crimen at ille subit.
Exemploque patris periurus dicor et ipse:
nec quaeris caussas, Sithoni dura, morae:
nec satis ampla putas redituri pignora, si me
non amor alterius, non amor ullus habet.
Nullane fama tibi turbatos, Phylli, penates
Theseos, et miserae retulit acta domus?
Non laqueos audis cari me flere parentis?
Flebilior laqueis, heu mihi! caussa subest.
Non fratrem Hippolytum? Cecidit miserabilis ille
praeceps attonitis per freta raptus equis.
Non tamen excuso reditus. Licet undique fata
accumulent caussas; tempora parva peto.
Thesea, quod superest, patrem tumulabimus ante:
succedat tumulo non sine honore decens.
Da spatium veniamque, peto: non perfidus absum:
nec mihi iam terra tutior ulla tua est.
Quidquid mite fuit post diruta Pergama, quidquid
aut bella, aut pelagi detinuere morae;
sola fuit Thrace. Patria quoque iactor in ipsa:
auxilium superes casibus una meis;
si modo mens eadem, nec, quod sit iam mihi dives
regia, Cecropia non minor arce, movet:
nec patris offendunt casus, nec crimina matris;

nec iam non felix omine Demophoon.
Quid? si Phoebeam peterem te coniuge Troiam,
perque annos sequerer bella gerenda decem?
Penelopen audis: toto laudatur in orbe,
exemplum fidi non leve facta tori.
Illa piae, sic rumor ait, mendacia telae
struxit, et instantes distulit arte procos,
quum properata palam revocaret stamina noctu,
atque iterum in lanas omne rediret opus.
At tua ne fugiant spreti connubia Thraces,
Phylli, times. Ulli nubere, dura, potes?
estque tibi pectus cuiusquam accedere taedae?
obstat perfidiae nec metus iste tuae?
Ah tibi quantus erit facti rubor, ah tibi quantus
tum dolor, adspicies quum mea vela procul!
damnabisque tuos sero temeraria questus!
Demophoon, dices, heu mihi! fidus erat!
Demophoon rediit, et saevos forsitan Euros
passus, et hibernas dum quoque currit aquas.
Ah cur nescio quam properavimus, heu mihi!
culpam?
Rupi, quam ruptam sum mihi questa, fidem.
Sic tamen ah! potius, sic perstes, quam mihi de te
ulterior tangat pectora, Phylli, dolor!
Quos tibi, me miserum! laqueos, quae fata minaris?
Et nimis audaces gens habet ista deos.
Parce, precor: famamque domus mihi crimen habentis
perfidiae, gemina ne preme, dura, nota.
Excuset patrem fatis in parte relicta
Gnosis: non merui, cur ferar ipse nocens.
Nunc venti mea verba ferant, qui vela tulerunt.
Est *animus reditus*; sed pia caussa tenet.

EPISTOLA III.

PARIS OENONAE.

Quae satis apta tibi tam iuste, Nympha, querenti
rescribam, fateor quaerere verba manum.
Quaerit, nec subeunt: sentit sua crimina tantum:
solvere, quae sentit, non sinit alter amor.
Si levat hoc iras, ipso me iudice damnor.
Quid refert? caussa tu meliore cales.
Damnatumque tibi me sub sua iura Cupido
retrahit: alterius sic quoque praeda sumus.
Prima meis tu pacta toris: fassusque iuventam
te primum accepta est coniuge noster amor.
Nondum tantus eram. Quo me genitore superbum
arguis, hoc domino tunc retinendus eram.
Non ego Deïphobum sperabam, aut Hectora fratrem,
quum pastos agerem, te comitante, greges:
reginamque Hecuben, non matris nomine, noram:
et fueras illi digna manere nurus.
Sed non est rationis amor. Te consule, Nympha.
Laesa es: sed laesam scribis amare tamen:
quumque petant Satyri connubia, quum tua Panes;
reiectae memor es tu tamen usque facis.
Adde, quod hic fatis amor est adiutus, et illum
praescia venturi viderat ante soror.
Nondum Tyndaridos nomen mihi sederat aure,
et cecinit Graios illa vocare toros.
Omnia vera vides. Superant mea vulnera tantum;
utque tuam supplex poscere cogar opem.
Te penes arbitrium nostrae vitaeque necisque:
victuri iam nunc pectora sume tibi.
Flevisti, memini, tamen hac in voce canentis:
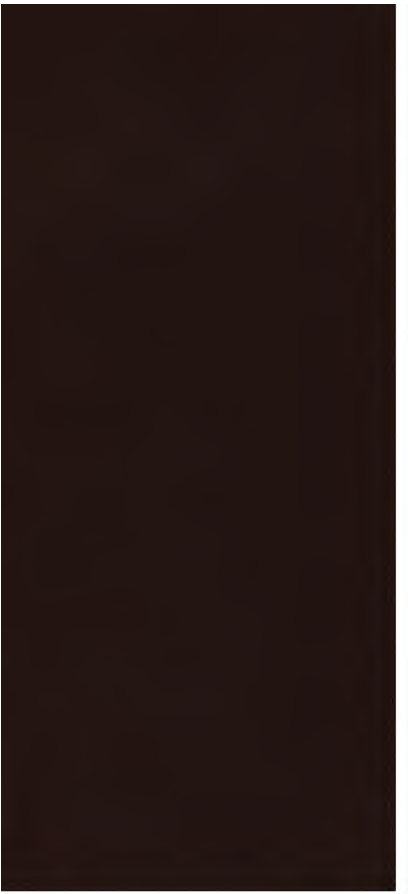
* et, Mala, dixisti, sint precor ista procul;
nec sic fata ferant, tulerint sic caetera quamvis,
ut possim Oenone perdere laesa Parin.
Tot superare metus, qui me, nec credere cogit,
ignoscas, idem te quoque fallit Amor.
Imperat ille deis: quum vult, in cornua tauri,
quum vult, in pennas destruit ille Iovem.
Non foret in terris tanto miranda decore
Tyndaris; heu! flammis nata puella meis!
si sua non cycno mutasset Iupiter ora.
Fluxerat in Danaës aureus ante sinus:
piniferamque Iden falsus lustraverat ales:
inter Agenoreas constiteratque boves.
Victorem Alciden dominae quis pensa tenere
crederet? At lanas nere coëgit Amor.
Dicitur et Coa sedisse in veste puellae.
Illa Cleonaeo tecta leone fuit.
Te memini Phoebum, Oenone, (mea crimina dico,)
fugisse, et nostros praeposuisse toros.
Non ego praestabam Phoebo: sed tela Cupido
his in te voluit legibus ire sua.
Consolare tamen digna tua pellice damna:
quam tibi praetulimus, nata puella Iove est.
Sed quod nata Iove est, minimum me tangit in illa:
quod non est facies pulcrior ulla, nocet.
Atque utinam formae iudex incallidus essem
creditus Idaeis, Pegasi Nympha, iugis!
Non mihi Iunonis, nec obesset Pallados ira;
laudata est oculis quod Cytherea meis.
Dividit haec aliis flammas celeresque paresque:
ut libitum est, nati temperat ipsa faces.
Non tamen evaluit vitare domestica tela,
quos aliis arcus, et sibi dura tulit.